

DEZIDERATUL UNEI DEZVOLTĂRI TERITORIALE INTEGRATE “ARGEȘ - MUSCEL”

Nu există o forță mai mare care să conducă teritoriul desemnat de noi - teritoriul „ARGEȘ - MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA- către excelență, către succes pe termen mediu și lung, decât dacă realizăm o viziune a viitorului și pe care o credem “ca fiind o construcție mentală pe care noi avem forța de a o transforma în realitate”.

Această construcție se bazează pe un set de trăsături ce stau la baza viziunii parteneriatului nostru:

Adecvare

Viziunea este adecvată teritoriului desemnat, în contextul existent. Viziunea se potrivește cu cultura, istoria și valorile teritoriului, cu performanțele lui și furnizează o evaluare a situațiilor dorite la care se va ajunge dacă se urmăresc anumite strategii;

Idealism

Viziunea stabilește niște standarde de excelență și reflectă o serie de idealuri înalte. Totodată, dezvoltă un sentiment de comunitate și de responsabilitate colectivă;

Clarifică scopul strategiei

Viziunea dă noi înțelesuri, noi semnificații existenței teritoriului desemnat și rolului populației din cadrul acestui teritoriu. Viziunea noastră credem că este convingătoare și credibilă în ceea ce privește dorința de a obține ceva, ce constituie o bază importantă pentru ca oamenii să perceapă că aspirațiile lor vor fi satisfăcute;

Inspiră entuziasm

Viziunea noastră inspiră entuziasm și încurajează implicarea persoanelor fizice și juridice la nivele cât mai mari;

Unicitate

Viziunea reflectă unicitatea teritoriului, competențele sale distinctive și performanța ce dorește să o obțină și care o să-l individualizeze față de celelalte teritorii;

Ambiție

Viziunea este ambițioasă și vrem să provoace autodepășire, să avem implicații intelectuale și emoționale în dezvoltarea acestui teritoriu.

Cuprins

Capitolul I. Contextul național	5
1. Bilantul absorbției fondurilor europene în exercitiul financiar 2007-2013.....	5
2. Dimensiunea teritorială în următorul exercitiu financiar 2014 – 2020.....	9
Capitolul II. Descrierea teritoriului „Argeș - Muscel”	19
1. Județul Argeș	19
2. Masivul Leaota	56
3. Zona Transfăgărășan.....	58
Capitolul III. Stadiul îndeplinirii, la nivel național și regional, a obiectivelor tematice (OT) stabilite prin REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI	60
de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului-Bruelles, 11.9.2012 COM(2012) 496 final 2011/0276 (COD)-articolul 9.....	60
OT1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;.....	60
OT2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor;.....	67
OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru EMFF)	71
OT4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	86
OT5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor	88
OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	90
OT.7 Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	95
OT8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă.....	98
OT9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăcii	105
OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții (<i>tinta privind educația</i>)	109
OT.11 Consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice.....	114
Recomandări specifice ale Consiliului Europei, obiective naționale și progrese înregistrate- Rezumat Europa 2020.....	116
Cap. IV. Strategia pentru investiții integrate a „zonei ARGEȘ-MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA	122
2. Obiective strategice generale.....	124

A. Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	125
B. Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice digitale	125
3. Obiectivele strategice specifice	126
A. Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României;	127
B. Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României. ..	155
C. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.....	157
D. Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie	158
E. Creșterea cu 20 % a eficienței energetice.....	159
F. Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% - media cerută de UE României.....	160
G. Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% - sub media cerută de UE României	162
H. Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%	165
Cap. V Plan de acțiuni privind realizarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială Integrată a teritoriului „Argeș - Muscel” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA.....	168
Cap. VI. Selecția pachetului de proiecte care corespund obiectivelor strategiei integrate	182
1. Pachetul de proiecte alocate pe obiectivele tematice Europa 2020, obiectivele generale și specifice ale Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „Argeș - Muscel”	184
2. Pachetul de proiecte al Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „Argeș - Muscel” și sumele alocate pe tipul investitorului, zona în care produce efectele și domeniile țintă	229
3. Alocarea indicativă a sprijinului, pe perioada 2014-2020, din partea Uniunii Europene pe obiective tematice la nivel național, pentru fiecare dintre fondurile ESI.....	242
Cap. VII. Mecanisme de guvernare pentru gestionarea Investițiilor Teritoriale Integrate din teritoriul „Argeș - Muscel”	244
Cap. VIII. Plan de acțiuni privind monitorizarea și evaluarea Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „Argeș - Muscel”.....	245
Abrevieri:	258
Surse:	261

Capitolul I. Contextul național

1. Bilantul absorbției fondurilor europene în exercitiul financiar 2007-2013

Obiectivul unei coeziuni sociale și economice mai puternice, al reducerii diferentelor de dezvoltare economică și socială între statele membre și regiunile UE, precum și îmbunătățirea funcționării Pieței Unice și promovarea dezvoltării durabile a UE, sunt atinse prin intermediul fondurilor structurale, finanțarea europeană fiind menită să servească drept pârgă în ceea ce privește investițiile publice în țările asociate.

În cazul României, precum și în cazul țărilor recent intrate în spațiul european, una dintre cele mai mari provocări cu care s-a confruntat și încă se mai confruntă, atât administrația publică, cât și mediul de afaceri, o reprezintă **capacitatea de absorbție a fondurilor structurale europene alocate pentru perioada de programare 2007-2013**.

Capacitatea de absorbție este dată de competența unui stat membru de a cheltui resursele financiare alocate din fondurile structurale, într-un mod eficient, vizând **3 aspecte**:

- 1. capacitatea de absorbție macroeconomică**, definită și măsurată în termeni de PIB;
- 2. capacitatea de absorbție financiară**, definită ca abilitatea de co-finanțare a programelor și proiectelor sprijinite de UE, de a planifica și garanta aceste contribuții în bugetele naționale multi-aniuale și de a colecta contribuțiile de la partenerii implicați în diverse programe și proiecte;
- 3. capacitate administrativă**, care reprezintă capacitatea și competența autorităților centrale și locale de a pregăti programe și proiecte adecvate și în timp util, precum și asigurarea coordonării cu partenerii implicați, conformarea cu cerințele administrative și de raportare, finanțarea și monitorizarea implementării programelor și proiectelor și, de asemenea, evitarea apariției neregularităților.

Pentru perioada 2007-2013, România, prin cele 7 Programe Operaționale din cadrul Obiectivului Convergență, prin care se implementează **Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013**, a beneficiat de o alocare de 19,213 mld. Euro din Fondurile Structurale: Fondul Social European (FSE), Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune, la care se adaugă o cofinanțare națională estimată la 5,6 mld. Euro¹.

Repartiția alocării UE pe cele **3 fonduri** este următoarea:

- FEDR – 8,976 mld. Euro;
- FSE – 3,684 mld. Euro;
- FC – 6,552 mld. Euro.

Distribuția procentuală a alocării din **Cadrul Strategic Național de Referință** pe cele **7 Programe Operaționale** s-a făcut astfel:

- Asistența Tehnică – 0,90 %;
- Capacitate administrativă – 1,10 %;
- Competitivitate – 13,30 %;
- Dezvoltare Resurse Umane – 18,10 %;
- Infrastructura Transport – 23,70 %;
- Mediu – 23,50 %;
- Regional – 19,40 %.

Menționăm că România a fost printre primele State Membre ale căror programe operaționale au fost aprobate de către Comisia Europeană, dar demararea efectivă a

¹ "RAPORTUL STRATEGIC NAȚIONAL 2012 privind implementarea Fondurilor Structurale și de Coeziune", document elaborat de către Guvernul României, februarie 2013.

implementării acestora a cunoscut numeroase sincope. Din 2007 până în martie 2013, situația proiectelor depuse, aprobate, contractate și a plăților efectuate², arata astfel:

Program Operațional	Proiecte depuse	Proiecte aprobate	Contracte/Decizii de finanțare	Plăți către beneficiari (Total mil. lei)
POS Transport	155	92	87	1 884,76
POS Mediu	635	366	347	4 063,60
PO Regional	8 231	3 692	3 348	6 507,16
POS DRU	10 379	3 017	2 455	5 526,84
POS CCE	15 187	3 664	2 536	2 692,83
PO DCA	1 371	420	420	246,12
PO AT	130	114	106	144,96
TOTAL	36.088	11.365	9.299	21.065,87

Dupa aproape 7 ani de accesare și implementare de proiecte, gradul de absorbtie este urmatorul³:

Program Operațional	Grad de absorbtie 1 mai 2012	Grad de absorbtie 31 decembrie 2012	Grad de absorbtie 31 martie 2013
POR	15,04 %	24,70 %	24,70 %
POS Mediu	4,37 %	10,30 %	12,88 %
POS Transport	6,13 %	6,46 %	6,46 %
POS CCE	6,44 %	6,77 %	6,77 %
POS DRU	5,48 %	7,73 %	13,08 %
PODCA	11,07 %	24,63 %	24,63 %
POAT	10,82 %	18,23 %	18,53 %
TOTAL PROGRAME	7,46 %	11,47 %	13,05 %

Rezultatele obtinute sugereaza faptul ca România se gaseste încă într-o faza relativ incipienta a construirii capacitatii sale de absorbtie. Absorbția fondurilor europene a fost puternic afectată de factori precum capacitatea administrativă limitată a structurilor responsabile cu gestionarea fondurilor, existenta constrângerilor financiare (cofinanțări greu

² Situația proiectelor depuse, aprobate, contractate și a plăților efectuate în perioada 2007 – 31 martie 2013, document elaborat de catre Guvernul Romaniei, 11 aprilie 2013

³ Situație contractat/plătit/rambursat la 31 martie 2013, document elaborat de Guvernul Romaniei, Ministerul Fondurilor Europene, 1 mai 2013.

de obținut în special pentru beneficiarii din sectorul privat, dar și în cazul autorităților publice locale), procedurile anevoioase de achiziții, durate mari de la data realizării cererii de finanțare, semnarea contractului de finanțare și demararea implementării, schimbarea legislației în timpul implementării, care toate au dus la nerespectarea graficelor inițiale de desfășurare a activităților și, implicit, la întârzierea recuperării banilor cheltuiți de către beneficiari.

Deficitul de capacitate instituțională a României în gestionarea fondurilor europene reprezintă una dintre problemele esențiale ale perioadei 2007-2013, atât la nivelul instituțiilor responsabile de managementul programelor operaționale, cât și la nivelul beneficiarilor cu precădere în ceea ce privește implementarea proiectelor majore de către autoritățile publice locale.

Din perspectiva autorităților de management principalele "lecții învățate" cu ocazia scrierii cererilor de finanțare și implementării programelor finanțate din fonduri europene, se referă la necesitatea simplificării procedurilor de sistem și la externalizarea unor activități, respectiv la existența unei strategii de asistență tehnică realiste și flexibile, care să servească nevoilor identificate în implementarea programelor. O altă deficiență întâlnită în sistemul de gestiune a programelor operaționale a fost capacitatea redusă de monitorizare a proiectelor și managementul deficitar al riscurilor, în special în cazul POS Transport, POS CCE și POS DRU.

Autoritățile publice locale au reprezentat și vor reprezenta o importantă categorie de beneficiari de care depinde în mare măsură absorbția fondurilor europene. Existența la nivelul acestora a unor Unități de pregătire și implementare a proiectelor cu o expertiză corespunzătoare este esențială. De această expertiză depinde în mare măsură **identificarea și solutionarea din timp a unor probleme legate de situația juridică a terenurilor aferente investițiilor și punerea acestora la dispoziția proiectului, de fluxurile financiare și disponibilitățile de numerar la nivelul bugetului local mai ales în situațiile când sunt implementate concomitent mai multe proiecte, de achizițiile publice sau de elaborarea/aprobarea unor documentații tehnice de calitate.**

Implementarea proiectelor majore, mai ales cele din cadrul POS Mediu și POS Transport au relevat necesitatea corelării proiectelor propuse cu alte strategii locale de dezvoltare sau/și Master Planuri și realizarea unor analize aprofundate a alternativelor de atingere a obiectivelor stabilite (ex.: reabilitări vs investiții noi, sistem de colectare a deșeurilor din poartă în poartă vs centre de colectare, compost centralizat vs compost individual).

În mod specific, în implementarea POS Mediu s-au constatat deficiențe în elaborarea Studiilor de Fezabilitate și a Analizelor Cost – Beneficiu, lipsa unor avize obligatorii, costuri unitare de investiție supraestimate, supra/subdimensionarea facilităților propuse care fie nu vor funcționa la parametrii proiectați, fie vor genera costuri greu de suportat pentru populație.

În cazul POS Transport, lipsa unor proiecte mature la momentul lansării programului și întârzierile/dificultățile ulterioare de implementare (contracte de servicii fără clauze clare în ceea ce privește calitatea lucrărilor și respectarea calendarului implementării proiectului; neglijarea costurilor de operare) au dus la conturarea unui risc major de dezangajare a fondurilor în 2013.

În categoria lecțiilor învățate se mai poate include necesitatea dezvoltării și operaționalizării unui sistem de monitorizare bine definit care să permită realizarea de prognoze financiare privind utilizarea fondurilor și atingerea indicatorilor programați, precum și coordonarea între diferitele investiții susținute din fonduri publice în scopul concentrării resurselor și maximizării impactului.

Experiența implementării programelor 2007-2013 a pus pregnant în evidență necesitatea unor măsuri și acțiuni dedicate dezvoltării și întăririi capacității administrative și

instituționale a structurilor de management implicate și pregătirea unui portofoliu de proiecte mature astfel încât să fie asigurată demararea în bune condiții a perioadei viitoare de programare 2014-2020.

În luna martie 2010, Comisia Europeană a lansat noua strategie prin comunicarea „Europa 2020 – O strategie europeană pentru *creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii*”, care încorporează, în chiar titlul său, trinomiul de priorități ale strategiei în acest deceniu.

Cele trei priorități ale strategiei Europa 2020 care definesc viziunea UE asupra economiei sociale de piață pentru secolul XXI vizează:

- a) *creșterea inteligentă*, prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- b) *creșterea durabilă*, prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive;
- c) *creșterea favorabilă incluziunii* prin promovarea unei economii cu un grad înalt de ocupare a forței de muncă care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Cele cinci obiective principale (concretizate în opt ținte numerice) propuse pentru încadrarea în cele trei priorități, la nivelul UE, până în 2020 sunt:

1. *rata de ocupare a populației cu vârsta între 20 – 64 ani de 75%*;
2. *investiții (publice și private) în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul UE*;
3. *atingerea obiectivului „20/20/20” în domeniul energiei și al schimbărilor climatice*;
4. *un nivel maxim de 10% al ratei părăsirii timpurii a școlii și un nivel minim de 40% al ratei de absolvire a unei forme de învățământ terțiar în rândul tinerilor cu vârsta între 30 și 34 ani*;
5. *reducerea cu 20 de milioane a numărului de cetățeni europeni amenințați de sărăcie și excluziune socială*.

Raportat la România, cele 5 obiective, față de nivelul Europei, vor trebuie să atingă următorii indicatori:

Obiective	Indicator	UE	RO
Obiectiv 1	Rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani	75 %	70 %
Obiectiv 2	Investiții (publice și private) în cercetare și dezvoltare din PIB	3 %	2 %
Obiectiv 3	Atingerea obiectivului „20/20/20” în domeniul energiei și al schimbărilor climatice prin:	20 %	20 %
	1. <i>emisiile de gaze cu efect de seră sub nivelul înregistrat în 1990</i>	20%	20%
	2. <i>energia produsă provenită din surse regenerabile</i>	24 %	20 %
	3. <i>creșterea eficienței energetice</i>	20%	19%
Obiectiv 4	Rata de părăsire timpurie a școlii	sub 10%	11,3%
	Ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar	40% cel puțin	26,7%
Obiectiv 5	Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei	20 mil	580 mii

La 29 iunie 2011, Comisia a adoptat o propunere referitoare la următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2014-2020: *Un buget pentru Europa 2020*.

Printre principalele elemente definitorii ale următorului set de programe se află simplificarea realizării politicilor, orientarea către rezultate și utilizarea crescută a condiționalității.

Simplificarea a fost definită ca un obiectiv esențial în cadrul comunicării privind revizuirea bugetului UE, al agendei privind reglementarea inteligentă și al comunicării privind următorul cadru financiar multianual.

Experiențele arată că în perioadă de programare 2007-2013, diversitatea și fragmentarea normelor care reglementează programele de cheltuieli sunt frecvent percepute ca fiind inutile de complicate și greu de aplicat și controlat. Acestea impun o sarcină administrativă considerabilă asupra beneficiarilor, precum și asupra Comisiei și a statelor membre, care poate avea efectul nedorit de a descuraja participarea, de a mări ratele de eroare și de a întârzia punerea în aplicare. Aceasta înseamnă că beneficiile potențiale ale programelor UE nu sunt realizate pe deplin.

În contextul crizei economice, sunt necesare acțiuni suplimentare, fără ca acestea să implice creșterea bugetului. Aspectul menționat presupune punerea în aplicare a unor politici ambițioase și mai eficiente, împreună cu o guvernare consolidată și un sistem de realizare raționalizat, care să reducă substanțial birocracia pentru beneficiari.

În acest sens, este necesară concentrarea unor resurse mai bine direcționate, cu obiective mai clare. Astfel, acestea vor avea un impact mai mare și chiar rezultate mai bune. Prin raționalizarea cheltuielilor, instrumentele politicii de coeziune pot avea rezultate superioare cu aceleași investiții.

Un obiectiv fundamental al noii abordări este acela de a consolida politica de coeziune ca strategie principală de investiții pentru strategia Europa 2020. Comisia a propus mai multe schimbări importante privind modul în care politica de coeziune este concepută și pusă în aplicare, și anume:

- concentrare asupra țintelor Europa 2020;
- recompensarea performanțelor;
- sprijinirea programării integrate (combinarea investițiilor, adică **Investiții Teritoriale Integrate**);
- accentul pus pe rezultate și monitorizarea mai atentă a progreselor;
- consolidarea coeziunii teritoriale;
- raționalizarea punerii în aplicare.

2. Dimensiunea teritorială în următorul exercițiu financiar 2014 – 2020

Pe data de 6 octombrie 2011 Comisia Europeană a adoptat propunerea de pachet legislativ pentru viitoarea perioadă de programare 2014 – 2020. Propunerile de regulamente vizează stimularea creșterii și a ocupării forței de muncă în toată Europa, orientând investițiile UE către obiectivele agendei europene pentru creștere economică și locuri de muncă („Europa 2020”). Accentul pus pe un număr limitat de priorități de investiții în conformitate cu aceste obiective va reprezenta elementul central al noilor contracte de parteneriat, pe care statele membre le vor încheia cu Comisia Europeană. În prezent au loc dezbateri intense la nivelul statelor membre în vederea adoptării propunerilor de regulamente pentru a permite lansarea unei noi generații de programe privind politica de coeziune în 2014.

Propunerile Comisiei Europene evidențiază o **mai mare importanță acordată dimensiunii teritoriale** și urmăresc **stimularea politicilor urbane integrate** pentru a intensifica dezvoltarea urbană durabilă în vederea consolidării rolului orașelor în contextul politicii de coeziune, și anume:

▪ **Strategii integrate de investitii, avand o abordare cu caracter strategic si holistic mai accentuat:**

Ca principiu de baza, Fondul European de Dezvoltare Regional (FEDR) ar trebui sa sprijine dezvoltarea urbana durabila prin intermediul unor strategii integrate care abordeaza provocarile economice, climatice, sociale si de mediu din zonele urbane [articolul 7, alineatul (1) din propunerea de regulament privind FEDR]. Acest principiu are dublu sens: resursele ar trebui concentrate într-un mod integrat pentru a viza zonele afectate de provocari urbane specifice si, în acelasi timp, proiectele cu finantare FEDR din zonele urbane ar trebui integrate în cadrul unor obiective mai largi ale programelor. Statele membre UE ar trebui sa caute sa utilizeze Fondul Social European (FSE), în sinergie cu FEDR, pentru a sustine masuri în materie de ocupare a fortei de munca, educatie, incluziune sociala si capacitate institutionala, concepute si puse în aplicare în cadrul strategiilor integrate.

▪ **Rezervarea finantarii pentru dezvoltarea urbana durabila integrata:**

Cel puțin 5 % din resursele FEDR alocate fiecarui stat membru vor fi investite în actiuni integrate în favoarea dezvoltarii urbane durabile, puse în aplicare prin intermediul **instrumentului de investitii teritoriale integrate (ITI)** (a se vedea mai jos), iar gestionarea si punerea în aplicare a acestora vor fi delegate oraselor [a se vedea articolul 7 alineatul (2) din propunerea de regulament privind FEDR]. Forma si intensitatea delegarii gestionarii oraselor pot varia în functie de aranjamentele institutionale ale fiecarui stat membru. Orasele care pun în aplicare actiuni integrate în favoarea dezvoltarii urbane durabile, cu gestionare delegata, ar trebui sa fie incluse într-o lista care sa însoteasca contractele de parteneriat [articolul 7 alineatul (2)] si programul operational [articolul 87 alineatul (2) litera (c)]. Aceste liste sunt orientative si ar putea fi modificate în cursul perioadei de programare.

▪ **Platforma de dezvoltare urbana:**

În baza unei liste a oraselor, elaborata de statele membre în cadrul contractului de parteneriat, Comisia va stabili o platforma de dezvoltare urbana, cuprinzand 300 de orase din întreaga Europa, platformă ce va stimula un dialog la nivel european între orase si Comisie, orientat preponderent spre politica, în ceea ce priveste dezvoltarea urbana.

Acesta nu este un instrument de finantare, ci mai degraba un mecanism destinat cresterii vizibilitatii contributiei oraselor la strategia Europa 2020 în cadrul politicii de coeziune, facilitarii actiunilor integrate si inovatoare pentru dezvoltarea urbana durabila, precum si valorificarii rezultatelor investițiilor integrate (articolul 8 din propunerea de regulament privind FEDR).

▪ **Actiuni inovatoare în zonele urbane:**

În scopul încurajării solutiilor noi si inovatoare în materie de dezvoltare urbana durabila, FEDR poate sprijini, la initiativa Comisiei, actiuni inovatoare în limita unui plafon de 0,2 % din contributia totala a FEDR. Actiunile inovatoare în mediul urban vor consta în proiecte urbane pilot, proiecte demonstrative si studii aferente de interes european. Sfera acestora poate include toate obiectivele tematice si prioritatile de investitii (articolul 9 din propunerea de regulament privind FEDR).

▪ **Un accent mai puternic pus pe dezvoltare urbana la un nivel strategic:**

În baza orientarilor Cadrului Strategic Comun (CSC), contractele de parteneriat ar trebui sa stabileasca modalitatile de a asigura o abordare integrata a utilizarii fondurilor CSC pentru dezvoltarea durabila a zonelor urbane. Programele operationale ar trebui sa stabileasca contributia la abordarea integrata a dezvoltarii teritoriale, inclusiv, dupa caz, o abordare integrata a dezvoltarii zonelor urbane (articolele 11, 14 si 87 din propunerea de regulament de

stabilire a unor dispozitii comune privind fondurile CSC 2014-2020). De asemenea, este de asteptat ca aceasta abordare a dezvoltarii urbane sa fie puternic legata de abordarea integrata care pune în discutie nevoile specifice ale zonelor geografice cele mai afectate de saracie sau ale grupurilor tinta cele mai expuse riscului de discriminare sau excludere – astfel cum este stabilit în contractul de parteneriat si în programele operationale.

▪ **Instrumente îmbunatatite pentru realizarea de actiuni integrate:**

Investitiile teritoriale integrate (ITI) reprezinta un nou mod de punere în aplicare ce ofera un pachet de finantare provenind de la mai multe axe prioritare ale unuia sau ale mai multor programe de interventii multidimensionale si intersectoriale. ITI este un instrument ideal pentru sustinerea actiunilor integrate în zonele urbane, întrucat acesta ofera posibilitatea **combinarii finantarii** în functie de diferite obiective tematice, inclusiv combinarea finantarii provenind de la acele axe prioritare si programe operationale sprijinite din FEDR, FSE si Fondul de coeziune (CF). Articolul 99 din **REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**⁴ prevede urmatoarele:

1. În cazul în care o strategie de dezvoltare urbană sau o altă strategie teritorială sau pact, astfel cum sunt definite la articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. ... [FSE], necesită o abordare integrată care implică investiții în mai multe axe prioritare din unul sau mai multe programe operaționale, acțiunea se desfășoară ca o investiție teritorială integrată (denumită în continuare „ITI”).
2. Programele operaționale relevante identifică ITI planificate și prevăd alocări financiare orientative din fiecare axă prioritară pentru fiecare ITI.
3. Statul membru sau autoritatea de management poate desemna unul sau mai multe organisme intermediare, inclusiv autorități locale, organisme de dezvoltare regională sau organizatii neguvernamentale, care să gestioneze și să implementeze o ITI.
4. Statul membru sau autoritățile de management relevante se asigură că sistemul de monitorizare pentru programul operational prevede identificarea operatiunilor si realizărilor unei axe prioritare care contribuie la o ITI.

▪ **Oportunități sporite privind abordarea provocarilor urbane vizate de prioritatile de investitii:**

Patru dintre obiectivele tematice, care vor fi sprijinite din fondurile CSC în vederea contribuiri la strategia Europa 2020 pentru o crestere inteligenta, durabila si favorabila incluziunii, contin prioritati corespunzatoare de investitii specifice zonelor urbane (enumerata la articolul 5 din propunerea de regulament privind FEDR). Este recomandat ca orasele sa combine actiunile sprijinite în cadrul prioritatilor sectoriale de investitii specifice zonelor urbane (sa promoveze strategii pentru emisii scazute de dioxid de carbon în zonele urbane, sa îmbunatateasca mediul urban, sa promoveze mobilitatea urbana durabila, precum si incluziunea sociala prin sprijinirea regenerarii fizice si economice a zonelor urbane defavorizate) si sa le încorporeze în strategia integrata de dezvoltare urbana a orasului în vederea punerii în aplicare a principiului dezvoltarii urbane integrate [articolul 7 alineatul (1) din propunerea de regulament privind FEDR]. De asemenea, acestea pot combina actiunile respective cu alte actiuni sprijinite din FSE în cadrul prioritatilor sale de investitii (enumerata la articolul 3 din propunerea de regulament privind FSE).

⁴ REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispozitii comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul Social european, Fondul de Coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispozitii generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

▪ **Instrumente financiare:**

Statele membre sunt încurajate să utilizeze în mod extensiv instrumentele financiare pentru sprijinirea dezvoltării urbane durabile. Sfera instrumentelor financiare este extinsă și include toate obiectivele tematice și prioritățile de investiții și toate tipurile de beneficiari, proiecte și activități (articolele 32-40 din propunerea de regulament de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile CSC 2014-2020).

▪ **Crearea de rețele:**

În cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană (CTE), programul de schimburi și învățare destinat orașelor va continua să le furnizeze acestora oportunități de creare de rețele în vederea partajării și dezvoltării de bune practici în materie de dezvoltare urbană (articolul 2 din propunerea de regulament privind CTE).

Arhitectura financiară și legislativă a politicii de coeziune a UE pentru 2014-2020

Comisia Europeană a propus pentru perioada 2014 - 2020 următorul buget:

Bugetul propus pentru 2014-2020	Repartizat astfel:
1.025	<i>pentru instrumentele politicii de coeziune 2014 - 2020</i>
376 miliarde euro	
	<i>pentru facilitatea Conectarea Europei care finanțează proiectele transfrontaliere de energie, transport și tehnologia informației</i>
40 miliarde euro	
649 miliarde	<i>pentru politica de agricultură, cercetare, externe, etc.</i>
miliarde euro	

Bugetul României pentru 2014-2020

39,887 miliarde euro

Plafonul global de angajamente propuse de Comisie pentru perioada 2014-2020 este de 1.025 miliarde EUR. Această sumă este egală cu cea din ultimul an al actualului CFM (2013) înmulțită cu 7 (numărul de ani). Acest plafon reprezintă 1,05 % din VNB-ul UE, față

de 1,12 % pentru actualul CFM. Plafonul pentru plăți este egal cu 1,00 % din VNB (1,06 % pentru perioada 2007-2013)⁵.

Aceste cifre nu includ o serie de instrumente de flexibilitate care sunt în mod tradițional în afara CFM, deoarece nu sunt „programabile” (rezerva pentru ajutoare de urgență, Fondul european de ajustare la globalizare, Fondul de solidaritate, instrumentul de flexibilitate). Cu toate acestea, dacă, în caz de urgență, autoritatea bugetară decide să mobilizeze fonduri suplimentare, acestea sunt înscrise în bugetul anual al UE. În plus, Fondul european de dezvoltare este finanțat în afara bugetului, din cauza unei chei diferite de finanțare.

Arhitectura legislativă a politicii de coeziune cuprinde⁶:

- **un regulament** general de stabilire a normelor comune care reglementează Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER), Fondul Social European (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul European pentru Afaceri Maritime și Pescuit (EMFF). Acest regulament va asigura o mai bună combinație a fondurilor în vederea unui impact mai puternic al acțiunii UE;
- **3 regulamente** specifice pentru FEDER, FSE și Fondul de coeziune;
- **2 regulamente** referitoare la obiectivul de cooperare teritorială europeană și, respectiv, la Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT);
- **2 regulamente** privind Fondul european de ajustare la globalizare (FEG) și, respectiv, programul pentru schimbare socială și inovare socială;
- **comunicare** privind Fondul de solidaritate al Uniunii Europene (FSUE).

Normele comune aplicabile FEDR, FSE, Fondului de Coeziune, FEADR și EMFF

Comisia propune o abordare integrată a investițiilor UE, inclusiv norme comune de eligibilitate și financiare și introducerea, ca opțiune, a unor programe finanțate din fonduri multiple pentru FEDR, FSE și Fondul de coeziune.

De asemenea, Comisia propune o serie de principii comune aplicabile tuturor fondurilor. Printre acestea se numără parteneriatul și guvernarea pe mai multe niveluri, respectarea legislației UE și a legislației naționale aplicabile, promovarea egalității între femei și bărbați, nediscriminarea și dezvoltarea durabilă.

Pentru a consolida performanța, vor fi introduse noi dispoziții privind condiționalitatea pentru a se asigura că finanțarea UE creează stimulente puternice pentru statele membre în vederea îndeplinirii obiectivelor și țintelor Europa 2020.

Condiționalitatea va îmbrăca atât forma așa-numitelor condiții ex ante, care trebuie să fie îndeplinite înainte de plata fondurilor, cât și a așa-numitelor condiții ex post, care vor lega eliberarea fondurilor suplimentare de performanță.

Dispoziții generale aplicabile FEDR, FSE și Fondului de Coeziune

Fiecare regiune europeană poate beneficia de sprijin din partea FEDR și FSE. Totuși, va exista o distincție între regiunile mai puțin dezvoltate, regiunile de tranziție și regiunile mai dezvoltate pentru a asigura concentrarea fondurilor potrivit nivelului produsului intern brut (PIB).

⁵ “Propunerea Comisiei Europene privind cadrul financiar multianual 2014- 2020”, document elaborat de către Comisia Europeană, Oficiul pentru publicatii.

⁶ Comunicat de presa, Comisia Europeană

Regiunile mai puțin dezvoltate: Sprijinirea regiunilor mai puțin dezvoltate va rămâne o prioritate importantă a politicii de coeziune. Procesul de recuperare a decalajului în cazul regiunilor mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic și social va necesita eforturi susținute pe termen lung. Această categorie se referă la acele regiuni al căror PIB pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-27.

Regiunile de tranziție: Această nouă categorie va fi introdusă pentru a înlocui sistemul actual de eliminare progresivă și de introducere progresivă a asistenței. Această categorie va cuprinde toate regiunile cu un PIB pe cap de locuitor între 75 % și 90 % din media UE-27.

Regiunile mai dezvoltate: În timp ce intervențiile în regiunile mai puțin dezvoltate vor rămâne prioritatea politicii de coeziune, există provocări importante care privesc toate statele membre, cum ar fi concurența globală în economia bazată pe cunoaștere și trecerea la economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Această categorie se referă la acele regiuni al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 90 % din PIB-ul mediu al UE-27.

În plus, este creată o plasă de siguranță pentru toate regiunile care au fost eligibile în cadrul obiectivului de convergență din perioada 2007–2013, însă al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 75 % din PIB-ul mediu al UE-27. În ceea ce privește categoriile de regiuni de tranziție sau mai dezvoltate, acestea primesc o alocare din fondurile structurale egală cu cel puțin două treimi din alocarea lor pentru 2007–2013.

Dispoziții generale aplicabile pentru Fondul European de Dezvoltare Regională

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia. FEDR sprijină dezvoltarea regională și locală pentru a contribui la toate obiectivele tematice, prin stabilirea unor priorități detaliate în vederea unui mai mare accent pus pe:

- cercetare și dezvoltare, precum și inovare;
- îmbunătățirea accesului la informații și a calității acestora, precum și la tehnologiile comunicațiilor;
- schimbările climatice și trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- sprijinul comercial acordat IMM-urilor;
- serviciile de interes economic general;
- infrastructurile de telecomunicații, energie și transport;
- consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă;
- infrastructurile de sănătate, educație și sociale; și
- dezvoltarea urbană durabilă.

Consolidarea concentrării tematice

Pentru a asigura concentrarea investițiilor la nivelul UE pe aceste priorități, se stabilesc alocări minime pentru un anumit număr de zone prioritare. De exemplu, în regiunile mai dezvoltate și de tranziție, cel puțin 80 % din resursele FEDR la nivel național ar trebui să fie alocate pentru eficiență energetică și energii regenerabile, inovare și sprijin pentru IMM-uri, din care cel puțin 20 % ar trebui să fie alocate pentru eficiență energetică și energii regenerabile. Regiunile mai puțin dezvoltate ar trebui să dispună de o paletă mai largă de priorități de investiții, care să reflecte nevoile mai mari de dezvoltare ale acestora. Însă acestea vor trebui să aloce cel puțin 50 % din resursele FEDR pentru eficiență energetică și energii regenerabile, inovare și sprijin pentru IMM-uri.

Consolidarea coeziunii teritoriale

Regulamentul propus prevede un accent mai mare pe dezvoltare urbană durabilă. Aceasta ar trebui să se realizeze prin alocarea unui procent minim de 5 % din resursele FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă, prin stabilirea unei platforme de dezvoltare urbană pentru promovarea consolidării capacităților și a schimburilor de experiență, precum și prin adoptarea unei liste a orașelor în care vor fi puse în aplicare acțiuni integrate pentru dezvoltare urbană durabilă.

Propunerea include, de asemenea, sprijin pentru acțiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în baza unui plafon de 0,2 % din fondurile anuale.

Se va acorda o atenție specială zonelor cu caracteristici naturale sau demografice specifice, precum și o alocare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice și slab populate. Un procent de cel puțin 50 % din această alocare suplimentară va trebui să fie alocat acțiunilor care contribuie la diversificarea și modernizarea economiilor regiunilor ultraperiferice, punându-se un accent special pe cercetare și inovare, tehnologiile informației și comunicațiilor și pe competitivitatea IMM-urilor.

Dispoziții generale aplicabile pentru Fondul Social European

În timp ce contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială, Fondul Social European (FSE) reprezintă principalul instrument al Uniunii Europene destinat investiții în oameni. Acesta conferă cetățenilor europeni oportunități mai mari de angajare, promovează o educație mai bună și îmbunătățește situația celor mai vulnerabile persoane care se confruntă cu riscul de sărăcie.

Regulamentul propune ca FSE să vizeze 4 obiective tematice în întreaga Uniune:

1. promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor;
2. promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
3. efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării competențelor și al învățării pe tot parcursul vieții;
4. consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice.

Totuși, FSE ar trebui să contribuie, de asemenea, la realizarea altor obiective tematice, cum ar fi susținerea trecerii la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, neinfluențabilă de schimbările climatice și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, intensificarea utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor, consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării, precum și creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri).

În conformitate cu angajamentul UE față de creșterea favorabilă incluziunii, cel puțin 20 % din sumele alocate FSE ar trebui să fie utilizate pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei.

Propunerea conține dispoziții specifice în vederea consolidării parteneriatelor și a încurajării participării active a partenerilor sociali și a organizațiilor neguvernamentale (ONG-uri) la investițiile FSE. Aceasta impune alocarea unui quantum adecvat din resursele FSE pentru acțiunile de consolidare a capacităților destinate partenerilor sociali și ONG-urilor din regiunile mai puțin dezvoltate.

Activitățile de inovare socială și cooperare transnațională sunt încurajate prin intermediul unei rate de cofinanțare mai ridicate pentru axele prioritare aferente acestora, al unor dispoziții specifice în materie de programare și monitorizare și al unui rol mai important al Comisiei în schimbul și difuzarea bunelor practici și a acțiunilor comune în cadrul Uniunii.

În vederea îmbunătățirii eficacității intervențiilor FSE, sunt prevăzute dispoziții specifice pentru a asigura concentrarea resurselor. În plus, sunt stabiliți indicatori comuni

pentru a permite o monitorizare mai atentă și pentru a facilita evaluarea impactului investițiilor FSE la nivelul UE.

Dispoziții generale aplicabile pentru Fondul de Coeziune

Fondul de Coeziune sprijină statele membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90 % din media UE-27 pentru realizarea de investiții în rețelele de transport TEN-T și în domeniul mediului.

În domeniul mediului, Fondul de Coeziune va sprijini investițiile în adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor, investițiile în sectoarele apei și deșeurilor, precum și în mediul urban. În conformitate cu propunerile Comisiei privind cadrul financiar multianual, investițiile în energie sunt, de asemenea, eligibile pentru a beneficia de contribuție, cu condiția ca acestea să aibă efecte pozitive asupra mediului. Prin urmare, investițiile în eficiența energetică și energia regenerabilă sunt, de asemenea, sprijinite.

În domeniul transporturilor, Fondul de coeziune va contribui la investițiile în rețeaua transeuropeană de transport, precum și la cele în sisteme de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon și în transportul urban.

Dispoziții generale aplicabile pentru Cooperarea Economică Teritorială

Cooperarea Economică Teritorială reprezintă un obiectiv al politicii de coeziune și oferă un cadru pentru schimburile de experiență între actorii de la nivel național, regional și local din diferite state membre, precum și o acțiune comună în vederea găsirii unor soluții comune la probleme comune. Aceasta este cu atât mai importantă având în vedere că provocările cu care se confruntă statele membre și regiunile depășesc tot mai mult frontierele naționale/regionale și necesită acțiuni comune și de cooperare la nivelul teritorial adecvat. Prin urmare, cooperarea teritorială europeană poate avea, de asemenea, o contribuție la stimularea noului obiectiv de coeziune teritorială al Tratatului de la Lisabona.

Se propune un regulament separat pentru cooperarea teritorială europeană în vederea acordării unei atenții sporite contextului multinațional al programelor și instituirii unor dispoziții specifice pentru programele și operațiunile de cooperare, potrivit solicitărilor unui număr mare de părți interesate. Prin urmare, propunerea face trimiteri la participarea țărilor terțe pentru a reflecta mai bine realitatea cooperării teritoriale. Aceasta conține, de asemenea, trimiteri sistematice la rolul pe care grupările europene de cooperare teritorială (GECT) îl pot juca în contextul cooperării.

Propunerea stabilește resursele financiare disponibile pentru fiecare componentă și criteriile de alocare a acestora către statele membre. Acestea vor fi alocate după cum urmează:

- 73,24 % pentru cooperare transfrontalieră;
- 20,78 % pentru cooperare transnațională; și
- 5,98 % pentru cooperare interregională.

Aceasta include, de asemenea, continuarea mecanismului pentru transferul de resurse pentru activitățile de cooperare la frontierele externe ale Uniunii, pentru a fi sprijinite în cadrul instrumentului european de vecinătate și parteneriat și al instrumentului de asistență pentru preaderare. Se promovează sinergiile și complementaritatea dintre programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană și programele finanțate în cadrul instrumentelor externe.

Dispoziții generale aplicabile pentru Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială (GECT)

Începând din 2006, partenerii locali și regionali au reușit să instituie grupări europene de cooperare teritorială (GECT), precum și un cadru legal comun care să contribuie la depășirea diferențelor complicate dintre normele și reglementările de la nivel național. Comisia propune modificări semnificative referitoare la următoarele aspecte ale Regulamentului privind GECT în vigoare:

- simplificarea instituirii GECT;
- reexaminarea sferei de activitate;
- deschiderea GECT către regiunile din afara UE;
- un regulament de funcționare mai clar privind recrutarea personalului, cheltuielile și protecția creditorilor; și
- cooperarea practică în vederea furnizării de servicii publice și locale.

Grupările europene de cooperare teritorială doresc de ceva vreme să includă membri din afara UE. În temeiul regulamentului, acest lucru va fi posibil acum în anumite condiții. Totuși, în cazul în care astfel de GECT sunt formate numai din membri dintr-un singur stat membru și o țară terță, ar fi necesar un temei legal suplimentar în cadrul tratatului în ceea ce privește cooperarea cu țările terțe.

Dispoziții generale aplicabile pentru Fondul European de Ajustare la Globalizare (FEAG)

Cu un buget anual de circa **500 de milioane de euro**, FEAG îi ajută pe lucrători să se reintegreze pe piața muncii sau să își dezvolte noi competențe. Fondul se adresează în special persoanelor care **și-au pierdut locul de muncă** în urma **schimbărilor survenite în structura comerțului mondial**, de exemplu când o întreprindere de mari dimensiuni își închide porțile ori se mută în afara UE.

Prin ce se deosebește FEAG de alte fonduri structurale ale UE?

Fondurile structurale ale UE, mai ales Fondul social european, sprijină anticiparea și gestionarea schimbărilor, finanțând activități cu obiective strategice pe termen lung, precum învățarea de-a lungul vieții. Spre deosebire de acestea, **FEAG** acordă sprijin individual, punctual și pe o perioadă limitată, cu scopul de a-i ajuta pe lucrătorii care își pierd locul de muncă din cauza procesului de globalizare.

Ajutorul oferit de FEAG constă în finanțarea unor măsuri precum:

- asistență pentru căutarea unui loc de muncă;
- orientare profesională;
- formare generală și reconversie profesională;
- mentorat;
- promovarea spiritului antreprenorial.

Cât și în finanțarea unor măsuri excepționale de acordare a unui **sprijin individual limitat**, precum:

- alocații pentru căutarea unui loc de muncă
- alocații de mobilitate
- alocații pentru participarea la programe de formare și de învățare de-a lungul vieții.

Dispoziții generale aplicabile pentru Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene (FSUE)

Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene (FSUE) este principalul instrument de care dispune UE pentru a face față catastrofelor naturale majore și pentru a-și manifesta solidaritatea cu regiunile din Europa afectate de dezastre. Fondul a fost creat ca reacție la inundațiile devastatoare care au lovit Europa Centrală în vara anului 2002. De atunci, a fost utilizat în cazul a 52 de dezastre de diverse tipuri: inundații, incendii forestiere, cutremure, furtuni și secetă. Până în prezent, au fost sprijinite 23 de țări europene diferite, suma totală alocată depășind 3.2 miliarde de euro.

FSUE poate oferi ajutor financiar statelor membre și țărilor care desfășoară negocieri de aderare la UE în cazul unui dezastru natural major, dacă pagubele directe totale cauzate de dezastrul respectiv depășesc 3 miliarde de euro sau 0,6% din venitul național brut (VNB), luându-se în considerare cifra mai mică.

Comisarul european pentru politica regională, Johannes Hahn, a prezentat în 25 iulie 2013 o propunere de reformă a Fondului de solidaritate al UE. Planurile adoptate de Uniunea Europeană vor permite fondului să reacționeze mai repede și îl vor face mai ușor de utilizat, instituind criterii mai clare privind beneficiarii.

Noua propunere legislativă simplifică normele în vigoare, astfel încât ajutoarele să poată fi plătite mai rapid decât în prezent. Totodată, pentru prima oară, planurile introduc posibilitatea efectuării unor plăți în avans. Se specifică mai clar cine va fi eligibil și pentru ce anume, mai ales în cazul catastrofelor regionale. De asemenea, reforma încurajează statele membre să acorde o importanță sporită strategiilor de prevenire a catastrofelor și de gestionare a riscurilor. Principiile fondului rămân neschimbate, la fel ca și modalitatea de finanțare a acestuia, în afara bugetului UE.

Principalele reforme:

- clarificarea sferei de aplicare a Fondului de solidaritate, prin limitarea acesteia la catastrofele naturale și prin includerea secetei;
- reguli mai clare privind eligibilitatea în cazul catastrofelor regionale, prin introducerea unui prag unic pentru acordarea de ajutoare, bazat pe daune – 1,5 % din produsul intern brut regional;
- în premieră, posibilitatea efectuării unor plăți în avans: 10 % din contribuția preconizată, cu o limită de 30 de milioane de euro;
- procedură administrativă mai scurtă, prin contopirea într-un singur acord a etapelor de aprobare și implementare;
- introducerea unor măsuri de încurajare a aplicării unor strategii de prevenire a riscurilor de catastrofe, prin cerințe de raportare și prin eventuala condiționare a acordării ajutoarelor.

Capitolul II. Descrierea teritoriului „Argeș - Muscel”

Teritoriul desemnat în care se vor implementa investiții teritoriale integrate este format din **județul Argeș** ce face parte din Regiunea Sud Muntenia, **zona Masivului Leaota** care este cuprinsă în județul Dâmbovița ce face parte din Regiunea Sud Muntenia, **zona Transfăgărășan**, care este cuprinsă în județul Sibiu (după *Tunelul Bâlea* Transfăgărășanul trece prin rezervația naturală *Golul Alpin și Lacul Bâlea*, pe la lacul glaciuar Bâlea urmat de o coborâre abruptă în serpentine până la Bâlea Cascadă) și face parte din Regiunea Centru Romania.

1. Județul Argeș

Este situat în partea central-sudică a țării, fiind delimitat la sud de paralela de 44°22' latitudine nordică și la nord de cea de 45°36' latitudine nordică, la vest de meridianul de 24°26' longitudine estică, iar la est de cel de 25°19' longitudine estică. Suprafața județului este de 682631 ha. În partea nordică, limita județului urmărește crestele înalte ale munților Făgăraș, traversează munții Piatra Craiului și culoarul Rucăr – Bran ce desparte județul Argeș de județele Sibiu și Brașov. La est limita cu județul Dâmbovița este mult mai lungă, traversând munții Leaota, Subcarpații Getici, piemontul Cândești și câmpia Găvanu Burdea. Limita sudică dinspre județul Teleorman taie câmpia Găvanu Burdea. La sud-vest, județul Argeș se învecinează cu județul Olt, limita străbătând câmpia Română și piemontul Cotmenei, traversând văile din bazinul superior al râului Vedea. Limita vestică, dinspre județul Vâlcea, traversează valea râului Topolog. Relief

Relieful este proporțional repartizat, coborând în trepte de la nord spre sud, cuprinzând toate unitățile geo-morfologice carpato-trans-danubiene, de la altitudinea de peste 2500 m până la 160 m. Predomină ținuturile deluroase, care ocupa 38,3% din suprafața județului, munții 29,6% și câmpiile 32,1%. În relieful său se disting trei trepte: treapta înaltă, cu orientare est-vest, se desfășoară pe o lungime de 70 Km, între valea Dâmboviței și valea Oltului și se înscrie în peisaj prin cei mai înalți munți din țară (munții Făgăraș, munții Iezer, munții Piatra Craiului, munții Leaota și munții Papușa), precum și munții de înălțime mijlocie (munții Frunții, și Chițu) ca și culoarul Dragoslavele-Rucăr-Bran. În cadrul acestei trepte și îndeosebi a crestei munților Făgăraș ce se întind între Văile Dâmboviței și Oltului, se disting 140 de vârfuri ce trec de 2000 de m altitudine, 29 depășesc 2400 m, iar 6 dintre acestea depășesc 2500 m (vârful Moldoveanu 2544 m-cel mai înalt vârf din Carpații românești, aflat în întregime pe teritoriul județului Argeș; vârful Negoiu-2535m; Călțun Lespezi-2522m; Vânătoarea lui Buteanu-2508m ; Viștea Mare-2527 m și Dara -2501 m).

Vârfuri semețe și impunătoare se afla și în celelalte culmi cum sunt: Iezer-2462 m; Roșu-2469 m; Papușa-2391 m din Masivul Iezer Păpușa; Vârful La Omu-2239 m și Vârful Pietrei -2086 m din Masivul Piatra Craiului, Vârful Leaota -2333m din munții cu același nume și altele. Pantele repezi, circurile și căldările glaciare (18 lacuri glaciare), conferă zonei alpine un farmec și o strălucire aparte. Culmile sudice puternic ramificate au aspectul unor măguri împădurite până aproape de vârf, punând în evidență asimetria caracteristică munților Făgăraș.

Zona centrală a județului considerată și treapta mijlocie, este ocupată de dealuri subcarpatice, față de care munții se înalță abrupt la nord, iar la sud dealurile scad în înălțime, pierzându-se treptat în câmpie. Dealurile înalte subcarpatice, acoperite de păduri de foioase, domină spre sud un relief larg vălurit, cu spinări netede și văi largi. Piemontul Getic reprezintă a treia treaptă morfologică a reliefului județului, a cărui limită cu subcarpații este marcată de șirul depresiunilor intracolinare, spre care se termină prin creste. Pe teritoriul

județului Argeș se află parțial piemonturile Cândești și Cotmeana și în totalitate piemontul Argeșului (dealurile Argeșului). Câmpia Română constituie treapta cea mai coborâtă a reliefului județului Argeș, având două subunități: Câmpia înaltă a Piteștilor (în totalitate) și Câmpia Găvanu-Burdea (parțial). Prima subunitate are un caracter piemontan având altitudinea cea mai ridicată din toată Câmpia Română. Cealaltă subunitate este mult mai netedă și este străbătută de văi largi și puțin adânci.

Structura teritoriului

Teritoriul este articulat în trei zone distincte:

- a) **Zona de Câmpie** (2.190,2 kmp reprezentând 32,1% din teritoriu) se afla în sudul județului;
- b) **Zona de Deal** (2.612,2 kmp reprezentând 38,3% din teritoriu) situata în partea centrala a județului;
- c) **Zona de Munte** (2.023,9 kmp reprezentând 29,6% din teritoriu) se afla în nordul județului.

Zona desemnată pentru investițiile teritoriale integrate este caracterizată prin sisteme peisagistice și teritoriale diversificate, contextual, fiind prezente arii în care se înregistrează condiții orografice și structurale tipice zonelor de câmpie, deal și munte. Pentru aceasta se distinge necesitatea realizării unei „evaluări integrate” a teritoriului, cu privire la particularitatea contextului orografie-mediul care, inevitabil, au generat în timp diferențe substanțiale și în termene de dezvoltare socio-economică.

Această evaluare constituie primul element pentru definirea unei strategii de dezvoltare care, plecând de la „dotările” și „vocațiile” teritoriului, intervine în realitățile locale prin proiecte cu tendințe de valorificare a factorilor endogeni, într-o strategie de integrare a elementelor și complementare a resurselor.

Astfel, sistemul teritorial al proiectului integrat poate fi observat în modul următor::

a) **Zona de Câmpie**

Reprezintă partea meridională a teritoriului județului și din punct de vedere geografic, se întinde la sud.

Zona de câmpie se împarte în două părți:

- ✓ Câmpia înaltă a Piteștilor (în totalitate) are caracter piemontan având altitudinea cea mai ridicată din toată Câmpia Română;
- ✓ Câmpia Găvanu-Burdea (parțial) este mult mai netedă și este străbătută de văi largi și puțin adânci.

Din punct de vedere geologic, în Câmpia Română apar formațiuni levantine și mai ales cuaternar-pleistocene pe interfluvii (pietrisuri de Cândești) și holocene în lungul văilor și în câmpie (pietrisuri, loess).

Clima din această zonă se caracterizează prin temperaturi ridicate și precipitații reduse, având o influență vitală pentru buna dezvoltare a culturilor agricole.

În interiorul acestei zone, așa definite, reintra teritoriile a 34 de localități. Suprafața teritorială a Zonei de Câmpie este de 2.190,2 kmp, cu o populație la 01/07/2004, de 323.331 locuitori (densitate 147,6 locuitori/kmp) iar la nivelul anului 2011 se prezintă astfel:

Nr.	Localități	Supraf./kmp	Locuitori	Loc./kmp
1	Albota	58,5	3667	62.68
2	Bârla	105,6	5006	47.41
3	Bascov	41,0	9911	241.73

4	Bradu	40,3	6856	170.12
5	Buzoești	160,3	5867	36.60
6	Căldăraru	60,1	2440	40.60
7	Călinești	108,2	10294	95.14
8	Căteasca	80,1	3886	48.51
9	Costești	108,6	5246	48.31
10	Hârsești	51,6	2393	46.38
11	Izvoru	61,2	2210	36.11
12	Leordeni	63,0	5816	92.32
13	Lunca Corbului	103,6	2849	27.50
14	Mărăcineni	21,6	5091	235.69
15	Merișani	63,7	4312	67.69
16	Miroși	48,1	2521	52.41
17	Moșoaia	44,3	5561	125.53
18	Mozăceni	70,5	2193	31.11
19	Negrași	75,2	2337	31.08
20	Oarja	38,6	2891	74.90
21	Pitești	40,7	148264	3642.85
22	Popești	51,7	2133	41.26
23	Râca	42,6	1240	29.11
24	Rătești	79,0	3061	38.75
25	Recea	63,4	2921	46.07
26	Rociu	78,5	2596	33.07
27	Slobozia	62,0	4546	73.32
28	Ștefan cel Mare	34,3	2400	69.97
29	Ștefănești	56,7	13682	241.31
30	Stolnici	73,6	3237	43.98
31	Suseni	51,1	3409	66.71
32	Teiu	44,7	1559	34.88

33	Topoloveni	33,0	10037	304.15
34	Ungheni	74,8	3060	40.91
	Total	2.190,2	293492	

b) Zona de Deal

Reprezinta partea centrala a judetului Arges si este formata din:

- ✓ dealurile subcarpatice, fata de care muntii se înalta abrupt la nord, iar la sud dealurile scad în înaltime, pierzându-se treptat în câmpie;
- ✓ piemontul Getic, a carui limita cu subcarpatii este marcata de sirul depresiunilor intracolinare, spre care se termina prin creste. Pe teritoriul judetului Arges se afla partial piemonturile Cândesti si Cotmeana si în totalitate piemontul Argesului (dealurile Argesului).

Zona de nord-est este alcătuită din formațiuni jurasice (calcare, dolomiți) și cretacee (calcare, conglomerate, gresii, marne, nisipuri, pietrisuri), iar în piemontul Getic apar formațiuni levantine și mai ales cuaternare-pleistocene pe interfluvii (pietrisuri de Căndești) și holocene în lungul vailor (pietrisuri, loess).

Climatul de deal este influențat de poziția de mijloc în cadrul reliefului județului, caracterizându-se prin temperaturi medii anuale mai ridicate (7° - 10°) și precipitații mai scăzute decât în zona montană (700-1000 mm/an).

Din această zonă, așa definită, fac parte teritoriile a 56 de localități. Suprafața teritorială a Zonei de Deal este de 2.612,2 kmp, cu o populație la 01/07/2004, de 257.131 locuitori (densitate 109,4 locuitori/kmp), iar la nivelul anului 2011 se prezintă astfel:

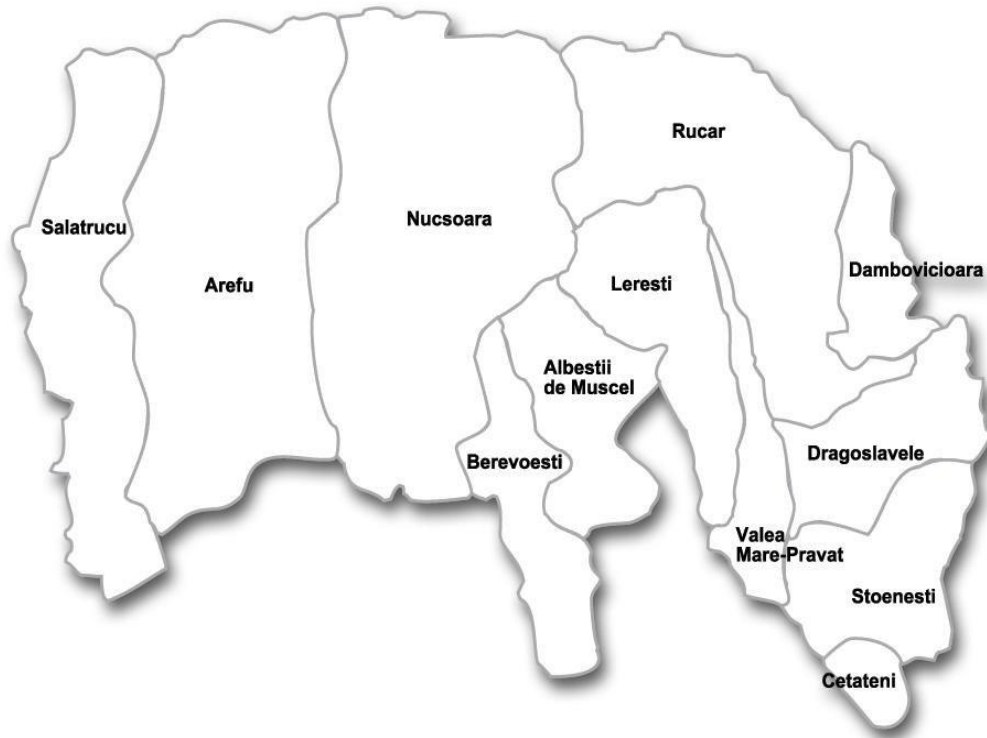
Nr.	Localități	Supraf./kmp	Locuitori	Loc./Kmp
1	Albeștii de Argeș	43,4	5308	122.30
2	Aninoasa	57,6	3236	56.18
3	Băbana	39,3	2745	69.85
4	Băiculești	76,5	5618	73.44
5	Bălilești	59,9	4045	67.53

6	Beleți-Negrești	48,1	1915	39.81
7	Bogați	70,5	4525	64.18
8	Boteni	24,1	2466	102.32
9	Botești	35,8	1184	33.07
10	Brăduleț	48,5	1805	37.22
11	Budeasa	42,3	3928	92.86
12	Bughea de Jos	24,1	2809	116.56
13	Bughea de Sus	33,2	2894	87.17
14	Câmpulung	35,6	30025	843.40
15	Cepari	38,6	2240	58.03
16	Cicănești	29,0	2090	72.07
17	Ciofrângenii	43,3	2252	52.01
18	Ciomăgești	37,7	1147	30.42
19	Cocu	59,0	2337	39.61
20	Corbeni	61,8	5187	83.93
21	Corbi	56,5	3719	65.82
22	Coșești	64,4	5246	81.46
23	Cotmeana	73,7	2080	28.22
24	Cuca	49,6	2054	41.41
25	Curtea de Argeș	69,5	26133	376.01
26	Dârmănești	34,1	3410	100.00
27	Davidești	41,8	3049	72.94
28	Dobrești	39,1	1756	44.91
29	Domnești	19,8	3178	160.51
30	Drăganu	35,2	1939	55.09
31	Godeni	31,6	3019	95.54

32	Hârtiești	48,8	2127	43.59
33	Malureni	107,0	4660	43.55
34	Micești	43,2	4283	99.14
35	Mihăești	64,3	5705	88.72
36	Mioarele	33,1	1601	48.37
37	Mioveni	51,0	30644	600.86
38	Morărești	48,0	2063	42.98
39	Mușătești	98,9	3797	38.39
40	Pietroșani	49,9	5610	112.42
41	Poiana Lacului	58,5	6548	111.93
42	Poienarii de Argeș	21,3	1108	52.02
43	Poienarii de Muscel	38,6	3224	83.52
44	Priboieni	23,0	3490	151.74
45	Săpata	47,3	1727	36.51
46	Schitu Golești	25,8	4586	177.75
47	Stâlpeni	36,3	4770	131.40
48	Șuici	34,3	2527	73.67
49	Țigveni	49,3	3368	68.32
50	Țițești	23,5	4808	204.60
51	Uda	79,4	2102	26.47
52	Valea Danului	31,4	2721	86.66
53	Valea Iașului	20,3	2478	122.07
54	Vedea	68,4	3943	57.65
55	Vlădești	38,9	3050	78.41
56	Vulturești	48,1	2852	59.29
	TOTAL	2.612,2	257131	

C) Zona de Munte

Este situată în partea septentrională a județului Argeș și constituie treapta cea mai înaltă a reliefului, cu munții Făgăraș, Iezer-Păpușa, Piatra Craiului și Leaota. Din culmea principală, cu orientare est-vest, se desprind către sud, culmi secundare cu altitudini din ce în ce mai mici, constituind treapta joasă a munților Făgăraș.

Zona de Munte este alcătuită din formațiuni jurasice (calcare, dolomiți) și cretacee (calcare, conglomerate, gresii, marne, nisipuri, pietrisuri).

Climatul de munte se caracterizează prin temperaturi scăzute (media multianuală 0°C), precipitații bogate, (1.200-1.400 mm/an) și vânturi puternice care bat tot timpul anului cu predominanță din nord-vest și est. Zonalitatea pe verticală, impune separarea în două subtipuri: subtipul climatului alpin (peste 1.900 m) și subtipul climatului munților mijlocii.

Din această zonă, așa definită, fac parte teritoriile a 12 localități. Suprafața teritorială a Zonei de Munte este de 2.023,9 km² cu o populație la 01/07/2004, de 38.339 locuitori (densitate 18,9 locuitori/km²), iar la nivelul anului 2011 se prezintă astfel:

Nr.	Localități	Supraf./km ²	Locuitori	Loc./Kmp
1	Albeștii de Muscel	123,0	1561	12.69
2	Arefu	420,2	2360	5.62
3	Berevoești	101,8	3284	32.26
4	Cetățeni	34,0	3018	88.76
5	Dâmbovicioara	63,1	939	14.88
6	Dragoslavele	111,4	2561	22.99

7	Lerești	142,2	4588	32.26
8	Nucșoara	437,1	1409	3.22
9	Rucăr	283,6	5673	20.00
10	Sălătrucu	137,9	2178	15.79
11	Stoenești	109,2	4304	39.41
12	Valea Mare Pravăț	60,4	4004	66.29
TOTAL		2.023,9	35879	

E.Structura demografică, evoluția demografică și piața muncii în Județul Argeș structura demografică

Populația județului Argeș, la 1 iulie 2004, era de 647.437 locuitori, distribuită în 3 municipii, 4 orașe, 95 de comune și 576 de sate.

A	Municipii	Distanța km. Pitești	Supraf. /kmp	Locuitori 1995	Locuitori 2004	Nr. Variație	% Variație	Loc./ kmp 2004	Loc./ km 2011
1	Pitești	0	40,7	185.636	171.498	-14.138	-7,6	4.213,7	3642,85
2	Câmpulung	55	35,6	44.560	38.486	-6.074	-13,6	1.081,1	843,4
3	Curtea de Argeș	35	69,5	35.718	33.553	-2.165	-6,1	482,8	376,01

B	Orașe	Distanța km. Pitești	Supraf. /kmp	Locuitori 1995	Locuitori 2004	Nr. Variație	% Variație	Loc./kmp 2004	Loc./km 2011
4	Costești	25	108,6	12.272	10.845	-1.427	-11,6	99,9	48,47
5	Mioveni	20	51,0	33.908	34.104	196	0,6	668,7	600,86
6	Stefănești	6	56,7	11.493	12.669	1.176	10,2	223,4	241,31
7	Topoloveni	20	33,0	9.955	10.507	552	5,5	318,4	304,15

C	Comune	Distanța km. Pitești	Supraf. /kmp	Locuitori 1995	Locuitori 2004	Nr. Variație	% Variație	Loc./kmp 2004	Loc./km 2011
8	Albeștii de	45	43,4	6.006	5.954	-52	-0,9	137,2	122,3
9	Albeștii de	57	123,0	4.604	1.630	-2.974	-64,6	13,3	12,69
10	Albota	10	58,5	3.558	3.754	196	5,5	64,2	62,68
11	Aninoasa	47	57,6	3.388	3.301	-87	-2,6	57,3	56,18
12	Arefu	67	420,2	3.122	2.738	-384	-12,3	6,5	5,62
13	Bascov	5	41,0	8.095	8.765	670	8,3	213,8	241,73
14	Băbana	11	39,3	2.596	2.719	123	4,7	69,2	69,85
15	Băiculești	26	76,5	6.485	6.221	-264	-4,1	81,3	73,44
16	Bălilești	28	59,9	4.427	4.356	-71	-1,6	72,7	67,53
17	Beleți-	38	48,1	2.034	1.928	-106	-5,2	40,1	39,81

18	Berevoești	60	101,8	3.519	3.458	-61	-1,7	34,0	32,26
19	Bârla	56	105,6	5.885	5.704	-181	-3,1	54,0	47,41
20	Bogați	40	70,5	5.335	4.898	-437	-8,2	69,5	64,75
21	Boteni	50	24,1	3.022	2.716	-306	-10,1	112,7	102,32
22	Boțești	42	35,8	1.407	1.252	-155	-11,0	35,0	33,07
23	Bradul	7	40,3	4.662	5.158	496	10,6	128,0	170,12
24	Brăduleț	57	48,5	2.308	2.031	-277	-12,0	41,9	37,22
25	Budeasa	12	42,3	3.597	3.793	196	5,4	89,7	92,86
26	Bughea de	60	24,1	3.035	2.954	-81	-2,7	122,6	116,56
27	Bughea de	59	33,2	0	2.984	2.984	100,0	89,9	87,17
28	Buzoești	32	160,3	6.462	6.215	-247	-3,8	38,8	36,6
29	Căldăraru	50	60,1	3.076	2.777	-299	-9,7	46,2	40,6
30	Călinești	15	108,2	10.350	10.732	382	3,7	99,2	95,14

C	Comune	Distanța km. Pitești	Supraf. /kmp	Locuitori 1995	Locuitori 2004	Nr. Variație	% Variație	Loc./ kmp 2004	Loc./ kmp 2011
31	Căteasca	20	80,1	3.731	3.738	7	0,2	46,7	48,51
32	Cepari	55	38,6	2.689	2.498	-191	-7,1	64,7	58,03
33	Cetățeni	91	34,0	3.141	3.104	-37	-1,2	91,3	88,76
34	Cicănești	50	29,0	2.574	2.266	-308	-12,0	78,1	72,07
35	Giofrangeni	52	43,3	2.764	2.539	-225	-8,1	58,6	52,01
36	Giomagești	60	37,7	1.452	1.213	-239	-16,5	32,2	30,42
37	Cocu	24	59,0	2.993	2.483	-510	-17,0	42,1	39,61
38	Corbeni	55	61,8	5.933	5.724	-209	-3,5	92,6	83,93
39	Corbi	59	56,5	4.806	4.379	-427	-8,9	77,5	65,82
40	Coșești	25	64,4	5.624	5.505	-119	-2,1	85,5	81,46
41	Cotmeana	30	73,7	2.275	2.159	-116	-5,1	29,3	28,22
42	Cuca	55	49,6	2.398	2.261	-137	-5,7	45,6	41,41
43	Davidești	26	41,8	2.684	2.859	175	6,5	68,4	72,94
44	Dâmbovicioar	85	63,1	1.208	977	-231	-19,1	15,5	14,88
45	Dărmănești	18	34,1	3.617	3.604	-13	-0,4	105,7	100
46	Dobrești	40	39,1	1.934	1.804	-130	-6,7	46,1	44,91
47	Domnesti	46	19,8	3.389	3.275	-114	-3,4	165,4	160,51
48	Drăganu	16	35,2	1.912	1.829	-83	-4,3	52,0	55,09
49	Dragoslavele	73	111,4	2.484	2.462	-22	-0,9	22,1	22,91
50	Godeni	69	31,6	3.524	3.322	-202	-5,7	105,1	95,54
51	Hârsești	40	51,6	2.896	2.556	-340	-11,7	49,5	43,68
52	Hărtiești	40	48,8	4.803	2.120	-2.683	-55,9	43,4	43,59
53	Izvoru	45	61,2	2.857	2.625	-232	-8,1	42,9	36,11
54	Leordeni	24	63,0	5.983	5.877	-106	-1,8	93,3	92,32
55	Lerești	60	142,2	5.059	4.936	-123	-2,4	34,7	32,26
56	Lunca	25	103,6	3.569	2.970	-599	-16,8	28,7	27,50
57	Mălureni	30	107,0	4.764	4.498	-266	-5,6	42,0	43,55
58	Mărăcineni	3	21,6	4.246	4.626	380	8,9	214,2	235,69
59	Merișani	15	63,7	3.993	4.648	655	16,4	73,0	67,69
60	Micești	12	43,2	3.682	4.196	514	14,0	97,1	99,14
61	Mihăești	32	64,3	5.742	5.956	214	3,7	92,6	88,72
62	Mioarele	63	33,1	1.868	1.748	-120	-6,4	52,8	48,37
63	Miroși	54	48,1	3.061	2.765	-296	-9,7	57,5	52,41

64	Morărești	38	48,0	2.253	1.990	-263	-11,7	41,5	42,94
65	Moșoaia	16	44,3	3.807	4.051	244	6,4	91,4	125,53
66	Mozăceni	55	70,5	2.879	2.594	-285	-9,9	36,8	31,11
67	Mușătești	40	98,9	4.395	4.107	-288	-6,6	41,5	38,39
68	Negrași	45	75,2	2.835	2.667	-168	-5,9	35,5	31,08
69	Nucșoara	70	437,1	1.861	1.667	-194	-10,4	3,8	3,22
70	Oarja	15	38,6	2.649	2.831	182	6,9	73,3	74,90
71	Pietroșani	45	49,9	6.042	6.000	-42	-0,7	120,2	112,42
72	Poiana Lacului	16	58,5	6.736	6.793	57	0,8	116,1	111,93
73	Poienarii de	45	21,3	1.439	1.216	-223	-15,5	57,1	52,02
74	Poienarii de Muscel	55	38,6	3.795	3.635	-160	-4,2	94,2	83,52

C	Comune	Distanța Km. Pitești	Supraf. /kmp	Locuitori 1995	Locuitori 2004	Nr. Variație	% Variație	Loc./Kmp 2004	Loc./Km P 2011
75	Popești	57	51,7	4.137	2.450	-1.687	-40,8	47,4	41,26
76	Priboieni	35	23,0	3.629	3.520	-109	-3,0	153,0	151,74
77	Rătești	35	79,0	3.697	3.366	-331	-9,0	42,6	38,75
78	Râca	65	42,6	0	1.435	1.435	100,0	33,7	29,11
79	Recea	42	63,4	3.375	3.114	-261	-7,7	49,1	46,07
80	Rociu	24	78,5	3.242	2.781	-461	-14,2	35,4	33,07
81	Rucăr	80	283,6	6.439	6.221	-218	-3,4	21,9	20
82	Sălătrucu	67	137,9	2.282	2.243	-39	-1,7	16,3	15,79
83	Săpata	27	47,3	2.066	1.927	-139	-6,7	40,7	36,51
84	Schitu Golești	48	25,8	4.989	5.033	44	0,9	195,1	177,75
85	Slobozia	47	62,0	5.268	5.036	-232	-4,4	81,2	73,32
86	Stâlpeni	18	36,3	5.109	4.976	-133	-2,6	137,1	131,4
87	Stoenești	85	109,2	4.697	4.615	-82	-1,7	42,3	39,41
88	Stolnici	38	73,6	3.880	3.666	-214	-5,5	49,8	43,98
89	Suseni	17	51,1	3.596	3.178	-418	-11,6	62,2	66,71
90	Ștefan cel Mare	55	34,3	2.638	2.535	-103	-3,9	73,9	69,97
91	Șuici	55	34,3	2.871	2.770	-101	-3,5	80,8	73,67
92	Teiu	37	44,7	1.875	1.618	-257	-13,7	36,2	34,88
93	Tigveni	45	49,3	3.361	3.208	-153	-4,6	65,1	68,32
94	Țițești	20	23,5	4.433	4.839	406	0,4	205,9	204,6
95	Uda	50	79,4	2.800	2.291	-509	-18,2	28,9	26,47
96	Ungheni	45	74,8	4.087	3.580	-507	-12,4	47,9	40,91
97	Valea Danului	41	31,4	3.154	2.988	-166	-5,3	95,2	86,66
98	Valea Iașului	40	20,3	2.717	2.771	54	2,0	136,5	122,07
99	Valea Mare	62	60,4	4.087	4.288	201	4,9	71,0	66,29
100	Vedea	33	68,4	4.287	4.105	-182	-4,2	60,0	44,56
101	Vlădești	45	38,9	3.128	3.182	54	1,7	81,8	78,41
102	Vulturești	36	48,1	0	2.928	2.928	100,0	60,9	59,29
	TOTAL		6.826,3	678.705	647.437	-31.268	-4,6	94,8	85,92

În perioada 1995-2004, populația județului Argeș, s-a redus cu 31.268 locuitori, ceea ce reprezintă o scădere cu 4,6%. Respectiva reducere a afectat zona de câmpie, cu 16.414 locuitori (4,8%), zona de deal, cu 10.690 locuitori (3,6%), iar zona de munte, cu 4.164 locuitori (9,8%).

În perioada 2004-2011, populația județului Argeș, s-a redus cu 60.935 locuitori, ceea

ce reprezintă o scădere cu 9,41%. Respectiva reducere a afectat zona de câmpie, cu 29.839 locuitori (9,23%), zona de deal cu 28.636 (10,02%), iar zona de munte, cu 2.460 locuitori (6,42%).

Structura populației în perioada 1995-2004, pe grupe de vârste rezultă destul de echilibrată, cu 62,61% din populație, în vârstă activă, 23,26% din populație, în vârstă școlară și 14,13% de persoane în vârstă.

Structura populației în perioada 2004-2011, pe grupe de vârste rezultă destul de echilibrată, cu 63,66% din populație, în vârstă activă, 15,58% din populație, în vârstă școlară și 16,06% de persoane în vârstă.

Grupe de vârste	Populație 1995	%	Populație 2004	%	Nr. variație	Variație % din populația totală	Populație 2011	%	Nr. variație	Variație % din populația totală
0-4 ani	37.089	5,46	29.757	4,60	-7.332	-0,87	28.830	4,71	-927.00	-0.151
5-9 ani	48.829	7,19	32.583	5,03	-16.246	-2,16	29.328	4,79	-	-0.531
10-14 ani	48.456	7,14	39.364	6,08	-9.092	-1,06	31.988	5,22	-	-1.204
15-19 ani	60.089	8,85	48.911	7,55	-11.178	-1,30	34.077	5,56	34077.0	5.564
20-24 ani	56.738	8,36	46.919	7,25	-9.819	-1,11	37.841	6,18	-	-1.482
25-29 ani	59.135	8,71	54.348	8,39	-4.787	-0,32	37.858	6,18	-	-2.693
30-34 ani	39.932	5,88	53.627	8,28	13.695	2,40	46.722	7,63	-	-1.127
35-39 ani	48.108	7,09	52.021	8,03	3.913	0,95	50.548	8,25	-	-0.241
40-44 ani	49.214	7,25	39.072	6,03	-10.142	-1,22	58.094	9,49	19022.0	3.106
45-49 ani	43.554	6,42	47.097	7,27	3.543	0,86	34.179	5,58	-	-2.109
50-54 ani	34.377	5,07	45.283	6,99	10.906	1,93	41.272	6,74	-	-0.655
55-59 ani	40.096	5,91	36.436	5,63	-3.660	-0,28	44.139	7,21	7703.00	1.258
60-64 ani	36.086	5,32	30.576	4,72	-5.510	-0,59	39.226	6,40	8650.00	1.412
65-69 ani	29.696	4,38	32.669	5,05	2.973	0,67	28.043	4,58	-	-0.755
70-74 ani	22.323	3,29	26.134	4,04	3.811	0,75	27.361	4,47	1227.00	0.200
75-79 ani	11.091	1,63	18.414	2,84	7.323	1,21	22.197	3,62	3783.00	0.618
80-84 ani	9.349	1,38	9.761	1,51	412	0,13	13.210	2,16	3449.00	0.563
85 ani și	4.543	0,67	4.465	0,69	-78	-0,02	7.518	1,23	3053.00	0.499

Împărțirea pe grupe de vârste a populației stabile, variază semnificativ în funcție de localizare, în mediul urban sau în mediul rural.

Mediul urban:

Grupe de vârste	Populație 1995	%	Populație 2004	%	Nr. variație	Variație % din populația totală	Populație 2011	%	Nr. variație	Variație % din populația totală
0-4 ani	16.835	5,23	12.884	4,13	-3.951	-23,47	13.279	4,71	395	0.14
5-9 ani	26.112	8,11	13.622	4,37	-12.490	-47,83	12.474	4,43	-1148	-0.41
10-14 ani	26.600	8,26	18.999	6,10	-7.601	-28,58	13.012	4,62	-5987	-2.13
15-19 ani	31.174	9,68	26.112	8,38	-5.062	-16,24	14.939	5,30	-11173	-3.97
20-24 ani	25.910	8,05	25.520	8,19	-390	-1,51	18.377	6,52	-7143	-2.54
25-29 ani	32.064	9,96	28.316	9,09	-3.748	-11,69	19.851	7,05	-8465	-3.01
30-34 ani	24.061	7,47	26.643	8,55	2.582	10,73	23.933	8,50	-2710	-0.96
35-39 ani	30.184	9,37	28.641	9,19	-1.543	-5,11	24.339	8,64	-4302	-1.53
40-44 ani	29.799	9,25	22.502	7,22	-7.297	-24,49	29.589	10,51	7087	2.52
45-49 ani	22.197	6,89	28.201	9,05	6.004	27,05	18.203	6,46	-9998	-3.55
50-54 ani	14.123	4,39	25.185	8,08	11.062	78,33	22.169	7,87	-3016	-1.07
55-59 ani	14.144	4,39	16.632	5,34	2.488	17,59	22.838	8,11	6206	2.20

60-64 ani	10.668	3,31	11.520	3,70	852	7,99	17.168	6,10	5648	2,01
65-69 ani	7.817	2,43	10.800	3,47	2.983	38,16	10.060	3,57	-740	-0,26
70-74 ani	5.144	1,60	7.773	2,49	2.629	51,11	8.975	3,19	1202	0,43
75-79 ani	2.299	0,71	4.799	1,54	2.500	108,74	6.560	2,33	1761	0,63
80-84 ani	1.914	0,59	2.429	0,78	515	26,91	3.738	1,33	1309	0,46
85 ani și	1.004	0,31	1.084	0,35	80	7,97	2.138	0,76	1054	0,37
TOTAL	322.049	100,00	311.662	100,00	-10.387	-3,23	281.642	100	-30.020	-10,66

În contextul mediului urban, în perioada 1995-2004, grupele populației de vârste active trec de la 62,61% din media județului, la 68,39% (+5,78%), în timp ce grupele populației de vârste inactive trec de la 14,12% la 8,63% (-5,49%). Rămâne substanțial invariata rata populației de vârsta școlară, 23,26% din media județului, și 22,98% în mediul urban

În contextual mediului urban, în perioada 2004-2011, grupele populației de vârste active trec de la 68,39% din media județului, la 69,76% (+9,8%), în timp ce grupele populației de vârste inactive trec de la 8,63% la 11,17% (-22,77%). Rata populației de vârsta școlară, 6,6% din media județului și 14,35% în mediul urban.

Mediul rural:

Grupe de vârste	Populație 1995	%	Populație 2004	%	Nr. variație	Variație % din populația totală	Populație 2011	%	Nr. variație	Variație % din populația totală
0-4 ani	20.254	5,68	16.873	5,03	-3.381	-16,69	15.551	4,70	-1322	-0,40
5-9 ani	22.717	6,37	18.961	5,65	-3.756	-16,53	16.854	5,10	-2107	-0,64
10-14 ani	21.856	6,13	20.365	6,07	-1.491	-6,82	18.976	5,74	-1389	-0,42
15-19 ani	28.915	8,11	22.799	6,79	-6.116	-21,15	19.138	5,79	-3661	-1,11
20-24 ani	30.828	8,64	21.399	6,37	-9.429	-30,59	19.464	5,88	-1935	-0,58
25-29 ani	27.071	7,59	26.032	7,75	-1.039	-3,84	18.007	5,44	-8025	-2,43
30-34 ani	15.871	4,45	26.984	8,04	11.113	70,02	22.789	6,89	-4195	-1,27
35-39 ani	17.924	5,03	23.380	6,96	5.456	30,44	26.209	7,92	2829	0,86
40-44 ani	19.415	5,44	16.570	4,93	-2.845	-14,65	28.505	8,62	11935	3,61
45-49 ani	21.357	5,99	18.896	5,63	-2.461	-11,52	15.976	4,83	-2920	-0,88
50-54 ani	20.254	5,68	20.098	5,99	-156	-0,77	19.103	5,77	-995	-0,30
55-59 ani	25.952	7,28	19.804	5,90	-6.148	-23,69	21.301	6,44	1497	0,45
60-64 ani	25.418	7,13	19.056	5,68	-6.362	-25,03	22.058	6,67	3002	0,91
65-69 ani	21.879	6,13	21.869	6,51	-10	-0,05	17.983	5,44	-3886	-1,17
70-74 ani	17.179	4,82	18.361	5,47	1.182	6,88	18.386	5,56	25	0,01
75-79 ani	8.792	2,47	13.617	4,06	4.825	54,88	15.637	4,73	2020	0,61
80-84 ani	7.435	2,08	7.332	2,18	-103	-1,39	9.472	2,86	2140	0,65
85 ani și	3.539	0,99	3.379	1,01	-160	-4,52	5.380	1,63	2001	0,60
TOTAL	356.656	100,00	335.775	100,00	-20.881	-5,85	330.789	100,00	-4986,00	-1,51

În mediul rural, în perioada 1995-2004, grupele populației de vârste active coboară la 57,23% (-5,38% față de media județului), în timp ce grupele populației de vârste inactive urcă la 19,23% (+5,11%). Rămâne substanțial invariabilă rata populației de vârsta școlară, 23,26% din media județului, 23,54% în mediul rural.

În mediul rural, în perioada 2004-2011, grupele populației de vârste active urcă la 58,47% (+2,17% față de media județului), în timp ce grupele populației de vârste inactive urcă la 20,21% (+1,05%). Rata populației de vârsta școlară, scade la 19,52% din media județului, 16,62% în mediul rural.

În perioada 1995-2004 a fost evidențiată o creștere a duratei medii de viață a populației, fiind estimată în 2004 la 72,04 ani cu un spor de 1,8 ani față de cea estimată în 1995.

În perioada 2004-2011 a fost evidențiată o creștere a duratei medii de viață a populației, fiind estimată în 2011 la 74,3 ani cu un spor de 2,26 ani față de cea estimată în 2004.

Durata medie de viață, (mediul urban și rural)

	1995-1997	1996-1998	1997-1999	1998-2000	1999-2001	2000-2002	2001-2003	2002-2004	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011
Județul Argeș														
Masculin	66,43	66,73	67,19	67,81	67,93	67,64	67,95	68,32	69,02	69,37	69,63	70	70,39	70,57
Feminin	74,33	74,57	74,80	75,17	75,55	75,92	75,60	75,89	76,05	76,41	77	77,44	77,81	78,12
Total	70,24	70,51	70,89	71,40	71,64	71,66	71,70	72,04	72,5	72,87	73,26	73,67	74,05	74,3
Mediul														
Masculin	68,41	68,21	68,25	69,12	69,27	69,18	69,01	69,08	69,71	70,06	70,33	70,70	71,09	71,28
Feminin	75,01	75,29	75,85	70,33	76,79	76,78	76,17	76,59	76,81	77,17	77,77	78,21	78,59	78,90
Total	71,69	71,69	71,12	72,60	72,85	72,81	72,48	72,76	73,23	73,60	73,99	74,41	74,79	75,04
Mediul														
Masculin	64,71	65,29	66,06	66,56	66,55	66,08	66,75	67,37	68,33	68,68	68,93	69,30	69,69	69,86
Feminin	73,66	74,00	74,01	74,37	74,76	75,34	75,32	75,28	75,29	75,65	76,23	76,67	77,03	77,34
Total	68,94	69,43	69,87	70,33	70,51	70,49	70,86	71,18	71,78	72,14	72,53	72,93	73,31	73,56

În Județul Argeș, etnia majoritară este reprezentată de cea română - 98,41% din populație, urmată de etnia romă (țigani) cu 1,41%.

Etnia	2002	%	2011	%
Români	642.256	98,41	571.149	93,259
Maghiari	322	0,05	237	0,039
Romi (țigani)	9.227	1,41	16.476	2,690
Germani	118	0,02	63	0,010
Ucrainieni	27	0,00	18	0,003
Sârbi	14	0,00	20	0,003
Turci	71	0,01	82	0,013
Tătari	6	0,00	3	0,000
Slovaci	5	0,00	3	0,000
Evrei	19	0,00	15	0,002
Ruși-lipoveni	36	0,01	61	0,010
Bulgari	8	0,00	4	0,001
Cehi	1	0,00	0	0,000
Croați	1	0,00	0	0,000
Greci	87	0,01	49	0,008
Polonezi	2	0,00	5	0,001
Armeni	45	0,01	35	0,006
Sloveni	2	0,00	0	0,000
Ruteni	2	0,00	0	0,000
Italiani	49	0,01	72	0,012
Chinezi	5	0,00	8	0,001
Albanezi	7	0,00	0	0,001
Macedoneni-slavi	8	0,00	5	0,000
Ceangăi	1	0,00	12	0,002
Altă etnie	294	0,05	150	0,024
Nedeclarată	12	0,00	23.964	3,913
TOTAL	652.625	100,00	612.431	100,000

Până în anul 2002, cea mai difuză limbă maternă este limba română cu 99,69%, urmată de limba romanes (țigănească) cu 0,18%.

La nivelul anului 2011, cea mai difuză limbă maternă este limba română cu 95,77%, urmată de limba romanes (țigănească) cu 0,242%.

Limba maternă	2002	%	2011	%
Română	650.632	99,69	586545	95.774
Romanes (Țigănească)	1.175	0,18	1480	0.242
Maghiară	292	0,04	202	0.033
Germană	83	0,01	45	0.007
Turcă	56	0,01	70	0.011
Italiană	40	0,01	68	0.011
Greacă	32	0,00	19	0.003
Armeană	32	0,00	23	0.004
Rusă-Lipoveană	28	0,00	65	0.011
Ucraineană	22	0,00	11	0.002
Sârbă	10	0,00	15	0.002
Bulgară	7	0,00	3	0.000
Chineză	5	0,00	8	0.001
Albaneză	5	0,00		0.000
Macedoneană	5	0,00	3	0.000
Slovacă	4	0,00	0	0.000
Tătară	2	0,00	3	0.000
Evreiască (Idiș)	2	0,00		0.000
Ruteană	2	0,00		0.000
Cehă	1	0,00	0	0.000
Poloneză	1	0,00	6	0.001
Slovenă	1	0,00		0.000
Altă limbă maternă	175	0,03	151	0.025
Nedeclarată	13	0,00	23711	3.872
TOTAL	652.625	100,00	612428	100.000

La nivelul anului 2002, religia prevalentă în județul Argeș, este creștin-ortodoxă cu 98,19% din populația rezidentă, urmată de religia evanghelică cu 0,49%.

La nivelul anului 2011, religia prevalentă în județul Argeș, este creștin-ortodoxă cu 94,1481% din populația rezidentă, urmată de religia creștină după evanghelie cu 0,6556%.

Religie	2002	%	2011	%
Ortodoxă	640.808	98,19	576.592	94,1481
Evanghelică	3.205	0,49	1529	0,2497
Penticostală	2.706	0,41	3152	0,5147
Creștină după Evanghelie	2.138	0,33	4015	0,6556
Romano-Catolică	952	0,15	812	0,1326
Adventistă de ziua a șaptea	1.009	0,15	865	0,1412
Reformată	310	0,05	93	0,0152
Baptistă	256	0,04	254	0,0415
Greco-Catolică	213	0,03	97	0,0158
Musulmană	151	0,02	211	0,0345
Evanghelică de confesiune Augustană	33	0,01	34	0,0056
Evanghelică Lutherană sinodo-	51	0,01	23	0,0038
Unitariană	50	0,01	7	0,0011
Creștină de rit vechi	82	0,01	93	0,0152
Armeană	25	0,00	11	0,0018
Mozaică	19	0,00	17	0,0028
Biserica ortodoxă de stil vechi	0	0,00	8	0,0013
Altă religie	300	0,05	354	0,0578
Fără religie	106	0,02	214	0,0349
Atei	104	0,02	324	0,0529
Nedeclarată	107	0,02	23726	3,8741
TOTAL	652.625	100,00	612431	100,00

Evoluția pieței muncii

Regiuni Județe		Total salariați	mii persoane
	Anii		din care: muncitori
România			
	1990	8155,6	6426,9
	1991	7573,8	5824,5
	1992	6887,5	5183,4
	1993	6671,7	4874,8
	1994	6438,4	4589,7
	1995	6160,4	4292,1
	1996	5938,7	4093,4
	1997	5597,0	3807,2
	1998	5368,7	3525,9
	1999	4760,5	3055,8
	2000	4623,0	2874,0
	2001	4619,0	2894,3
	2002	4567,8	2810,4
	2003	4590,9	2733,9
	2004	4468,8	2667,6
	2005	4558,9	2635,1
	2006	4667,3	2655,0
	2007	4855,3	2721,3
	2008	5046,3	: ¹⁾
	2009	4774,2	: ¹⁾
	2010	4376,0	: ¹⁾
	2011	4348,7	: ¹⁾
Regiunea Sud-Muntenia			
	1990	1174,3	945,5
	1991	1088,7	856,3
	1992	1017,7	789,9
	1993	1004,7	764,5
	1994	938,4	696,2
	1995	892,0	645,7
	1996	842,2	595,2
	1997	793,3	560,4
	1998	743,9	516,2
	1999	659,8	449,1
	2000	616,6	413,0
	2001	605,3	403,1
	2002	595,8	389,3
	2003	597,8	387,4
	2004	570,5	365,7
	2005	571,1	358,4
	2006	566,5	351,0
	2007	597,0	368,8
	2008	600,8	: ¹⁾
	2009	575,2	: ¹⁾
	2010	519,0	: ¹⁾
	2011	514,1	: ¹⁾
Județul Argeș			
	1990	256,8	204,9
	1991	247,3	194,4
	1992	229,1	177,3
	1993	223,9	171,0
	1994	217,0	163,4

1995	207,9	150,0
1996	200,6	143,1
1997	187,2	133,2
1998	184,1	132,9
1999	172,6	121,5
2000	166,8	118,2
2001	158,0	109,3
2002	154,1	105,9
2003	146,5	97,3
2004	139,6	90,7
2005	137,4	86,5
2006	136,5	84,0
2007	145,9	90,2
2008	146,8	: ¹⁾
2009	136,4	: ¹⁾
2010	123,8	: ¹⁾
2011	124,9	: ¹⁾

Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale (la sfârșitul anului) conform CAEN Rev. 2

mii persoane

Regiuni Județe	Total economic	Agricultură, silvicultură și pescuit	Industrie	din care:				Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehicu- lelor și motocicletelor		
				Industrie extractivă	Industrie prelucrătoare	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare		Transport și lepozitare		
Anii											
România											
2008	8747,0	2407,4	1981,5	81,4	1691,0	81,8	127,3	691,5	1168,4	422,0	
2009	8410,7	2410,7	1773,6	73,2	1490,8	75,3	134,3	626,1	1138,2	418,9	
2010	8371,3	2439,9	1733,3	65,4	1471,9	72,7	123,3	627,8	1140,3	425,8	
2011	8365,5	2442,0	1753,8	64,8	1495,0	71,0	123,0	610,9	1156,9	434,0	
Regiunea Sud- Muntenia											
2008	1201,0	424,3	288,4	17,1	245,4	9,4	16,5	79,1	133,9	52,5	
2009	1159,9	424,9	257,2	14,5	216,4	7,9	18,4	70,2	133,0	54,5	
2010	1154,8	428,3	253,3	12,7	215,9	7,8	16,9	69,8	135,1	56,6	
2011	1154,5	429,6	254,7	11,8	218,9	7,3	16,7	68,7	135,4	58,1	
Județul Argeș											
2008	256,0	69,0	77,5	2,5	69,2	2,8	3,0	21,5	28,8	10,0	
2009	241,6	69,2	68,0	2,0	61,0	1,9	3,1	18,5	28,1	10,4	
2010	240,9	70,9	67,8	1,9	61,0	2,0	2,9	18,9	26,9	11,2	
2011	241,7	70,0	69,2	1,9	62,3	2,0	3,0	18,6	27,4	11,2	

||

											mii persoane	
Hoteli și restaurante	Informații și comunicații	Intermedieri financiare și asigurări	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale, științifice și tehnice	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Activități de spectacole, culturale și recreative	Alte activități de servicii	Regiuni	
											Județe	
											Anii	
											România	
161,8	131,7	116,9	46,9	165,9	217,0	219,8	431,9	401,6	62,3	120,4	2008	
125,3	125,0	113,3	48,9	164,3	207,4	230,1	413,0	407,6	67,1	141,2	2009	
133,1	134,2	133,3	30,9	155,9	203,7	204,2	389,6	405,6	63,3	150,4	2010	
137,9	136,0	130,2	30,6	161,1	227,9	196,8	385,0	373,6	59,0	129,8	2011	
											Regiunea Sud-Muntenia	
17,7	6,0	8,9	5,1	17,5	22,0	31,2	51,5	48,8	4,3	9,8	2008	
11,5	5,3	8,1	5,9	17,0	21,6	33,8	49,9	49,3	6,1	11,6	2009	
13,4	6,8	7,9	3,1	15,8	21,1	29,2	46,8	49,6	5,9	12,1	2010	
13,9	6,9	7,6	3,3	16,2	24,4	27,9	45,8	45,2	6,2	10,6	2011	
											Județul Argeș	
4,5	1,1	2,6	1,0	4,8	4,6	5,8	12,2	8,8	1,0	2,8	2008	
2,6	0,8	2,4	1,3	3,8	4,7	6,8	11,6	9,1	1,6	2,7	2009	
2,5	0,8	2,3	0,8	3,8	4,0	6,1	11,0	9,8	1,5	2,6	2010	
2,8	0,9	2,3	0,8	4,0	4,8	5,7	10,4	9,4	1,6	2,6	2011	

REALIZARI PROGRAM OCUPARE LA DATA DE 31.12.2012

Nr. crt.	Tip de masura	Planificat 12	Cumulat 31.12	Procent realizare
II	TOTAL persoane incadrate, din care:	7,300	8,163	112
1	Nr. persoane ocupate ca urmare a acordarii serviciilor de mediere a locurilor de munca vacante	6,900	7,402	107
2	Nr persoane ocupate ca urmare a acordarii serviciilor de informare si consiliere profesionala	1,200	2,270	189
3	Incadrarea prin organizarea cursurilor de formare profesionala	500	440	88
4	Ocuparea fortei de munca prin acordarea de alocatii pentru somerii care se incadreaza inainte de expirarea somajului	500	471	94
5	Incadrarea somerilor peste 45 de ani sau intretinatori unici de familie, prin subventionarea locului de munca, din care:(rd.5=rd.5a+rd 5b)	400	429	107
5.a	someri peste 45 ani	380	412	108
5.b	someri parinti unici sustinatori ai familiilor monoparentale	20	17	85
6	Incadrarea somerilor care mai au 3 ani pana la pensie prin subventionarea locului de munca	-	-	0
7	Incadrarea prin stimularea mobilitatii fortei de munca, total, din care: rd 7 = rd (7.a +7.b)	200	72	36
7.a	Incadrarea intr-o localitate la distanta de peste 50 Km. fata de domiciliu	155	51	33
7.b	Incadrarea in alta localitate cu schimbarea domiciliului	45	21	47
8	Incadrarea absolventilor din institutii de invatamant, prin subventionarea locului de munca, din care: (rd 8 = rd 8a + rd 8b + rd 8c)	130	148	114
8.a	absolventi ciclului inferior al liceului sau ai scolilor de arte si meserii	10	1	10
8.b	absolventi de invatamant secundar superior sau invatamant postliceal	60	82	137
8.c	absolventi de invatamant superior	60	65	108
9	Numar absolventi de institutii de invatamant, beneficiari de prime de incadrare	120	78	65
10	Incadrarea persoanelor cu handicap, prin subventionarea locului de munca	10	4	40
11	Incadrarea prin acordarea de credite din care: (rd.10 =rd 10 b+rd 10 c),	-	-	0
12	Nr persoane incadrate prin acordarea de servicii de consultanta si asistenta pentru inceperea unei activitati independente sau pentru initierea unei afaceri/ Nr persoane care au inceput a afacere independenta sau pe cont propriu	15	-	0
13	Incadrarea prin ocuparea temporara a fortei de munca in lucrari publice de interes comunitar	-	-	0
13a	Incadrarea, pe o perioada de minimum 6 luni, prin ocuparea temporara a fortei de munca in lucrari publice de interes comunitar	-	-	0
14	Numar persoane incadrate prin incheierea de contracte de solidaritate, in baza Legii nr. 116/2002	10	8	80
15	Alte masuri active (se vor nominaliza concret)	-	-	-

Situatia somajului inregistrat in judetul Arges la data de 30.06.2013

Din datele statistice ale lunii iunie 2013 se constata ca numarul total al somerilor inregistrati la A.J.O.F.M. Arges a fost de 13.783 persoane (5.077 someri indemnizati si 8.706 someri neindemnizati), in scadere cu 237 persoane (-1,69 p.p.) fata de luna precedenta si in crestere cu 1.472 persoane (+11,96 p.p) comparativ cu luna iunie 2012.

La sfarsitul lunii iunie 2013 rata somajului inregistrat in judetul Arges a fost 5,38%, inregistrand o usoara scadere cu 0.09 p.p fata de luna precedenta si o crestere cu 0,57 puncte procentuale fata de luna iunie 2012.

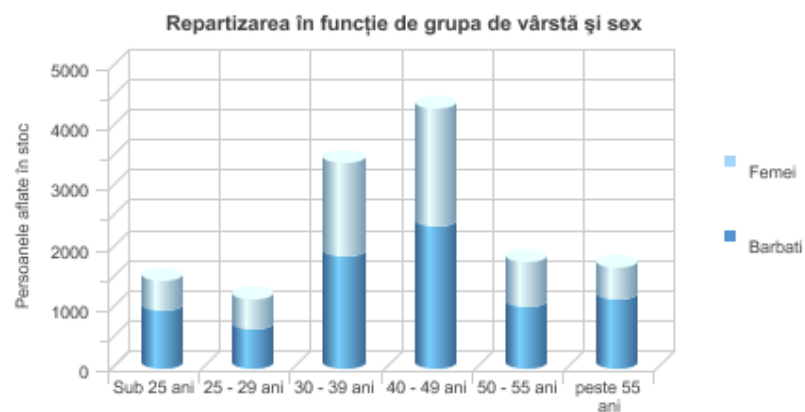
Referitor la șomajul înregistrat pe sexe, în luna iunie 2013, comparativ cu luna precedentă, rata șomajului masculin a scazut de la valoarea de 6,12% la 6,04%, iar rata șomajului feminin a scazut de la 4,77% la 4,67%.

Analiza situatiei beneficiarilor de drepturi conform Legii 76/2002 a aratat ca, ponderea cea mai mare in totalul persoanelor inregistrate o detin in continuare persoanele cu varste cuprinse intre 30 - 39 ani (24,7%) si 40 - 49 ani (31,4%). Din punct de vedere al pregatirii profesionale aceste persoane se structureaza astfel: persoane cu nivel de instruire primar, gimnazial si profesional – 72,2%, persoane cu nivel de instruire liceal si post liceal – 21,1% si persoane cu nivel de instruire universitar – 6,7%.

Analizand structura somerilor pe sexe, femeile reprezinta o medie de 41,57% (5.729 persoane) din numarul total al somerilor inregistrati, inregistrand o usoara scadere cu 0,23 puncte procentuale fata de ponderea in totalul somerilor inregistrati, din luna precedenta.

Structura șomerilor înregistrați la A.J.O.F.M. Arges pe grupe de vârstă și nivele de studii la data de 30.06.2013

Repartizarea persoanelor pe niveluri de instruire și grupe de vârstă	TOTAL (stoc final)	Sub 25 ani	25 - 29 ani	30 - 39 ani	40 - 49 ani	50 - 55 ani	peste 55 ani
Total	13783	1449	1147	3402	4327	1770	1688
Primar, gimnazial si profesional	9953	781	759	2551	3122	1334	1406
- din care femei	3702	180	236	1025	1269	536	456
Liceal si post-liceal	2910	588	197	592	972	357	204
- din care femei	1470	247	109	342	544	168	60
Universitar	920	80	191	259	233	79	78
- din care femei	557	49	145	180	139	31	13

Situatia persoanelor aflate in evidenta Agentiei Judetene pentru Ocuparea Fortei de Munca Arges, la finalul fiecarei luni, in anul 2013

Anul 2013	Nr.total persoane aflate in evidenta AJOFM	Rata Somajului %	Someri indemnizati	Someri neindemnizati
Ianuarie	16.685	6,51	6.717	9.968
Februarie	16.684	6,51	6.650	10.034
Martie	16.245	6,34	6.078	10.167
Aprilie	15.459	6,03	5.610	9.849
Mai	14.020	5,47	5.208	8.812
Iunie	13.783	5,38	5.077	8.706

Situatia invatamantului

Populația școlară, pe niveluri de educație (inclusiv învățământul particular)

Regiuni Județe	Total	Preșcolar	Primar si gimnazial				Liceal	Profesional si de ucenici	Postliceal și de maștri	Superior	număr
			Total	Primar (cl.I-IV)	Gimnazial (cl.V-VIII)	Învăță mântul special (cl.I-VIII)					
Anii școlari											
România											
1990/1991 ¹⁾	5066031	752141	2730306	1253480	1447174	29652	995689	365860	29225	192810	
1995/1996	4703277	697888	2541945	1375510	1130073	36362	787211	285450	54642	336141	
1996/1997	4688311	659226	2546231	1388226	1121301	36704	792788	262057	73521	354488	
1997/1998	4643351	623553	2559766	1356138	1166675	36953	765903	247239	86300	360590	
1998/1999	4631164	624778	2556930	1268179	1251328	37423	718017	227585	96134	407720	
1999/2000	4578383	616313	2498139	1174227	1287183	36729	694376	222234	94700	452621	
2000/2001	4565279	611036	2411505	1077251	1299449	34805	687919	239550	82117	533152	
2001/2002	4554466	616014	2320536	1018303	1271736	30497	710663	252347	72685	582221	
2002/2003	4496786	629703	2198312	981975	1189172	27165	740404	270215	61855	596297	
2003/2004	4472493	636709	2122226	997615	1101078	23533	758917	279124	54732	620785	
2004/2005	4403880	644911	1996604	962586	1012601	21417	773843	289494	48693	650335	
2005/2006	4360831	648338	1900561	931973	949273	19315	767439	284412	43617	716464	
2006/2007	4345581	648862	1842208	912230	911899	18079	780925	250383	37697	785506	
2007/2008	4404581	650324	1789693	858411	914421	16861	791348	220335	45528	907353	
2008/2009	4324992	652855	1752335	852649	883638	16048	784361	189254	55089	891098	
2009/2010	4176866	666123	1719676	839174	864194	16308	837728	115445	62575	775319	
2010/2011	4029226	673736	1691441	822620	852480	16341	866543	54538	69967	673001	
2011/2012	3823515	673641	1629406	803902	809339	16165	888768	12382	79466	539852	

Regiunea**Sud-****Muntenia**

1990/1991	725488	113725	402292	181883	217658	2751	147311	53251	3687	5222
1995/1996	644085	97909	375031	207317	164323	3391	112064	40408	7256	11417
1996/1997	638097	88996	378552	211528	163594	3430	112768	35383	9600	12798
1997/1998	633036	86990	382032	205690	172916	3426	108155	32424	10952	12483
1998/1999	630498	87459	383212	191794	188027	3391	100339	30916	11857	16715
1999/2000	623825	86341	376577	177603	195815	3159	96175	30770	11331	22631
2000/2001	623013	85403	367548	164688	200021	2839	93887	33271	11195	31709
2001/2002	621892	85517	353691	157499	193960	2232	97529	35837	10771	38547
2002/2003	613282	86068	335859	153095	180965	1799	103221	38730	9122	40282
2003/2004	611812	89166	326100	156973	167527	1600	106469	41838	7594	40645
2004/2005	596270	89839	307798	150895	155409	1494	109737	43029	6348	39519
2005/2006	580359	90511	294893	145462	148046	1385	107542	42478	5326	39609
2006/2007	562569	90618	285602	141190	143187	1225	108305	36835	4429	36780
2007/2008	554426	91801	277306	131742	144316	1248	109114	33063	5910	37232
2008/2009	538832	91914	270571	130246	139062	1263	106266	29979	6952	33150
2009/2010	536153	94397	263771	127643	134776	1352	116012	18642	7177	36154
2010/2011	523362	95141	258360	124731	132247	1382	120920	9217	7610	32114
2011/2012	505704	94675	247212	121549	124284	1379	127412	1704	8591	26110

Județul Argeș

1989/1990	171611	28035	87146	:2)	:2)	:2)	43248	11516	112	1554
1990/1991	158290	23860	82440	37228	44548	664	34369	14454	1448	1719
1991/1992	152939	23677	79997	35959	43167	871	29403	14412	3136	2314
1992/1993	145684	23818	77495	35539	41329	627	26872	11758	2805	2936
1993/1994	140761	21822	75982	36318	38700	964	27057	9815	2871	3214
1994/1995	139152	21099	75007	38475	35665	867	27248	9843	2516	3439
1995/1996	138953	20108	74304	39150	34276	878	27271	10105	2330	4835
1996/1997	136587	18896	73882	39114	33929	839	27109	9011	2469	5220
1997/1998	135898	19210	73980	37969	35170	841	26133	8036	3296	5243
1998/1999	135085	19000	74045	36135	37090	820	24480	7297	3275	6988
1999/2000	134434	18740	72544	34109	37689	746	23887	6922	3413	8928
2000/2001	138281	19199	70576	32047	37908	621	23413	7210	3507	14376

2001/2002	140194	19081	67887	30755	36677	455	24210	7530	3209	18277
2002/2003	139210	19402	64886	29717	34872	297	25765	7442	2826	18889
2003/2004	137978	19981	63160	29675	33198	287	26370	7401	2373	18693
2004/2005	133768	19707	59802	28461	31082	259	26774	7606	1898	17981
2005/2006	130152	19845	57450	27557	29661	232	25466	7680	1546	18165
2006/2007	125628	19521	55568	26843	28508	217	25291	7338	1196	16714
2007/2008	124596	19475	53809	25386	28218	205	25315	6659	1483	17855
2008/2009	119946	19650	52449	25090	27150	209	24327	6236	1618	15666
2009/2010	120856	20414	51035	24395	26396	244	26257	3826	1342	17982
2010/2011	114602	20522	50085	23738	26084	263	26640	1738	1153	14464
2011/2012	108404	20242	48235	23189	24786	260	27851	107	1290	10679

¹⁾ Exclusiv învățământ superior particular.

²⁾ Lipsă date.

Dinamica populației școlare la nivel județean în perioada 2000 – 2009, indica scaderi importante de efective în învățământul primar (- 22%) și gimnazial (- 29%). Deși efectivele totale de elevi au crescut în liceu (+3,9%) și au scăzut în învățământul profesional (-13%), cu tendința de scădere în ultimii 2 ani, după un maxim în 2005/2006- se poate aprecia că reducerea severă constatată cu privire la populația școlară din învățământul gimnazial se va repercuta direct în următorii ani prin scăderea intrărilor în ÎPT.

Jud. Argeș	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
total populație școlară	138281	140194	139210	137978	133768	130152	125628	124596	104071	100443	96844	93520
M	70286	70833	70651	69973	67810	65839	63046	62644	53499	51685	49090	47003
F	67995	69361	68559	68005	65958	64313	62582	61952	50572	48758	47754	45457
urban*	88589	91349	91106	89869	87290	86193	83220		63818	62004	60085	57233
rural*	49692	48845	48104	48109	46478	43959	42408		40253	38439	36759	36277
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
total preșcolar	19199	19081	19402	19981	19707	19845	19521	19475	19650	20175	20025	19991
M	9835	9550	9740	9997	9923	10056	9869	9851	10002	10264.5	10113	10046
F	9364	9531	9662	9984	9784	9789	9652	9624	9648	9910.5	9912	9945
urban*	7923	7794	7892	8280	8338	8622	8654		9247	9509.5	9770	10193
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Jud. Argeș	11276	11287	11510	11701	11369	11223	10867		10403	10665.5	10255	9798
rural*												
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
total primar	32238	30901	29797	29766	28559	27652	26947	25485	25090	24141	23518	22889
M	16505	15862	15299	15365	14759	14196	13823	13052	12850	12375.5	12041	11495
F	15733	15039	14498	14401	13800	13456	13124	12433	12240	11765.5	11477	11394
urban*	15345	14348	13404	13173	12534	12599	12288		11447	10972.5	10771	10662
rural*	16893	16553	16393	16593	16025	15053	14659		13643	13168.5	12747	12227
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
total gimnazial	38338	36986	35089	33394	31243	29798	28621	28324	27150	25848	25637	24252
M	19504	18931	18045	17052	16050	15293	14697	14720	14051	13400	13152	12166
F	18834	18055	17044	16342	15193	14505	13924	13604	13099	12448	12485	11086
urban*	20720	19874	18754	17559	16032	15473	14540		13431	12780	12690	11474
rural*	17618	17112	16335	15835	15211	14325	14081		13719	13068	12947	12778
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
total liceal	23413	24210	25765	26370	26774	25466	25291	25315	24327	22561	24689	23428
M	10782	11369	12195	12622	12801	12210	12182	12231	11778	10895	12295	11774
F	12631	12841	13570	13748	13973	13256	13109	13084	12549	11666	12394	11654
urban*	21671	22319	23789	24301	24656	23487	23515	23678	22703	21820	23959	22100
rural*	1742	1891	1976	2069	2118	1979	1776	1637	1624	741	730	1328
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
total inv. profesional	7210	7530	7442	7401	7606	7680	7338	6659	6236	7233	2743	2696

Jud. Argeş	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
urban*	5075	5528	5552	5490	5851	6301	6313	5787	5372	5870.5	2663	2550
rural*	2135	2002	1890	1911	1755	1379	1025	872	864	1362.5	80	146
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	1011/2012
total inv. postliceal	3507	3209	2826	2373	1898	1546	1196	1483	1618	485	232	434
M	1890	1686	1622	1381	934	704	484	655	814	247,5	112	205
F	1617	1523	1204	992	964	842	712	828	804	237.5	120	229
urban*	3479	3209	2826	2373	1898	1546	1196		1618	485	232	434
rural*	28	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0

Evolutia indicatorilor demografici:

Populatie scolară pe grupe de vârstă

3-7 ani – învățământ prescolar - scădere de populație constantă în limita 0,1-0,2% cu tendința de stabilizare în jurul numărului de

5600-5700/an, incidența crescută de înscriere la grădiniță 86-90%

7-11 ani – învățământ primar - scădere de populație constantă în limita 2-3% cu tendința de stabilizare în jurul numărului de

5700-5800, incidența de abandon școlar și nescolarizare sub 0,1%

11-15 ani – învățământ gimnazial - scădere de populație constantă în limita 2-3%, media 6100-6300; incidența de abandon

școlar și nescolarizare în limite constante de 0,1-0,15%

15-19 ani – învățământ liceal - scădere de populație constantă în limita 5-6%, tendința de stabilizare în jurul numărului 6200-

6400, incidența de abandon învățământ obligatoriu 2%, incidența finalizare ciclul superior al liceului 78-80%.

Unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități și clase de mărime, conform CAEN Rev. 2, în anul 2008

Regiuni Județe Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	Total	număr unități			
		din care: pe clase de mărime, după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
România	546875	483618	50494	10757	2006
Industrie extractivă	1297	824	345	76	52
Industrie prelucrătoare	58505	41835	11752	4026	892
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	679	347	140	105	87
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor	2644	1890	476	208	70
Construcții	59993	50919	7171	1701	202
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	221113	201189	17612	2111	201
Transport și depozitare	35290	31796	2748	531	215
Hoteluri și restaurante	23998	20977	2649	353	19
Informații și comunicații	20542	18658	1484	332	68
Tranzacții imobiliare	14885	14155	650	74	6
Activități profesionale, științifice și tehnice	59446	56817	2216	370	43

Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	19948	17553	1605	656	134
Învățământ ¹⁾	2701	2483	205	13	-
Sănătate și asistență socială ¹⁾	8796	8171	555	68	2
Activități de spectacole, culturale și recreative	5144	4769	292	72	11
Alte activități de servicii	11894	11235	594	61	4
Regiunea Sud-Muntenia	58132	51036	5621	1228	247
Industrie extractivă	186	97	64	15	10
Industrie prelucrătoare	6444	4398	1414	497	135
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	69	26	23	13	7
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor	418	305	71	36	6
Construcții	6686	5609	839	223	15
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	27228	24989	2016	203	20
Transport și depozitare	4056	3623	332	71	30
Hoteluri și restaurante	2288	2006	244	36	2
Informații și telecomunicații	1481	1364	99	16	2
Tranzacții imobiliare	989	934	48	6	1
Activități profesionale, științifice și tehnice	4227	4024	166	29	8
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1608	1368	162	68	10
Învățământ ¹⁾	291	265	26	-	-
Sănătate și asistență socială ¹⁾	746	686	55	5	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	376	347	25	4	-
Alte activități de servicii	1039	995	37	6	1
Județul Argeș	14534	12641	1502	328	63
Industrie extractivă	36	13	19	1	3
Industrie prelucrătoare	1843	1302	377	125	39
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	19	6	7	3	3
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor	80	60	13	6	1
Construcții	1446	1164	206	71	5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	6630	6016	550	59	5
Transport și depozitare	1010	881	102	22	5
Hoteluri și restaurante	623	548	67	7	1
Informații și telecomunicații	391	361	26	4	-
Tranzacții imobiliare	299	289	10	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	1073	1004	57	11	1
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	424	382	28	14	-
Învățământ ¹⁾	79	71	8	-	-
Sănătate și asistență socială ¹⁾	208	188	19	1	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	102	94	6	2	-
Alte activități de servicii	271	262	7	2	-

Canalizarea publică și spații verzi la 31 decembrie 2011

	UM	România	Regiunea Sud-Muntenia	Județul Argeș
Localități ¹⁾ cu instalații de canalizare publică				
Total, din care:	număr	861	96	23
municipii și orașe	număr	309	44	7
Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare publică	Km	23137	2386	600
Suprafața spațiilor verzi în municipii și orașe	ha	22451	2212	414

Capacitatea și activitatea de cazare turistică

Regiuni Județe	Capacitate de cazare		Sosiri (mii)	Înnoptări (mii)	Indicii de utilizare netă a capacității în funcțiune (%)
	Existență* (locuri)	În funcțiune (mii locuri- zile)			
România					
1995	289539	53539,5	7070,4	24111,2	45,0
2000	280005	50197,1	4920,1	17646,7	35,2
2001	277047	51882,5	4874,8	18121,7	34,9
2002	272596	50752,1	4847,5	17276,8	34,0
2003	273614	51632,0	5057,0	17845,0	34,6
2004	275941	53988,6	5638,5	18500,5	34,3
2005	282661	54978,8	5805,1	18373,0	33,4
2006	287158	56499,9	6216,0	18991,7	33,6
2007	283701	57137,6	6971,9	20593,4	36,0
2008	294210	59188,0	7125,3	20726,0	35,0
2009	303486	61104,4	6141,1	17325,4	28,4
2010	311698	63808,3	6072,8	16051,1	25,2
2011	278503	68417,3	7031,6	17979,4	26,3
Regiunea Sud- Muntenia					
1995	23082	4817,7	816,5	2386,2	49,5
2000	22433	6025,3	552,6	1740,5	28,9
2001	21321	6026,9	546,0	1758,8	29,2
2002	21456	5985,1	548,9	1623,1	27,1
2003	21729	5933,0	572,0	1704,0	28,7
2004	22494	6437,8	575,8	1781,9	27,2
2005	22292	6439,0	573,5	1807,2	28,1
2006	20827	6367,3	627,3	1940,5	30,5
2007	20767	6390,1	729,2	2175,5	34,0
2008	21464	6446,5	750,2	2115,9	32,8
2009	21590	6614,2	591,2	1674,3	25,3
2010	22625	6881,6	572,9	1564,7	22,7
2011	24111	7199,8	615,9	1677,9	23,3

Județul Argeș					
1995	4372	994,7	159,2	294,1	29,6
2000	4123	1135,9	108,2	222,8	19,6
2001	4087	1232,5	111,4	263,1	21,3
2002	4026	1090,2	114,4	256,1	23,5
2003	4240	1075,0	121,0	246,0	22,9
2004	4493	1162,2	108,6	222,7	19,2
2005	4710	1274,7	95,8	248,1	19,5
2006	4837	1319,8	105,3	260,0	19,7
2007	4803	1255,7	139,0	348,6	27,8
2008	4899	1135,0	144,1	315,8	27,8
2009	5189	1097,4	110,1	189,9	17,3
2010	5419	1164,6	111,3	206,2	17,7
2011	5942	1396,8	123,0	218,5	15,6

* Capacitatea de cazare existentă, la 31 iulie.

Câștigul salarial nominal mediu net lunar, pe activități ale economiei naționale conform CAEN Rev. 2

lei / salariat

Regiuni Județe	Total economie	Agricultură, silvicultură și pescuit	Industrie	din care:				Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	Transport și depozitare
				Industrie extractivă	Industrie prelucrătoare	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare			
Anii										
România										
2008	1309	914	1189	2287	1050	2389	1154	1162	1042	1454
2009	1361	1007	1300	2360	1146	2573	1241	1069	1047	1518
2010	1391	1024	1388	2435	1237	2671	1256	1125	1166	1557
2011	1444	1044	1470	2577	1324	2787	1333	1247	1227	1580
Regiunea Sud- Muntenia										
2008	1220	902	1267	2431	1121	2330	1076	1063	840	1337
2009	1294	971	1405	2504	1259	2508	1175	1110	945	1372
2010	1303	963	1528	2542	1406	2500	1233	1112	967	1442
2011	1321	1014	1588	2616	1474	2628	1328	1150	980	1417
Județul Argeș										
2008	1269	984	1329	1964	1236	2540	1258	1027	855	1152
2009	1374	1017	1571	2141	1495	2743	1384	1009	941	1149
2010	1434	1015	1766	2269	1716	2758	1450	1005	907	1170
2011	1469	1084	1841	2353	1791	2847	1569	1086	979	1169

lei / salariat

Hoteluri și restaurante	Informații și comunicații	Intermedieri financiare și asigurări	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale, științifice și tehnice	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Activități de spectacole, culturale și recreative	Alte activități de servicii	Regiuni Județe
											Anii
773	2119	3205	1270	1749	835	2411	1538	1266	1195	780	România
799	2468	3109	1193	1870	873	2159	1596	1342	1249	818	2008
786	2687	3200	1182	1915	940	1968	1380	1226	1103	824	2009
841	2965	3435	1268	2061	966	1909	1316	1210	1076	852	2010
											2011
731	1285	2407	964	1829	815	1995	1434	1153	989	664	Regiunea Sud- Muntenia
765	1448	2258	1011	1863	818	1797	1534	1207	1114	793	2008
740	1469	2275	935	1786	809	1644	1319	1086	941	749	2009
782	1652	2404	1077	1806	846	1584	1221	1069	969	862	2010
											2011
731	1282	2295	1006	1973	835	1913	1507	1337	956	617	Județul Argeș
839	1565	2238	998	1905	895	1781	1502	1357	1014	687	2008
780	1729	2204	1046	1966	921	1692	1304	1212	902	663	2009
885	1792	2282	974	2143	932	1604	1146	1153	912	640	2010
											2011

Cheltuieli cu protecție socială a șomerilor 2005 - 2011

lei RON							
Regiuni Județe	Anii	Total	Indemnizțiile de șomaj ¹⁾ (șomeri cu experiență în muncă)	Indemnizțiile de șomaj ²⁾ (șomeri fără experiență în muncă)	Cheltuieli pentru formarea profesională	Plata absolvenților	Plăți pentru stimularea șomerilor care se angajează înainte de expirarea perioadei de șomaj
România							
	2005	1535107113	812529339	55507998	18235576	68157113	14166182
	2006	1543664626	805495399	36329963	25330926	64774996	12478289
	2007	1447440612	724993162	29247133	24723209	59724685	13241495
	2008	1386224687	634347612	29712976	27468059	56565971	14402498
	2009	2722523107	1669818319	64594511	20460565	51627041	15707546
	2010	3822056855	2319704907	114122071	20911891	35644863	26269357
	2011	2170786674	1211435832	74313117	25449809	36430597	16787582
Regiunea Sud- Muntenia							
	2005	244117818	145193681	12531157	3193473	6837428	2595586
	2006	233919967	130940397	7544910	3820894	6894544	1727802
	2007	218226388	112753944	5604327	1695144	5616872	2228214
	2008	195360070	95041118	5165541	1900510	5159751	1989793
	2009	422862106	269786414	11336837	1366000	4141385	2802710
	2010	619632305	391695776	19951117	1316274	2663756	3814297
	2011	336224161	202698477	13378722	1432698	3373880	2674117
Județul Argeș							
	2005	58484582	34018374	1926040	240687	1923853	928240
	2006	47825015	27311022	1168050	366801	2086898	277143
	2007	51642783	28036244	886597	288619	1665712	678709
	2008	45192734	24325077	828342	341765	1374708	466713
	2009	109530602	74809443	2084998	333680	942104	453041
	2010	138437890	89188681	3593613	221101	525422	758491
	2011	66795018	40032892	2385860	260915	852476	391773

lei RON							
Plăți pentru stimularea mobilității forței de muncă	Plăți pentru stimularea angajatorilor care încadrează șomeri din categoria defavorizați	Plăți compensatorii efectuate în cadrul programelor de restructurare, privatizare și lichidare	Plăți pentru stimularea absolvenților	Combaterea marginalizării sociale ³⁾	Alte cheltuieli	Regiuni Județe	Anii
						România	
5384849	64054155	85911100	:	:	411160801		2005
5603271	75182380	45874345	1672785	7704787	463217485		2006
5724989	90180714	44825098	2974098	11849201	439956828		2007
6481252	101500373	59300019	3558704	15943897	436943326		2008
5337918	70343152	41598232	2550489	13206858	767278476		2009
7778658	55590953	22730082	2765121	12090430	1204448522		2010

8424318	82216111	3874854	2820533	15306762	693727159	2011
						Regiunea Sud-Muntenia
718309	8309219	8443725	:	:	56295240	2005
692033	9255048	7579902	181058	630778	64652601	2006
663998	12092831	9301992	304371	1118439	66846256	2007
634944	14544212	8679193	339569	2278683	59626756	2008
742713	8922138	10882054	356581	1671112	110854162	2009
1129228	7426942	1898477	295994	1412874	144158941	2010
875814	11987605	85577	301706	1972763	123316210	2011
						Județul Argeș
138370	1406068	3427183	:	:	14475767	2005
104260	1522713	116620	43210	25754	14802544	2006
113550	2157392	639011	95663	155731	16925555	2007
85370	2222314	829887	85663	228422	14404473	2008
205000	1292647	212585	65487	76291	29055326	2009
305909	859199	:	63507	62444	42859523	2010
248725	1888379	:	43971	70309	20619718	2011

¹⁾ Indemnizația de șomaj acordată persoanelor aflate în șomaj ca urmare a pierderii locului de muncă, conform articolului 39 din Legea nr. 76/2002, precum și alte sume acordate în completarea veniturilor salariale ale angajaților conform articolului 72.

²⁾ Indemnizația de șomaj acordată absolvenților instituțiilor de învățământ, conform articolului 40 din Legea nr.76/2002,precum și alte sume acordate în completarea veniturilor salariale ale angajaților.

³⁾ Conform Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.

! Date lipsa.

Execuția bugetelor locale 2007 - 2011

	milioane lei (RON)				
Regiuni Județe	2007	2008	2009	2010	2011
România					
Venituri – total	36805,2	43629,1	43526,1	43922,2	44803,9
din care:					
Subvenții primite de la bugetul de stat	4661,3	4221,5	4290,5	5180,8	5522,3
Cheltuieli – total	33982,3	42210,2	42074,5	41207,1	44003,8
Excedent (+) Deficit (-)	2822,9	1418,9	1451,6	2715,1	800,1
Regiunea Sud					
Venituri – total	4754,7	5742,5	5569,4	5570,2	5605,2
din care:					
Subvenții primite de la bugetul de stat	707,5	624,1	617,3	782,9	763,8
Cheltuieli – total	4412,0	5602,7	5379,7	5284,0	5453,3
Excedent (+) Deficit (-)	342,7	139,8	189,7	286,2	151,9
Județul Argeș					
Venituri – total	1044,8	1246,7	1214,0	1168,0	1160,6
din care:					
Subvenții primite de la bugetul de stat	161,6	137,3	120,9	132,6	125,6
Cheltuieli – total	985,1	1220,7	1176,8	1092,1	1105,9
Excedent (+) Deficit (-)	59,7	26,0	37,2	75,9	54,7

Fondul funciar, după modul de folosință, la 31 decembrie pentru fiecare an analizat

Regiuni Județe	Suprafața totală	Suprafața agricolă	din care, pe categorii de folosință:					hectare
			Arabilă	Pășuni	Fânețe	Vii ¹⁾	Livezi ²⁾	
România								
Anii								
1990	23839071	14769028	9450395	3262509	1465364	277371	313389	
1991	23839071	14798278	9423503	3309827	1467857	285835	311256	
1992	23839071	14790125	9356941	3349246	1480588	298569	304781	
1993	23839071	14793062	9341496	3362553	1489264	303945	295804	
1994	23839071	14797546	9338026	3378424	1493688	298412	288996	
1995	23839071	14797163	9337092	3392382	1497645	292439	277605	
1996	23839071	14788730	9338951	3391672	1498561	288971	270575	
1997	23839071	14793989	9341349	3409807	1490834	286314	265685	
1998	23839071	14801663	9350775	3402675	1503353	281817	263043	
1999	23839071	14730711	9358130	3322774	1511964	281180	256663	
2000	23839071	14856845	9381109	3441667	1507190	272252	254627	
2001	23839071	14852341	9401471	3421383	1510067	267434	251986	
2002	23839071	14836585	9398518	3423925	1513574	259644	240924	
2003	23839071	14717426	9414341	3354970	1490384	230527	227204	
2004	23839071	14711552	9421892	3346860	1498346	223315	221139	
2005	23839071	14741214	9420205	3364041	1514645	224082	218241	
2006	23839071	14730956	9434542	3334375	1524922	223701	213416	
2007	23839071	14709299	9423255	3329984	1531491	217968	206601	
2008	23839071	14702279	9415135	3333028	1532342	214463	207311	
2009	23839071	14684963	9422529	3313785	1528046	215382	205221	
2010	23839071	14634436	9404008	3288725	1529561	213571	198571	
2011	23839071	14590929	9352252	3277656	1553543	211347	196131	
Regiunea Sud- Muntenia								
1990	3445299	2449954	1991563	261399	93923	39458	63611	
1991	3445299	2449871	1983712	263290	93694	46192	62983	
1992	3445299	2447860	1976314	269035	93694	46456	62361	
1993	3445299	2449448	1972857	268159	94176	53350	60906	
1994	3445299	2448581	1962543	278872	94662	52712	59792	
1995	3445299	2448440	1964184	278394	96202	51697	57963	
1996	3445299	2448573	1965759	280030	96279	50945	55560	
1997	3445299	2448674	1966203	281228	96013	50273	54957	
1998	3445299	2448680	1965205	282435	97209	49115	54716	
1999	3445299	2449050	1963762	283667	99974	50663	50984	

2000	3445299	2448973	1963951	287060	96868	47651	53443
2001	3445299	2450537	1965674	286966	96870	47762	53265
2002	3445299	2448576	1966158	286466	99506	44957	51489
2003	3445299	2442988	1970455	286277	103425	35432	47399
2004	3445299	2448272	1974186	289692	104138	33116	47140
2005	3445299	2448500	1975561	288804	103902	33227	47006
2006	3445299	2447192	1974524	288796	103976	33182	46714
2007	3445299	2445867	1974064	288942	106447	31134	45280
2008	3445299	2444158	1972843	288182	107167	30741	45225
2009	3445299	2443483	1973363	287442	107298	30763	44617
2010	3445299	2437751	1968276	291221	106193	29958	42103
2011	3445299	2432301	1965228	288019	108419	28817	41818

**Județul
Argeș**

1990	682631	345133	172450	97665	42001	3989	29028
1991	682631	345116	171709	99917	41798	3333	28359
1992	682631	345093	171246	100573	41798	3318	28158
1993	682631	345071	170513	101469	42210	3457	27422
1994	682631	345057	170571	101700	42378	3457	26951
1995	682631	345035	170875	101202	43485	3264	26209
1996	682631	345033	171304	102683	43525	3132	24389
1997	682631	345018	171227	103534	43047	3021	24189
1998	682631	345018	170872	102599	44424	2952	24171
1999	682631	345003	170868	102598	44431	2952	24154
2000	682631	344975	170866	102628	44439	2913	24129
2001	682631	344954	170905	102624	44411	2913	24101
2002	682631	344944	171716	103158	45807	1265	22998
2003	682631	344940	172272	102684	45817	1262	22905
2004	682631	344929	172265	102690	45837	1255	22882
2005	682631	344879	172295	102689	45783	1255	22857
2006	682631	344765	172214	102689	45784	1254	22824
2007	682631	344765	172214	102689	45784	1254	22824
2008	682631	344565	172114	102689	45684	1254	22824
2009	682631	344435	171999	102686	45676	1253	22821
2010	682631	341033	172447	99768	46532	1234	21052
2011	682631	336755	169208	98960	46790	1036	20761

¹⁾ Vii și pepiniere viticole .

²⁾ Livezi și pepiniere pomicele .

Surse: Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară .

Produsul intern brut conform CAEN Rev.2

milioane lei (RON) prețuri curente

	România	Regiunea Sud-Muntenia	Județul Argeș
2008	514700	64535,4	16759,1
2009	501139,4	65141,8	17545,5
2010	523693,3	66114,8	16601,7

Lista ariilor protejate din județul Argeș sunt:

Denumirea ariei protejate	Localizare	Categorie IUCN	Tip	Suprafață (ha)
Avenul din Grind	Dâmbovicioara	IV	speologic	0,50
Calcarul numulitic de la Albești	Albeștii de Muscel	III	geologic și paleontologic	1,50
Golul alpin Moldoveanu - Capra	Arefu Nucșoara	IV	mixt	5.000
Golul alpin Valea Rea - Zârna	Munții Făgăraș	IV	mixt	6.480
Granitul de la Albești	Albeștii de Muscel	III	geologic	0,50
Lacul Bascov	Bascov	IV	avifaunistic	162
Lacul lui Bârcă	Davidești	IV	botanic	20,40
Lacul Buda	Nucșoara	III	mixt	0,40
Lacul Galbena IV	Rucăr	III	mixt	0,20
Lacul Hârtoș I	Rucăr	III	mixt	0,30
Lacul Hârtoș II	Rucăr	III	mixt	0,35
Lacul Hârtoș V	Rucăr	III	mixt	1
Lacul Iezer, Munții Făgăraș	Nucșoara	III	mixt	0,60
Lacul Izvorul-Mușeteică	Nucșoara	III	mixt	0,30
Lacul Jgheburoasa	Rucăr	III	mixt	2
Lacul Mănăstirii	Rucăr	III	mixt	0,60
Lacul Scărișoara Galbenă	Rucăr	III	mixt	2
Lacul Valea Rea	Rucăr	III	mixt	0,50
Lacul Zârna	Rucăr	III	mixt	0,50
Locul fosilifer Suslănești	Suslănești	III	paleontologic	3,50
Microrelieful carstic de la Cetățeni	Cetățeni	IV	geologic și peisagistic	10
Poiana cu narcise Negrași	Negrași	IV	floristic	4.10
Peștera Dâmbovicioara	Dâmbovicioara	IV	speologic	0,50
Peștera Dobreștilor	Dâmbovicioara	IV	speologic	0,50
Peștera nr. 15	Dâmbovicioara	IV	speologic	0,50
Peștera de la Piscul Negru	Arefu	IV	speologic	0,50
Peștera Stanciului	Dâmbovicioara	IV	speologic	0,50
Peștera Uluce	Dâmbovicioara	IV	speologic	0,50
Valea Vâlsanului	Mușătești Brăduleț Arefu Nucșoara	IV	mixt	10.000
Zona carstică Dâmbovicioara - Brusturet	Dâmbovicioara Munții Piatra Craiului	IV	geologic și peisagistic	2.000
Zona carstică Măgura - Nucșoara	Nucșoara	IV	geologic și peisagistic	15,80

Trasee turistice în județul Argeș:

- ✓ Pitești Albota- Lunca Corbului – Săpata – Stolnici – Bârla
Acest traseu este unul dintre cele mai bătătorite drumuri din Țara Românească ce străbate zona de tranziție dintre Piemontul Getic și Câmpia Română.
- ✓ Pitești – Domnești – Corbi – Nucșoara
Traseul Pitești-Domnești-Corbi-Nucșoara este recunoscut a fi „Drumul artei populare și al peisajelor”. Traseul are o lungime de aproximativ 80 de km, dar este unul plin de tradiționalism argeșean.
- ✓ Pitești – Drăganu – Cotmeana – Morărești – Râmnicu Vâlcea
- ✓ Pitești – Teiu – Costești – Negrași – Glavacioc- Slobozia
- ✓ Pitești – Mărăcineni – Budeasa – Mioveni – Stâlpeni – Mihăești – Câmpulung
Traseul leagă municipiul Pitești de Câmpulung Muscel, prima capitală a statului feudal Țara Românească, străbătând un vechi drum spre Transilvania.
- ✓ Bascov – Merișani -Băiculești – Curtea de Argeș este unul dintre cele mai frecventate din țară, dezlănțuit prin pitoreasca vale a Argeșului, pe DN7C.
- ✓ Pitești – Ștefănești – Golești – Călinești – Topoloveni – Leordeni

2.Masivul Leaota

Intre râurile Prahova și Dâmbovița se întinde lanțul muntos al Munților Bucegi, format din două grupe: Bucegii propriu-ziși, situați la nord-est, între Prahova și Valea Brăteului, și Leaota, situată spre sud-vest, între Valea Brăteului și Valea Dâmboviței.

Aria geografică a Masivului Leaota este delimitată la vest de râul Dâmboviței, care îl separă de Iezer-Păpușa; la nord se întinde culoarul Rucăr-Bran, cu drumul național și Măgurile Branului, care îl separă de Piatra Craiului.

Limita de răsărit este marcată prin Valea Brăteului. Ea are pe stânga culmea sud-vestică a Bucegilor, numită Culmea Strunga, începând cu Tătaru, Deleanu și Lucăcilă, culmea prezintă un relief cu suprafețe acoperite de pășuni alpine și pante domoale, datorite structurii lor din șist cristalin. Brăteul se varsă în Ialomița ceva mai jos. El este străjuit de cetatea de piatră calcaroasă a Muntelui Lespezi, ale cărui culmi joase dinspre sud sunt despărțite de Ialomița.

Spre sud, Masivul Leaota păstrează caracteristica generală a Carpaților și face trecerea spre zona subcarpatică prin culmi și piscuri prelungi și treptat mai joase.

Ca altitudine, zona alpina propriu-zisă este slab reprezentată în Leaota. Intens fragmentat, relieful Leaotei se prezintă ca o însumare de plaiuri alpine cu suprafețe de nivelare aidoma unor poduri suspendate, fără forme îndrăznețe. Spinările sale sunt largi și rotunjite, cu povârnișuri moderat înclinate.

Suprafața ocupată de culmile Leaotei este mai întinsă decât cea a Bucegilor propriu-ziși, iar altitudinea lor maximă se afla la 2133 m-vîrful Leaota și este situat în centrul masivului și constituie nodul orohidrografic cel mai important. Are forma unei piramide cu baza triunghiulară și în jurul ei se disting o serie de culmi care se lasă în trepte din ce în ce mai joase spre regiunile înconjurătoare, corespunzând nivelelor de eroziune de la 1 800, 1 600, 1 400 și 1 200 m. Pentru orientare generală e bine să reținem cele patru culmi principale dispuse sub forma unui X, având direcțiile sud-vest, sud-est, nord-est și nord-vest.

Prima se numește Marginea Domnească și din ea pleacă spre nord-vest spinările paralele ale munților Tîncava, Obădarul, Țibra și Gruiful, care toate la un loc formează versantul sud-estic al Văii Bădeanca (sau Valea Bădenilor cum îi spun localnicii). Spre sud-est se desfac culmile Leaota, Rătuneiul, Vaca, Frumușelul și Românescu. Denumirea de Margine

Domnească ar avea, după unii, o semnificație strategică, ea marcând limita de securitate pentru domnitor și curtea sa când se refugiau în fața primejdiei, în trecutul zbuciumat al poporului nostru. După alții, așa-numitul Plai Domnesc - o suprafață destul de întinsă în partea de nord a raionului Tîrgoviște și la sud de Leaota - ar reprezenta fostele domenii ale curții domnești din Tîrgoviște.

Culmea sud-estică, mai puțin individualizată, este formată din spinările nesfârșite ale Cufuritelui, Răteilui, Raciului și Șutilei. Ea se termină cu dealurile subcarpatice din jurul satelor Pietroșița și Țița.

Inițial, celelalte două culmi principale ale Masivului Leaota pornesc împreună spre nord, având la est Muntele Mitarca, iar la vest Muntele Vîja. Curând, însă, se desfac sub forma unor arcuri divergente, din care primul ia direcția nord-est, apoi est (Jugureanu, Secările, Pietrele Albe, Duda Mică, Duda Mare, Bucșa), creând o punte de legătură cu Bucegii în dreptul Strungilor sau, mai exact, prin Strunga Mică a Muntelui Grohotișul; al doilea arc se îndreaptă spre vest, apoi sud-vest și sud (Cumpărata Mare-Rîiosul, Albescu, Geabelea, Cioara, Făgețelu, Roșu și Priseaca), limitând la nord-vest Valea Bădeanca până în Dîmbovița.

Către vest Masivul Leaota coboară în versanți prăpăstioși pînă la nivelul scăzut al Dîmboviței care dăltuiește marnele senoniene, accidentând relieful (defileul Cetățeni cu Valea Bădeanca, Valea lui Coman, Valea Chiliilor, Culmea Schitului ș.a.).

În partea de nord-vest a masivului, roca își trădează schimbarea de structură prin apariția calcarului tithonic din perioada Jurasicului în singulara Piatră a Dragoslavelor (1 437 m) și în cheile din jurul Muntelui Ghimbavul, sau de la poalele de vest ale Muntelui Sîntilie (văile Crov și Rudărița). Calcarul se continuă în Piatra Craiului și în munții vecini, Mateiaș, Posada, Juga, aparținând Masivului Iezer-Păpușa.

Coridorul Rucăr-Bran își face simțită prezența sa apropiată prin varietate litologică și cele mai complexe forme de carst.

Versantul nordic al piramidei care formează Vîrful Leaota păstrează urmele unui circ glaciatic, fenomen geologic de dată mai recentă aparținând Cuaternarului.

Edificiul muntos al Leaotei, cu aspect insular și dispoziție radiară, este brăzdat de jur împrejur de o bogată rețea hidrografică variabilă în funcție de relief și substratul litologic.

Izvoarele și pâraiele Negrită, Marginea Domnească, Frumușelul și Vaca au o dispoziție generală sudică; ele participă la formarea bazinului Ialomicioarei apusene sau Runcu ce se varsă în Ialomița la Fieni. Pârâul Țița are formă liniară orientată către sud-est, la fel ca Raciul și Brăteiu care se varsă toate direct în Ialomița, primul în comuna Țița, iar celelalte două lângă hidrocentralele Moroieni și Dobrești.

Muntele Raței adăpostește sistemul de captare a apei potabile pentru orașul Tîrgoviște.

Brăteiu colectează apele din culmea nord-estică a Leaotei și din culmea sud-vestică a Bucegilor. Pâraiele Brăteiuului sunt dispuse în palmetă și poartă numele culmilor din care izvorăsc. În general văile afluențe din Munții Leaota sunt lipsite de rupturi de pantă accentuate.

Pe de o parte, versantul nordic în jumătatea estică își trimite apele în Turcul, ce aparține de bazinul Oltului; pe de altă parte, văile Fundățița, Rudărița și Crov din jumătatea vestică merg spre Cheia, care limitează masivul în această parte și care se varsă în Dîmbovița în dreptul Cheilor Mari.

Pârâul Ghimbavului, în palmetă și cu vale axială, adună toate apele din zona nord-vestică și le trimite prin chei strâmte în Dîmbovița.

La vest, pâraiele care izvorăsc din porțiunea cuprinsă între culmile principale nord-vestică și sud-estică sunt culese de către Bădeanca și se varsă în Dîmbovița la Bădeni; de asemenea, puțin mai la sud, pâraiele din Valea lui Coman și cele din Valea Chiliilor curg direct în Dîmbovița.

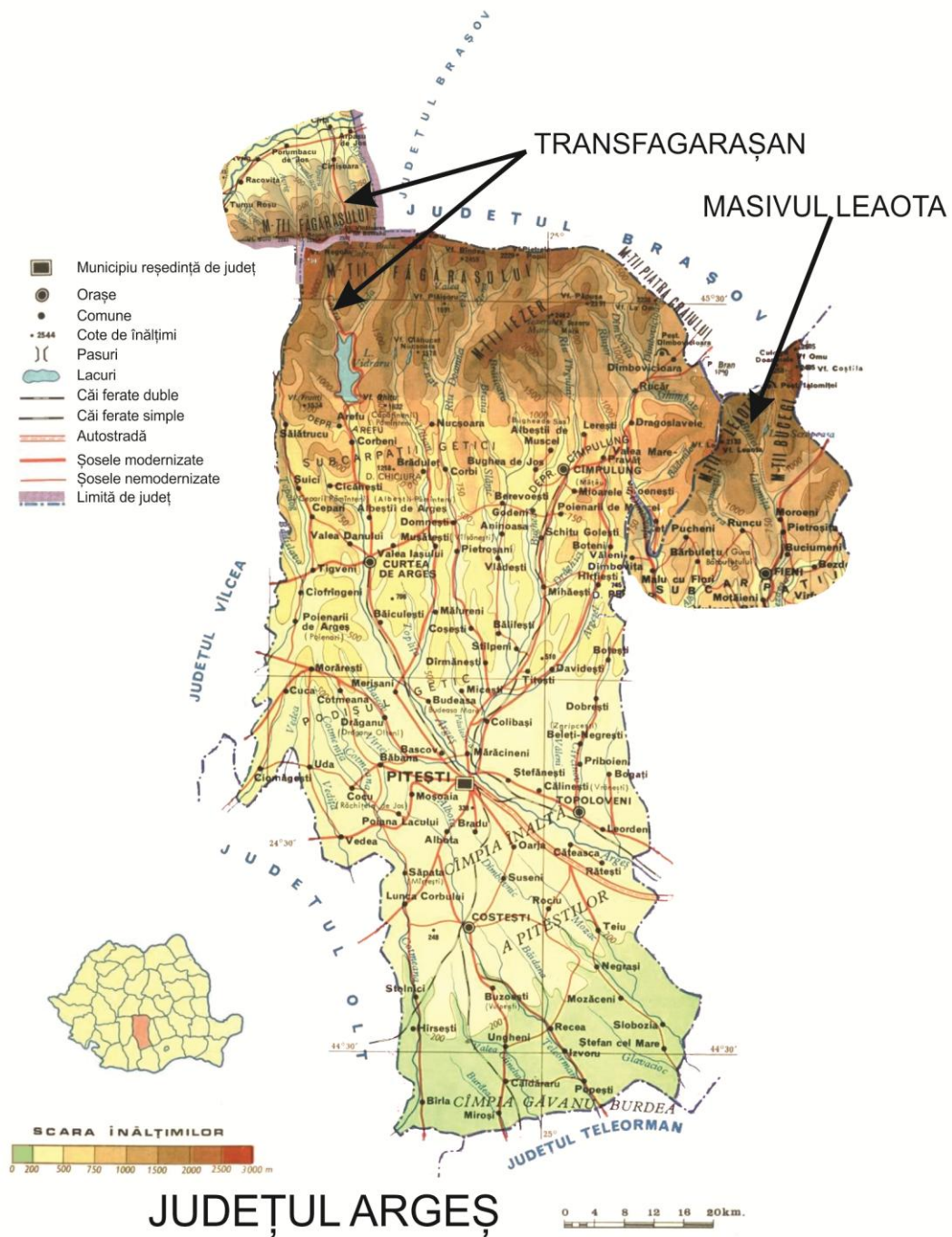
3.Zona Transfăgărășan

Zona Transfăgărășan include teritoriul parcurs de drumul cu același nume (DN 7C), o porțiune din drumul național DN 7, aceasta din urmă fiind cea mai frumoasă șosea din România și una dintre cele mai spectaculoase din Europa. Mulți ar îndrăzni s-o asemene chiar cu șoselele care traversează Alpii austrieci, elvețieni, francezi sau italieni, ceea ce dovedește importanța acesteia atât din punct de vedere economic, cât și turistic.

Zona Transfăgărășanului este una deosebită, în mare datorită peisajelor de o frumusețe rară, și de diferențele de nivel, precum și relieful întâlnit aici, ce face ca drumul să fie destul de periculos. Turiștii adoră peisajele glaciare, printre care, cele mai vizitate sunt lacurile Bâlea, Capra și Vidradu dar și Complexul Cumpăna și telecabina Bâlea. Pentru că Transfăgărășanul este localizat în munții cei mai înalți din România, el este practicabil doar vara.

Bogăția atracțiilor turistice naturale au făcut din această zonă una deosebit de căutată de turiști, atât pe timp de vară, cât și iarna. Relieful și condițiile specifice acestuia nu au permis însă o dezvoltare abundentă a unităților de cazare, locurile în care turiștii pot înnopta fiind relativ reduse ca număr. Pentru cei care își doresc să petreacă mai mult de o zi în zona Transfăgărășanului, există oferte de cazare venite din partea localnicilor, în special a celor aflați în așezările de la poalele munților Făgăraș, unde turismul agroturistic ia din ce în ce mai multă amploare.

Astfel, teritoriul desemnat pentru implementarea investițiilor teritoriale integrate este prezentat mai jos:

Capitolul III. Stadiul îndeplinirii, la nivel național și regional, a obiectivelor tematice (OT) stabilite prin REGULAMENTUL AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului-Bruxelles, 11.9.2012 COM(2012) 496 final 2011/0276 (COD)-articolul 9.

OT1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
<i>Cercetare și inovare:</i> Existența unei strategii naționale sau regionale în domeniul cercetării și al inovării pentru specializarea inteligentă, în conformitate cu programul național de reformă, care să echilibreze cheltuielile private cu cercetarea și inovarea și care să fie conformă cu caracteristicile sistemelor naționale sau regionale eficiente în domeniul cercetării și al inovării.	<p>Punerea în aplicare a unei strategii naționale sau regionale în domeniul cercetării și al inovării pentru specializarea inteligentă care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ se bazează pe o analiză de identificare a punctelor forte și a punctelor slabe (analiză de tip SWOT) cu scopul de a-și concentra resursele asupra unui număr limitat de priorități în materie de cercetare și inovare; ▪ prezintă măsurile necesare pentru a stimula investițiile private în activitățile de CDT; ▪ conține un sistem de monitorizare și revizuire; ▪ Un stat membru a adoptat un cadru care evidențiază resursele bugetare disponibile pentru cercetare și inovare; ▪ Un stat membru a adoptat un plan multianual pentru buget și pentru stabilirea priorităților de investiții legate de prioritățile UE.

Activitatea de cercetare-dezvoltare la nivel național

	2009	2010	2011
1. Cheltuieli pentru activitatea de cercetare - dezvoltare raportate la PIB (% - intensitate de cercetare)	0,48	0,47	0,48
2. Structura cheltuielilor pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, pe componente astfel:			
- cheltuieli curente, formate din:	88,1%, din care:	84,7%, din care:	80,8%, din care:
cheltuieli de personal	57,8%	57,1%	53,9%
cheltuieli materiale	19,3%	15,6%	15,0%
alte cheltuieli	22,9%	27,3%	31,1%
- cheltuieli de capital, formate din:	11,9%, din care:	15,3 %, din care:	19,2 %, din care:
terenuri și construcții	17,3%	34,5%	24,8%
echipamente și aparatură	74,5%	59,8%	65,9%
alte cheltuieli	8,2%	5,7%	5,0%

achiziție software pentru C-D	-	-	4,3%
3. Cheltuieli cu cercetarea fundamentală	42,3%	42,9%	43,4%
4. Cheltuieli cu cercetarea aplicativă	48,8%	50,0%	39,2%
5. Surse de finanțare:			
- publice	54,9%	54,4%	49,1%
- private	34,8%	32,3%	33,4%
6. Total salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare, din care evidențiați pe sectoare de performanță:	42420, din care: 19373 femei (45,7%)	39065, din care: 17639 femei (45,2%)	42363, din care: 19596 femei (46,3%)
- Sectorul mediului de afaceri: Total, din care: femei	11147 (26,28%), 4322 (38,77%)	8691 (22,25%), 3285 (37,80%)	11575 (27,32%), 4681 (40,44%)
- Sectorul guvernamental Total, din care: femei	9018 (21,26%), 4647 (51,53%)	8987 (23,01%), 4593 (51,11%)	11106 (26,22%), 5301 (47,73%)
- Sectorul învățământ superior Total, din care: femei	22126 (52,16%), 10343 (46,75%)	21179 (54,21%), 9653 (45,58%)	19461 (45,94%), 9511 (48,87%)
- Sectorul privat non-profit Total, din care: femei	129 (0,30%), 61 (47,29%)	208 (0,53%), 108 (51,92%)	221 (0,52%), 103 (46,61%)
7. Nivelul de pregătire profesională al salariaților existenți în activitatea de cercetare dezvoltare:			
- Studii superioare de lungă durată, din care :	- 85,4%	- 85,2%	- 83,1%
cu titlu de doctor, din care:	35,16%	39,59%	34,56%
Femei cu titlu de doctor	43,6%	43,3%	46,6%
- Studii postliceale și de maiștri	- 3,9%		
- Studii liceale, profesionale și de ucenici	- 9,4%		
- Alte forme de pregătire	- 1,3%	- 14,8%	- 16,9%
8. Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare pe ocupații:			
- Cercetători	- 72,2%	- 78,6%	- 60,2%
- Tehnicienii și asimilați	- 10,09%	- 8,74%	- 15,1%
- Alte categorii de salariați	- 17,71%	- 12,66%	- 24,70%
9. Structura cercetătorilor, pe sectoare și grupe de vârstă, astfel:			
- Cercetare (fără diferențiere pe sectoare):			
65 ani și peste	4,7%	4,2%	
55-64 ani	18,9%	18,5%	
45-54 ani	23,7%	22,1%	
35-44 ani	23,6%	26,3%	
25-34 ani	25,8%	25,4%	
până la 25 ani	3,3%	3,5%	
- Sectorul guvernamental:			
65 ani și peste			6,3%
55-64 ani			21,0%
45-54 ani			19,9%
35-44 ani			24,5%
25-34 ani			25,4%
până la 25 ani			2,9%
- Sector învățământ superior:			
65 ani și peste			2,2%
55-64 ani			18,4%
45-54 ani			21,5%

35-44 ani			34,2%
25-34 ani			21,9%
până la 25 ani			1,8%

La nivelul județului Argeș funcționează Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Pitești, care este subordonată Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești", cu următoarele date:

Nr.crt.	Denumirea unității de cercetare-dezvoltare care se reorganizează	Sediul		Suprafața minimă de teren, indispensabilă activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic, aparținând domeniului public al statului, aflată în administrarea unității sau în proprietatea ASAS - ha -
		Localitatea	Județul	
1	Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Pitești	Albota	Argeș	341,67

Datele de identificare a suprafețelor minime de teren, din domeniul public al statului, aflate în administrarea *Stațiunii de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Pitești*, județul Argeș, indispensabile activității de cercetare - dezvoltare - inovare și multiplicării materialului biologic:

Locul unde este situat terenul	Caracteristicile tehnice ale terenului			
	Tarlaua	Parcela	Categoria de folosință	Suprafața - ha -
Comuna Albota	2	2/1	arabil	0,10
	2	8	arabil	2,76
	4	13	arabil	0,20
	4	15	arabil	0,49
	4	16	arabil	0,01
	4	17	arabil	2,00
	4	20	arabil	0,50
	5	23	arabil	1,66
	7	49	arabil	1,48
	7	52	arabil	8,00
	8	57	arabil	16,96
	16	79	arabil	0,63
	39	239	arabil	52,14
	25	105	arabil	18,51
	26	108	arabil	96,97
	27	113	arabil	85,50
28	122/1	arabil	1,58	
Total			arabil	289,49
Comuna Bradu	28	122/2	arabil	11,55
Total			arabil	11,55
Oraș Costești	54	1057	arabil	10,79
Total			arabil	10,79
TOTAL			ARABIL	311,83
TOTAL			AGRICOL	311,83
Comuna Căteasca	33	451	ape, bălți	0,55

	43	648	ape, bălți	0,59
	49	706	ape, bălți	0,50
	49	709	ape, bălți	0,36
Total			ape, bălți	2,00
Comuna Căteasca	33	468	drum	0,30
	43	645	drum	0,55
	43	646	drum	0,55
	44	651	drum	1,70
	49	700	drum	0,44
	49	705	drum	0,84
	49	707	drum	0,30
Total			drumuri exploatare	4,68
Comuna Albota	3	1	curți, construcții	15,00
	17	1	curți, construcții	2,06
Total			curți, construcții	17,06
Comuna Căteasca	33	469	curți	0,68
	43	1	curți	1,25
	49	714	curți	0,58
Total			curți, construcții	2,51
TOTAL			CURȚI, CONSTRUCȚII	19,57
Comuna Albota	5	22	neproductiv	1,00
	6	24	neproductiv	0,77
Total			neproductiv	1,77
Comuna Căteasca	49	713	neproductiv	1,52
Total			neproductiv	1,52
Comuna Căteasca	49	701	vegetație forestieră	0,30
Total			vegetație forestieră	0,30
TOTAL			NEAGRICOL	29,84
Total comuna ALBOTA			agricol + neagricol	308,32
Total comuna BRADU			agricol + neagricol	11,55
Total comuna CĂTEASCA			agricol + neagricol	11,01
Total oraș COSTEȘTI			agricol + neagricol	10,79
TOTAL GENERAL				341,67

Datele de identificare a suprafețelor minime de teren, din domeniul public al statului, aflate în administrarea *Stațiunii de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură Voinesti*, județul Dâmbovița, indispensabile activității de cercetare – dezvoltare - inovare și multiplicării materialului biologic:

Locul unde este situat terenul	Caracteristicile tehnice ale terenului			
	Tarlaua	Parcela	Categoria de folosință	Suprafața - ha -
Comuna Valea Mare, județul Argeș	32	567	livadă	4,34
	32	569	livadă	3,68
	33	572	livadă	2,09
	33	574	livadă	0,50
	33	576	livadă	3,19
	33	581	livadă	0,95
	33	583	livadă	4,18
	33	584	livadă	1,71
	33	585	livadă	5,55
	33	587	livadă	1,73
	33	590	livadă	5,34
	33	594	livadă	1,68
	33	595	livadă	3,10
	34	599	livadă	2,24

	34	597/1	livadă	6,07
	34	F	livadă	3,0
Total			livadă	49,35
Municipiul Câmpulung	11	302	livadă	1,10
Muscel – județul Argeș	11	303	livadă	0,50
	11	307	livadă	1,55
	11	308	livadă	1,20
Total			livadă	4,35
TOTAL II			LIVADĂ	53,70
Comuna Valea Mare, județul Argeș	33	579	ape	0,45
Total			ape	0,45
Comuna Valea Mare, județul Argeș	33	571	drum	0,54
	33	573	drum	0,04
	33	577	drum	0,24
	33	578	drum	0,13
	33	582	drum	0,06
	33	586	drum	0,45
	33	593	drum	0,19
	34	598/1	drum	0,09
Total			Drumuri exploatare	1,74
Municipiul Câmpulung	11	293	drum	0,04
Muscel – județul Argeș	11	298	drum	0,06
	11	300	drum	0,04
	11	304	drum	0,12
Total			Drumuri exploatare	0,26
TOTAL II			DRUMURI EXPLOATARE	2,00
Comuna Valea Mare, județul Argeș	32	570	curți, construcții	0,03
	33	580	curți, construcții	0,02
	34	F	curți, construcții	0,23
Total			curți, construcții	0,28
Municipiul Câmpulung	11	297	curți, construcții	0,65
Muscel – județul Argeș		299	curți, construcții	0,57
			curți, construcții	0,70
Total			curți, construcții	1,92
TOTAL II			CURȚI, CONSTRUCȚII	2,20

România trebuie să construiască o societate bazată pe cunoaștere, focalizată pe rezolvarea problemelor ridicate de satisfacerea nevoii de inovare exprimată de economie și societate. Pentru a răspunde acestei provocări, sistemul Cercetare Dezvoltare Inovare (CDI) trebuie să fie deschis către firmele românești, către mediul științific internațional, nevoile societății și sistemul educațional.

Asigurarea unei deschideri reale va depinde de modul în care se va coagula cererea de cunoaștere către sistemul CDI în interiorul priorităților tematice ce reflectă nevoile socio-economice pe termen mediu și lung.

Astfel, cererea corespunzătoare nevoii de inovare din economie va trebui formulată prin mecanisme în care inițiativa aparține firmelor, în timp ce pe latura decantării nevoii de inovare a societății vor trebui create mecanisme și interfețe specifice comunicării dintre știință și societate. **Administrația publică centrală și locală** va putea formula solicitări specifice de inovare, corespunzător obiectivelor și priorităților strategice de dezvoltare națională, regională și locală. Achizițiile publice și introducerea unor tehnologii avansate în diferitele sectoare socio-economice vor avea o contribuție importantă la dezvoltarea CDI.

Corelarea nevoii naționale de inovare cu evoluțiile științei și tehnologiei pe plan mondial se va realiza prin rețele de cercetare-acțiune, în care colaborarea internațională

multidisciplinară va fi orientată spre rezolvarea problemelor identificate. Centre de brokeraj și centre de transfer tehnologic și cunoaștere vor trebui să realizeze interfața dintre nevoia internă de inovare și soluțiile care pot fi adaptate pornind de la stocul mondial de cunoaștere.

Firmele vor trebui să creeze propriile structuri de cercetare sau numai interfețe care le vor asigura integrarea în sisteme deschise de inovare, precum și participarea la centre de competență sau platforme tehnologice.

Universitățile și institutele publice de cercetare vor trebui să dezvolte structuri proprii prin care vor valoriza cunoașterea și vor asigura transferul acesteia în produse și servicii inovative. **Centre de transfer tehnologic și incubatoare pentru firme de înaltă tehnologie vor stimula transferul de cunoaștere și dezvoltarea spiritului antreprenorial.** Evaluarea potențialului comercial al unei idei, protejarea și licențierea dreptului de proprietate intelectuală vor trebui să constituie elemente curente ale managementului inovării.

Sistemul educațional va trebui să dezvolte abilitățile specifice de cercetare, în special multidisciplinară. Interconectarea sa cu sistemul CDI va trebui să permită selecția, motivarea și susținerea celor mai performanți tineri pentru o carieră în cercetare, atât în domeniul public, cât și în cadrul firmelor.

Mobilitatea internațională va trebui să reprezente o dimensiune cheie a pregătirii cercetătorilor. Mecanismele de mobilitate inter-sectorială vor trebui să asigure un transfer eficient de cunoaștere și competențe între cercetarea publică și cea din cadrul firmelor. În același timp universitățile vor trebui să fie stimulate să își creeze institute de cercetare de excelență în domenii strategice, școli doctorale și postgraduale.

Pentru a relansa cercetarea fundamentală în România, trebuie să se înțeleagă că marea problemă în știința actuală este finanțarea și motivarea.

Există tentația să se spună că o țară dezvoltată, cu un PIB de mari dimensiuni, alocă cercetării în mod direct, sume uriașe, dar de fapt contribuția sectorului privat la cercetare este considerabilă.

Cele mai multe state occidentale nu finanțează în mod direct activitatea științifică ci indirect, prin co-finanțarea unor agenții care redistribuie sumele necesare pe baza evaluării unor proiecte clare.

Se menține astfel un sistem competitiv care favorizează universitățile să angajeze oameni dinamici, capabili să-și caute propria co-finanțare pentru proiectele pe care le promovează.

Din păcate, în România activitatea științifică a devenit un paravan (în special prin menținerea unei dependențe față de resursele bugetare) în spatele căruia unele grupări fac bani din manevrarea hârtiilor în timp ce altele caută să urnească cercetarea, dar fără rezultate concludente. Acest lucru trebuie schimbat!

Dezvoltarea cercetării este absolut necesară și, mai mult decât atât, decalajul pe care îl are România față de alte țări europene trebuie recuperat cât mai repede. Din acest motiv, o mare importanță ar avea scăderea dependenței activității științifice față de sumele alocate din bugetul ministerului Educației, prin intermediul CNCS. Astfel, s-ar ajunge la o mai mare independență față de situație economică a țării (deși ele nu pot fi separate în totalitate).

Pentru ca acest lucru să poată deveni posibil, mai întâi să fie create condițiile prielnice necesare, concretizate prin:

- ✓ Înființarea de către instituțiile care doresc să facă cercetare a pozițiilor de șef de laborator (așa numitul *Group-leader*) și scoaterea acestora la concurs. În această situație, viitorul șef de laborator va trebui să găsească surse de finanțare pentru proiectele pe care dorește să le implementeze. Sursele de finanțare ar fi: fonduri europene de cercetare; fonduri alocate de către companii (se știe că multe companii farmaceutice sau de altă factură au tot interesul să colaboreze cu mediul academic) s.a.m.d. Aceste poziții vor fi pe termen limitat.

- ✓ Impunerea fiecărei universități, indiferent de sistemul în care funcționează, de stat sau privat, care dorește să-și dezvolte un program de cercetare să prezinte ministerului de resort un plan care să cuprindă viitoarele direcții de cercetare. În aceste condiții, Ministerul va acorda dreptul respectivei universități de a susține programe de masterat și doctorat în cercetare.
- ✓ Acordarea titlului de doctor numai pe baza activității de cercetare (în acest fel, reducându-se ponderea referatelor / examenelor) confirmată prin publicații indexate ISI.
- ✓ Limitarea finanțării cercetării din bani de la buget, deoarece se știe că acești bani sunt de cele mai multe ori cheltuiți în scopuri diferite de cele de cercetare.
- ✓ În evaluarea universităților, cercetarea să dețină un procent semnificativ (în prezent singurul criteriu de evaluare a activității științifice este dat de numărul articolelor indexate ISI).
- ✓ Creșterea gradului de implicare al Ministerului Educației, în promovarea activității științifice în mediul economic și realizarea unor legături între mediul academic / universitar și partenerii economici. În condițiile în care bugetul ar permite, ar putea să fie înființat un program de cercetare al Ministerului.
- ✓ Capitalizarea cercetării științifice prin crearea unui Fond al Cercetării Științifice. În acest context, rolul Ministerului ar fi acela de a convinge agenții economici și organizațiile interesate ca finanțarea proiectelor științifice este o prioritate națională din care ar avea și ei de câștigat. În acest fond ar putea intra și o parte din sumele obținute din impozitarea unor activități cum ar fi jocurile de noroc (cazinouri etc...) și din vânzarea unor produse confiscate în vâmi.
- ✓ Schimbarea scării ierarhice (se poate discuta ce poziții ar trebui înlocuite) din mediul universitar și academic și eliminarea vechimii ca și criteriu de promovare.
- ✓ Creșterea implicării tinerilor competenți prin transformarea mediului universitar într-un fel de „bursă a ideilor” care să răspundă problemelor societății românești. Astfel s-ar crea o situație mai dinamică în universități și ar duce la evidențierea studenților cu adevărat ambițioși și creativi. Acest lucru s-ar putea face și prin implicarea partenerilor din mediul economic și guvernamental în seminarii și/sau discuții informale în care să fie prezentate probleme reale și să fie căutate soluții.

Știința nu înseamnă hrănirea unui orgoliu național, ci o formă de adaptare într-o societate globalizată unde inteligența și inovația au ajuns la fel de scumpe ca și resursele naturale.

Acest lucru s-ar traduce prin creșterea educației științifice a populației, lucru care ar trebui inițiat încă din ciclul gimnazial / liceal:

- ✓ Atragerea tinerilor prin crearea unor grupe de elevi din școli / licee care să viziteze regulat laboratoare științifice (în funcție de interesul fiecăruia dintre elevi) și să asiste la experimente și seminarii.
- ✓ Instituirea unui Premiu Național al Științei unde să fie premiate cele mai semnificative realizări și mediatizarea acestora.
- ✓ Obligativitatea introducerii unei zile „deschise” pe an în care fiecare cetățean să poată vizita laboratoare și / sau Institute de Cercetare.
- ✓ Organizarea de seminarii publice la care să fie invitate personalități de marcă și unde să fie discutate probleme științifice actuale și impactul lor asupra vieții de zi cu zi.

În orice program ar trebui să existe un loc special destinat reintegrării elitelor din diasporă. Este evident că România nu va putea oferi condiții materiale similare celor din occident unor oameni super-calificați.

Acest lucru nu ar trebui să sperie deoarece uneori factorul uman este mai puternic decât cel economic. Inițiativa ar putea avea succes numai și numai dacă acestor oameni li s-ar asigura un mediu cât se poate de corect în care să-și poată pune în aplicare ideile.

OT2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor;

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
<p>2.1 <i>Dezvoltarea digitală</i>: Existența, în cadrul strategiei naționale sau regionale de inovare pentru specializarea inteligentă, a unui capitol explicit referitor la dezvoltarea digitală pentru stimularea cererii de servicii bazate pe TIC publice și private de bună calitate, accesibile și interoperabile și la sporirea utilizării de către cetățeni, inclusiv de categoriile vulnerabile, precum și de întreprinderi și de administrațiile publice, inclusiv referitor la inițiativele transfrontaliere.</p>	<p>Existența unui capitol pentru dezvoltarea digitală în cadrul strategiei naționale sau regionale de inovare pentru specializarea inteligentă care conține:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bugetul și prioritizarea acțiunilor prin intermediul unei analize de tip SWOT efectuată în conformitate cu tabloul de bord al Agendei digitale pentru europa; ▪ o analiză a contribuției de echilibrare a cererii și a ofertei de tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC) ar trebui să fi fost efectuată; ▪ ținte măsurabile pentru rezultatele intervențiilor în domeniul alfabetizării digitale, al competențelor digitale, e-incluziunii e-accesibilității și e-sănătății, care sunt alinate la strategiile naționale sau regionale existente și relevante. ▪ evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacităților TIC.
<p>2.2 <i>Infrastructura privind accesul de generație următoare (Next Generation Access - NGA)</i>: Existența unor planuri naționale NGA care să țină seama de acțiunile regionale în vederea atingerii țintelor UE în materie de acces internet de mare viteză, care se concentrează asupra unor domenii în care piața nu reușește să ofere o infrastructură deschisă, la un cost rezonabil și la un nivel adecvat al calității în conformitate cu normele UE în materie de concurență și de ajutoare de stat, și care să poată furniza servicii accesibile grupurilor de persoane vulnerabile.</p>	<p>Existența unui plan național de acces de generație următoare care conține:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ un plan de investiții în infrastructură prin agregarea cererii și o hartă a infrastructurilor și serviciilor, actualizate în mod constant; ▪ modele de investiții durabile care să conducă la intensificarea concurenței și care asigură accesul la infrastructură și servicii deschise, convenabile, de calitate și în pas cu progresele viitoare; ▪ măsuri pentru a stimula investițiile private.

Tehnologia informației și comunicării în România

Se estimează că sectorul TI&C contribuie direct la creșterea PIB-ului Uniunii Europene cu aproximativ 5% (2006). Pentru a beneficia de avantajele societății informaționale, atât în contextul vieții personale cât și al activității economice, este esențială asigurarea accesului cetățenilor și companiilor la tehnologii și servicii TI&C moderne. Conform studiilor de dată recentă (*GIITR_OverallRankings_2012, 2012 World Economic Forum*), România a rămas în urma majorității statelor membre UE în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), ocupând locul 67 din 142 de țări în The Network Readiness Index (NRI) 2012, index ce măsoară tendința țărilor de a exploata oportunitățile oferite de TIC. România a căzut de pe locul 59 din 133 de țări în NRI 2009. Din acest raport, deși România are un scor bun la mediul infrastructural, suferă din punct de vedere al pieței și al mediului regulator și din lipsa unei viziuni guvernamentale coerente în dezvoltarea TIC. În ciuda progresului înregistrat în ultimii ani, România încă se confruntă cu inegalități puternice

între urban și rural, în ceea ce privește alfabetizarea digitală și accesul la tehnologii moderne ale informației.

Infrastructura TIC

Telefonie fixă și mobilă

În ceea ce privește conexiunile de telefonie fixă, numărul de operatori a rămas constant în perioada 2007-2009, cu 31 de operatori. Doar 15 dintre aceștia ofereau în 2007 posibilitatea unor convorbiri internaționale. Numărul de conexiuni de telefonie fixă a crescut constant în perioada 2006-2009 (de la 4.2 la 5.3 milioane conexiuni/ abonați), urmând ca în 2010 să înregistreze o scădere semnificativă, pe fondul crizei economice (cu cca 15%, ajungând la 4.5 mil. conexiuni) și să crească din nou începând în 2011 (la 4.68 mil. abonați).

Dinamica numărului de linii acces/ abonați la serviciile de telefonie fixă în perioada 31.12.2010 – 30.06.2012:

Indicator	31.12.2010		31.12.2011		30.06.2012	
	Abonați	Linii	Abonați	Linii	Abonați	Linii
Număr total de linii de acces/abonați (mil)	3.88	4.50	4.04	4.68	4.05	4.68
Rata de penetrare a telefoniei fixe la 100 de locuitori (%)	23.5		24.6		24.6	
Rata de penetrare a telefoniei fixe la 100 de gospodarii (%)	52.1		54.1		54.2	

În urma analizei la nivel regional a activității de telefonie fixă, pe baza numărului de abonamente din fiecare regiune, se distinge clar regiunea București-Ilfov cu cel mai mare număr de abonamente (cu 1.024 mil. abonamente), urmată – la mare distanță de regiunile Nord-Vest și Centru (aproximativ 600 de mii de abonamente) iar **regiunea Sud-Muntenia cu aproximativ 500 de mii de abonamente**. La polul opus se regăsește regiunea Sud- Vest Oltenia (preponderent rurală) cu 351.6 mii abonamente.

Volumul activității de telefonie fixă (număr abonamente) în 2011 la nivel regional

Regiune	Numar abonamente (mii)
Regiunea SUD-MUNTENIA	504,9
Regiunea NORD-VEST	597,8
Regiunea CENTRU	597,5
Regiunea NORD-EST	552,3
Regiunea SUD-EST	554,4
Regiunea BUCURESTI - ILFOV	1024,7
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	351,6
Regiunea VEST	503,7

În ceea ce privește conexiunile de **telefonie mobilă**, numărul de operatori pe această piață a rămas relativ redus (5 în 2007 și 2008, 6 în 2009 și în prezent). Pe de altă parte, numărul de conexiuni a crescut semnificativ în perioada 2005-2009 (s-a înregistrat astfel o creștere de cca 90%, ajungând la 25.4 milioane conexiuni), urmând ca începând cu anul 2010, să se înregistreze o scădere a numărului de conexiuni (de la 24.4 mil. la finele anului 2010, până la 22.7 mil. la 30 iunie 2012).

Dotarea cu echipamente informatice

Doar puțin mai mult de jumătate (54%) dintre gospodăriile din România aveau un computer acasă în anul 2012, în creștere de 20.6% comparativ cu anul 2007. Discrepanțele urban-rural sunt semnificative, circa 66.4% dintre gospodăriile din mediul urban având acces la un computer în 2011, față de numai 31.7% în mediul rural.

Medii de rezidență/ An	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Total	31,4	35	42,2	44,2	46,8	52
Urban	46	49,4	56,2	59,2	61,7	66,4
Rural	11,9	16,1	23	23,7	26,6	31,7

Acces la Internet, bandă largă și infrastructura de servicii digitale

Deși rata de penetrare a serviciilor în bandă largă, ca procent din populația României, este în creștere (atât la puncte fixe, cât și la puncte mobile) încă nu este destul de ridicată pentru a fi la nivelul mediei UE. Gradul de acoperire broadband rămâne astfel limitat, fiind cel mai scăzut din Europa (15.64% la finele anului 2010, comparativ cu media UE de 25.7% în 2010), în special în mediul rural, acesta traducându-se printr-un nivel scăzut în rândul gospodăriilor și companiilor.

Conform datelor MSI, în anul 2012, 43.81% dintre gospodăriile la nivel național aveau acces la Internet acasă printr-o conexiune fixă broadband. Majoritatea acestora erau localizate în zone urbane, unde rata de acoperire era la 30 iunie 2012 de 60.28%, mai mult decât dublu față de rata de acoperire din zonele rurale (23.47%). Prin comparație, 75.6% dintre gospodăriile din Europa aveau acces la Internet în 2012.

Această rată nesatisfăcătoare de penetrare și de utilizare a Internetului se datorează în principal ponderii mari a populației din mediul rural (45% din populația României) care se caracterizează prin venituri mici, o rată scăzută a calculatoarelor disponibile la nivelul gospodăriilor și condiții precare de acoperire DSL. Acoperirea internetului wireless în aceste zone este, de asemenea, foarte scăzută. Pentru a soluționa această problemă, Guvernul României a lansat Strategia Națională de Broadband cu scopul de a crește rata de penetrare, la nivelul gospodăriilor, a conexiunilor în bandă largă până la 80% până în 2015.

Prin aplicarea Strategiei de Dezvoltare a Comunicațiilor Electronice în Bandă Largă se urmărește ca aproximativ 98 la sută din populație să aibă acces permanent la internet cu o viteză de transfer de minim 1 Mbps.

Obiectivele generale ale strategiei sunt:

- Creșterea ratei de penetrare, la nivelul gospodăriilor, a conexiunilor în bandă largă până la 40% în 2010 și de 80% în 2015;
- Creșterea gradului de acces la serviciile de comunicații electronice de bandă largă la nivelul populației de 100% până în 2015;
- Conectarea și creșterea gradului de utilizare a serviciilor în bandă largă la nivelul IMM-urilor;
- Creșterea ratei de penetrare a serviciilor de comunicații electronice de bandă largă pentru zonele dezavantajate din punct de vedere al accesului;
- Creșterea ofertei de servicii on-line pentru sectorul guvernamental și cel de afaceri.

Obiectivele specifice se referă atât la stimularea cererii, cât și a ofertei de servicii de comunicații electronice de bandă largă în sectorul public și privat:

- Conectarea instituțiilor publice (agregarea cererii publice);
- Creșterea utilizării în domeniul public;
- Susținerea IMM-urilor în pregătirea, configurarea și implementarea proiectelor de infrastructură și servicii;
- Sporirea accesibilității serviciilor;
- Dezvoltarea de conținut și aplicații;
- Educarea consumatorilor și incluziunea grupurilor de utilizatori defavorizați.

Conform aceleiași strategii, în urma identificării la nivel național a zonelor dezavantajate din punctul de vedere al accesului la serviciul de acces la conexiuni în bandă largă a populației, reiese că județul Argeș face parte din procentul de populație fără conexiuni în bandă largă, după cum se vede în tabelul de mai jos:

Procent	Județ	Număr de județe
50%-80%	<u>Argeș</u> , Vâlcea , Vaslui, Mehedinți, Sălaj, Neamț, Gorj, Olt, Buzău, Brăila, Vrancea, Giurgiu, Bacău, Botoșani, Covasna	15

După cum reiese din informațiile din tabelul de mai sus cât și a faptului că există o definire exactă a zonelor în care accesul la serviciile de comunicații electronice în bandă largă este limitat din diferite circumstanțe, zona dezavantajată din punctul de vedere al accesului este definită ca fiind **orice localitate cu cel mult 10000 de locuitori, unde sunt prezenți cel mult doi furnizori de servicii de internet**, iar așa cum se vede în harta de mai jos, județul Argeș este inclus în această zonă.

Pentru îndeplinirea obiectivelor la nivel național, s-a înființat un Grup de lucru format din reprezentanți ai Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerului Educației Cercetării și Inovării, Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Economiei, Ministerului IMM-urilor, Comerțului și Mediului de Afaceri, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, Ministerului Mediului, Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, Ministerului Sănătății și ai Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații.

În scopul îndeplinirii obiectivelor la nivel național, Grupul de lucru desfășura următoarele acțiuni:

1. elaborarea unui plan de măsuri pentru dezvoltarea la nivel național a serviciilor de bandă largă, în baza principiilor și obiectivelor stabilite prin intermediul prezentei strategii. Planul de măsuri va cuprinde următoarele elemente: acțiuni specifice, etapizare, instituție/departament responsabil, surse de finanțare etc;
2. stabilirea direcțiilor strategice pentru trecerea la societatea informațională în România;
3. monitorizarea implementării proiectelor de infrastructură și servicii de broadband mai mari de 100.000 euro;

4. stabilirea căilor principale de modernizare a administrației centrale folosind metodele și instrumentele tehnologiei informației;
5. fundamentarea oportunității acordării ajutoarelor de stat pentru dezvoltarea serviciilor de bandă largă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

În scopul îndeplinirii obiectivelor la nivel regional, Grupul de lucru va contribui la implementarea următoarelor măsuri:

1. inițierea de demersuri în direcția cointeresării autorităților administrației locale în dezvoltarea de proiecte de infrastructură;
2. realizarea de proiecte pilot de implementare a noilor tehnologii broadband care să vizeze identificarea de modele care pot fi aplicate în zone dezavantajate din punct de vedere al accesului;
3. identificarea necesităților specifice comunităților dezavantajate care pot fi soluționate prin intermediul aplicațiilor IT&C în vederea agregării acestora în pachete care pot stimula cererea de servicii de tip broadband.

Până în acest moment, nu s-a identificat implementarea măsurilor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor la nivel național și/sau regional.

OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru EMFF)

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
3.1. Au fost efectuate acțiuni specifice pentru punerea efectivă în aplicare a Actului privind micile întreprinderi (Small Business Act - SBA) și a versiunii revizuite a acestuia din 23 februarie 2011, inclusiv a principiului „a gândi mai întâi la scară mică”.	Acțiunile specifice includ: <ul style="list-style-type: none"> ▪ un mecanism de monitorizare pentru a asigura punerea în aplicare a inițiativei SBA inclusiv un organism însărcinat cu coordonarea aspectelor legate de IMM-uri în diferite niveluri administrative („corespondent pentru IMM-uri”); ▪ măsuri pentru a reduce timpul necesar pentru a crea o întreprindere la 3 zile lucrătoare și costul la 100 EUR; ▪ măsuri pentru a reduce la 3 luni timpul necesar pentru a obține licențele și autorizațiile pentru a iniția și desfășura activitatea specifică a unei întreprinderi; ▪ un mecanism de evaluare sistematică a impactului pe care legislația îl are asupra IMM-urilor, utilizând un „test pentru IMM-uri”, uând în considerare diferențele privind mărimea întreprinderii, dacă este cazul.
3.2. Transpunerea în legislația națională a Directivei (2011/7/UE) a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale.	Transpunerea directivei în cauză în conformitate cu articolul 12 din directivă (până la data de 16 martie 2013).

Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor și a Sectorului Agricol

Comisia Europeană a prezentat în iunie 2008 o propunere pentru un Small Business Act (Actul Micilor Întreprinderi) pentru Europa (SBA), cu scopul de a unifica toate inițiativele existente într-un singur document legislativ și pentru a introduce o serie de noi măsuri de accelerare a tuturor procedurilor existente. La baza SBA-ului european se găsește convingerea că realizarea celor mai bune condiții cadru posibile pentru IMM-uri implică în primul rând și înainte de toate ca importanța antreprenorilor să fie recunoscută de către societate. Climatul general care domnește într-o societate ar trebui să conducă persoanele

spre considerarea cu interes a posibilității creării proprii lor societăți și la recunoașterea faptului că IMM-urile contribuie în mod substanțial la creșterea ocupării locurilor de muncă și a prosperității economice. Pentru instaurarea unui mediu propice IMM-urilor, este deci esențial ca percepția rolului antreprenorilor și a asumării de riscuri să se schimbe în UE: spiritul antreprenorial și dorința de a-și asuma riscuri ar trebuie să fie aplaudate de către responsabilii politici și de către media și încurajate de către administrații. În mod general, politica dominantă ar trebui să fie aceea care creează condiții favorabile IMM-urilor, bazată pe convingerea că regulile promulgate trebuie să respecte majoritatea celor cărora le sunt aplicate: principiul „Gândeți mai întâi la scară mică”.

Astfel „Small Business Act” vizează ameliorarea abordării strategice generale a spiritului antreprenorial, pentru a fixa în mod ireversibil principiul „Gândeți mai întâi la scară mică” în definiția politicilor, începând cu reglementarea până la serviciul public, și de a promova creșterea IMM-urilor ajutându-le să rezolve ultimele probleme care le împiedică dezvoltarea.

Numele simbolic de ”Act” dat acestei inițiative subliniază voința politică de a recunoaște rolul fundamental al IMM-urilor în economia UE și de a institui, pentru prima dată, un vast cadru strategic pentru UE și statele sale membre, cu ajutorul următoarelor instrumente:

✓ **Zece principii directe pentru SBA-ul european:**

- Crearea unui mediu în care **spiritul antreprenorial** este răsplătit;
- Măsuri de siguranță pentru ca antreprenorii onești să aibă **o a doua șansă** în fața falimentului;
- Diseminarea principiului „**Să gandim mai întâi la nivel micro**” în toate domeniile legislative;
- Creșterea timpilor de răspuns ai administrațiilor publice la necesitățile

IMMurilor;

- Adaptarea instrumentelor politicii publice la necesitățile IMM-urilor, în special prin facilitarea participării lor la achizițiile publice și o mai bună utilizare a ajutoarelor de stat;
- Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare și dezvoltarea unui mediu legal care sprijină plățile la timp în tranzacțiile comerciale;
- Ajutarea IMM-urilor pentru ca acestea să beneficieze mai mult de oportunitățile oferite de piața unică;
- Promovarea actualizării competenței și inovării în toate formele sale;
- Să permita IMM-urilor să transforme provocările de mediu în oportunități;
- Să permită IMM-urilor să beneficieze de creșterea piețelor.

✓ **Patru propuneri legislative ghidate după principiul „Gândeți mai întâi la scară mică”**

- Regulament general de exceptare pe categorii în ceea ce privește ajutoarele de stat (RGEC);
- Regulament privind statutul de societate privată europeană (SPE) care facilitează stabilirea și desfășurarea de mici afaceri în interiorul UE;
- O directivă asupra reducerii cotei de TVA pentru servicii furnizate la nivel local și cele intensive care sunt asigurate de IMM-uri;
- Un amendament la Directiva Plăților Întârziate pentru a se asigura că IMM-urile sunt plătite la timp pentru toate tranzacțiile comerciale.

Ținând cont de prevederile Small Business Act pentru Europa, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, Direcția Generală pentru IMM, Cooperatie și Mediul de

Afaceri a realizat Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (IMM). Astfel, Guvernul României consideră sectorul IMM ca domeniu prioritar de dezvoltare al României, în special prin încurajarea inițiativei antreprenoriale, valorificarea potențialului competitiv al IMM, consolidarea cadrului instituțional și de reglementare. În perioada 2014-2020, sectorul IMM trebuie să treacă la o etapă superioară, aceea de dezvoltare a competitivității pe Piața Unică și piețele terțe.

În vederea atingerii acestui obiectiv general, Guvernul României a avut în vedere următoarele **obiective specifice / priorități strategice** pentru perioada 2010-2013:

1. Îmbunătățirea accesului IMM la finanțare
2. Încurajarea spiritului inovator al IMM-urilor și **creșterea competitivității acestora**
3. Simplificarea și îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul IMM și al cooperăției
4. Dezvoltarea sistemului educației antreprenoriale
5. Îmbunătățirea participării IMM-urilor pe Piața Internă și pe terțe piețe.

Pentru atingerea obiectivului specific **Încurajarea spiritului inovator al IMM-urilor și creșterea competitivității acestora** au fost stabilite următoarele măsuri:

1. Dezvoltarea afacerilor bazate pe creșterea calității producției și pe modele de afaceri eco-eficiente;
2. Creșterea nivelului de înnoire tehnologică în IMM-uri, în vederea sporirii calității și a productivității muncii ;
3. Dezvoltarea unui sistem de sprijin pentru inovare la nivel național - stimularea înființării și dezvoltării de incubatoare de afaceri și de parcuri industriale și tehnologice ;
4. Promovarea activității de e-afaceri într-o societate informațională.

Pentru îmbunătățirea accesului IMM la finanțare, Guvernul României a acționat în vederea:

- ✓ Diversificării instrumentelor financiare pentru sprijinirea dezvoltării sectorului IMM și asigurării complementarității acestora în contextul politicilor de dezvoltare regională;
- ✓ Sporirii accesibilității fondurilor de microcredite;
- ✓ Consolidării sistemului de fonduri de garantare pentru IMM.

Acțiunile realizate prin Strategia menționată mai sus sunt de natura:

- ✓ Creării de scheme de ajutor de stat, îndeosebi pentru achiziționarea de echipamente, dezvoltării regionale prin investiții realizate de întreprinderile mici și mijlocii, susținerea și multiplicarea capitalului privat de risc;
- ✓ Sprijinului indirect acordat întreprinderilor mici și mijlocii, îndeosebi pentru promovarea creșterii economice în mediul rural, crearea și asigurarea funcționării unei rețele de investitori privați.

Pentru încurajarea spiritului inovator al IMM-urilor și creșterea competitivității, Guvernul României a avut în vedere:

- ✓ Dezvoltarea afacerilor bazate pe creșterea calității producției și modele de afaceri eco-eficiente;
- ✓ Creșterea nivelului de înnoire tehnologică în IMM în vederea sporirii calității și a productivității muncii;
- ✓ Dezvoltarea sistemului de sprijin al inovării la nivel național;
- ✓ Promovarea e-afacerilor.

Sprijinirea *dezvoltării afacerilor bazate pe creșterea calității producției și modele de afaceri eco-eficiente* asigură încurajarea inovării în întreprinderile mici și mijlocii și, pe această cale, creșterea competitivității IMM-urilor din România, mai ales pe Piața Internă. IMM-urile din România se află în competiție directă cu toate întreprinderile care oferă produse și servicii pe

piețele globale și, de aceea, trebuie încurajate să folosească toate oportunitățile de creștere a competitivității și dezvoltare a afacerilor.

Competitivitatea întreprinderilor depinde și de participarea întreprinderilor și actorilor interesați de dezvoltarea afacerilor la activitățile de standardizare, certificare a conformității și metrologie, introducerea cu succes de noi produse și servicii pe piață sau îmbunătățirea produselor și serviciilor existente presupunând interacțiunea întreprinzătorilor cu actorii sistemului de standardizare și evaluare a conformității.

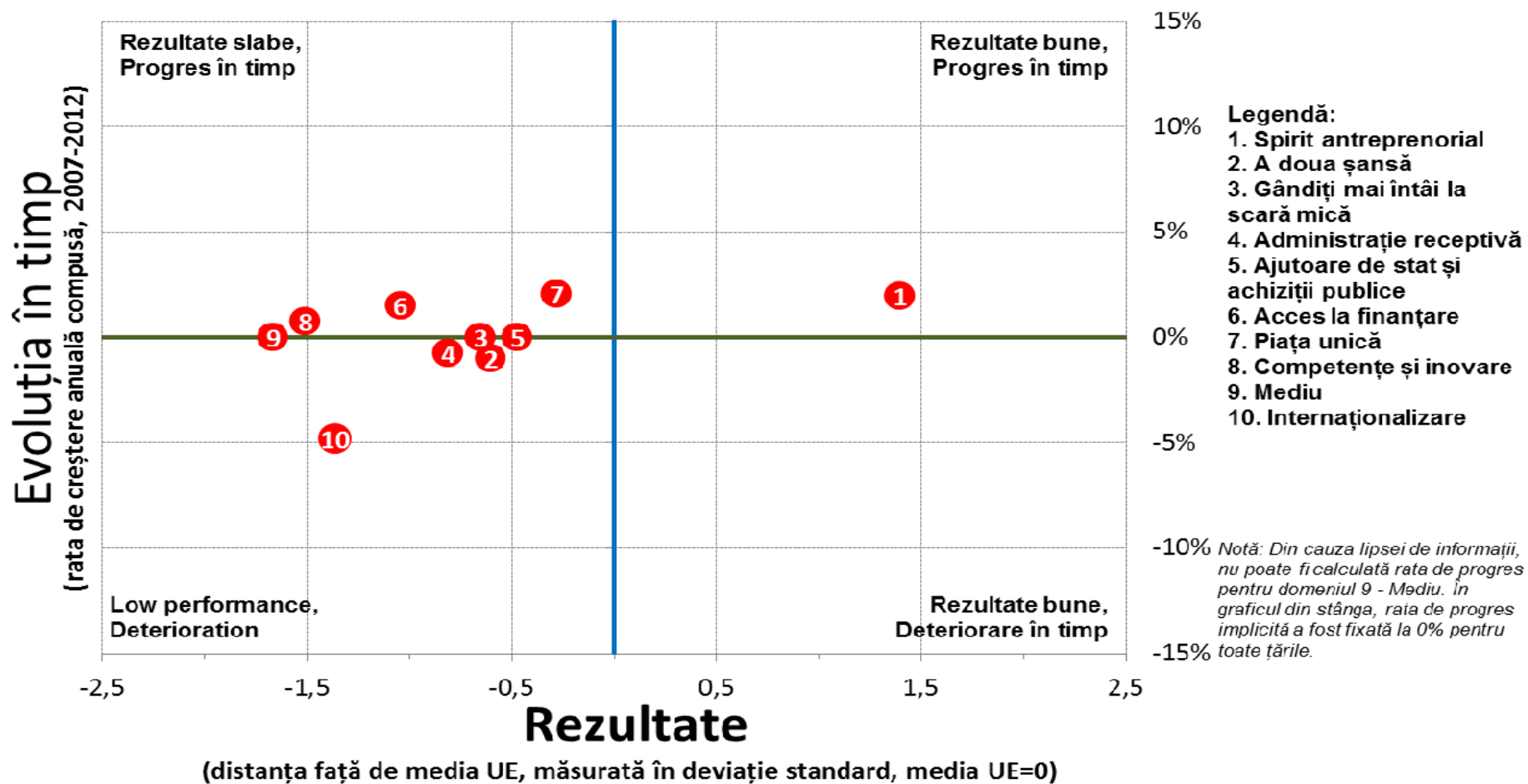
În acest sens, acțiunile urmăresc:

- ✓ Sprijinirea organizațiilor de reprezentare a intereselor IMM-urilor și a celor expert din domeniul dezvoltării afacerilor pentru a crește capacitatea de reprezentare a intereselor IMM în structurile și în activitățile instituțiilor specifice infrastructurii calității din România;
- ✓ Diseminarea unei noi culturi a calității în România, îndeosebi prin intermediul structurilor de sprijin al dezvoltării afacerilor;
- ✓ Susținerea dezvoltării organizațiilor din domeniul infrastructurii calității, în special în vederea creșterii accesibilității întreprinderilor mici și mijlocii la serviciile și la activitățile acestora.

Analizând prevederile SBA și legislația României în acest domeniu, constatăm că stadiul acțiunii specific efectuate pentru punerea efectivă în aplicare a Actului privind micile întreprinderi (Small Business Act - SBA) și a versiunii revizuite a acestuia din 23 februarie 2011, inclusiv a principiului „a gândi mai întâi la scară mică”, pe scurt, este următorul:

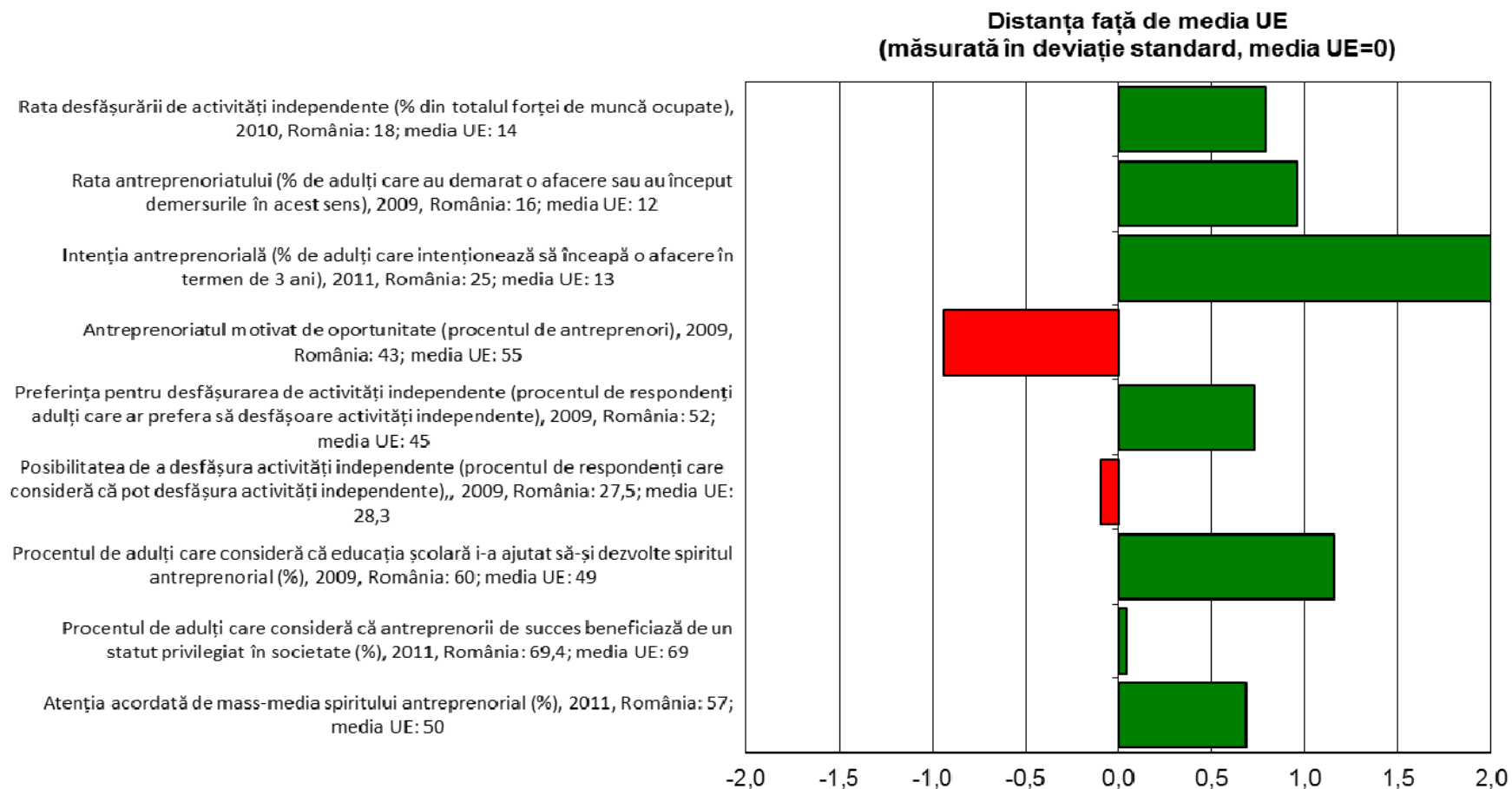
- ✓ Întreprinderile mici și mijlocii sunt mai frecvente în România, în comparație cu UE în ansamblul său;
- ✓ Sectorul IMM-urilor din România se redresează lent în urma crizei. Ocuparea forței de muncă și valoarea adăugată s-au stabilizat în 2010/2011, deși sunt, în continuare, cu mult inferioare nivelurilor anterioare crizei;
- ✓ Performanțele României sunt cu mult inferioare mediei UE în cazul a șapte principii SBA, doar „Spiritul antreprenorial” aflându-se peste medie. În 2011, România a adoptat măsuri de politică punctuale în cazul a opt dintre cele zece domenii SBA, concentrându-se în principal pe spiritul antreprenorial și pe administrația receptivă.

Performanțele SBA ale României: situația actuală și evoluția în perioada 2007-2012

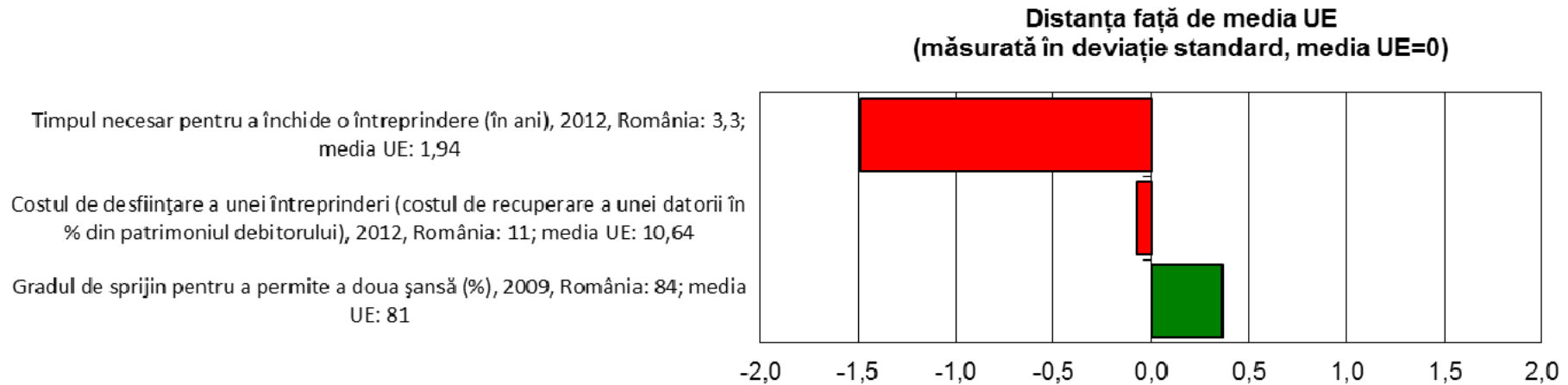
Stadiul punerii în aplicare a celor 10 principii directoare ale SBA în România:

- Crearea unui mediu în care **spiritul antreprenorial** este răsplătit:

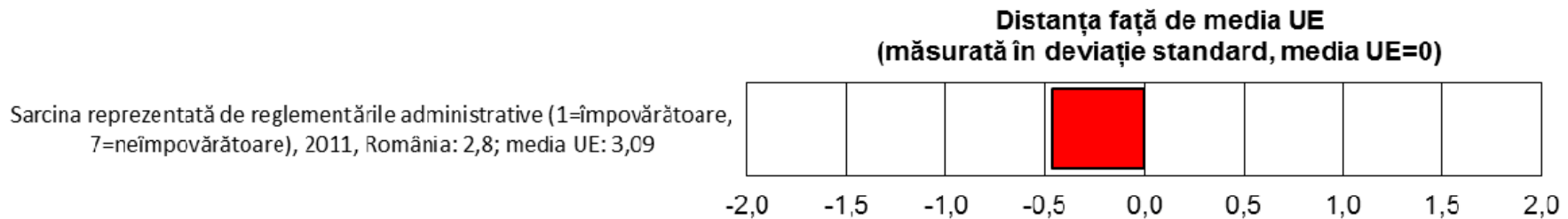
Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate inferioare mediei UE.

- Măsuri de siguranță pentru ca antreprenorii onești să aibă **o a doua șansă** în fața falimentului:

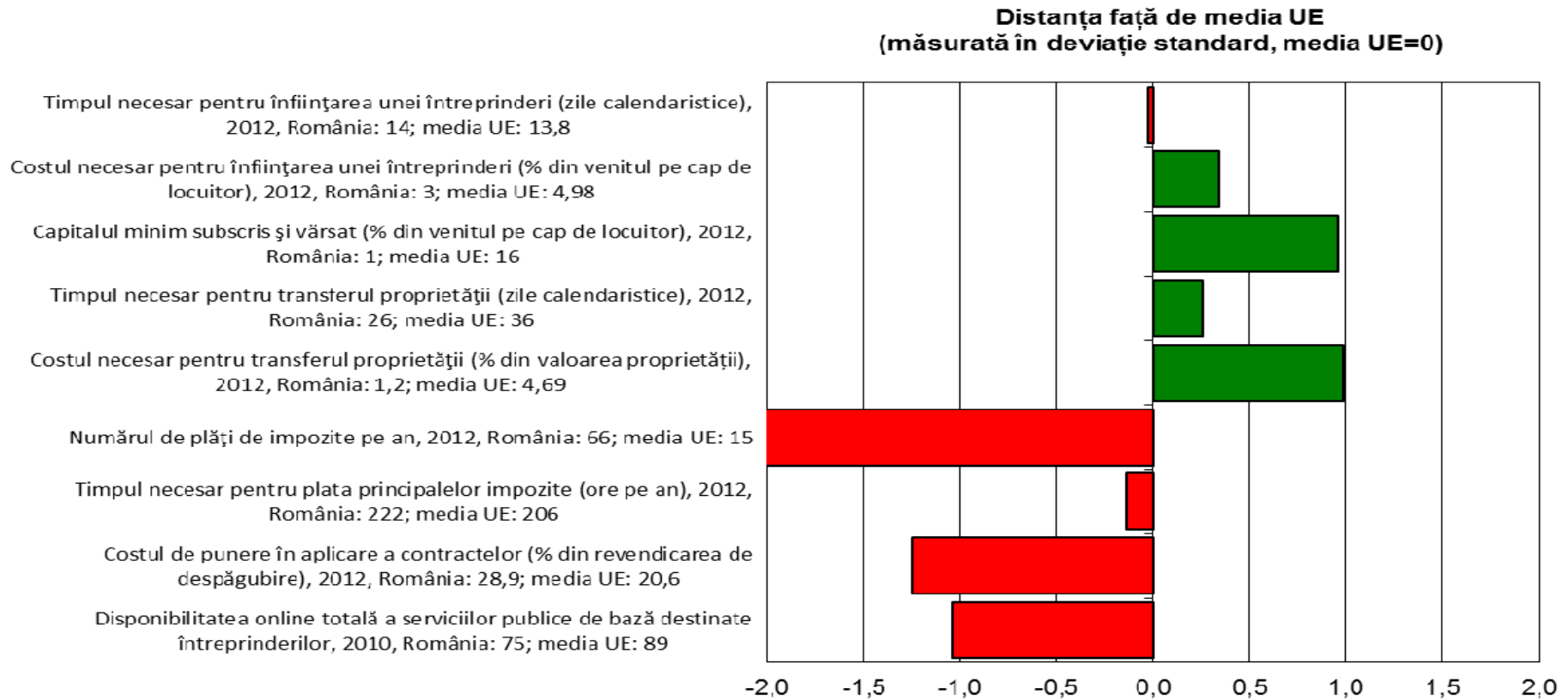
Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate inferioare

- Diseminarea principiului „Să **gandim mai întâi la nivel micro**” în toate domeniile legislative:

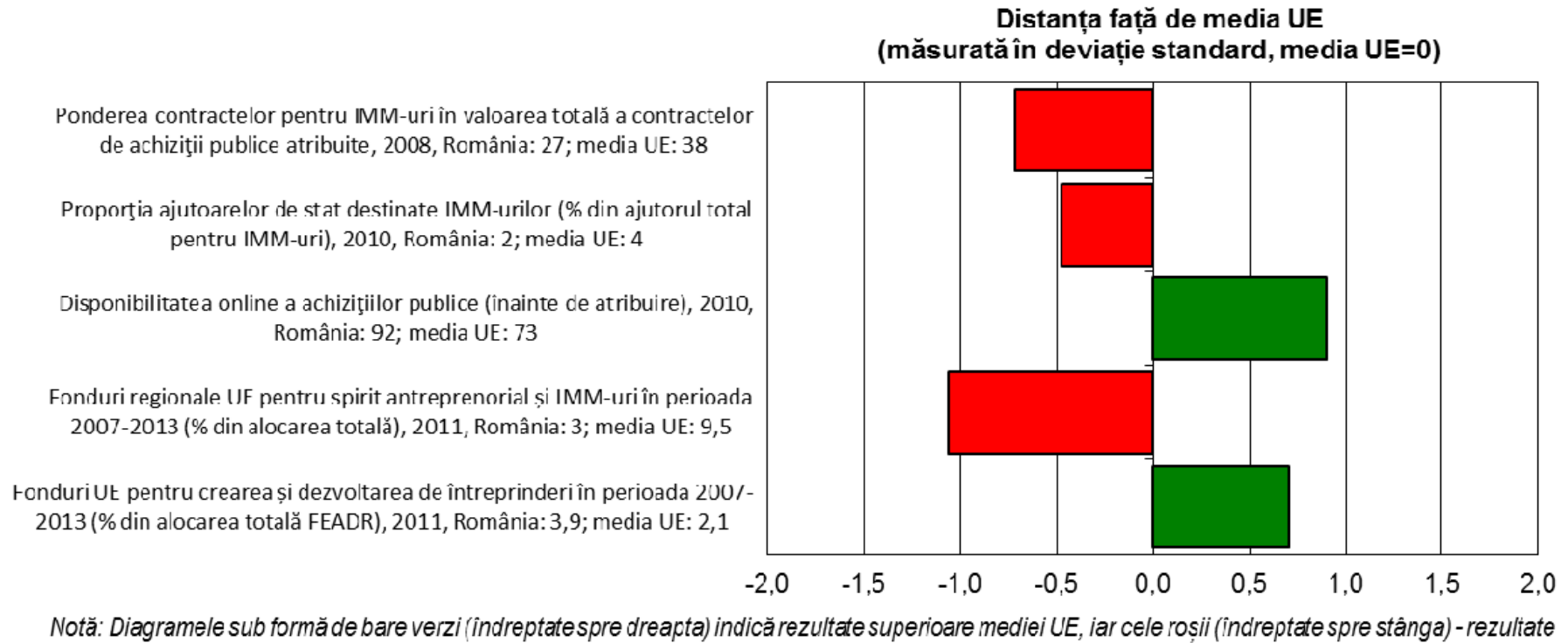
Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate inferioare mediei UE.

- Creșterea timpilor de răspuns ai administrațiilor publice la necesitățile IMMurilor:

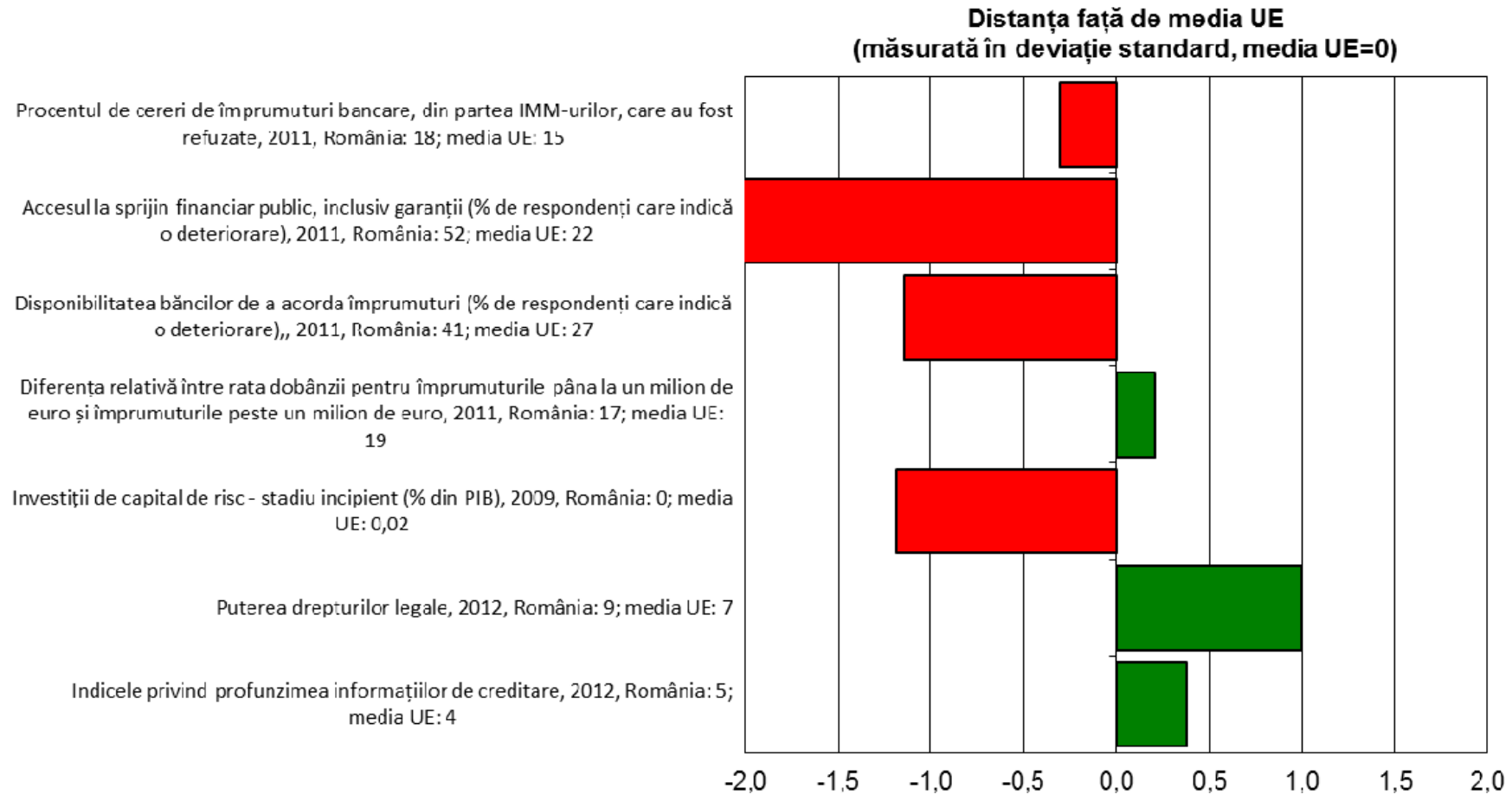

Noiă: *Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate*

- **Adaptarea** instrumentelor politicii publice la necesitățile IMM-urilor, în special prin facilitarea participării lor la achizițiile publice și o mai bună utilizare a ajutoarelor de stat:

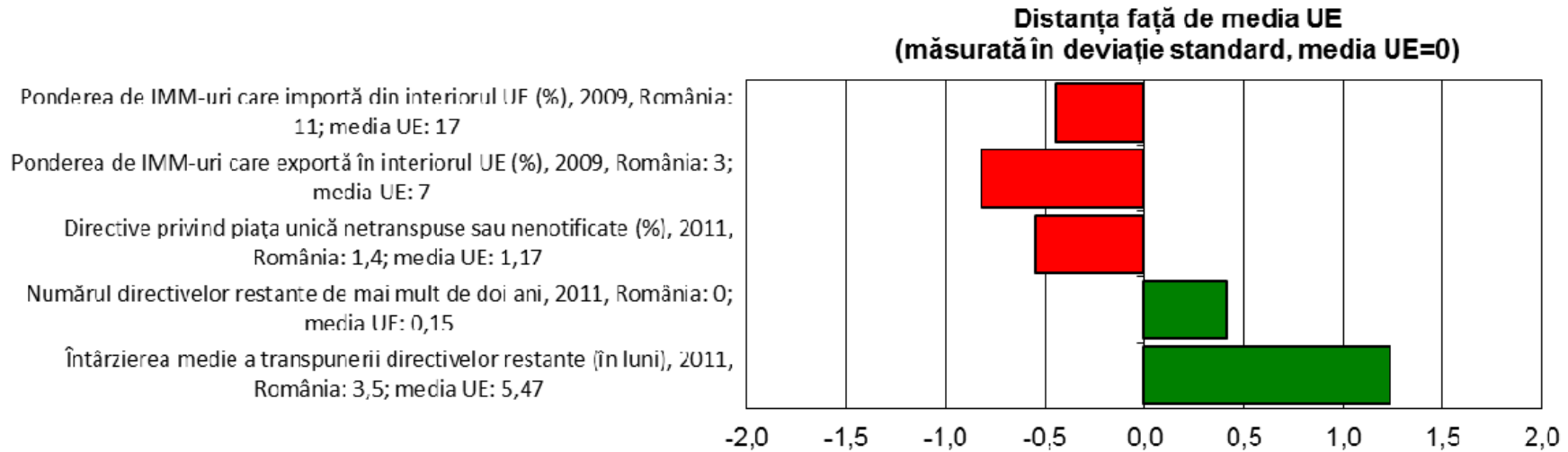

- Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare și dezvoltarea unui mediu legal care sprijină plățile la timp în tranzacțiile comerciale:

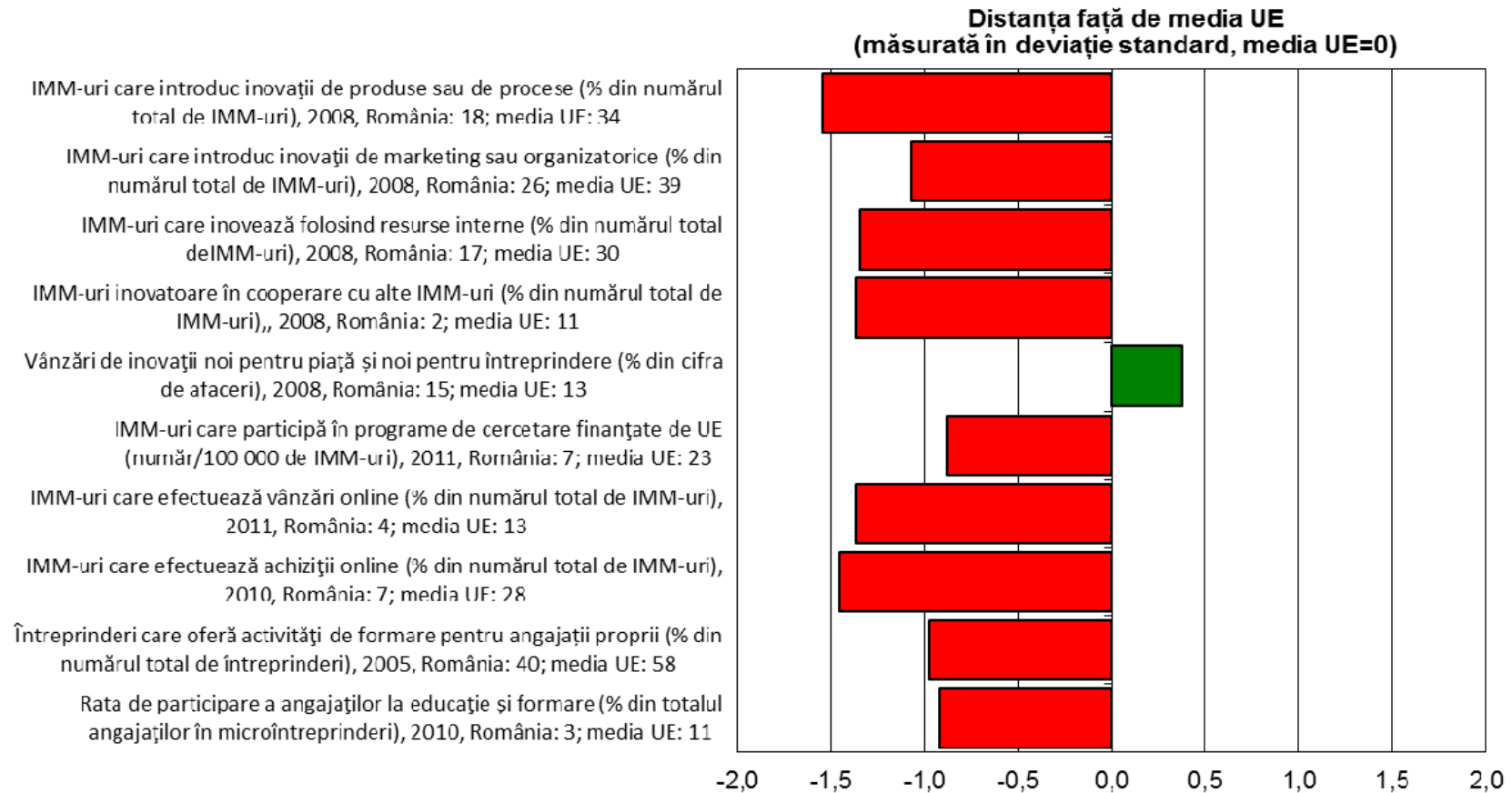
Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate

- Ajutarea IMM-urilor pentru ca acestea să beneficieze mai mult de oportunitățile oferite de piața unică;

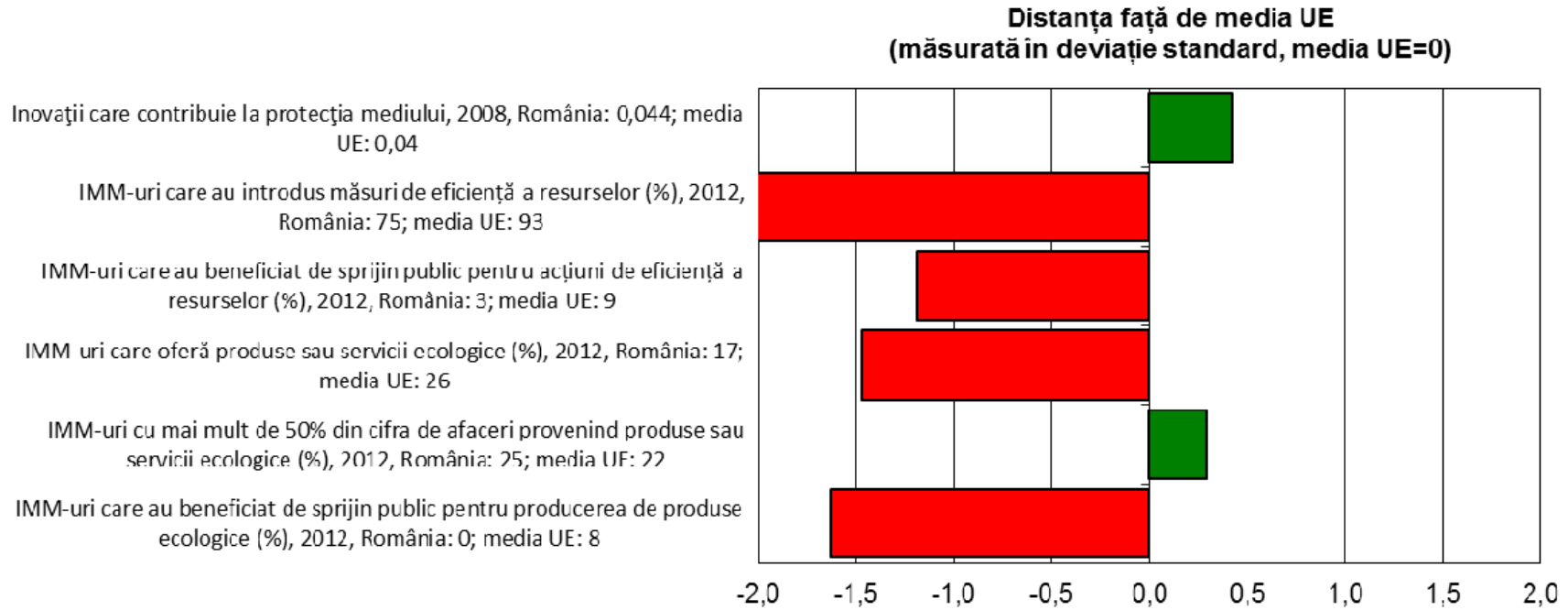
Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate

- Promovarea actualizării competenței și inovării în toate formele sale:

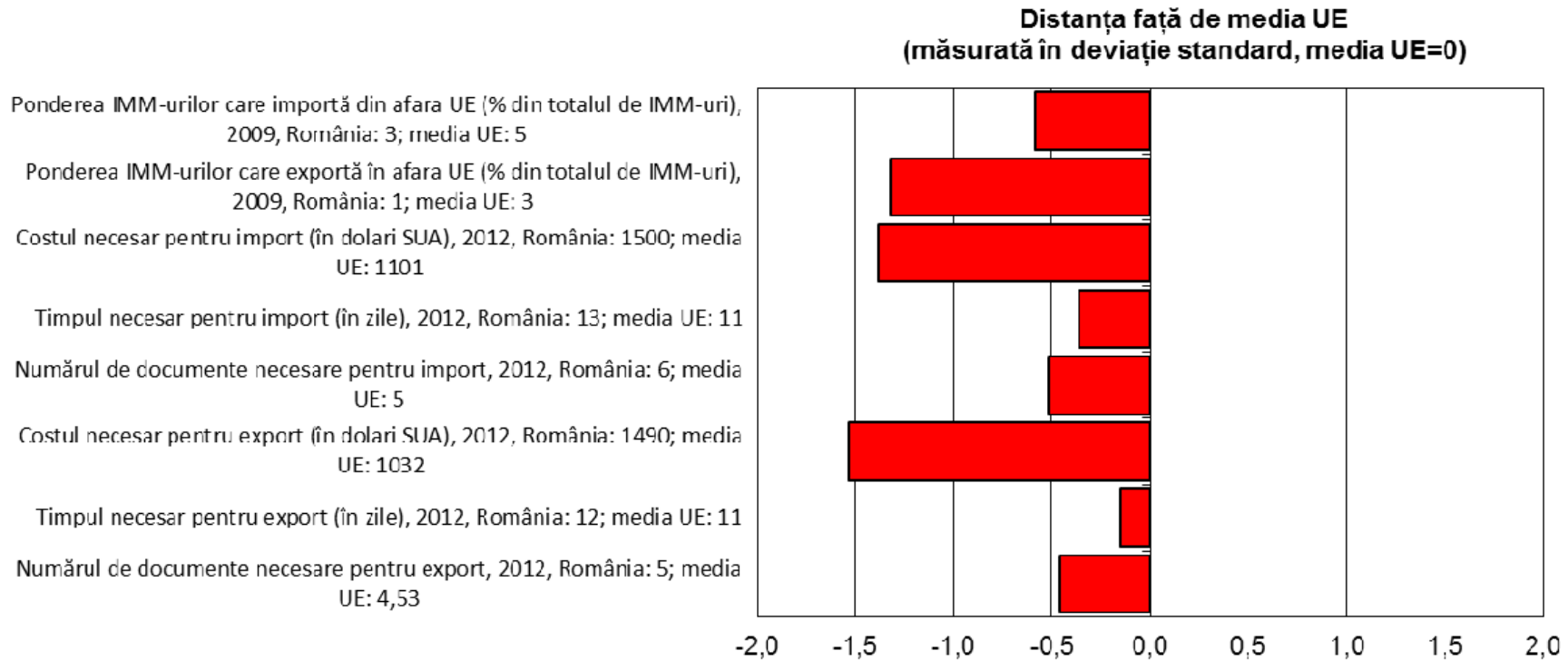
Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate

- Să permita IMM-urilor să transforme provocările de **mediu** în oportunități:

Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate

- Să permită IMM-urilor să beneficieze de creșterea piețelor:

Notă: Diagramele sub formă de bare verzi (îndreptate spre dreapta) indică rezultate superioare mediei UE, iar cele roșii (îndreptate spre stânga) - rezultate

Pentru a ilustra eforturile de promovare a IMM-urilor realizate de guvern, adăugăm câteva exemple de bune practici:

- ✓ Lansarea, în iunie 2011, a **Ghișeului unic pentru IMM-uri** a avut un anumit impact pozitiv asupra dezvoltării sectorului IMM-urilor. Ghișeul unic este un portal online (www.immoss.ro) care răspunde unei game largi de nevoi specifice ale sectorului, inclusiv privind disponibilitatea unor formulare de înregistrare și declarații online, informațiile utile pentru funcționarea IMM-urilor existente, informațiile utile cu privire la actele legislative relevante care influențează activitatea IMM-urilor, informațiile referitoare la sursele de finanțare existente, precum și privind reducerea sarcinii administrative datorită depunerii online a declarației fiscale pentru IMM-uri, bazate pe achiziționarea semnăturii electronice (pe acest portal este publicată, de asemenea, o listă de furnizori de semnătură electronică). Portalul acționează ca punct de acces, cu informații bine structurate și actualizate în permanență, ceea ce reduce în mod considerabil timpul și efortul necesar pentru înregistrarea și funcționarea IMM-urilor în România;
- ✓ Înființarea unei firme în termenul de 3 zile, cu parcurgerea celor trei etape înregistrarea cererii de înmatriculare; solutionarea cererii de înmatriculare; eliberarea documentelor prevazute de lege, datorită desfășurării, începând cu data de 06.02.2012, a activității de înregistrare în registrul comerțului pe noul sistem informatic integrat realizat în cadrul proiectului *“Servicii on-line (de e-guvernare) oferite de ONRC pentru comunitatea de afaceri prin intermediul unui portal dedicat”*. Acest sistem informatic integrat permite agregarea uniformă și coerentă a datelor ONRC într-un sistem unitar la nivel național, fiind create premisele interconectării cu celelalte sisteme de la nivelul Uniunii Europene;
- ✓ S-a realizat lista autorizațiilor/avizelor/licențelor și permiselor care intră sub incidența procedurii aprobării tacite cu termenele de eliberare prevazute în actul normativ care reglementează autorizația, iar termenul maxim prevăzut pentru eliberarea anumitor autorizații/avize/licențe este de 90 de zile lucrătoare;
- ✓ A fost transpusă în legislația națională Directiva (2011/7/UE) a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale prin Legea 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante.

Pentru **îmbunătățirea competitivității sectorului agricol** s-a adoptat următoarea măsură: Diversificarea instrumentelor financiare pentru sprijinirea dezvoltării sectorului IMM; complementaritatea instrumentelor în contextul politicilor de dezvoltare regională și a fost dezvoltată acțiunea de promovare a creșterii economice în mediul rural prin sprijinirea dezvoltării micro-întreprinderilor și a cooperativelor (asociațiilor) de fermieri .

În Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2007-2013 printre cele nouă domenii prioritare, se regăsește și Agricultură, securitatea și siguranța alimentară, astfel:

“Agricultura și industria alimentară din România dețin un potențial remarcabil. România ocupă unul dintre primele locuri în Europa ca suprafață agricolă și arabilă și, cu toate că aproape 40% din populația activă lucrează în agricultură, contribuția acesteia la PIB este de numai 13-15%. În același timp, peste 14.500 de firme activează în industria alimentară din România (5% din forța de muncă). Agricultură durabilă este o agricultură viabilă din punct de vedere economic, care răspunde exigențelor cererii de alimente sănătoase și de calitate superioară, care garantează conservarea și reabilitarea resurselor naturale. Cercetarea științifică agricolă, prin natura obiectului de cercetare - sol, plantă, animal - trebuie să ofere produse biologice de înaltă valoare, materii prime, tehnologii, cunoștințe adecvate, care să contribuie la promovarea agriculturii durabile și dezvoltării rurale, la creșterea securității alimentare și a siguranței alimentului în concordanță cu cerințele generale și specifice ale pieței. În aceste condiții, obiectivul cercetării este de a dezvolta tehnologii care

să acopere întregul lanț alimentar (de la sol până la consumator - „from farm to fork”) și de a răspunde cerințelor specifice ale consumatorilor („from fork to farm”), prin soluții și concepte științifice conforme principiilor agriculturii durabile și asigurării nutriției corespunzătoare și siguranței alimentare.”

OT4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele

Condiție ex ante	Criterii de îndeplinire
<p>4.1. <i>Eficiența energetică:</i> Transpunerea în legislația națională a Directivei (2010/31/UE) a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor în conformitate cu articolul 28 din directiva respectivă.</p> <p>Conformitatea cu articolul 6 alineatul (1) din Decizia nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră astfel încât să respecte angajamentele Comunității de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020.</p> <p>Transpunerea în legislația națională a Directivei 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2006 privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice.</p> <p>Transpunerea în dreptul intern a Directivei 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 februarie 2004 privind promovarea cogenerării pe baza cererii de energie termică utilă pe piața internă a energiei și de modificare a Directivei 92/42/CEE52.</p>	<p>Punerea în aplicare a unor cerințe minime privind performanța energetică a clădirilor necesare în conformitate cu articolul 3, articolul 4 și articolul 5 din Directiva 2010/31/UE. Adoptarea măsurilor necesare pentru instituirea unui sistem de certificare a performanței energetice a clădirilor în conformitate cu articolul 11 din Directiva 2010/31/UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizarea ratei solicitate de renovare a clădirilor publice; ▪ Punerea la dispoziția clienților finali de contoare individuale; ▪ Promovarea eficienței instalațiilor de încălzire și răcire în conformitate cu Directiva 2004/8/CE.
<p>4.2. <i>Energie regenerabilă:</i> Transpunerea în legislația națională a Directivei 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor (2001/77/CE) și (2003/30/CE)53.</p>	<p>Un stat membru a pus în aplicare scheme de sprijin transparente; a stabilit prioritățile privind accesul la rețea și expedierea, și a instituit norme standardizate privind suportarea separată și în comun a costurilor adaptărilor tehnice care au fost făcute publice;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Un stat membru a adoptat un plan național de acțiune în domeniul energiei regenerabile, în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2009/28/CE.

Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele

În scopul tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, Guvernul României a transpus în legislația românească directivele CE în următoarele domenii:

- Eficiență energetică;
- Energie regenerabilă.

1. Eficiență energetică

Legislația UE	Legislația RO
Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de	OG 22/2008 privind eficiența energetică Hotărârea nr. 429/2013 privind organizarea și funcționarea

abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE	Departamentului pentru Energie din cadrul Ministerului Energiei.
Directiva 2006/32/EC a Parlamentului European și a Consiliului privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice ESD (Energy Services Directive)	
Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor	Legea 372/2005 (r1) din 23/07/2013 privind performanța energetică în clădiri, conformându-se cu articolele 2-18, articolul 20, articolul 27; Ordonanța de urgență nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe Legea 158/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe
Directiva 2004/8/EC privind promovarea cogenerării pe baza cererii de energie termică utilă pe piața internă a energiei	HG 219/2007 privind promovarea cogenerării
Decizia nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră astfel încât să respecte angajamentele Comunității de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020.	S-a realizat Strategia Națională privind schimbările climatice.

De asemenea, având în vedere legislația de mai sus s-au întreprins măsuri pentru:

- Renovarea clădirilor publice;
- Punerea la dispoziția clienților finali de contoare individuale;
- Promovarea eficienței instalațiilor de încălzire și răcire în conformitate cu Directiva 2004/8/CE.

2. Energie regenerabilă

Legislația UE	Legislația RO
Directiva 2009/28/EC privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile	Legea 220(r1)/2008 privind sursele regenerabile modificată prin OG29/2010

De asemenea s-a realizat Planul Național de Acțiune în Domeniul Energiei din Surse Regenerabile (PNAER) prin care s-au pus în aplicare scheme de sprijin transparente, s-au stabilit prioritățile privind accesul la rețea și expedierea, și s-au instituit norme standardizate privind suportarea separată și în comun a costurilor adaptărilor tehnice care au fost făcute publice.

OT5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
<p><i>Prevenirea riscurilor și gestionarea riscurilor:</i> Existența evaluărilor naționale sau regionale ale riscurilor pentru gestionarea dezastrelor, luând în considerare adaptarea la schimbările climatice.</p>	<p>Efectuarea unei evaluări naționale sau regionale a riscurilor care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ include o descriere a procesului, metodologiei, metodelor și datelor nesensibile utilizate la evaluarea națională a riscurilor; ▪ include o descriere a scenariilor de risc unic și de riscuri multiple; ▪ ține seama, după caz, de strategiile naționale de adaptare la schimbările climatice.

Adaptarea la schimbările climatice și managementul riscurilor

Având în vedere lipsa măsurilor concrete privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice la nivel internațional și necesitatea luării unor măsuri urgente, a fost demarată, la nivel european, prima inițiativă politică în domeniul adaptării la efectele schimbărilor climatice, prin adoptarea de către Comisia Europeană (CE) la 29 iunie 2007 a documentului “Cartea Verde privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice în Europa - opțiuni pentru acțiuni UE”. Ulterior, CE a lansat dezbateră publică a documentului respectiv, proces consultativ la care a participat și România. Cartea Verde se bazează pe rezultatele cercetărilor întreprinse în cadrul Programului European privind Schimbările Climatice (ECCP). Documentul evidențiază necesitatea pregătirii unui cadru coerent privind adaptarea, cadru ce va permite derularea unor acțiuni de adaptare mai puțin costisitoare, comparativ cu măsurile neplanificate de răspuns la efectele schimbărilor climatice. Procesul de adaptare necesită acțiuni la toate nivelurile: local, regional, național și internațional. În luna mai 2008, CE a organizat o consultare cu factorii implicați în vederea elaborării cât mai urgente a unei „Cărții Albe” privind adaptarea, document ce va conține acțiuni concrete ce vor trebui aplicate la nivelul fiecărui stat.

Având în vedere acțiunile la nivel internațional și european, a apărut și în România necesitatea elaborării și promovării unui „**Ghid privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice**”, identificată și în Strategia Națională și în Planul Național de Acțiune privind schimbările climatice, adoptate în 2005. În vederea elaborării acestui document, a fost înființat un grup de lucru interministerial privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice, cuprinzând reprezentanți din toate sectoarele de activitate vulnerabile la efectele schimbărilor climatice.

Impactul schimbărilor climatice a fost analizat la nivel național, regional și local, iar adoptarea

măsurilor de răspuns identificate ca urmare a acestei analize trebuie integrate în politicile de dezvoltare la nivel național, pe baza principiilor solidarității și coeziunii sociale.

Impactul schimbărilor climatice depinde de vulnerabilitatea diferitelor sectoare economice, sociale și de mediu.

Sectoarele afectate de creșterea temperaturii și modificarea regimului de precipitații, precum și de manifestarea fenomenelor meteorologice extreme sunt: biodiversitatea, agricultura, resursele de apă, silvicultura, infrastructura, reprezentată prin clădiri și construcții, turismul, energia, industria, transportul, sănătatea și activitățile recreative. De asemenea, sunt afectate în mod indirect sectoare

economice precum: industria alimentară, prelucrarea lemnului, industria textilă, producția de biomasă și de energie regenerabilă.

Adaptarea reprezintă un proces complex ținând seama de variabilitatea efectelor de la o regiune la alta, depinzând de expunere, vulnerabilitate fizică, gradul de dezvoltare socio-economică, capacitatea de adaptare naturală și umană, serviciile de sănătate și mecanismele de supraveghere a dezastrelor.

Schimbările în regimul climatic din România se încadrează în contextul global, ținând seama de condițiile regionale: creșterea temperaturii va fi mai pronunțată în timpul verii, în timp ce, în nord-vestul Europei creșterea cea mai pronunțată se așteaptă în timpul iernii. După estimările prezentate în AR4 al IPCC, în România se așteaptă o creștere a temperaturii medii anuale față de perioada 1980-1990 similare întregii Europe, existând diferențe mici între rezultatele modelelor în ceea ce privește primele decenii ale secolului XXI și mai mari în ceea ce privește sfârșitul secolului:

- între 0,5°C și 1,5°C pentru perioada 2020-2029;
- între 2,0°C și 5,0°C pentru 2090-2099, în funcție de scenariu (ex. între 2,0°C și 2,5°C în cazul scenariului care prevede cea mai scăzută creștere a temperaturii medii globale și între 4.0°C și 5.0°C în cazul scenariului cu cea mai pronunțată creștere a temperaturii).

În cadrul unor colaborări internaționale, Administrația Națională de Meteorologie a realizat modele statistice de detaliere la scară mică (la nivelul stațiilor meteorologice) a informațiilor privind schimbările climatice rezultate din modelele globale. Rezultatele respective au fost ulterior comparate cu cele generate de modelele climatice regionale, realizându-se o mai bună estimare a incertitudinilor.

În vederea adoptării celor mai bune măsuri de adaptare este necesară cunoașterea cât mai exactă a posibilelor efecte ale schimbărilor climatice asupra sectoarelor economice și sociale. Având în vedere că până în prezent în România datele privind impactul schimbărilor climatice au fost estimate cu un grad de exactitate redus și nu au acoperit toate sectoarele economice și sociale, se impune continuarea activităților de cercetare ținând cont de următoarele priorități:

- determinarea zonelor de vulnerabilitate la producerea anumitor evenimente extreme și a elementelor sistemelor naturale și umane vulnerabile (populație, resurse de apă, plante, animale, etc);
- identificarea schimbărilor climatice din România din datele de observație pe perioada 1961-2007, la cea mai fină rezoluție spațială posibilă, detaliat pe principalii parametri climatici și diferite intervale de timp (anual, sezonier, lunar), incluzând și indici ai evenimentelor extreme;
- dezvoltarea modelelor statistice de downscaling pentru proiectarea la scară fină, la nivelul României, a efectelor schimbărilor climatice globale, estimate cu diferite modele climatic globale disponibile și diferite scenarii privind emisiile de gaze cu efect de seră;
- proiectarea și rularea de experimente numerice cu modele climatice regionale pe sisteme de calcul din România în vederea elaborării unor scenarii climatice la scară fină în România, pe baza downscalingului fizic;
- estimarea scenariilor schimbărilor climatice pentru România folosind informațiile rezultate din modele de downscaling fizic și statistic, disponibile pentru aria României și evaluarea incertitudinilor asociate acestor estimări. Scenariile vor fi elaborate atât pentru starea medie cât și pentru diferite evenimente extreme;
- dezvoltarea studiilor de estimare a impactului schimbărilor climatice asupra diferitelor sisteme socio-economice și evaluarea incertitudinilor asociate acestora.

OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
6.1. <i>Sectorul apelor</i> : Existența a) unei politici tarifare privind apele care prevede stimulente corespunzătoare utilizatorilor pentru utilizarea eficientă a resurselor de apă și b) unei contribuții adecvate a diferitelor utilizări ale apei pentru recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei	<ul style="list-style-type: none"> – Un stat membru asigură contribuția diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei, pe sector, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2000/60/CE. – Adoptarea unui plan de gestionare a bazinului hidrografic, pentru districtul în care se situează un bazin hidrografic, în cazul în care investițiile se vor face în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei
6.2. <i>Sectorul deșeurilor</i> : Punerea în aplicare a Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive ⁵⁷ , în special elaborarea planurilor de gestionare a deșeurilor în conformitate cu directiva menționată și cu ierarhia deșeurilor.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Un stat membru a raportat Comisiei cu privire la progresele înregistrate în atingerea obiectivelor de la articolul 11 din Directiva 2008/98/CE, motivele neîndeplinirii și acțiunile propuse pentru a atinge obiectivele stabilite; ▪ Un stat membru s-a asigurat că autoritățile sale competente stabilesc, în conformitate cu dispozițiile de la articolele 1, 4, 13 și 16 din Directiva 2008/98/CE, unul sau mai multe planuri de gestionare a deșeurilor, astfel cum se prevede la articolul 28 din directivă; ▪ Cel târziu la 12 decembrie 2013, un stat membru a stabilit, în conformitate cu articolele 1 și 4 din Directiva 2008/98/CE, programele de prevenire a acumulării de deșeuri, în conformitate cu articolul 29 din directivă; ▪ Un stat membru a luat măsurile necesare pentru a atinge obiectivul pentru 2020 privind reutilizarea și reciclarea deșeurilor în conformitate cu articolul 11 din Directiva 2008/98/CE

6.1. Sectorul apelor

Directiva Cadru privind Apa a fost transpusă în legislația națională prin Legea nr. 310/2004 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996. Acesta directiva oferă Comisiei Europene, statelor membre și candidate posibilitatea de a coopera în cadrul unui nou parteneriat, bazat pe participarea tuturor părților interesate, pentru protecția apelor interioare, a apelor de tranziție, de coastă și a apelor subterane, prin prevenirea poluării la sursă și stabilirea unui mecanism unitar de control al surselor de poluare.

Pentru a pune bazele unui control eficient al poluării apelor, Directiva prevede un obiectiv comun pentru toate statele care o implementează: atingerea "stării ecologice și chimice bune" a apelor până în anul 2015. Asadar, Directiva Cadru privind Apa stabilește clar termenul limită până la care apele trebuie să atingă un prag minim al calității, prin reducerea emisiilor provenite din activitatea umană, industrială și agricolă.

Implicații ale implementării directivei cadru în domeniul apei în România

Din punct de vedere legislativ:

- modificarea Legii Apelor 107/1996 și a altor reglementări;

Din punct de vedere organizatoric:

- crearea Consiliului Interministerial al Apelor;

- reorganizarea Companiei Naționale "Apele Române" în autoritatea competentă - Administrația Națională "Apele Române" (Ordinul Ministrului MAPM 107/2002)

"Statele Membre trebuie să asigure organizarea administrativă adecvată, inclusiv să identifice autoritatea competentă care implementează Directiva în fiecare bazin hidrografic din teritoriul său național" [art.3(2)];

O etapă principală de implementare a directivei cadru în domeniul apei în România este realizarea planurilor de management ce se constituie ca parte componentă de gospodărire calitativă a schemelor directe de amenajare și management ale bazinelor hidrografice.

PLANUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT are ca obiectiv stabilirea pe fiecare bazin/spațiu hidrografic a scenariilor privind evoluția viitoare a cerințelor de apă ale folosințelor în perioada de prognoză 2010-2020.

Mecanismul economic specific în domeniul gospodăririi cantitative și calitative a resurselor de apă include sistemul de contribuții, plăți, bonificații și penalități, ca parte a modului de finanțare pe principii economice a Administrației Naționale "Apele Române", în scopul asigurării resursei de apă atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ, în conformitate cu art.4 alin (5) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române” aprobată cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr.400/2005, și în conformitate cu Art.81, alin. 1 din Legea Apelor 107/1996 cu modificările și completările ulterioare.

Sistemul de contribuții, plăți, bonificații și penalități se bazează pe principiile **beneficiarul**, respectiv **poluatorul plătește** în funcție de activitățile prestate și pe principiul privind folosirea rațională a resurselor de apă. În funcție de modul de folosire a resurselor de apă, se pot acorda bonificații utilizatorilor care demonstrează grija pentru folosirea și protecția calității apei sau penalități pentru utilizatorii la care se constată abateri de la prevederile contractuale.

În conformitate cu Legea 310/2004 Administrația Națională "Apele Române" este singura instituție în drept să aplice sistemul contribuții, plăți, bonificații și penalități pentru activitățile specifice de gospodărire a apelor tuturor utilizatorilor, indiferent de deținătorul cu orice titlu al amenajării precum și din sursele subterane, cu excepția apelor geotermale.

Contribuțiile specifice de gospodărire a apelor sunt stabilite pentru toți utilizatorii resursei de apă respectiv de gospodărire comunală, industrie, agricultură și sunt aferente activităților specifice de gospodărire a apelor prestate de operatorul unic în domeniul gospodăririi apelor - Administrația Națională „Apele Române” în scopul asigurării accesului acestora la sursă și menținerii în siguranță a Sistemului Național de Gospodărire a Apelor, a Sistemului Național de Monitoring Integrat și a Sistemului Național de Veghe Hidrologică și Hidrogeologică. Aceste contribuții nu țin cont de puterea financiară a utilizatorilor, astfel că la stabilirea cuantumului contribuțiilor pentru activitățile specifice de gospodărire a apelor nu se poate vorbi de o subvenție încrucișată. Mecanismul economic specific domeniului gospodăririi cantitative și calitative a resurselor de apă are la bază principiul recuperării costurilor financiare privind gospodărirea apei, gestionării durabile a resurselor de apă, refolosirii și economisirii resursei de apă prin aplicarea de stimuli economici pentru cei ce manifestă o preocupare constantă în protejarea calității și cantității apei, precum și aplicarea de penalități celor care risipesc sau poluează resursele de apă.

HG 803/31.07.2008 stabilește cuantumul contribuțiilor specifice de gospodărire a resurselor de apă, a tarifelor și penalităților. Se precizează că HG 522/22.06.2009 reactualizează cuantumul contribuțiilor specifice de gospodărire a resurselor de apă, a tarifelor și a penalităților, prin majorarea acestuia cu indicii de inflație aferenți perioadei 1 ianuarie 2008 - 1 martie 2009, stabilit și comunicat de Institutul Național de Statistică.

Structura tipului de contribuții și tarife grupate în planul gospodăririi cantitative și calitative a resurselor de apă prezintă astfel:

CANTITATE	CALITATE
Contribuții pentru utilizarea resurselor de apă	Contribuții pentru primirea apelor uzate în resursele de apă
Contribuții pentru potențialul asigurat în scop hidroenergetic prin barajele din administrarea ANAR	Penalități pentru depășirea concentrațiilor maxime admise ale poluanților din apele uzate evacuate
Contribuții pentru exploatarea nisipurilor și pietrișurilor din albiile, malurile cursurilor de apă, cuvele lacurilor de acumulare	
Tarife pentru serviciile comune de captare, pompare și transport	
Tarife pentru valorificarea potențialului apelor cu asigurarea condițiilor pentru practicarea acvaculturii, pescuitului sportiv și agrementului	
Penalități pentru abateri de la normele de utilizare, exploatare a resursei	

Contribuțiile pentru utilizarea resurselor de apă (lei/mii mc apă brută utilizată), sunt diferențiate pe categorii de surse (suprafață, subteran, Dunăre) ca urmare a condițiilor diferite de asigurare a apei și pe utilizatori (gospodării comunale, industrie, energetic, agricultura, unități cult) și se regăsesc reglementate în HG 803/2008.

În ceea ce privește contribuțiile pentru activitatea de primire a apelor uzate în resursele de apă (lei/mii kg substanță poluantă evacuată), acestea se diferențiază pe tipul de substanță poluatoare, ca urmare a efectului diferit al acestora asupra resurselor de apă. Cuantumul contribuțiilor aferente primirii apelor uzate în resursele de apă și al penalităților pentru depășirea concentrațiilor maxime admise ale poluanților se regăsesc în anexa (HG 803/2008 reactualizată cu HG 522/2009).

În conformitate cu Legea 241/2006 (“Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare”), serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare al localităților, denumit în continuare serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, se află sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorității administrației publice locale, care are drept scop asigurarea alimentării cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate pentru toți utilizatorii de pe teritoriul localităților. operatorii care desfășoară activitatea de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în regim de gestiune delegată sunt cei stabiliți prin Legea nr. 51/2006. În conformitate cu art.340 - Legea nr. 241/2006, **prețurile și tarifele** pentru plata serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se fundamentează, se stabilesc, se ajustează, se modifică, se avizează și se aprobă în condițiile Legii nr. 51/2006.

Transpunerea obiectivelor Planului national de management se face la nivelul fiecărui bazin hidrografic.

PLANUL DE MANAGEMENT AL SPAȚIULUI HIDROGRAFIC ARGEȘ – VEDEA prevede și evaluarea nivelului actual al recuperării costurilor pentru activitățile specifice de apă.

Mecanismul economic specific în domeniul gospodăririi cantitative și calitative a resurselor de apă include sistemul de contribuții, plăți, bonificații și penalități, ca parte a modului de finanțare pe principii economice a Administrației Naționale “Apele Române” (și implicit ale tuturor Direcțiile de Ape) în scopul funcționării în siguranță a Sistemului Național de Gospodărire a Apelor în conformitate cu art.108 din Constituția României, republicată la art.4 alin (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.107/2002 privind

înființarea Administrației Naționale „Apele Române” aprobată cu modificări prin Legea nr.404/2003, cu modificările și completările ulterioare și al Art.81, alin 1 din Legea Apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare.

Sistemul de plăți se bazează pe regula **beneficiarul, respectiv poluatorul plătește** în funcție de activitățile prestate și de cele privind folosirea rațională a resurselor de apă. În funcție de modul de folosire a resurselor de apă, se pot acorda bonificații utilizatorilor care demonstrează grijă pentru folosirea și protecția calității apei sau penalități pentru utilizatorii la care se constată abateri de la prevederile contractuale.

Activitățile **specifice de gospodărire a apelor au legătura și cu implementarea Directivei Cadru a Apei și a celorlalte Directive UE în domeniul apei, inclusiv de raportare a stadiului implementării acestora.**

Veniturile proprii se asigură prin aplicarea mecanismului economic specific domeniului gospodăririi cantitative și calitative a resurselor de apă, care include sistemul de **contribuții, plăți, bonificații și penalități** și care funcționează conform următoarelor principii: **poluatorul plătește și utilizatorul plătește**, în funcție de activitățile prestate și de cele privind folosirea rațională a resurselor de apă.

Mecanismul economic specific domeniului gospodăririi cantitative și calitative a resurselor de apă are deci la bază **principiul recuperării costurilor financiare** privind gospodărirea apei, gestionarea durabilă a resurselor de apă, re folosirii și economisirii resursei de apă prin aplicarea de stimuli economici, inclusiv pentru cei ce manifestă o preocupare constantă în protejarea calității și cantității apei; aplicarea de penalități celor care riscă sau poluează resursele de apă.

HG 803/31.07.2008 stabilește cuantumul contribuțiilor specifice de gospodărire a apelor, de gospodărire a resurselor de apă, a tarifelor și penalităților.

Contribuțiile de utilizarea resurselor de apă (lei/mii mc apă brută utilizată), sunt diferențiate pe categorii de surse (suprafață, subteran, Dunăre) ca urmare a condițiilor diferite de asigurare a apei și pe utilizatori (gospodării comunale, industrie, energetic, agricultură, unități cult) și se regăsesc în HG 803/2008.

6.2. Sectorul deșeurilor

În anul 2008, la nivel european a fost adoptată o nouă directivă privind deșeurile, respectiv Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile și de abrogare anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 312 din 12 noiembrie 2008, cum ar fi Directiva Consiliului privind eliminarea uleiurilor uzate 75/439/CEE, cu modificările aduse prin Directiva nr. 87/101/CEE, Directiva Consiliului din 12 decembrie 1991 privind deșeurile periculoase nr. 91/689/CEE și Directiva nr. 2006/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2006 privind deșeurile.

România, în calitate de Stat Membru al UE, avea obligația de transpunere a noii directive până la data de 12 decembrie 2010.

Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD) și Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD) au fost elaborate de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, în conformitate cu responsabilitățile ce îi revin, ca urmare a transunerii legislației europene în domeniul gestionării deșeurilor și conform prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, cu completările și modificările ulterioare.*

Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor este inclusă ca și obiectiv în cadrul strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă. De asemenea în cadrul Strategiei sunt prezentate următoarele obiective care privesc gestionarea deșeurilor:

- până în anul 2013 - se va reduce până la 2,4 milioane tone cantitatea anuală a deșeurilor biodegradabile depozitate, reprezentând 50% din totalul produs în 1995;

- până în anul 2013 - se prevede un grad de recuperare a materialelor utile din deșeurile de ambalaje pentru reciclare sau incinerare cu recuperare de energie de 60% pentru hârtie/carton, 22,5% pentru mase plastice, 60% pentru sticlă, 50% pentru metale și 15% pentru lemn;
- până în 2015 - reducerea numărului de zone poluate în minimum 30 de județe;
- până în anul 2015 - crearea a 30 sisteme integrate de gestionare a deșeurilor la nivel regional/județean; închiderea a 1.500 depozite mici situate în zone rurale și a 150 depozite vechi în zonele urbane; realizarea a 5 proiecte pilot pentru reabilitarea siturilor contaminate istoric; asigurarea unor servicii îmbunătățite de salubritate și management al deșeurilor pentru un număr de 8 milioane locuitori.

Elaborarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor a apărut ca o necesitate datorată unor investiții majore realizate până în prezent sau care se vor realiza pentru construirea și reabilitarea stațiilor de epurare, astfel încât România să respecte condițiile Tratatului de aderare.

Directiva Cadru privind Deșeurile a fost transpusă în legislația României prin:

- OUG nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor aprobată prin Legea nr. 426/ 2001, modificată și completată de OUG nr. 61/2006, aprobată prin Legea 27/2007;
- HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase – a abrogat HG 155/1999.

O consecință a transunerii și implementării Directivei Cadru a Deșeurilor este elaborarea, promovarea, implementarea și monitorizarea implementării:

- Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor (SNGD);
- Planului Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD);
- Planurilor Regionale de Gestionare a Deșeurilor (PRGD);
- Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor (PJGD).

SNGD și PNGD constituie instrumentele de bază prin care se asigură implementarea în România a politicii Uniunii Europene în domeniul gestionării deșeurilor, PNGD a fost elaborat pe baza Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor și a datelor referitoare la deșeurile, precum și a necesităților identificate în planurile județene de gestionare a deșeurilor elaborate de autoritățile teritoriale de protecția mediului.

Realizarea Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor reprezintă o obligație legislativă națională, exprimată de OUG nr. 78/2000, aprobată cu modificări și completată prin Legea nr.426/2001, modificată și completată prin OUG nr. 61/2006 aprobată cu modificări și completată prin Legea nr. 27/2007, privind regimul deșeurilor și Metodologia pentru elaborarea Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor aprobată prin Ordinul MMDD nr. 951/2007. Scopul Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor este de a stabili cadrul pentru crearea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor, care să asigure îndeplinirea obiectivelor și tintelor în conformitate cu obiectivele și tintele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor.

„Managementul integrat al deșeurilor solide în județul Argeș” are ca obiectiv general implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor la nivelul județului Argeș, în conformitate cu cerințele și prevederile directivelor Comunității Europene, în vederea conservării, protejării și îmbunătățirii calității mediului în județul Argeș. Proiectul răspunde cerințelor impuse autorităților locale, prin:

- **Planul Național de Gestionare a Deșeurilor** - aprobat prin HG 1490/2004
- **Planul Regional de Gestionare a Deșeurilor** – Regiunea 3 Sud Muntenia - aprobat prin Ordinul Comun al Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor - actual Ministerul Mediului și Padurilor - nr. 1364/14.12.2006 și al Ministerului Integrării Europene - actual Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței - nr. 1499/21.12.2006)

- **Planul Judetean de Gestionarea Deseurilor** – aprobat prin Hotararea Consiliului Judetean Arges nr. 135/25.08.2009 de a derula programe de investitii si de a promova cooperarea intre autoritatile judetene si cele locale in vederea infiintarii si dezvoltarii unui sistem de management integrat al deseurilor, care sa inlocuiasca sistemul actual, ineficient atat din punct de vedere economic cat si al protectiei mediului, si care sa includa toate etapele de implementare specifice managementului modern al deseurilor, respectiv: Prevenire, Precolectare si Colectare Selectiva, Reutilizare, Reciclare, Valorificare energetica si Depozitare, in paralel cu inchiderea depozitelor de deseuri neconforme

OT.7 Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
7.1. <i>Căi rutiere</i> : Existența unui plan național amplu de transport care conține o prioritizare adecvată a investițiilor în Rețeaua transeuropeană pentru infrastructura de transport (TEN-T) de bază, a investițiilor în rețeaua globală (altele decât investițiile pentru TEN-T de bază) și în conectivitatea secundară (inclusiv transportul public la nivel local și regional).	Existența unui plan global de transport care conține: <ul style="list-style-type: none"> ▪ prioritizarea investițiilor în rețeaua TEN-T de bază, rețeaua globală și conectivitatea secundară. La stabilirea priorităților ar trebui să ia în calcul contribuția investițiilor pentru mobilitate, durabilitate, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și contribuția la zona de transport unic la nivel european; ▪ un flux de proiecte realiste și mature (inclusiv calendarul, cadrul bugetar); ▪ o evaluare strategică de mediu care îndeplinește cerințele juridice pentru planul de transport; ▪ măsuri pentru a consolida capacitatea unor organisme intermediare și beneficiari de a asigura rezerva de proiecte.
7.2. <i>Căi feroviare</i> : Existența în cadrul planului național global de transport a unui capitol explicit privind dezvoltarea căilor ferate care conține o stabilire adecvată a priorităților de investiții în Rețeaua transeuropeană pentru infrastructura de transport (TEN-T) de bază, în rețeaua globală (alte investiții decât cele în TEN-T de bază) și în conectivitatea secundară a sistemului de căi ferate în funcție de contribuția acestora la mobilitate, durabilitate și la efectele de rețea la nivel național și european. Investițiile acoperă activele mobile și interoperabilitatea și consolidarea capacităților.	Existența unui capitol privind dezvoltarea transportului feroviar în cadrul planului global de transport care conține: <ul style="list-style-type: none"> ▪ un flux de proiecte realiste și mature (inclusiv un calendar, cadrul bugetar); ▪ o evaluare strategică de mediu care îndeplinește cerințele juridice pentru planul de transport; ▪ măsuri pentru a consolida capacitatea unor organisme intermediare și beneficiari de a asigura rezerva de proiecte.

Promovarea sistemului de transport durabil și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore

S-a realizat o primă variantă de lucru a Master Planului general de transport al căruia obiectiv general este *asigurarea condițiilor pentru crearea unui sistem de transport eficient, sustenabil, flexibil și sigur, preocupare esențială pentru dezvoltarea economică a României.*

Acest obiectiv recunoaște importanța vitală pe care o are un sistem eficient de transport pentru dezvoltarea economică a țării. Un bun sistem de transport realizează acest lucru prin:

- Creșterea eficienței și productivității – prin economii la timpul de deplasare și creșterea fiabilității deplasărilor de serviciu, inclusiv pentru operațiuni de transport de mărfuri și logistică;
- Îmbunătățirea funcționării eficiente a piețelor muncii – transportul poate crește flexibilitatea pe piața muncii și accesibilitatea locurilor de muncă ca răspuns la mutarea activităților economice;
- Intensificarea schimburilor prin reducerea costurilor comerciale – aceasta poate apărea ca urmare a scăderii costurilor de transport și poate impulsiona comerțul intern și internațional, contribuind la creșterea PIB;
- Susținerea poliilor de creștere și aglomerărilor de activități economice – îmbunătățirea transportului poate susține productivitatea anumitor zone în care pot apărea aglomerări, de exemplu în zona capitalelor;
- Creșterea concurenței prin deschiderea accesului pe piețe noi – îmbunătățirea transportului poate permite firmelor să tranzacționeze într-o zonă mai întinsă, măbind presiunea concurențială și oferind consumatorilor mai multe opțiuni; și
- Creșterea investițiilor și inovației în afaceri – prin susținerea creșterii în productivitate și/sau atractivitate pentru investiții străine directe

Obiectivul specific al planului este:

Elaborarea unor instrumente de politică a transporturilor care să promoveze dezvoltarea unui sistem de transport sustenabil, cu echilibru între modurile de transport, pe care să se bazeze elaborarea a POS Transport pentru perioada 2014--2020 și alte decizii legate de planificarea optimă a investițiilor în infrastructura de transport .

Produsele care vor permite realizarea acestui obiectiv general sunt:

1. Elaborarea unui Model de transport național și a bazelor de date asociate acestuia;
2. Estimarea cererii de transport și a fluxurilor de trafic pentru un an de bază (2010) și trei ani de prognoză – 2015, 2020 și 2030;
3. Identificarea și prioritizarea investițiilor și măsurilor necesare în politica de transport pentru orizonturile de timp corespunzătoare anilor de prognoză;
4. Analiza financiară a programului de implementare pe termen mediu (2015 și 2020) și pe termen lung (2030);
5. Pregătirea unei strategii de dezvoltare a sistemului național de transport pe termen scurt, mediu și lung; și
6. Efectuarea Evaluării strategice de mediu pentru Master Planului propus și strategia de implementare asociată acestuia.

Prioritizarea proiectelor se va efectua la trei nivele:

- Primar: Factori cuantificabili: Analiza cost-beneficiu (CBA);
- Secundar: Alți Factori ca de exemplu locurile de muncă create direct sau indirect, efectele sociale, impactul asupra mediului, localizare geografică și considerente politice;
- Sub constrângerile financiare și de disponibilitate a finanțării naționale, a fondurilor proprii ale operatorilor (ex. Portul Constanța) și finanțării internaționale precum Fondul de Coeziune, FERD, BEI, BERD, ca și a capitalului privat și surselor din bănci comerciale, prin mecanismele PPP.

Mijloacele de selecție vor fi analiza multicriterială (MCA) ce va fi elaborată în cadrul Ghidului național de evaluare a proiectelor de transport.

Rezultatul va fi o listă de proiecte prioritare pentru fiecare mod de transport, care apoi vor fi dezvoltate ca Strategie de dezvoltare a sistemului național de transport.

În cadrul **Strategiei pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030** realizată de Ministerul Transporturilor sunt stabilite următoarele direcții de acțiune ale României prin care se creează cadrul pentru avansarea progresivă a compatibilității sistemului național de transport cu politicile europene și principiile dezvoltării durabile, respectiv:

- 2007-2013 – acțiuni pentru reconfigurarea rețelei naționale de transport; evaluarea și prioritizarea proiectelor de dezvoltare și modernizare a rețelei de transport de interes național și european (TEN-T) și a conexiunilor cu rețeaua națională; asigurarea condițiilor de derulare a acțiunilor demarate anterior anului 2007; evaluarea și introducerea alternativelor modale și tehnice; evaluarea și introducerea politicilor de mediu și dezvoltare durabilă;
- 2014-2010 - acțiuni pentru realizarea integrării graduale a rețelei și serviciilor; asigurarea condițiilor financiare și tehnice pentru implementarea graduală/etapizată a proiectelor de modernizare și dezvoltare; consolidarea tendințelor de restructurare modală; finalizarea procesului de liberalizare a pieței interne de transport; implementarea graduală a politicilor de mediu și dezvoltare durabilă;
- 2021-2030 - acțiuni pentru avansarea modernizării și dezvoltării rețelelor și serviciilor; asigurarea condițiilor financiare și tehnice pentru finalizarea proiectelor de modernizare și dezvoltare; construirea unui sistem integrat de transport; generalizarea implementării politicilor de mediu și dezvoltare durabilă

Obiectivul general al Strategiei pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030 îl reprezintă dezvoltarea echilibrată a sistemului național de transport care să asigure o infrastructură și servicii de transport moderne și durabile, dezvoltarea sustenabilă a economiei și îmbunătățirea calității vieții.

Obiectivele specifice avute în vedere pentru atingerea obiectivului general sunt:

- modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
- liberalizarea pieței interne de transport;
- stimularea dezvoltării economiei și a competitivității;
- întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
- compatibilitatea cu mediul înconjurător.

În cadrul **Strategiei pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030** sunt trasate direcțiile de acțiune și pentru:

- Sistemul de transport rutier
- Sistemul de transport feroviar
- Sistemul de transport naval
- Sistemul de transport aerian
- Transportul intermodal de mărfuri
- Transportul intermodal de călători
- Transportul urban și metropolitan
- Inovarea în transport

Tot în cadrul aceleiași Strategii sunt stabilite și programele/proiectele privind modernizarea și dezvoltarea sistemului național de transport în perspectiva transportului durabil identificate de România împreună cu Uniunea Europeană ca prioritate pentru realizarea racordării rețelei românești la rețeaua de transport europeană, angajamentele privind aderarea asumate de România și a prevederilor Cărții Albe privind infrastructurile de transport. Sunt incluse estimările efortului financiar/costurile cât și etapizarea realizării programelor/proiectelor de modernizare și dezvoltare a sistemului național de transport în perspectiva transportului durabil.

Obiectivul final al **sistemului feroviar** este transformarea, în mod progresiv, a sistemului feroviar în pilonul central pentru organizarea serviciilor intermodale de transport, atât de călători, cât și de mărfuri

Acest obiectiv obligă concentrarea acțiunilor pe reabilitarea infrastructurilor feroviare convenționale situate pe coridoarele cu cerere și cu potențial mare aparținând Rețelei Interoperabile TEN-T, asigurarea interoperabilității rețelei convenționale (cuprinsă în rețeaua TEN-T, Coridoarele Paneuropene IV și IX, TER) și a cerințelor de intermodalitate a serviciilor feroviare regionale și de autobuz, îmbunătățirea accesibilității la întreg teritoriul țării.

Acțiunile având ca perspectivă anii 2007-2013 se concentrează pe continuarea proiectelor de modernizare pe rețeaua TEN-T, Coridoarele IV și IX, prioritizarea proiectelor de reabilitare a rețelei feroviare interoperabile, facilitarea interoperabilității cu rețeaua administrațiilor vecine și sistemul feroviar european; acționarea în rețeaua interoperabilă pentru îmbunătățirea condițiilor de exploatare a serviciilor feroviare pentru mărfuri, facilitarea intermodalității cu transportul rutier și maritim și îmbunătățirea cadrului instituțional și relațional între administratorul infrastructurii (CN CFR SA) și operatorii feroviari în condiții care să favorizeze dezvoltarea căilor ferate.

OT8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă

Condiție ex ante	Criterii de îndeplinire
8.1. <i>Accesul la angajare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv inițiativele locale de angajare și sprijinul pentru mobilitatea forței de muncă:</i> Politicile de îmbătrânire activă sunt concepute și aplicate în conformitate cu orientările privind ocuparea forței de muncă	Serviciile de ocupare a forței de muncă au capacitatea de a furniza și furnizează: <ul style="list-style-type: none"> ▪ măsuri personalizate și active și preventive în ceea ce privește piața muncii, într-un stadiu incipient, și care sunt disponibile pentru toate persoanele în căutarea unui loc de muncă; ▪ anticipare și consiliere privind oportunitățile de angajare pe termen lung create prin schimbări structurale pe piața forței de muncă, cum ar fi trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon; ▪ informare transparentă și sistematică cu privire la noi locuri de muncă vacante; ▪ serviciile de ocupare a forței de muncă au înființat rețele cu angajatorii și instituțiile de învățământ.
8.2. <i>Activități independente, spirit antreprenorial și deschiderea unei afaceri:</i> existența unei strategii globale pentru sprijinirea favorabilă incluziunii întreprinderilor nou-înființate (start-up) în conformitate cu Actul privind micile întreprinderi (Small Business Act) și în coerență cu orientările în materie de forță de muncă și cu orientările generale ale politicilor economice ale statelor membre și ale Uniunii, cu privire la favorizarea condițiilor de creare a locurilor de muncă.	Existența unei strategii cuprinzătoare care include: <ul style="list-style-type: none"> ▪ măsuri pentru a reduce timpul necesar pentru a crea o întreprindere la trei zile lucrătoare și costul la 100 EUR; ▪ măsuri pentru a reduce la trei luni timpul necesar pentru a obține licențele și autorizațiile pentru a iniția și desfășura activitatea specifică a unei întreprinderi; ▪ acțiuni care asigură legătura între servicii adecvate de dezvoltare a întreprinderilor și servicii financiare (accesul la capital), inclusiv pentru grupuri și zone defavorizate.
8.3. <i>Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței forței de muncă, inclusiv acțiuni menite să sporească mobilitatea transnațională a forței de muncă:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Instituțiile pieței forței de muncă sunt modernizate și consolidate în conformitate cu Orientările 	Acțiuni pentru reformarea serviciilor de ocupare a forței de muncă, care au ca scop de a le conferi acestora capacitatea de a furniza: <ul style="list-style-type: none"> ▪ măsuri personalizate și active și preventive în ceea ce privește piața muncii, într-un stadiu

<p>privind ocuparea forței de muncă;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reformele instituțiilor pieței forței de muncă vor fi precedate de o strategie clară și o evaluare <i>ex ante</i> care să includă și dimensiunea de gen. 	<p>incipient, și care sunt disponibile pentru toate persoanele în căutarea unui loc de muncă;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ consiliere privind oportunitățile de angajare pe termen lung create prin schimbări structurale pe piața forței de muncă, cum ar fi trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon; ▪ informare transparentă și sistematică privind noile locuri de muncă disponibile la nivelul UE. ▪ reforma serviciilor de ocupare a forței de muncă va include crearea de rețele împreună cu angajatori și instituții de învățământ.
<p>8.4. <i>Îmbătrânire activă și în condiții bune de sănătate:</i> Politicile de îmbătrânire activă sunt concepute și aplicate în conformitate cu orientările privind ocuparea forței de muncă</p>	<p>Acțiunile de combatere a dificultăților care afectează procesul de îmbătrânire activă și în bune condiții de sănătate:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ partenerii sociali sunt implicați în elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor de îmbătrânire activă; ▪ un stat membru a instituit măsuri de promovare a îmbătrânirii active și cu scopul de a reduce perioada de pensionare anticipată.
<p>8.5. <i>Adaptarea la schimbări a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor:</i> Existența unor politici care vizează favorizarea anticipării și bune gestionări a modificărilor și restructurărilor la toate nivelurile relevante (național, regional, local și sectorial)</p>	<p>Existența unor instrumente efective de sprijinire a partenerilor sociali și a autorităților publice în vederea dezvoltării unor metode proactive de schimbare și restructurare.</p>

8.1. Accesul la angajare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive

Comisia europeană a lansat, printre alte inițiative, parteneriatele europene pentru inovare în cadrul Uniunii inovării, una dintre inițiativele emblematice ale Strategiei Europa 2020, cu scopul de a accelera inovarea pentru a atinge un obiectiv clar definit, care se înscrie într-un proiect amplu de societate. Parteneriatul european pentru inovare privind îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate a fost ales ca proiect-pilot pentru soluționarea problemei îmbătrânirii populației. El stabilește un obiectiv de creștere a speranței de viață sănătoasă cu 2 ani până în 2020 și urmărește să obțină rezultate pozitive pentru Europa în trei domenii, și anume prin îmbunătățirea sănătății și calității vieții persoanelor în vârstă, îmbunătățirea viabilității și eficacității sistemelor de îngrijire și crearea oportunităților în materie de creștere și de piață pentru întreprinderi.

Prin implementarea planului strategic, Comisia dorește să obțină o accelerare considerabilă a inovării în serviciul îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și progrese în îndeplinirea scopului general și a obiectivelor parteneriatului. Pentru aceasta, este nevoie de noi forme de colaborare între numeroasele părți implicate, cele care participă deja la pregătirea planului și cele care sunt gata să se angajeze în implementarea acestuia.

Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii stabilește obiective care urmăresc să scoată cel puțin 20 de milioane de persoane din sărăcie și excluziune socială și să crească rata de ocupare a forței de muncă la 75 % pentru populația în vârstă de 20-64 de ani. Inițiativele emblematice ale Strategiei Europa 2020, inclusive *Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale* și *Agenda pentru noi competențe și locuri de muncă*, sprijină eforturile de a atinge aceste obiective.

Pentru a susține o creștere favorabilă incluziunii, Comisia a invitat statele membre să se asigure că politicile lor privind ocuparea forței de muncă, dezvoltarea capitalului uman, modernizarea serviciilor publice, investițiile teritoriale și incluziunea socială iau în considerare

CSR și analiza aferentă a principalelor provocări identificate în documentele de lucru ale serviciilor Comisiei care evaluează programele naționale de reformă și programele de stabilitate.

Decizia 2010/707/UE a Consiliului din 21 octombrie 2010 privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre invită statele membre, prin orientările nr. 7 și 8, să sporească participarea pe piața muncii prin politici de promovare a îmbătrânirii active, creșterea ratei de ocupare a forței de muncă a lucrătorilor în vârstă prin promovarea inovării în domeniul organizării muncii și creșterea capacității de inserție profesională a lucrătorilor în vârstă prin dezvoltarea competențelor și prin participarea acestora la programele de învățare pe tot parcursul vieții.

Anul 2012 este desemnat "Anul european al îmbătrânirii active și solidarității între generații" ("anul european"). Măsurile care trebuie luate pentru a fi atinse obiectivele stabilite:

- (a) conferințe, evenimente și inițiative, cu participarea activă a tuturor părților interesate relevante, menite să stimuleze dezbateri, să sensibilizeze și să încurajeze asumarea de angajamente vizând obiective specifice care să contribuie la realizarea unor impacturi susținute și de lungă durată;
- (b) campanii de informare, de promovare și de educare, cu utilizarea mijloacelor multimedia;
- (c) schimburi de informații, de experiență și de bune practici, prin utilizarea, printre altele, a Metodei deschise de coordonare și a rețelelor create de părțile interesate care participă la realizarea obiectivelor anului european;
- (d) cercetări și studii la nivelul Uniunii, la nivel național sau la nivel regional și diseminarea rezultatelor, cu accent asupra impactului economic și social al promovării îmbătrânirii active și al politicilor orientate spre îmbătrânirea activă.

Până la 30 iunie 2014, Comisia prezintă un raport Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor conținând o evaluare globală a inițiativelor prevăzute în **Decizia nr. 940/2011/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 septembrie 2011 privind Anul european al îmbătrânirii active și solidarității între generații (2012)**

Programul Național de Reforme, reprezintă transpunerea la nivel național a obiectivelor stabilite prin Strategia Lisabona și prevede **direcții de acțiune privind piața muncii**: calitatea ocupării, flexibilizarea pieței muncii, securitatea ocupării, intrarea și reinserția pe piața muncii, prelungirea vieții active, educația și formarea profesională continuă.

Sistemele de pensii conțin prevederi vizând prelungirea vieții active prin diminuarea opțiunii de ieșire de pe piața muncii a persoanelor aflate în apropierea vârstei de pensionare și creșterea ratei de ocupare pentru persoanele vârstnice.

Măsurile și acțiunile avute în vedere la această prioritate:

Dezvoltarea capitalului uman. Investițiile realizate în cadrul acestei sub-priorități vor viza: sistemul de educație inițială (prin promovarea de reforme în contextul învățării pe tot parcursul vieții), diseminării de învățare (resursele umane din educație), conținutul învățării (diversificarea și asigurarea calității ofertelor de educație și formare inițială și continuă) și sistemul de formare profesională continuă.

Promovarea ocupării depline. Principalele măsuri avute în vedere în cadrul acestei sub-priorități vizează: creșterea adaptabilității forței de muncă și a întreprinderilor; dezvoltarea inițiativelor pentru partenerii sociali; îmbunătățirea tranziției de la școală la locul de muncă și promovarea culturii antreprenoriale în educație și formare, identificarea și valorificarea tuturor oportunităților de integrare pe piața muncii; modernizarea și întărirea capacității administrative a serviciului public de ocupare.

Promovarea incluziunii sociale. Principalele domenii de intervenție avute în vedere în cadrul sub-priorității sunt: integrarea pe piața muncii și combaterea discriminării, îmbunătățirea accesului și participării la educație inițială și continuă pentru grupurile vulnerabile, promovarea egalității de gen și combaterea excluziunii sociale a femeilor, dezvoltarea unui sistem eficient de servicii sociale destinate reducerii riscului de marginalizare și excluziune socială, inițiative transnaționale în educația inclusivă și inițiative transnaționale pe piața muncii.

Planul National de Actiune privind Ocuparea forței de munca evidențiază **măsurile pe care Romania își propune să le implementeze** pe termen scurt și mediu, în vederea creșterii ocupării forței de muncă și reducerii somajului, sprijinirii învățării pe tot parcursul vieții, eficientizării și flexibilizării pieței muncii pentru a răspunde rapid schimbărilor economice, evitării discriminării și excluziunii sociale, **în vederea reducerii decalajului** existent în acest domeniu față de Uniunea Europeană.

Acțiunile întreprinse pentru prevenirea și combaterea somajului au constat într-o serie de proiecte cu acțiune mai largă în care au fost vizați și tinerii. Un astfel de proiect a fost cel desfășurat de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale intitulat **“Informare și consiliere privind cariera”**, sub-componentă a proiectului **“Ocuparea forței de muncă și protecția socială”** co-finanțat de Banca Mondială. În urma acestui proiect s-au înființat 136 de centre de informare și consiliere privind cariera la nivelul rețelei Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă.

Începând cu anul 2002 ANOFM este responsabilă cu întocmirea planului individual de mediere pentru fiecare persoană aflată în căutarea unui loc de muncă, înregistrată la ANOFM potrivit Legii nr. 76/2002. În anul 2001 s-a încheiat un protocol între ANOFM și Ministerul Educației și Cercetării care are ca scop adaptarea planului de școlarizare la cerințele de perspectivă ale pieței locale a forței de muncă. În ceea ce privește acțiunile întreprinse pentru prevenirea și combaterea șomajului de lungă durată, acestea au constat într-o serie de proiecte și care au avut drept țintă toate persoanele în căutarea unui loc de muncă printre care se regăsesc și șomerii de lungă durată. Măsurile active de prelungire a vieții active sunt cele referitoare la formarea pe tot parcursul vieții combinate cu măsuri de stimulare a menținerii în activitate prin utilizarea unor forme flexibile de muncă (inițiativă aparținând partenerilor sociali) și cu măsuri de reintegrare pe piața muncii prin stimularea angajatorilor în vederea încadrării în muncă a persoanelor în vârstă de peste 45 de ani.

8.2. Activități independente, spirit antreprenorial și deschiderea unei afaceri

În perioada 2010–2011, a fost inițiat un program multianual dedicat dezvoltării unei culturi a spiritului întreprinzător în rândul femeilor cu funcții de conducere în sectorul IMM-urilor. Organismul de implementare este Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru IMM-uri (AIPPIMM).

Pentru a sprijini întreprinderile aflate în faza de start-up, România continuă programul multianual de dezvoltare a rețelei naționale de incubatoare de afaceri (aproximativ 52 dintre acestea colaborează în rețea).

Începând din 2009, criza financiară a avut efecte negative asupra accesului de credite atât în România, cât și la nivel global. Amploarea deteriorării accesului la credite este totuși mult mai mare în România comparativ cu media UE.

Indicatorii care măsoară atribuirea creditelor au scăzut drastic sub media UE în 2009, când aproximativ 40% din proprietarii de IMM-uri au observat o scădere a disponibilității băncilor de a acorda împrumuturi; o treime dintre aceștia au observat o deteriorare a accesului la dispozitivele de garantare publică și aproape jumătate dintre IMM-urile care au solicitat împrumuturi au fost refuzate de către bănci.

Două acte juridice au fost adoptate în 2010 (OUG nr. 51/2010) și în 2011 (OUG nr. 29/2011), în vederea reducerii unor arierate din economie și a plăților întârziate din partea

autorităților publice către întreprinderi, îmbunătățind astfel situația fluxurilor de numerar a întreprinderilor care prestează lucrări și servicii pentru sectorul public.

Legea nr. 359/2004 1) instituie procedura de înmatriculare în registrul comerțului și de înregistrare fiscală a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice precum și cea de autorizare a funcționarii persoanelor juridice care, potrivit legii, au obligația să ceară înmatricularea în registrul comerțului. *1) privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționarii persoanelor juridice, publicată în M.O. nr. 839 din 13 septembrie 2004, modificată și completată prin O.U.G. nr. 75/2004.*

Prin această lege s-a simplificat procedura de înregistrare și autorizare prin reducerea termenului de eliberare a certificatului de înregistrare și celui de înscriere de mențiuni de la cel mult 10 zile la 3 zile, respectiv 5 zile, calculat potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

Ordonanța de Urgență 24/1998 reglementează zonele defavorizate. Asemenea zone sunt determinate prin Hotărâre de Guvern pentru o perioadă de cel puțin trei, dar nu mai mult de 10 ani.

În momentul de față, există 3 zone defavorizate situate în zonele miniere ale țării, potrivit Anexei 4A la Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.

Persoanele juridice care au obținut un certificat permanent de investitor într-o zonă defavorizată înainte de 1 iulie 2003 beneficiază de scutire de impozit pe profit pentru noile investiții, pentru perioada în care statutul de zonă defavorizată se menține.

Politica privind ZD este inclusă în prezent în cadrul mai larg al politicii *zonelor asistate*, lansate în anul 2000 pentru elaborarea și derularea de programe susținute prin Fondul Național pentru Dezvoltare Regională. Aceste programe de dezvoltare sunt orientate pe domenii de activitate și/sau comunități locale având ca obiectiv realizarea unei creșteri economice durabile prin:

- identificarea și punerea în valoare a punctelor forte pe care le prezintă România și transformarea lor în avantaje comparative pe plan internațional;
- concentrarea eforturilor de dezvoltare pe domenii generatoare de bunăstare (ramuri ale industriei, servicii, turism ș.a.);
- stimularea procesului investițional în domeniul public și privat .

8.3. Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței forței de muncă

Strategia europeană privind ocuparea forței de muncă își propune să creeze locuri de muncă mai multe și mai bune pe tot teritoriul Uniunii Europene. Ea se inspiră din Strategia Europa 2020.

În urma unei cereri prezentate de România la 17 februarie 2011, Comisia Europeană și FMI au negociat cu autoritățile române un program preventiv de ajustare economică.

În contextul asistenței preventive a UE, România s-a angajat să pună în aplicare un program amplu de politici economice, cu un accent special pe măsuri de reformă structurală menite să amelioreze funcționarea pieței forței de muncă.

Implicațiile strategiei SPOFM 2020 asupra elaborării modelelor de activitate și a rezultatelor activității serviciilor publice de ocupare a forței de muncă sunt stabilite prin intermediul mai multor principii-cheie de punere în aplicare. Serviciilor publice de ocupare a forței de muncă li se cere să răspundă unor provocări prezente și viitoare. Pentru a reacționa rapid la schimbarea circumstanțelor și a combina intervențiile pe termen scurt cu soluțiile durabile, este necesar să se facă dovadă de flexibilitate, de un mod de organizare suplu și de creativitate. Serviciile publice de ocupare a forței de muncă pot anticipa și influența schimbările pieței muncii prin schimbul de informații cu organismele de elaborare a politicilor și printr-un comportament anticiclic.

Flexibilitatea poate fi obținută în diferite moduri, inclusiv prin integrarea serviciilor, gestionarea în rețea, digitalizare și utilizarea unor canale multiple, segmentarea clienților, restructurarea organizațională, introducerea arhitecturii organizaționale, reducerea birocrăției etc.

Măsurile “active” pentru piața muncii definite în baza Legii nr.76/2002, includ următoarele servicii:

- *informarea și consilierea profesională;*
- *medierea muncii;*
- *formarea profesională;*
- *consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;*
- *stimularea mobilității forței de muncă;*
- *subvenționarea locurilor de muncă;*
- *stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățământ;*
- *subvenții acordate angajatorilor care încadrează în muncă persoane în vârstă de peste 45 de ani sau întreținători unici de familie, precum și angajatorilor care au sub 100 de angajați și încadrează în muncă persoane cu handicap.*

Legea nr. 76/2002 pune accentul pe măsurile active, destinate creșterii gradului de ocupare a forței de munca. Aceste măsuri active stimulează angajatorii să încadreze în munca personal din rândul somerilor, dar stimulează și persoanele în căutarea unui loc de munca să se încadreze înainte de expirarea perioadei în care sunt îndreptățite să primească indemnizația de somaj.

În anul 2004, această lege este completată și modificată prin Legea nr. 107/2004, respectiv Legea nr. 580/2004, ca o necesitate a adaptării cadrului legislativ la noile cerințe apărute pe piața muncii din România. În prezent, Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă, a fost completată astfel încât să poată oferi instrumentul legislativ corespunzător în domeniul ocupării forței de muncă.

Agentia Nationala pentru Ocuparea Forței de Munca (ANOFM) - furnizor de servicii pentru persoanele în căutarea unui loc de munca, în prezent oferind o paletă largă de servicii, cum sunt: consilierea profesională, cursurile de formare profesională, serviciile de preconcediere, medierea muncii, consultanța pentru inițierea unei afaceri, subvenționarea locurilor de muncă în care sunt încadrate persoane din rândul categoriilor defavorizate ale populației, acordarea de credite avantajoase pentru crearea de noi locuri de muncă, și multe altele.

Pentru o cât mai bună desfășurare a activităților specifice la nivel județean și local, în anul 2006, a fost adoptată Legea nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Munca dar și H.G. nr. 1610/2006 privind Statutul ANOFM.

8.4. Îmbătrânire activă și în condiții bune de sănătate

În decembrie 2011, Comisia Europeană a lansat primul său Parteneriat pentru inovare privind îmbătrânirea activă în condiții bune de sănătate, având ca obiectiv principal creșterea cu doi ani a duratei medii de viață în condiții bune de sănătate în Europa până în 2020. Planul strategic de implementare a parteneriatului (PSI) stabilește trei linii de activitate: grupurile de referință, siturile de referință și o piață digitală pentru idei inovative.

Parteneriatul european pentru inovare privind îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate vizează creșterea cu 2 ani a speranței de viață sănătoasă europenilor, până în 2020, prin:

- îmbunătățirea stării de sănătate și a calității vieții (acordându-se o atenție specială persoanelor vârstnice)

- asigurarea durabilității și eficienței pe termen lung a sistemelor de sănătate și asistență socială
- ameliorarea competitivității industriei europene, prin dezvoltarea activităților comerciale și pătrunderea pe noi piețe.

Atingerea obiectivului privind îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate reprezintă o provocare pentru toate țările europene - un fapt pe care Europa îl poate valorifica, devenind lider mondial în furnizarea de răspunsuri inovatoare.

În 2011, grupul de coordonare responsabil cu lansarea și punerea în aplicare a parteneriatului a elaborat un plan strategic de implementare și un plan operațional, documente în care a identificat câteva domenii prioritare de acțiune

În februarie 2012, Comisia a adoptat o Comunicare referitoare la parteneriatul european pentru inovare privind îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate, cu scopul de a sprijini planul strategic de implementare. Pentru a transforma planul în realitate, părțile interesate au început deja să colaboreze în cadrul unor grupuri de acțiune.

La nivelul ANCS a fost creat Grupul de lucru pentru elaborarea strategiei de participare la Parteneriatul European pentru Inovare privind Imbatranirea activa si in conditii bune de sanatate. Acesta va funcționa ca subgroup al Grupului Instituțional de Sănătate și se va baza pe aceleași principii, respectiv instituțiile nominalizate vor desemna câte un reprezentant care să participe la reuniuni.

Comisia încurajează statele membre (inclusiv autoritățile competente naționale și regionale):

- să utilizeze în funcție de necesități și în mod eficient fondurile structurale în conformitate cu prioritățile parteneriatului, în special pentru:
 - a îmbunătăți utilizarea, calitatea, interoperabilitatea și accesul la TIC, inclusiv în domeniul e-sănătății, și a consolida cercetarea, dezvoltarea tehnologică și inovarea;
 - a promova incluziunea socială și a lupta împotriva sărăciei, inclusiv prin intermediul investițiilor în infrastructurile sanitare și sociale;
 - a promova măsuri de combatere a discriminării persoanelor în vârstă, atât în ceea ce privește accesul pe piața muncii, cât și la locul de muncă (de exemplu, forme de organizare a muncii inovatoare, accesibile și adaptate persoanelor în vârstă, viață profesională mai lungă și mai sănătoasă);
 - a favoriza investițiile destinate să modernizeze sistemele de sănătate naționale și regionale și a acorda prioritate mai degrabă îngrijirilor de proximitate decât celor instituționalizate, încurajând autonomia persoanelor.

Organizația Mondială a Sănătății definește îmbătrânirea activă ca fiind un proces prin care sunt optimizate oportunitățile în materie de sănătate, de participare și de siguranță, în vederea îmbunătățirii calității vieții în cursul procesului de îmbătrânire. Îmbătrânirea activă le permite persoanelor să își atingă potențialul de bunăstare fizică, socială și mentală pe tot parcursul vieții și să participe în cadrul societății, și în același timp să li se ofere protecție, securitate și îngrijire adecvate atunci când au nevoie. Prin urmare, promovarea îmbătrânirii active necesită o abordare multidimensională și o asumare prin susținerea de lungă durată cu participarea tuturor generațiilor.

8.5. Adaptarea la schimbări a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor

Legea nr. 132/1999 republicată, completată și modificată prin OUG nr. 28/2009 - implementare permanentă prin intermediul comitetelor sectoriale.

FSE este principalul instrument prin care Europa susține crearea de locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE.

În parteneriat, Comisia Europeană și țările UE stabilesc prioritățile FSE și modul de alocare a resurselor acestuia. Una dintre priorități o reprezintă adaptabilitatea angajaților, prin formarea de competențe noi, și a întreprinderilor, prin adoptarea unor metode noi de lucru. Alte priorități se concentrează asupra sporirii accesului la locuri de muncă: ajutând tinerii în tranziția de la școală pe piața muncii sau asigurându-le formare profesională celor aflați în căutarea unui loc de muncă, pentru a le îmbunătăți perspectivele de angajare. Într-adevăr, formarea vocațională și învățarea pe tot parcursul vieții în vederea dobândirii de noi competențe constituie o parte semnificativă a numeroase proiecte FSE.

În vederea atingerii obiectivelor Strategiei de la Lisabona pentru locuri de muncă mai multe și mai bune este nevoie de forme noi de flexibilitate și securitate, atât pentru persoane fizice și societăți, cât și pentru statele membre și Uniunea Europeană.

Astfel, întreprinderile și lucrătorii pot beneficia atât de pe urma flexibilității, cât și a securității, de exemplu în urma unei mai bune organizări a muncii, în urma mobilității ascendente ca rezultat al competențelor îmbunătățite, în urma investițiilor în formarea profesională care dau rezultate pentru întreprinderi ajutându-i pe lucrători să se adapteze și să accepte schimbarea.

OT9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei

Condiție ex ante	Criterii de îndeplinire
<p>9.1. <i>Incluziunea activă</i> <i>Integrarea comunităților marginalizate, precum romii:</i> Existența și punerea în aplicare a unei strategii naționale pentru reducerea sărăciei în conformitate cu Recomandarea Comisiei din 3 octombrie 2008 privind incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii și cu orientările privind ocuparea forței de muncă. Existența unei strategii naționale de integrare a romilor, în conformitate cu cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor. Furnizarea de asistență pentru accesarea fondurilor de către părțile interesate relevante.</p>	<p>Existența unei strategii naționale de reducere a sărăciei care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ se bazează pe dovezi. Aceasta necesită un sistem pentru colectarea și analiza datelor și informațiilor care oferă suficiente dovezi pentru elaborarea unor politici de reducere a sărăciei. Acest sistem este utilizat pentru monitorizarea evoluțiilor; ▪ este conformă cu ținta privind sărăcia și excluderea socială la nivel național (astfel cum este definită în Programul Național de Reformă), care include extinderea oportunităților de angajare pentru a cuprinde grupurile defavorizate; ▪ conține o reprezentare cartografică teritorială, dincolo de nivelul regional/la nivelul NUTS 3, a concentrării grupurilor marginalizate și defavorizate, inclusiv romii; ▪ demonstrează participarea partenerilor sociali și a părților interesate relevante la elaborarea strategiilor de incluziune activă; ▪ include măsuri pentru trecerea de la îngrijirea rezidențială la cea bazată pe comunitate; ▪ indică în mod clar măsurile menite să prevină și să combată segregarea în toate domeniile. ▪ Existența unei strategii de incluziune a minorității rome care: <ul style="list-style-type: none"> ✓ stabilește obiective naționale realizabile pentru integrarea romilor în scopul eliminării decalajului față de restul populației. Aceste ținte ar trebui să vizeze cel puțin cele patru obiective UE de integrare a romilor legate de <i>accesul la educație, ocuparea unui loc de muncă, servicii medicale și locuințe</i>; ✓ este coerentă cu Programul Național de Reformă; ✓ identifică, acolo unde este cazul, microregiunile defavorizate sau cartierele segregate în care comunitățile trăiesc în condițiile cele mai

	<p>precare, folosind indicatori socioeconomi și teritoriali deja existenți (și anume nivelul educațional foarte slab, șomajul pe termen lung etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ alocă fonduri suficiente de la bugetele naționale, care să fie completate, după caz, cu fonduri internaționale și din partea UE; ✓ include metode puternice de monitorizare pentru a evalua impactul acțiunilor de integrare a romilor, precum și un mecanism de revizuire pentru a permite adaptarea strategiei; ✓ este concepută, pusă în aplicare și monitorizată în strânsă cooperare și în cadrul unui dialog permanent cu organizațiile societății civile care apără drepturile romilor, cu autoritățile regionale și locale; ✓ conține un punct de contact național pentru strategii naționale de integrare a romilor cu autoritatea pentru coordonarea dezvoltării și punerii în aplicare a strategiei; ✓ oferirea de asistență părților interesate în prezentarea de proiecte și în punerea în aplicare și gestionarea proiectelor selectate.
<p>9.2. <i>Sănătate</i>: Existența unei strategii naționale sau regionale de sănătate care asigură accesul la servicii de sănătate de calitate și sustenabile din punct de vedere economic.</p>	<p>Existența unei strategii naționale sau regionale de sănătate care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ conține măsuri coordonate pentru îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate de calitate; ▪ conține măsuri de stimulare a eficienței în sectorul sănătății, inclusiv prin aplicarea de tehnologii, modele de prestare a serviciilor și infrastructură inovatoare eficiente; ▪ conține un sistem de monitorizare și revizuire. ▪ un stat membru sau o regiune a adoptat un cadru care specifică resursele bugetare disponibile pentru sănătate.

9.1. *Incluziunea activă*

În vederea modernizării sistemelor de protecție socială, sprijinul adecvat pe venit trebuie combinat cu o legătură către piața muncii și cu accesul la servicii de calitate în cadrul unei strategii integrate de incluziune activă. Această strategie este complementară pe deplin cu metoda flexicurității, deoarece aceasta vizează persoanele excluse de pe piața muncii.

Strategia Națională de Reducere a Sărăciei 2014-2020 are scopul de a reduce sărăcia printr-o incluziune activă pe piața muncii a persoanelor marginalizate. Această strategie va constitui principalul cadru strategic în domeniul incluziunii sociale și a reducerii sărăciei, elaborând obiectivele și principalele acțiuni prioritare până în 2020.

Vor fi elaborate Planuri de Acțiune separate în domeniul incluziunii sociale și combaterea sărăciei în ceea ce privește serviciile sociale, protecția persoanelor vârstnice și îmbătrânirea activă, protecția copiilor și protecția persoanelor cu dizabilități.

Nici o strategie pentru reducerea sărăciei nu poate fi eficientă decât dacă politicile pentru apă sunt parte esențială a acestor strategii, precum și dacă este adoptată o abordare integrată care să permită modelarea transparentă și dreaptă a competițiilor asupra accesului și utilizării resurselor de apă.

O creștere favorabilă incluziunii presupune asigurarea autonomiei cetățenilor prin rate ridicate ale ocupării forței de muncă, investirea în dezvoltarea competențelor, combaterea sărăciei.

Pentru implementarea inițiativei emblematică „O platformă europeană de combatere a sărăciei”, vor fi întreprinse, la nivel național, demersuri pentru promovarea responsabilității colective și individuale pentru combaterea excluziunii sociale. În acest context, sunt identificate soluții pentru a crește implicarea persoanelor, a familiilor sau a comunităților în procesul de luare a deciziilor, precum și în procesul de implementare a măsurilor privind combaterea sărăciei, acest fapt constituindu-se în unul dintre punctele slabe ale sistemului românesc. Programul Național de Reformă prevede o serie de măsuri ce au ca obiectiv (re)integrarea socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile (familiile monoparentale, persoanele cu handicap, persoanele de etnie romă, persoanele fără adăpost, copiii, tinerii).

Monitorizarea implementării acestor măsuri se va face pe baza unui mecanism intern stabilit de către fiecare instituție responsabilă. Trebuie ținut cont de faptul că, pentru atingerea acestei ținte, politicile sociale trebuie privite ca un tot unitar, corelând politicile de incluziune socială cu cele de ocupare, sănătate, și educație.

Monitorizarea implementării măsurilor pentru reducerea sărăciei va fi efectuată de către MMFPS, pe baza datelor primite de la toate instituțiile implicate, rezultatele urmând a fi centralizate și cuprinse în rapoartele anuale comune privind protecția socială și incluziunea socială.

Ca urmare a implementării măsurilor identificate și a utilizării eficiente a fondurilor europene, România își propune o reevaluare, la sfârșitul anului 2014, a nivelului asumat al țintei naționale privind reducerea sărăciei.

Fondului social European FSE promovează niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă și de calitate a locurilor de muncă, sprijină mobilitatea geografică și profesională a lucrătorilor, facilitează adaptarea acestora la schimbare, încurajează un nivel ridicat de educație și formare, promovează egalitatea între femei și bărbați, egalitatea de șanse și nediscriminarea, îmbunătățește incluziunea socială și combate sărăcia, contribuind astfel la realizarea priorităților Uniunii Europene în ceea ce privește consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale.

Beneficiarii FSE sunt persoane, inclusiv grupuri dezavantajate, cum ar fi șomerii pe termen lung, persoanele cu handicap, migranții, minoritățile etnice, comunitățile marginalizate și persoanele care se confruntă cu excluziunea socială.

În conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE), FSE sprijină priorități de investiții cum ar fi promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei prin:

- a. incluziune activă;
- b. integrarea comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- c. combaterea discriminării pe motive de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală;
- d. creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general;
- e. promovarea economiei sociale și a întreprinderilor sociale;
- f. strategii de dezvoltare locală elaborate la nivelul comunității.

FSE îmbunătățește șansele de angajare, promovează educația și învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltă politici de incluziune activă, în conformitate cu sarcinile care revin FSE prin articolul 162 din tratat, contribuind astfel la coeziunea economică, socială și teritorială, în conformitate cu articolul 174 din tratat. În conformitate cu articolul 9 din tratat, FSE ar trebui să țină seama de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea excluziunii sociale, precum și de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională și de protecție a sănătății umane.

La 5 aprilie 2011, Comisia a adoptat un cadru al UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020. Consiliul European l-a aprobat în iunie 2011. Acesta a exprimat voința politică a UE de a aborda situația romilor.

Responsabilitatea integrării romilor revine, în primul rând, autorităților publice naționale, și totuși ea rămâne o provocare, având în vedere că integrarea socială și economică a romilor este un proces cu două sensuri, care necesită o schimbare de mentalitate a majorității oamenilor, precum și a membrilor comunităților de romi.

Politicile sociale cu referire la minoritatea romilor, axate pe conceptul de incluziune socială, adoptate de Guvern sunt: Planul Național anti-sărăcie și Promovare a Incluziunii Sociale (PNAinc), Memorandumul Comun de Incluziune Socială (JIM), Planul Național de Dezvoltare al României 2007 – 2013 (PNDR), Programul guvernamental pentru perioada 2009-2012 și Programul Național de Reformă 2011 - 2013.

Agencia Națională pentru Romi a inițiat procesul de consultare și elaborare a Strategiei cu reprezentanți ai ministerelor de resort și ai instituțiilor de specialitate ce urmează să implementeze măsurile prevăzute în planurilor de măsuri sectoriale, cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale și reprezentanții societății civile, cu începere din luna noiembrie 2010. După consultarea acestora, în conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, documentul a fost supus procesului de consultare publică în perioada 1-31 august 2011.

Agentia Nationala pentru Romi aplica, coordoneaza, monitorizeaza si evalueaza masurile din domeniile sectoriale de interventie sociala, cuprinse in Strategia Guvernului Romaniei de Incluziune a cetatenilor romani apartinand minoritatii romilor pentru perioada 2012-2020, document aprobat prin H.G. Nr.1221 din 14 decembrie 2011 si publicat in partea I a MO nr.6 din 4 ianuarie 2012

Incepând cu luna februarie 2011, ANR a organizat patru reuniuni ale Grupul tehnic de lucru (GTRL) pentru facilitarea și susținerea accesului romilor la operațiunile finanțate prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013. GTRL reprezintă o inițiativă a ANR, sprijinită de experții Direcției Generale Ocupare, Afaceri Sociale și Incluziune din cadrul Comisiei Europene, care va funcționa pe toată perioada de implementare a POSDRU, având rolul de a susține accesul romilor la operațiunile finanțate prin POSDRU.

În plan regional, angajații, ANR din cadrul birourilor teritoriale au asigurat dezvoltarea relațiilor de comunicare și colaborare instituțională la nivel local, contribuind la dezvoltarea de parteneriate la nivel regional.

9.2. Sănătate

Strategia UE „Împreună pentru sănătate” vine în sprijinul Strategiei Europa 2020.

Strategia Europa 2020 își propune să transforme UE într-o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, care să promoveze creșterea pentru toți. Pentru ca acest lucru să fie posibil, o condiție esențială este ca cetățenii să aibă o stare bună de sănătate.

Evaluarea intermediară a strategiei UE în domeniul sănătății pentru perioada 2008- 2013 (care acoperă intervalul 2008 - începutul lui 2011) a arătat că:

- strategia oferă o prezentare coerentă și amplă a principalelor aspecte legate de sănătate;
- țările membre pot obține rezultate mai bune dacă lucrează coordonat la nivelul UE în anumite domenii;
- strategia reprezintă un cadru de orientare și referință pentru acțiunile întreprinse la nivelul UE.

Ministerul Sănătății a inițiat, începând cu 30 iulie 2013, consultarea publică a proiectului de Strategie națională de sănătate publică pentru anii 2014-2020.

Au fost aprobate Programele naționale de sănătate pentru perioada 2013-2014.

În perioada 2013-2014, Ministerul Sănătății își asumă derularea și finanțarea a 13 programe naționale de sănătate publică care au ca scop:

- a. prevenirea, supravegherea și controlul bolilor transmisibile;
- b. prevenirea, supravegherea și controlul bolilor netransmisibile;

- c. promovarea sănătății și a unui stil de viață sănătos;
- d. monitorizarea factorilor determinanți din mediul de viață și muncă;
- e. asigurarea unor servicii de sănătate publică specific.

Planul de masuri pentru eficientizarea serviciilor de sanatate din judetul Arges aplică strategia PROGRAMUL DE GUVERNARE în vederea atingerii standardelor europene în privința infrastructurii medicale, concomitent cu îmbunătățirea continuă a stării de sănătate a populației, respectand principiul echității, în ceea ce privește accesul la serviciile de sănătate, fără discriminări legate de mediul de rezidență și statut social. Obiectivele stau la baza cadrului general necesar atingerii directiilor de actiune specifice reformei sanitare pentru perioada 2008-2014. Prezentul plan cuprinde o serie de acțiuni menite să asigure echilibrul între sumele alocate sistemului asigurărilor sociale de sănătate la nivelul județului Argeș și necesarul de fonduri pentru realizarea obiectivelor specifice, precum și termenele de realizare a acestora.

OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții (ținta privind educația)

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
<p>10.1. <i>Abandonul școlar timpuriu:</i> Existența unei strategii cuprinzătoare pentru a reduce abandonul școlar timpuriu (AST) în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii.</p>	<p>Existența unui sistem pentru colectarea și analiza datelor și informațiilor privind AST la nivel național, regional și local care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ conține o bază de date suficient de extinsă pentru elaborarea unor politici specifice; ▪ este utilizat în mod permanent pentru a monitoriza evoluțiile de la nivelul respectiv. ▪ Este instituită o strategie privind AST care: <ul style="list-style-type: none"> ✓ se bazează pe dovezi; ✓ este cuprinzătoare (adică vizează toate sectoarele educaționale, inclusiv dezvoltarea copiilor cu vârste fragede) și conține măsuri adecvate de prevenire, intervenție și compensare; ✓ stabilește obiective consecvente cu recomandarea Consiliului privind strategiile de reducere a abandonului școlar; ✓ este interdisciplinară și implică și coordonează toate sectoarele de politică și părțile interesate relevante pentru combaterea AST.
<p>10.2. <i>Învățământul superior:</i> Existența unor strategii naționale sau regionale pentru creșterea nivelului de frecvență a unor forme de învățământ superior, sporirea calității și eficienței în conformitate cu Comunicarea Comisiei din 20 septembrie 2011 privind modernizarea sistemelor de învățământ superior din Europa.</p>	<p>Existența unei strategii naționale sau regionale pentru învățământul superior care include:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ măsuri de creștere a participării și ratei de absolvire care: <ul style="list-style-type: none"> ✓ îmbunătățesc consilierea acordată viitorilor studenți; ✓ cresc participarea la învățământul superior în rândul persoanelor cu venituri mici și al altor grupuri slab reprezentate; ✓ cresc participarea cursanților adulți; ✓ (atunci când este necesar) reduc ratele de abandon/sporesc ratele de absolvire; ▪ măsuri de creștere a calității care: <ul style="list-style-type: none"> ✓ încurajează conținutul inovator și crearea de programe; ✓ promovează standarde ridicate ale calității pedagogice; ✓ măsuri de creștere a capacității de inserție

	<p>profesională și a spiritului antreprenorial care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - încurajează dezvoltarea „competențelor transversale”, inclusiv spiritul antreprenorial, în toate programele de învățământ superior; - reduc diferențele între bărbați și femei în ceea ce privește opțiunile de învățământ și profesionale și încurajează studenții să aleagă cariere în sectoare în care sunt insuficient reprezentați, în vederea reducerii segregării pe piața muncii. - asigură un proces de învățământ informat, care beneficiază de pe urma cercetărilor și evoluțiilor în practicile comerciale.
<p>10.3. <i>Învățarea pe tot parcursul vieții:</i> Existența unui cadru de politică națională și/sau regională pentru învățarea pe tot parcursul vieții corespunzător cu orientările de politică de la nivelul Uniunii.</p>	<p>Existența unui cadru de politică națională sau regională pentru învățarea pe tot parcursul vieții care conține:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ măsuri de sprijinire a punerii în aplicare a învățării pe tot parcursul vieții (IPV) și a îmbunătățirii competențelor, precum și obținerea implicării părților interesate și încheierea de parteneriate cu acestea, inclusiv partenerii sociali și asociațiile societății civile; ▪ măsuri eficiente pentru îmbunătățirea competențelor adulților, tinerilor care urmează cursuri de formare profesională, femeilor care reintră pe piața muncii, lucrătorilor subcalificați și în vârstă, precum și altor grupuri dezavantajate; ▪ măsuri pentru a spori accesul la IPV inclusiv prin implementarea efectivă a instrumentelor care favorizează transparența (cadrul european al calificărilor, cadrul național al calificărilor (CNC), Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională, Asigurarea europeană a calității în educație și formare profesională) și dezvoltarea și integrarea serviciilor de învățare pe tot parcursul vieții (educație și formare, orientare, validare); ▪ măsuri de sporire a relevanței educației și formării și de adaptare a acesteia la necesitățile grupurilor țintă identificate.

10.1. Abandonul școlar timpuriu

Prin intermediul strategiei Europa 2020, Uniunea Europeană vizează să sprijine mai bine tinerii și să le permita să își dezvolte din plin talentele în propriul lor interes, dar și în beneficiul economiei și societății. Unul din obiectivele principale convenite de Consiliul European este de a reduce procentul de tineri care părăsesc timpuriu școala sub 10% și de a asigura că cel puțin 40% din tânăra generație dispune de o diplomă de învățământ superior sau de un echivalent al acesteia.

Planul UE de combatere a abandonului școlar își propune să obțină, până în 2020, o rată medie sub 10%. Statele membre sunt invitate elaboreze politici care să acopere întregul ciclu educațional, eliminând factorii care determină abandonul școlar, rezolvând din timp problemele care apar și oferind o a doua șansă tinerilor care regretă deciziile luate la un moment dat.

Îmbunătățirea rezultatelor școlare ale tinerilor răspunde în același timp obiectivului de „creștere inteligentă”, îmbunătățind nivelurile de competență, cât și obiectivului de „creștere

favorabilă incluziunii”, prin abordarea unuia din cei mai importanți factori de risc pentru șomaj și sărăcie.

Parlamentul European sprijină o utilizare direcționată, eficientă și coerentă a fondurilor structurale, în special a Fondului social european (FSE), pentru aplicarea pe deplin a strategiilor privind tineretul, în special pentru cei care abandonează școala timpuriu pentru a favoriza incluziunea socială prin utilizarea programelor specifice din fiecare stat membru, în vederea asigurării unui învățământ de calitate pentru toți și pentru a evita abandonul școlar timpuriu și absenteismul;

O politică eficientă de combatere a fenomenului abandonului școlar timpuriu ar trebui să includă toate nivelurile de învățământ și să fie monitorizată și elaborată pe baza unor criterii locale, regionale, sociale și individuale în trei domenii, și anume de prevenire, de intervenție și de compensare;

Pentru a combate abandonul școlar timpuriu, politicile de educație trebuie să fie corelate cu politicile de promovare a redresării economice și, implicit, de creare a unor locuri de muncă permanente, și să evite abandonul școlar, locurile de muncă precare și instabile și accelerarea exodului creierelor.

Platforma Națională Pentru Educație promovează modele de bună practică pentru reducerea abandonului școlar.

Este un proiect implementat de Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC) cu sprijinul tehnic și financiar al Reprezentanței UNICEF în România, Ambasadei Franței în România și Organizației World Vision și în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale (MEC) și Direcția Protecția Copilului (DPC) din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice (MMFPSPV).

Ministerul Educației și UNICEF: Toți copiii la școală până în 2015! – Lansarea în 21 mai 2013 a Studiului privind copiii în afara sistemului de educație

Recomandările generale ale studiului vizează o mai bună colectare și raportare a datelor privind abandonul școlar, pregătirea adecvată a resurselor umane și dezvoltarea unui curriculum adaptat la nevoile copiilor în risc de abandon, valorizarea parteneriatului școală-părinți și creșterea atractivității școlii, dezvoltarea de capacități administrative și manageriale, precum și finanțarea rațională a programelor sociale și educaționale.

Centrul de zi ”Plato School”, dezvoltat în parteneriat cu Asociația ”Sprijin pentru viață”, D.G.A.S.P.C. Argeș, Primăria Comunei Călinești, Școala Gimnazială Vrancești, Fundația Tynaarlo - Pitești și Plato Trainees (Olanda), oferă servicii educaționale în completarea celor oferite în școală, pentru un număr de 20 de copii din satul Valea Corbului - copii cu probleme sociale majore pentru care riscul de abandon școlar sau chiar de instituționalizare este foarte ridicat.

Reducerea procentului de părăsire timpurie a școlii deschide, de asemenea, calea realizării celorlalte obiective ale strategiei Europa 2020. Reducerea procentului de părăsire timpurie a școlii reprezintă, prin urmare, o măsură esențială pentru realizarea obiectivului, vizând reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor amenințate de sărăcie.

Strategie împotriva absenteismului și a violenței din școli a fost realizată de Instituția Prefectului ca urmare a creșterii numărului de absențe, a abandonului școlar și a numărului de cazuri de violență în învățământul preuniversitar din județul Argeș.

Conform Legii Educației Naționale nr. 1/2011, Capitolul VII, Secțiunea 1, Art. 95, alin. i, inspectoratul școlar județean Argeș „prezintă un raport anual privind starea învățământului din județ”.

10.2. Învățământ superior

Din anul 2005, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), cu atribuții în domeniul acreditării, contribuie la asigurarea mecanismelor pentru implementarea procesului Bologna.

În cadrul eforturilor de restructurare și modernizare a învățământului superior, s-au înregistrat progrese recente în ceea ce privește cadrul instituțional și sprijinul metodologic pentru dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior și pentru asigurarea calității prin crearea, în anul 2005 a Agenției Naționale pentru Calificările din Învățământul Superior și Parteneriat cu Mediul Economic și Social, respectiv a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.

România și-a asumat, pentru anul 2010, ținta strategică de 7% a ratei de participare la educație și formare profesională pentru grupa de vârstă 25 – 64 de ani, prin adoptarea „Strategiei pe termen scurt și mediu de formare profesională continuă 2005-2010”.

Programul Operational Sectorial “Dezvoltarea Resurselor Umane” 2007-2013, aprobat în noiembrie 2007, având obiective și modalități de acțiune derivate din Cadrul strategic National de Referință 2007-2010, stabilește 7 axe prioritare de acțiune dintre care cel puțin 3 au relevanța directă asupra evoluției viitoare a sistemului national de educație și formare profesională. Programul National de Reforma pentru Agenda Lisabona 2007-2010 constituie, de asemenea, un document strategic de referință care include dezvoltarea educației și formării profesionale printre măsurile prioritare. În anul 2007, România a elaborat Strategia Educației pentru Dezvoltare Durabilă, pe baza recomandărilor Strategiei UNECE, care detaliază obiectivele și direcțiile de acțiune specifice în acest domeniu.

Pentru a maximiza contribuția sistemelor europene de învățământ superior la o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, sunt necesare reforme în domenii cheie: creșterea numărului de absolvenți de învățământ superior la toate nivelurile; sporirea calității și relevanței dezvoltării capitalului uman în învățământul superior; crearea mecanismelor eficiente de guvernare și finanțare în sprijinul excelenței; și consolidarea triumghiului cunoașterii între educație, cercetare și întreprinderi. Obiectivul principal al strategiei Europa 2020 prevede că, până în 2020, 40% dintre tineri ar trebui să absolva o instituție de învățământ superior sau studii echivalente.

Legea educației naționale nr.1/2011 are ca viziune promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate.

Misiunea asumată de lege este de formare, prin educație, a infrastructurii mentale a societății românești, în acord cu noile cerințe, derivate din statutul României de țară membră a Uniunii Europene și din funcționarea în contextul globalizării, și de generare sustenabilă a unei resurse umane naționale înalt competitive, capabilă să funcționeze eficient în societatea actuală și viitoare.

Fiecare universitate are obligația să realizeze, la intervale de maximum 5 ani, evaluarea internă și clasificarea departamentelor pe 5 niveluri de performanță în cercetare, conform unei metodologii-cadru elaborate de CNCS și aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Senatul universitar, la propunerea rectorului, pe baza evaluării interne, poate dispune reorganizarea sau desființarea departamentelor ori institutelor neperformante, fără a prejudicia studenții.

Guvernul României înființează Institutul de Studii și Cercetări Avansate din România, având ca obiectiv principal susținerea elitelor științifice românești din țară și din diaspora.

Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior are ca atribuții principale elaborarea și actualizarea permanentă a indicatorilor de monitorizare a

învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii. Acest consiliu publică anual datele corespunzătoare acestor indicatori.

10.3. Învățarea pe tot parcursul vieții

Decizia nr. 1720/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 noiembrie 2006 de stabilire a unui program de acțiune în domeniul învățării continue. Obiectivul general al programului de învățare continuă este de a contribui prin învățare continuă la dezvoltarea Comunității ca o societate avansată bazată pe cunoaștere, cu o dezvoltare economică durabilă, însoțită de o creștere cantitativă și calitativă a numărului locurilor de muncă, precum și de o mai mare coeziune socială, asigurând în același timp o bună protecție a mediului pentru generațiile viitoare. În special, programul are ca scop favorizarea schimburilor reciproce, cooperarea și mobilitatea între sistemele de educație și de formare din cadrul Comunității, astfel încât acestea să devină un model de calitate la nivel mondial.

Comenius este prima componentă a Programului Învățare pe tot parcursul vieții. Se adresează instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat și privat (de la grădinițe la școli postliceale) și tuturor membrilor comunității educaționale care își desfășoară activitatea în acest sector: elevilor, tuturor categoriilor de personal didactic, precum și autorităților locale, asociațiilor de părinți sau ONG-urilor care activează în domeniul educațional. Comenius sprijină financiar realizarea de parteneriate școlare, proiecte de formare a personalului didactic, rețele de parteneriat școlar, precum și participarea la stagii de formare inițiale și continuă pentru a crește calitatea și a consolida dimensiunea europeană în educație.

Programul Leonardo da Vinci abordează nevoile de predare și învățare ale tuturor celor implicați în educația și formarea profesională, inclusiv plasamentele în întreprinderi ale altor persoane decât studenții, precum și în instituții și organizații ce furnizează sau facilitează astfel de activități educaționale și de formare. Este parte a programului Învățare pe tot parcursul vieții (2007-2013), care sprijină proiectele și activitățile ce stimulează interschimbul, cooperarea și mobilitatea între sistemele de educație și formare din cadrul Uniunii Europene. Orice organizație din domeniul educației adulților, din sistemul formal, non-formal sau informal poate să participe la programul Grundtvig.

Programul Erasmus abordează nevoile de predare și învățare ale tuturor celor implicați în învățământul universitar formal, inclusiv plasamentele studentesci transnaționale în întreprinderi, precum și în instituții și organizații ce furnizează sau facilitează astfel de activități educaționale și de formare. Este parte a programului Învățare pe tot parcursul vieții (2007-2013), care sprijină proiectele și activitățile ce stimulează interschimbul, cooperarea și mobilitatea între sistemele de educație și formare din cadrul Uniunii Europene.

Comisia definește Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET) ca un cadru metodologic care poate fi folosit pentru a descrie calificările ca unități de rezultate ale învățării cu puncte aferente. Acesta permite atestarea și înregistrarea rezultatelor învățării obținute în diverse contexte, fie în străinătate, fie printr-un parcurs de învățare formal, informal sau neformal. Rezultatele învățării pot fi transferate în sistemul „de origine” al unei persoane pentru a fi contabilizate în vederea obținerii unei calificări. Diversitatea sistemelor naționale care definesc nivelul și conținutul calificărilor nu favorizează mobilitatea transnațională a celor care învață. ECVET ar permite remedierea acestei situații, facilitând mobilitatea persoanelor care învață în întreaga Europă.

Cadrul European al Calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții (EQF, European Qualifications Framework for lifelong learning) este un instrument de transpunere care permite calificărilor naționale să fie mai bine înțelese în scopul dezvoltării mobilității între țări a lucrătorilor și a celor care învață, precum și pentru facilitarea învățării pe tot parcursul vieții.

HG 556/2011 reglementează organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Calificări.

OT.11 Consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice

Condiție <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
<p><i>Eficiența administrativă a statelor membre:</i> Existența unei strategii de consolidare a eficienței administrative a statelor membre, inclusiv o reformă a administrației publice.</p>	<p>Existența unei strategii de consolidare a eficienței administrative a statului membru aflată în curs de punere în aplicare. Strategia include:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ o analiză și planificare strategică a acțiunilor de reformă juridică, organizațională și/sau procedurală; ▪ dezvoltarea unor sisteme de management al calității; ▪ acțiuni integrate de simplificare și raționalizare a procedurilor administrative; ▪ dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și politici privind resursele umane care să acopere planurile de recrutare și parcursul carierei personalului, construirea capacităților și finanțarea; ▪ dezvoltarea de competențe la toate nivelurile; ▪ dezvoltarea de proceduri și instrumente de monitorizare și evaluare.

Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă

Creșterea eficienței și transparenței administrației publice este inclusă în Programul Național de reformă 2011-2013 constituie un obiectiv prioritar, căruia i se subsumează o serie de reforme-cheie, precum restructurarea și modernizarea administrației publice centrale și locale, creșterea eficienței cheltuielilor guvernamentale, creșterea calității și accesului la servicii publice. Prin intermediul Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA) sunt avute în vedere intervenții privind: îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor publice, a procesului de planificare strategică, de măsurare și evaluare a performanțelor, creșterea eficacității organizaționale (prin reorganizarea structurilor administrației publice, eficientizarea managementului resurselor umane și coordonarea activităților de training și dezvoltare a competențelor personalului), îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor furnizate de către administrația publică centrală și locală.

Guvernul României a dezvoltat Strategia privind accelerarea reformei în administrația publică încă din 2001. În procesul de elaborare a strategiei de reformă în administrația publică au fost avute în vedere următoarele principii:

- Separarea funcțiilor politice de cele administrative;
- Crearea și consolidarea unui corp de funcționari publici de carieră, profesionist și neutru politic;
- Definirea clară a rolului, responsabilităților și relațiilor între instituții;
- Legitimitate și administrație corectă. Administrația bazată pe lege trebuie să asigure proceduri adecvate și corecte, respectarea valorilor sociale, drepturilor și libertăților cetățenilor;
- Adoptarea deciziilor de autorități cele mai apropiate de cetățeni sau de problema la care se referă;
- Autonomia decizională;
- Transparența actului de guvernare și a celorlalte acte administrative, ceea ce va permite participanților să urmărească procesele administrative și să obțină informații referitoare la drepturile lor în relațiile cu sectorul public.
- Simplificarea procedurilor administrative;
- Respect față de cetățean;

- Delegarea unor competențe și deconcentrarea unor servicii;
- Orientarea interesului pentru rezultate bazate pe eficiență, eficacitate și calitatea serviciilor. Eficiența și eficacitatea se îmbunătățesc atunci când crește implicarea funcționarilor publici, când responsabilitățile sunt transferate la nivelurile inferioare ale administrației, odată cu stabilirea sistemului de responsabilități, pe fiecare nivel;
- Protejarea drepturilor indivizilor. Funcționarii trebuie să se comporte politicos și să acționeze eficient în relațiile cu cetățenii. Principiile menționate formează baza pentru restructurarea propusă și presupun, atât metode moderne de management public, cât și noi forme de organizare instituțională. În acest mod, reforma devine un proces amplu, cuprinzător, care schimbă modul de abordare a principalelor probleme cu care se confrunta, în prezent, administrația publică din România.

Obiectivul principal al acestei strategii este să creeze un nou cadru legislativ pentru furnizarea de servicii de către administrația publică și noi structuri instituționale, să mărească eficiența activității funcționarilor publici, să modifice concepția și comportamentul în organizație și, nu în ultimul rând, să creeze o administrație orientată către cetățean.

Scopul strategiei este de a planifica și realiza, în mod concertat, următoarele funcții:

- dezvoltarea sistemului legislației administrative, pentru a garanta tratamentul corect și egal al cetățenilor;
- mărirea transparenței activității administrației publice, încurajarea dreptului cetățenilor de a participa la procesul de luare a deciziilor publice;
- mărirea capacității contractuale în dreptul public, încheierea contractelor pe bază de selecție;
- întărirea coordonării și cooperării dintre instituțiile guvernamentale și atragerea cetățenilor în planificarea și controlul activităților din sectorul public;
- stabilirea diviziunii funcțiilor între ministere, inclusiv a numărului de ministere și a rolului miniștrilor fără portofoliu;
- diferențierea între nivelul politic și cel administrativ al managementului;
- specificarea rolului ministrului și a secretarului general în managementul fiecărui minister;
- delimitarea funcțiilor ministrului de cele ale agențiilor subordonate;
- recunoașterea importanței deciziilor publice și a planificării strategice și îmbunătățirea acestei activități;
- mărirea capacității decizionale a ministerelor.

Impactul măsurilor de reformă asupra derulării procesului descentralizării și al reformei funcției publice

Pentru susținerea procesului de transformare a administrației publice, în acord cu cerințele procesului de reforma din acest domeniu, este nevoie de un ansamblu coerent de măsuri ce trebuie întreprinse într-o perioadă bine delimitată, în domeniul funcției publice, care urmărește crearea unui corp profesionist de funcționari publici, stabil și neutru din punct de vedere politic, în domeniul administrației publice locale prin continuarea procesului de descentralizare/deconcentrare a serviciilor publice și cel al administrației publice centrale prin îmbunătățirea procesului de formulare a politicilor publice.

Nu s-a identificat la nivelul României existența unei **Strategii de consolidare a eficienței administrative**.

Recomandări specifice ale Consiliului European, obiective naționale și progrese înregistrate-Rezumat Europa 2020

Conform „RECOMANDĂRII CONSILIULUI EUROPEAN, privind Programul național de reformă al României pentru 2013 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României din 2013 pentru perioada 2012-2016 {COM(2013) 373 final}

Angajamente pentru 2012	Evaluare sintetică
Europa 2020 (obiective naționale și progrese înregistrate)	
Obiectivul privind rata de ocupare a forței de muncă: 70 %	In 2012, rata de ocupare a forței de muncă a crescut la 63,8 %, cu 1 punct procentual mai mult decât în 2011 și cu 6,2 puncte procentuale sub nivelul obiectivului național privind ocuparea forței de muncă (grupa de vârstă 20-64 de ani). Rămâne de văzut dacă această inversare a tendinței negative anterioare este sustenabilă. În pofida îmbunătățirilor recente, obiectivul național de 70 % până în 2020, din cadrul strategiei Europa 2020, rămâne ambițios, dar realizabil, dacă se unesc forțele tuturor celor care au putere decizională în acest sector de activitate și în sectoarele cu care relaționează (sănătate, învățământ, șomaj).
Obiectivul privind cercetarea și dezvoltarea: 2 % până în 2020	In ultimul deceniu, intensitatea cercetării și dezvoltării în România a crescut de la 0,37 % în 2000 la 0,59 % în 2008, pentru a scădea la 0,48 % în 2011. România are în prezent unul dintre cele mai scăzute niveluri de intensitate a cercetării și dezvoltării din UE, aflându-se la mai puțin de un sfert din obiectivul său de 2 % pentru 2020. De asemenea, investițiile private în C&D, de 0,17 % din PIB în 2011, se numără printre cele mai scăzute din UE. Ar fi binevenit ca noua strategie de cercetare și inovare pentru perioada 2014-2020, care este în curs de elaborare, să fie însoțită de un cadru de finanțare multianual și de un sistem de monitorizare.
Obiectivul privind emisiile de gaze cu efect de seră: o creștere cu maximum 19 % în 2020, în comparație cu 2005, a emisiilor de gaze cu efect de seră care nu sunt reglementate de schema UE de comercializare a certificatelor de emisii.	Modificările în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră care nu sunt reglementate de schema de comercializare a certificatelor de emisii între 2005 și 2011: o scădere cu 7 %. Conform celor mai recente previziuni naționale prezentate Comisiei, în cazul în care măsurile existente sunt luate în calcul, se preconizează atingerea obiectivului cu o creștere de 9 %, ceea ce se încadrează în obiectiv.
Obiectivul privind energia din surse regenerabile: 24 % Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor: 10 %	Ponderea energiei totale din surse regenerabile în consumul final brut de energie a fost 21,4 % în 2011 și de 2,1 % în sectorul transporturilor. (Sursă: Eurostat, aprilie 2013. Pentru 2011, sunt incluși numai biocombustibilii raportați în mod oficial în conformitate cu articolele 17 și 18 din Directiva 2009/28/CE).

Obiectivul național indicativ pentru 2020 privind eficiența energetică: reducere cu 10 Mtep (19 %) a consumului de energie primară.	România a stabilit un obiectiv orientativ în materie de eficiență energetică, în conformitate cu articolele 3 și 24 din Directiva privind eficiența energetică (2012/27/UE). Cu toate acestea, acest obiectiv nici nu a fost exprimat, în conformitate cu cerințele, sub forma unui nivel absolut al consumului de energie primară și finală în 2020, nici nu a fost însoțit de informațiile care au stat la baza calculării acestor date.
Obiectivul privind părăsirea timpurie a școlii: 11,3 %	Rata părăsirii timpurii a școlii (17,4 % în 2012) este cu mult peste media UE (12,8 %) și peste nivelul de referință al UE, de 10 %, și a rămas aceeași ca în 2011 (17,5 %). Dificultățile persistă în special în zonele rurale și în cazul minorității rome.
Obiectivul privind învățământul terțiar: 26,7 %	Rata de absolvire în învățământul terțiar sau echivalent (21,8 % în 2012) este cu 14 puncte procentuale sub media UE (35,8 %). Cu toate acestea, s-au realizat progrese constante în ultimii cinci ani, cu o creștere demnă de remarcat începând cu 2011 (20,4 %). Persistă o neconcordanță semnificativă între învățământul oferit de universități și cerințele de pe piața muncii.
Obiectivul privind riscul de sărăcie sau de excluziune socială: reducerea cu 580 000 a numărului de persoane expuse (față de 2008).	Pentru a monitoriza acest obiectiv, România a optat pentru utilizarea unuia dintre cei trei sub-indicatori ai indicatorului-cheie, și anume „rata riscului de sărăcie”. Cele mai recente date Eurostat arată o ușoară îmbunătățire în ceea ce privește acest indicator, la 22,2 % în 2011, față de 23,4 % în 2008. În termeni absoluți, 240 000 de persoane au fost scoase din situația de sărăcie între 2008 și 2011.

Indicatori ai pieței muncii	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rata ocupării forței de muncă (% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani)	64,4	64,4	63,5	63,3	62,8	63,8
Creșterea ocupării forței de muncă (variația % față de anul anterior)	0,0	0,0	-2,0	-0,3	-1,1	1,9
Rata ocupării forței de muncă în rândul femeilor (% din populația feminină cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani)	57,9	57,3	56,3	55,9	55,7	56,3
Rata ocupării forței de muncă în rândul bărbaților (% din populația masculină cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani)	71,0	71,6	70,7	70,8	69,9	71,4
Rata ocupării forței de muncă în rândul lucrătorilor în vârstă (% din populația cu vârsta cuprinsă între 55 și 64 de ani)	41,4	43,1	42,6	41,1	40,0	41,4
Ocuparea cu fracțiune de normă a forței de muncă (% din ocuparea totală a forței de muncă, peste 15 ani)	9,7	9,9	9,8	11,0	10,5	10,2
Ocuparea cu fracțiune de normă a femeilor (% din ocuparea forței de muncă în rândul femeilor, peste 15 ani)	10,4	10,8	10,6	11,4	11,5	11,1
Ocuparea cu fracțiune de normă a bărbaților (% din ocuparea forței de muncă în rândul bărbaților, peste 15 ani)	9,2	9,1	9,1	10,6	9,6	9,5
Ocuparea cu contract pe perioadă determinată a forței de muncă (% din angajații cu contract pe perioadă determinată, peste 15 ani)	1,6	1,3	1,0	1,1	1,5	1,7
Trecerea de la angajarea temporară la angajarea cu caracter permanent		1,1	1,0	0,8		
Rata șomajului 1 (% din forța de muncă, grupa de vârstă 15-74 de ani)	6,4	5,8	6,9	7,3	7,4	7,1

Rata șomajului pe termen lung 2 (% din forța de muncă)	3,2	2,4	2,2	2,5	3,1	3,2
Rata șomajului în rândul tinerilor (% din forța de muncă tânără, cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani)	20,1	18,6	20,8	22,1	23,7	22,7
Rata tinerilor care nu sunt încadrați profesional și care nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) (% din populația cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani)	13,3	11,6	13,9	16,4	17,4	16,8
Părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare (% din populația cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani, cu cel mult educație gimnazială, care nu mai urmează un program ulterior de educație sau formare)	17,3	15,9	16,6	18,4	17,5	17,4
Proporția persoanelor cu educație terțiară (% din populația cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani care au absolvit un program de învățământ terțiar)	13,9	16,0	16,8	18,1	20,4	21,8
Îngrijirea oficială a copilului (între 1 și 29 de ore; % raportat la populația cu vârsta sub 3 ani)	3,0	6,0	4,0	4,0	1,0	
Îngrijirea oficială a copilului (30 de ore sau mai mult; % raportat la populația cu vârsta sub 3 ani)	3,0	2,0	1,0	3,0	1,0	
Productivitatea muncii per lucrător (variația anuală în %)	5,9	7,3	-4,7	-0,9	3,3	-1,5
Număr de ore lucrate per lucrător (variația anuală în %)	0,5	0,0	-0,6	-0,4	0,7	-2,1
Productivitatea muncii per oră lucrată (variația anuală în %; la prețuri constante)	5,4	7,3	-4,2	-0,5	2,6	0,6
Remunerarea per lucrător (variația anuală în %; la prețuri constante)	7,5	14,5	-5,9	-8,5	-2,7	-2,1
Creșterea costului unitar al forței de muncă (variația anuală în %)	15,2	22,9	2,9	-2,4	0,9	6,4
Creșterea reală a costului unitar al forței de muncă (variația anuală în %)	1,5	6,6	-1,2	-7,7	-3,1	1,5
<p>Note:</p> <p>Șomerii sunt toate persoanele care nu erau încadrate în muncă, căutaseră în mod activ un loc de muncă și erau pregătite să înceapă să lucreze imediat sau în termen de două săptămâni. Forța de muncă este numărul total de persoane angajate sau aflate în șomaj.</p> <p>Șomerii de lungă durată sunt persoanele aflate în șomaj de cel puțin 12 luni.</p> <p>Surse:</p> <p>Comisia (Sondajul privind forța de muncă în UE și conturile naționale europene)</p>						

Cheltuielile cu prestațiile de protecție socială (% din PIB)	2006	2007	2008	2009	2010
Sănătate/Asistență medicală	3,25	3,53	3,54	4,15	4,44
Invaliditate	1,09	1,27	1,38	1,62	1,59
Prestații referitoare la bătrânețe și urmași	5,73	6,02	7,12	8,78	8,82
Familie/copii	1,76	1,67	1,49	1,70	1,68
Șomaj	0,33	0,27	0,20	0,40	0,56
Locuințe și excluziune socială, neclasificate în altă parte	0,00	0,00	0,02	0,02	0,02
Total	12,45	13,19	14,07	16,88	17,39
din care: prestații acordate pe baza mijloacelor de trai	0,80	0,84	0,68	0,91	1,22
Indicatori de incluziune socială	2007	2008	2009	2010	2011
Risc de sărăcie sau de excluziune socială ¹ (% din populația totală)	45,9	44,2	43,1	41,4	40,3
Risc de sărăcie sau de excluziune socială a copiilor (% din populația cu vârste între 0-17 ani)	50,5	51,2	52,0	48,7	49,1

Risc de sărăcie sau de excluziune socială a persoanelor în vârstă (% din populația în vârstă de peste 65 de ani)	57,7	49,2	43,1	39,9	35,3	
Rata populației expuse la risc de sărăcie ² (% din populația totală)	24,8	23,4	22,4	21,1	22,2	
Lipsuri materiale grave ³ (% din populația totală)	36,5	32,9	32,2	31,0	29,4	
Proporția din populație care trăiește în familii cu o intensitate scăzută a ocupării forței de muncă ⁴ (% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 0-59 de ani)	8,4	8,2	7,7	6,8	6,7	
Lucrători expuși riscului de sărăcie (% din lucrători)	18,5	17,7	17,9	17,3	19,0	
Impactul transferurilor sociale (excluzând pensiile) asupra reducerii sărăciei	19,7	23,8	23,0	23,3	23,7	
Pragurile sărăciei, exprimate în moneda națională, la prețuri constante ⁵	3507	3725	4218	4334	4218	
Venit disponibil brut (gospodării)	249556	330147	307384	308773	311133	
Decalajul mediu relativ al riscului de sărăcie (60 % din venitul median echivalat, vârstă: total)	34,8	32,3	32,0	30,6	31,8	
Note:						
<p>Persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială (RSES): persoane expuse riscului de sărăcie și care/sau care suferă de lipsuri materiale grave și care/sau care trăiesc în familii cu intensitate a ocupării forței de muncă zero sau foarte scăzută. Rata riscului de sărăcie: proporția din populație care are un venit disponibil echivalent cu 60 % din venitul median echivalat la nivel național. Proporția persoanelor care suferă de cel puțin 4 din cele 9 categorii de lipsuri: persoanele nu își pot permite i) să își plătească chiria sau facturile pentru utilități, ii) să își încălzească locuința în mod corespunzător, iii) să facă față unor cheltuieli neprevăzute, iv) să mănânce carne, pește sau proteine echivalente la fiecare două zile, v) să își permită o săptămână de vacanță departe de casă o dată pe an, vi) să dețină un autovehicul, vii) să aibă o mașină de spălat, viii) să aibă un televizor color sau ix) să aibă telefon. Persoane care trăiesc în familii cu o intensitate foarte scăzută a ocupării forței de muncă: proporția din persoanele cu vârste cuprinse între 0-59 de ani care trăiesc în familii în care adulții (excluzând copiii aflați în întreținere) au lucrat mai puțin de 20 % din timpul de muncă potențial total în ultimele 12 luni. Pentru EE, CY, MT, SI, SK, pragurile sunt exprimate în valori nominale în Euro; IAPC - indice 100 în 2006 (sondajul din 2007 se</p>						
Indicatori de performanță	2003	2008	2009	2010	2011	2012
Productivitatea muncii ¹ în ansamblul economiei (creșterea anuală în %)	7,3	7,3	-4,7	-0,9	3,3	-1,5
Productivitatea muncii ¹ în sectorul fabricației (creșterea anuală în %)	7,6	4,8	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Productivitatea muncii ¹ în sectoarele energiei electrice, gazului, aburului și aerului condiționat (creșterea anuală în %)	1,2	19,0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Productivitatea muncii ¹ în sectorul construcțiilor (creșterea anuală în %)	6,6	14,1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Numărul total de cereri de brevete ² per milion lucrători	2,4	3,4	3,5	4,0	n.a.	n.a.
Indicatori de politică	2003	2008	2009	2010	2011	2012
Aplicarea contractelor ³ (zile)	537	512	512	512	512	512
Timpul necesar pentru lansarea unei afaceri ³ (zile)	18	9	9	9	14	10
Cheltuieli C&D (% din PIB)	0,4	0,6	0,5	0,5	0,5	n.a.
Proporția persoanelor cu nivel de studii până la învățământul terțiar (% din populația cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani)	11,4	16,	16,	18,1	20,	21,

Cheltuieli publice totale cu educația (% din PIB)	3,62	n.a.	4,24	3,53	n.a.	n.a.
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Reglementarea pieței produselor ⁴ , Global (Indice; 0=nereglementată; 6=cel mai reglementată)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Reglementarea pieței produselor ⁴ , Cu amănuntul (Indice; 0=nereglementată; 6=cel mai reglementată)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Reglementarea pieței produselor ⁴ , Industrii bazate pe rețele ⁵ (Indice; 0=nereglementată; 6=cel mai reglementată)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
<p>Note:</p> <p>1 Comisia, Banca Mondială - Relații de afaceri (în ceea ce privește aplicarea contractelor și timpul necesar pentru lansarea unei afaceri) și OCDE (pentru indicatorii de reglementare a pieței produselor).</p> <p>2 Numărul total de cereri de brevete depuse la Oficiul European de Brevete (OEB) per milion de lucrători.</p> <p>3 Metodologiile, inclusiv ipotezele de lucru, pentru acest indicator sunt prezentate în detaliu pe site-ul http://www.doingbusiness.org/methodology.</p> <p>4 Metodologiile privind indicatorii de reglementare a pieței produselor sunt prezentate în detaliu pe site-ul http://www.oecd.org/document/1/0,3746,en_2649_34323_2367297_1_1_1_1,00.html. Cei mai recenti indicatori disponibili de reglementare a pieței produselor se referă la 2003 și 2008, cu excepția industriilor bazate pe rețele.</p> <p>5 Agregat Regulament privind energia, transporturile și comunicațiile (ETCR). *cifră pentru 2007.</p> <p>Sursa Comisia, Banca Mondială - Relații de afaceri (în ceea ce privește aplicarea contractelor și timpul necesar pentru lansarea unei afaceri) și OCDE (pentru indicatorii de reglementare a pieței produselor).</p>						

Note specifice în funcție de țară:

Anul 2012 nu este inclus în tabel din lipsă de date.

Explicație generală a elementelor din tabel:

Sursă: Eurostat, dacă nu se indică altceva; explicațiile ECFIN sunt date mai jos

Toți indicatorii macroeconomici ai intensității sunt exprimați ca raport între o cantitate fizică și PIB (în prețurile din 2000)

Intensitatea energetică: consumul intern brut de energie (în kgep) împărțit la PIB (în EUR)

Intensitatea CO2: emisiile de gaze cu efect de seră (în kg de echivalent CO2) împărțite la PIB (în EUR)

Intensitatea resurselor: consumul intern de materii (în kg) împărțit la PIB (în EUR)

Intensitatea deșeurilor: deșeurile (în kg) împărțite la PIB (în EUR)

Balanța energetică a comerțului: balanța exporturilor și importurilor de energie, exprimată în % din PIB

Ponderea energiei în IAPC: ponderea elementelor energetice în coșul de consum utilizat la elaborarea IAPC

Diferența dintre variația prețului energiei și inflație: componenta energetică a IAPC și inflația totală a IAPC (variația anuală, %)

Taxele de mediu comparate cu fiscalitatea muncii sau cu impozitele totale: din baza de date a DG TAXUD „Tendențele impozitării în Uniunea Europeană”

Intensitatea energetică a industriei: consumul energetic industrial final (în kgep) împărțit la valoarea adăugată brută a industriei (în EUR, la nivelul din 2005)

Ponderea în economie a sectoarelor industriale mari consumatoare de energie: ponderea în PIB a valorii adăugate brute a sectoarelor industriale mari consumatoare de energie.

Prețurile energiei electrice și gazelor naturale pentru consumatori industriali medii: tranșă de consum 500 - 2000MWh și 10000 - 100000 GJ; cifre excluzând TVA-ul.

Rata de reciclare a deșeurilor municipale: raportul dintre deșeurile municipale reciclate și totalul deșeurilor municipale

Bugetul public de C&D în domeniul energiei sau al mediului: cheltuielile publice de C&D (CCBSCD) pentru aceste categorii ca % din PIB

Ponderea emisiilor de gaze cu efect de seră acoperite de schema UE de comercializare a certificatelor de emisii: pe baza emisiilor de gaze raportate AEM de statele membre (exclusiv LULUCF)

Intensitatea energetică a sectorului transporturilor: consumul final de energie în sectorul transporturilor (în kgep) împărțit la

valoarea adăugată brută a sectorului transporturilor (în EUR la nivelul din 2005) Intensitatea CO2 în sectorul transporturilor:

emisiile de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor împărțite la valoarea adăugată brută a sectorului transporturilor

Dependența de energia importată: importurile nete de energie împărțite la consumul intern brut de energie incl. buncărele internaționale

Diversificarea surselor de importuri de petrol: indicele Herfindahl (HHI), calculat ca fiind suma pătratelor ponderilor pe piața ale țărilor de

origine

Diversificarea mixului energetic: indicele Herfindahl raportat la gazele naturale, totalul produselor petroliere, căldura produsă din surse nucleare, energii din surse regenerabile și combustibili solizi Ponderea energiilor din surse regenerabile în mixul energetic: ponderea procentuală în consumul intern brut de energie, exprimat în tone echivalent petrol *Cifre provizorii furnizate de DG CLIMA. Cifrele finale vor fi disponibile pe data de 15.4.

** Pentru 2007 media dintre S1 și S2 în cazul DE, LU, NL, FI, SE și UK. Celelalte țări au doar S2.

*** Pentru 2007 media dintre S1 și S2 în cazul IT, NL, FI, SE și UK. Celelalte țări au doar S2.

Cap.IV. Strategia pentru investiții integrate a „zonei ARGES-MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA

Recenta criză economică este fără precedent pentru această generație. Progresele constante în materie de creștere economică și de creare de locuri de muncă înregistrate în ultimii zece ani au fost anulate – PIB-ul european a scăzut cu 4% în 2009, producția industrială europeană a scăzut la nivelurile din anii '90, iar 23 de milioane de persoane (10% din populația activă a UE) nu au în prezent un loc de muncă. Criza a provocat un șoc pentru milioane de cetățeni și a pus în evidență câteva deficiențe fundamentale ale economiei europene.

Din cauza crizei, obiectivul de garantare a unei creșteri economice viitoare este mult mai greu de realizat. Situația încă fragilă a sistemului financiar european frânează redresarea, având în vedere dificultățile cu care se confruntă atât întreprinderile, cât și gospodăriile pentru a obține credite, a cheltui și a investi. Finanțele publice europene au fost grav afectate, cu deficite medii de 7% din PIB și cu niveluri ale datoriei de peste 80% din PIB, doi ani de criză anulând astfel progresele realizate în douăzeci de ani de consolidare fiscală. Potențialul de creștere european s-a înjumătățit în timpul crizei. Numeroase planuri de investiții, talente și idei riscă să se piardă din cauza incertitudinilor, a scăderii cererii și a lipsei finanțării.

Ieșirea din criză reprezintă provocarea imediată, dar cea mai mare provocare este aceea de a nu încerca să revenim la situația anterioară crizei. Chiar și înaintea crizei existau multe domenii în care Europa nu avansa destul de rapid în comparație cu restul lumii:

- Rata medie de creștere a Europei a fost inferioară din punct de vedere structural celei a principalilor noștri parteneri economici, în mare parte ca urmare a unui decalaj în materie de productivitate care s-a accentuat în ultimii zece ani. Această situație se datorează în mare parte diferențelor existente între structurile antreprenoriale, în paralel cu nivelurile scăzute ale investițiilor în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării, cu utilizarea insuficientă a tehnologiilor informației și comunicațiilor, cu reticenta unor segmente ale societăților noastre de a susține inovarea, cu obstacolele în calea accesului pe piață și cu un mediu de afaceri mai puțin dinamic;
- În pofida înregistrării unor progrese, ratele de ocupare a forței de muncă în Europa, cu o medie de 69% pentru persoanele cu vârsta între 20 și 64 de ani, sunt în continuare mult mai scăzute decât în alte părți ale lumii. Numai 63% dintre femei lucrează, în comparație cu 76% dintre bărbați. Numai 46% dintre lucrătorii vârstnici (55-64 de ani) au un loc de muncă, comparativ cu peste 62% în SUA și Japonia;
- Mai mult, cetățenii europeni lucrează în medie cu 10% mai puține ore decât cei din SUA sau din Japonia. Se înregistrează o accelerare a îmbătrânirii populației. Întrucât generația născută după cel de al doilea Război mondial („baby boom”) începe să se pensioneze, populația activă a UE va începe să se reducă începând din 2013-2014. Numărul persoanelor cu vârsta de peste 60 de ani crește, în prezent, de două ori mai rapid decât înainte de 2007 (cu aproximativ două milioane de persoane pe an, în comparație cu numărul anterior, de un milion). Scăderea numărului populației active, combinată cu creșterea proporției de

pensionari va exercita presiuni suplimentare asupra sistemelor noastre de protecție socială.

Criza nu a reprezentat un eveniment izolat, care să ne permită să revenim la situația anterioară. Provocările cu care se confruntă Uniunea sunt mai mari decât înainte de recesiune, în timp ce marja de manevră de care dispunem este limitată. În plus, restul lumii nu a rămas imobil. Rolul consolidat al G20 a demonstrat puterea economică și politică din ce în ce mai mare a țărilor emergente.

Europa se află în fața unor opțiuni clare, dar dificile. Prima dintre acestea este de a înfrunța în mod colectiv provocarea imediată pe care o reprezintă redresarea și provocările pe termen lung - globalizarea, presiunile exercitate asupra resurselor, îmbătrânirea - pentru a compensa pierderile recente, pentru a redeveni competitiv, pentru a stimula productivitatea și pentru a înscrie UE pe o traiectorie ascendentă a prosperității („redresare durabilă”).

A doua opțiune este de a continua realizarea de reforme într-un ritm lent și în mare parte necoordonat, riscând să înregistrăm o pierdere permanentă de bunăstare, o rată de creștere lentă („redresare lentă”), care poate conduce la niveluri ridicate ale șomajului și ale angoasei sociale, precum și la un declin relativ pe scena mondială („deceniu pierdut”).

Europa are multe atuuri: talentul și creativitatea cetățenilor ei, o bază industrială puternică, un sector al serviciilor solid, un sector agricol prosper și de înaltă calitate, o puternică tradiție maritimă, piața unică și moneda comună, poziția de cel mai mare bloc comercial din lume și de destinație principală a investițiilor directe străine. De asemenea, se poate conta pe valorile europene puternice, pe instituțiile europene democratice, pe atenția pe care se acordă coeziunii economice, sociale și teritoriale și solidarității, pe respectul pe care îl poartă mediului, pe diversitatea culturală, pe respectul pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați – pentru a aminti doar câteva dintre punctele forte ale Europei. Multe dintre statele membre ale UE se numără printre cele mai inovatoare și dezvoltate economii din lume. Însă Europa are cele mai mari șanse de reușită dacă acționează în mod colectiv – ca Uniune.

1. Viziunea privind dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „ARGEȘ-MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA

În conformitate cu „REGULAMENTUL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului”, **Articolul 5 „Parteneriat și guvernare pe mai multe niveluri”** pentru contractul de parteneriat și, respectiv, fiecare program, România încheie un parteneriat cu următorii parteneri:

- (a) autorități regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente;
- (b) parteneri economici și sociali; și
- (c) organisme care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea egalității și nediscriminării.

În acest context partenerii: autoritățile publice locale, urbane, parteneri care reprezintă societatea civilă, parteneri în domeniul protecției mediului și parteneri economici și sociali din județul Argeș, definesc viziunea pentru dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „ARGEȘ-MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA astfel:

Teritoriul desemnat format din județul Argeș, zona Transfăgărășan (județul Sibiu), zona Masivului Leaota (județul Dâmbovița) aspiră să îndeplinească toate obiectivele tematice, așa cum sunt stabilite la nivelul României, prin articolul 9 din „REGULAMENTUL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului”

Îndeplinirea scopului acestui parteneriat va începe cu construirea celui mai bun **mecanism de guvernare**, pentru gestionarea *investițiilor teritoriale integrate*, prin aplicarea a patru principii în efortul ce se va depune de toți parteneri:

- Principiu *abordării tematice*:** partenerii, prin acțiunile care urmează să fie puse în aplicare, prin intermediul *Investițiilor Teritoriale Integrate* se vor concentra asupra realizării tuturor obiectivelor tematice ale axelor prioritare relevante ale programului operațional (programelor operaționale), precum și la realizarea obiectivelor de dezvoltare ale strategiei teritoriale, polarizând eforturile în direcția dezvoltării integrate a teritoriului desemnat;
- Principiu *abordării raționale*:** setul de acțiuni care urmează să fie puse în aplicare pentru realizarea *Investițiilor Teritoriale Integrate* nu va depinde de o modalitate anume, de o cale anume ci se va găsi mijlocul potrivit pentru rezolvarea tuturor obiectivelor propuse;
- Principiu *abordării inteligente*:** Fiecare set de acțiuni, pentru atingerea obiectivelor tematice, va avea la bază cele trei priorități ce se susțin reciproc:
- ✓ creștere inteligentă – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
 - ✓ creștere durabilă – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
 - ✓ creștere favorabilă incluziunii – promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă sănătoasă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială.
- Principiu *abordării integrate*:** Integrarea unitară stă la baza a tot ceea ce se va întreprinde în cadrul acestui parteneriat.

2. Obiective strategice generale

Pentru a promova dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a teritoriului desemnat trebuie un cadru strategic comun care să ofere o direcție strategică clară pentru procesul de programare și facilitare a coeziunii sociale, economice și teritoriale.

Coeziunea socială reprezintă capacitatea societății umane de a asigura egalitate între membrii săi și de a preveni marginalizarea oricărui cetățeni. Coeziunea socială presupune și

existența unor forme de participare la procesul decizional, care include partidele politice, sindicatele și guvernele, care să fie incluzive, democratice și eficiente.

Coeziunea teritorială este expresia dezvoltării echilibrate, coerente și armonioase a teritoriului, sub aspectul activităților economice, sociale, al dotărilor, al accesibilității și al calității mediului, al existenței condițiilor de viață și de muncă echitabile pentru toți cetățenii, indiferent de locul în care se afla. Politica de coeziune teritorială trebuie să urmărească diminuarea diferențelor de dezvoltare dintre regiunile geografice, dintre mediul urban și cel rural, dintre centru și periferie, precum și prevenirea amplificării discrepantelor teritoriale.

Politica de coeziune economică reprezintă suma inițiativelor și acțiunilor publice întreprinse în direcția reducerii disparităților de dezvoltare economică și între regiuni și a apropierii nivelului de viață al locuitorilor lor, prin acțiuni orientate spre creșterea competitivității acestor regiuni și prin crearea de noi locuri de muncă mai bine plătite pentru locuitorii din regiunile respective în vederea înglobării obiectivelor de dezvoltare durabilă.

În acest context se definesc **două obiective strategice generale** de care depinde succesul Investițiilor Teritoriale Integrate:

- A.** Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate;
- B.** Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice digitale.

A. Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic se va proceda la:

- a. analiza și planificarea strategică a acțiunilor de reformă juridică, organizațională și/sau procedurală;
- b. dezvoltarea unor sisteme de management al calității, adecvate mecanismelor de guvernanță și gestionare ITI;
- c. acțiuni integrate de simplificare și raționalizare a procedurilor administrative;
- d. dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și politici privind resursele umane care să acopere planurile de recrutare și parcursul carierei personalului, construirea capacităților și finanțarea;
- e. dezvoltarea de competențe la toate nivelurile de guvernanță și gestionare ITI;
- f. dezvoltarea de proceduri și instrumente de monitorizare și evaluare.

B. Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice digitale

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic se va proceda la:

- a. realizarea unui buget corespunzător și prioritizarea acțiunilor prin intermediul unei analize de tip SWOT ce se va efectua în conformitate cu tabloul de bord al Agendei digitale pentru Europa;
- b. analiză a contribuției de echilibrare a cererii și a ofertei de tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC);
- c. ținte măsurabile pentru rezultatele intervențiilor în domeniul alfabetizării digitale, al competențelor digitale, **e-incluziunii e-accesibilității și e-sănătății**, care sunt aliniate la strategiile naționale sau regionale existente și relevante;
- d. evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacităților TIC.

Astfel, realizarea acestor obiective creează premisele unui standard de viață ridicat, prin creștere și dezvoltare economică, socială și teritorială echilibrată, bazată pe inovare, utilizarea eficientă a resurselor și favorabilă incluziunii sociale.

Scopul strategic al obiectivelor generale, reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei teritoriului în vederea creșterii economice;
- reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul teritoriului și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acesteia;
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității pe tot teritoriul desemnat.

3. Obiectivele strategice specifice

Obiectivele specifice trebuie să fie reprezentative pentru cele trei priorități - o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii - dar nu sunt exhaustive: pentru a sprijini realizarea acestora, va fi necesară întreprinderea unei game largi de acțiuni la nivelul teritorial, național și al UE.

Comisia Europeană prezintă șapte inițiative emblematice pentru a stimula realizarea de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare:

- a) „O Uniune a inovării” pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
- b) „Tineretul în mișcare” pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- c) „O agendă digitală pentru Europa” pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
- d) „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;
- e) „O politică industrială adaptată erei globalizării” pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
- f) „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
- g) Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

În acest context se definesc următoarele obiective specifice:

A.Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României;

În cadrul Strategiei Europa 2020, România și-a asumat ca țintă atingerea unei rate de ocupare a forței de muncă de 70% pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20-64 ani până la sfârșitul deceniului. În prezent, ne aflăm la o distanță de 7,7 puncte procentuale față de ținta națională, cu o rată de ocupare a populației de 62,3% în primul trimestru din anul 2012.

România se află printre țările cu cele mai mici rate de ocupare în rândul femeilor, de doar 52% față de media europeană de 58,5% în anul 2011 și cu o rată de ocupare a bărbaților de 65%, din nou sub media europeană de 70,1%. Populația ocupată a fost de 9 milioane persoane în primul trimestru din anul 2012, din care 6,2 milioane salariați.

Rata șomajului s-a menținut printre cele mai scăzute din UE în anul 2011. Cu un nivel de 7,4%, România a urcat pe poziția a șaptea între țările cu cele mai mici rate ale șomajului din UE, cu 2,3 puncte procentuale sub media spațiului comunitar. În primul trimestru din acest an, rata șomajului a ajuns la 7,6%. Rata șomajului în rândul femeilor păstrează tendința de a se situa sub cea înregistrată în rândul bărbaților. În primul trimestru din acest an, 6,6% dintre femeile ocupate se aflau în șomaj, față de 8,4% dintre bărbați.

Tinerii cu vârsta între 15-24 ani rămân cei mai afectați de șomaj, cu o rată a șomajului de 24% în primul trimestru din 2012.

Eficiența pieței muncii ne poziționează pe locul 92 din 142 țări evaluate în Raportul Global al Competitivității 2011-2012. În schimb, România se află pe locul 55 în ceea ce privește învățământul superior și pregătirea profesională. Suntem cunoscuți pe plan internațional pentru forța de muncă înalt calificată, cu capacitate lingvistică deosebită. Printre principalele avantaje ale României se regăsește rata ridicată de școlarizare în sistemul universitar, care ne plasează pe locul 23 din 142 țări, și calitatea educației în domeniul științelor exacte, la care ne aflăm pe locul 45, conform aceluiași raport.

România este a șaptea țară din UE cu cea mai mare povară fiscală pe muncă, conform ultimelor date disponibile în anul 2010. La nivel mondial ne situăm pe locul 19, conform datelor Băncii Mondiale.

În ultimii ani, piața muncii din România a suferit transformări semnificative, cum ar fi scăderea demografică și accentuarea migrației temporare și permanente. Marele exod al românilor în Europa a început în anul 2004. Numărul muncitorilor români care au plecat la muncă în Italia a crescut de cinci ori în perioada 2003-2010, conform raportului Comisiei Europene din anul 2011. Un milion de români munceau în Italia și încă un milion în Spania în anul 2010. În Germania munceau 206.000 de români, în Marea Britanie 124.000 de români și 20.000 în Olanda.

Noul Cod al Muncii, a avut ca principale obiective adaptarea raporturilor de muncă la dinamica pieței muncii, flexibilitatea raporturilor de muncă, armonizarea prevederilor cu directivele europene, diminuarea muncii la negru prin înăsprirea sancțiunilor aferente și impunerea criteriului de performanță în raport cu criteriul social în contractele și relațiile de muncă.

Din datele statistice ale lunii iunie 2013 se constata ca numarul total al somerilor inregistrați la A.J.O.F.M. Arges a fost de 13.783 persoane (5.077 someri indemnizati si 8.706 someri neindemnizati), in scadere cu 237 persoane (-1,69 p.p.) fata de luna precedenta si in crestere cu 1.472 persoane (+11,96 p.p) comparativ cu luna iunie 2012.

La sfarsitul lunii iunie 2013 rata șomajului inregistrat in judetul Arges a fost 5,38%, inregistrand o usoara scadere cu 0.09 p.p fata de luna precedenta si o crestere cu 0,57 puncte procentuale fata de luna iunie 2012.

Referitor la șomajul înregistrat pe sexe, în luna iunie 2013, comparativ cu luna precedentă, rata șomajului masculin a scăzut de la valoarea de 6,12% la 6,04%, iar rata șomajului feminin a scăzut de la 4,77% la 4,67%.

Analiza situației beneficiarilor de drepturi conform Legii 76/2002 a aratat ca, ponderea cea mai mare în totalul persoanelor înregistrate o detin în continuare persoanele cu vârste cuprinse între 30 - 39 ani (24,7%) și 40 - 49 ani (31,4%). Din punct de vedere al pregătirii profesionale aceste persoane se structurează astfel: persoane cu nivel de instruire primar, gimnazial și profesional – 72,2%, persoane cu nivel de instruire liceal și post liceal – 21,1% și persoane cu nivel de instruire universitar – 6,7%.

Analizând structura somerilor pe sexe, femeile reprezintă o medie de 41,57% (5.729 persoane) din numărul total al somerilor înregistrați, înregistrând o ușoară scădere cu 0,23 puncte procentuale față de ponderea în totalul somerilor înregistrați, din luna precedentă.

Pentru atingerea acestui obiectiv „ **Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României**” sunt necesare două categorii de măsuri: măsuri la nivel național și măsuri la nivel teritorial.

Măsuri la nivel național:

- a. Continuarea programelor guvernamentale care încurajează ucenicia și angajarea tinerilor pe perioada vacanțelor;
- b. Acordarea de stimulente angajatorilor care încadrează în muncă tineri până la 25 de ani;
- c. Facilitarea tranziției de la șomaj sau inactivitate către ocupare:
 - ✓ Sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, în sensul consolidării capacității individuale de ocupare (programe de informare și consiliere în carieră personalizate, formare și perfecționare profesională, stimularea inițiativei antreprenoriale individuale);
 - ✓ Intensificarea cursurilor de formare profesională dedicată tinerilor, derularea de campanii de informare în unitățile de învățământ, corelate cu modificarea cadrului legislativ privind ucenicia la locul de muncă;
 - ✓ Promovarea, dezvoltarea și integrarea instrumentului transnațional EMPLO-NET care să întregască baza de comunicare în scopul susținerii dezvoltării pieței muncii
- d. Integrarea pe piața muncii a persoanelor rezidente în mediul rural, tinerilor și femeilor:
 - ✓ Diversificarea activităților economice în mediul rural și modernizarea sectorului agricol cu scopul de a crește rata de ocupare în mediul rural;
 - ✓ Formarea profesională în diverse domenii agricole;
 - ✓ Înființarea și dezvoltarea microîntreprinderilor în sectorul non-agricol din mediul rural.
- e. Promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor și femeilor;
- f. Adaptarea formării profesionale la cerințele pieței muncii: Realizarea de studii prospective cu privire la necesarul de forță de muncă în următorii 10 și 20 ani, pentru a permite adaptarea procesului educațional și de formare profesională.
- g. Diminuarea poverii fiscale pe muncă;
- h. Definitivarea Cadrului Național al Calificărilor, revizuirea Clasificării Ocupațiilor din România și elaborarea de analize ocupaționale, standarde și calificări;

- i. Armonizarea vieții de familie cu cea profesională: creșterea ofertei de forme alternative de învățământ preșcolar pentru a asigura o întoarcere treptată pe piața forței de muncă.
- j. O strategie durabilă și integrată a migrației românești pentru anticiparea și prevenirea posibilelor efecte negative generate de aceasta:
 - ✓ Valorificarea contribuției creierelor din străinătate revenite în țară pentru ocuparea domeniilor de nișă neexploatate sau inexistente în România;
 - ✓ Implementarea de politici inteligente de migrație a creierelor:
 - Facilitarea accesului tinerilor cercetători români cu studii în străinătate pentru a ocupa posturi didactice și de cercetare în universitățile românești, prin mecanisme eficiente și transparente de recrutare;
 - Pregătirea unei politici de imigrație în vederea acoperirii lipsei de personal pe anumite sectoare, a creșterii competitivității și diversității la nivel internațional.
- k. Pregătirea continuă pe tot parcursul vieții:
 - ✓ Orientarea programelor de pregătire continuă către sectoare care solicită forță de muncă specializată și adaptată la nevoile de dezvoltare regională ale țării;
 - ✓ Implementarea unei strategii de încurajare a îmbătrânirii active pentru diminuarea efectelor negative determinate de existența unei categorii de populație pasivă din punct de vedere al ocupării;
 - ✓ Crearea de centre de pregătire continuă și reconversie profesională care să alimenteze cu forță de muncă specializată corelată cu cererea-oferta de pe piața muncii și adaptată la nevoile de dezvoltare. Pentru susținerea acestor centre este de preferat încurajarea atragerii fondurilor externe (europene, parteneriate public-private, voluntariat etc).

Măsuri la nivel teritorial

Măsurile de la nivel teritorial pentru atingerea acestui obiectiv de „**Creștere a ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%**” sunt, sau vor fi acele acțiuni care vor folosi oportunitățile locale. Oportunitățile locale sunt: turismul, agricultura, industria.

Măsurile de „Creștere a ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%” prin dezvoltarea turismului.

Argeș este locul unde s-a zamislit cea mai frumoasă legendă a construcției fără de moarte – cea a Meșterului Manole, unde s-a format poporul român și s-a întemeiat statul feudal Țara Românească, unde s-a redactat primul document în limba română, unde și-au avut reședința cei mai vestiți domnitori valahi și de unde au pornit oameni de seamă ai istoriei și culturii neamului românesc. Argeșul de astăzi continuă tradiția înaintașilor săi, dezvoltând atât economia, agricultura, turismul și serviciile pentru populație, dar și viața spirituală, menținându-se ca o zonă distinctă în cadrul României, fiind o punte de legătură între trecut, prezent și viitor, între România și Europa. Argeșul a fost și va rămâne unul dintre cele mai importante leagăne ale istoriei neamului românesc, al culturii și spiritualității sale, un județ în care istoria și inteligența au dat de-a lungul veacurilor personalități de seamă ale României. Tradiționala ospitalitate românească alături de frumusețea plaiurilor argeșene și de atractivitatea potențialului economic al județului, constituie argumente de necontestat în favoarea înscrierii județului Argeș pe harta priorităților, inclusiv a celor de natură

investițională în turism, pentru viitorii noștri parteneri interni și externi. Județul Argeș are de acum un “Master plan pentru dezvoltarea turistică a zonei montane a județului Argeș” – un document care evidențiază și promovează turismul argeșean și potențialul turistic al regiunii Argeș, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de turism fiind o prioritate a Consiliului Județean Argeș – turismul este o ramură importantă în contextul dezvoltării județului. Dispunând de un cadru natural deosebit în județ, Consiliul Județean Argeș dorește să promoveze, în cadrul regiunii de dezvoltare, în țară și în afara țării, obiectivele de interes turistic național aflate pe teritoriul său și să dezvolte infrastructura specifică activității de turism. Oricine vizualizează “Master planul pentru dezvoltarea turistică a zonei montane a județului Argeș” poate remarca faptul că, avem de-a face cu imagini care reflectă o frumusețe deosebită a reliefului, cu un potențial de dezvoltare extraordinar, dar și o bogată moștenire culturală și religioasă. Județul Argeș dispune de un potențial turistic deosebit, care îl plasează, la nivel național, pe un loc prioritar în acest domeniu. Județul Argeș este unul din spațiile voievodale mirifice în care cadrul natural se împletește armonios cu vestigiile trecutului glorios și cu tradițiile culturale ale neamului românesc.

Generozitatea naturii a oferit plaiurilor argeșene variate forme de exprimare a frumuseții, de la splendoarea creștelor munților Făgăraș, în nord, la deschiderea măreață a câmpiei Piteștilor și Găvanu-Burdea, în sud. Toate aceste bogății naturale, compilate cu dovezile de măreție și glorie ale înaintașilor care reușesc să ne vorbească peste veacuri despre trecutul nostru, constituie un ținut mirific, cu un pitoresc aparte, și au favorizat dezvoltarea turismului, prin punerea lor în valoare. Zona montană, care reprezintă un sfert din suprafața județului, oferă atracții deosebite: chei, cascade, peșteri, lacuri, numeroase trasee marcate, posibilitatea practicării alpinismului și schiului. Turismul montan se practică de fapt în cadrul a două perimetre: zona Câmpulung și zona Curtea de Argeș. La 37 km de Pitești, pe DN 7C, se află municipiul Curtea de Argeș, situat de o parte și de alta a Argeșului, veche capitală a Țării Românești, cunoscut astăzi mai mult datorită mănăstirii cu același nume ridicată în 1517 de către Neagoe Basarab, dar și pentru monumentele de arhitectură și artă. Urmele materiale descoperite aici datează din paleolitic. Atestat documentar în 1330, martor a numeroase fapte și evenimente din trecutul neamului, Curtea de Argeș este un ghid de preț în cercetarea vestigiilor istorice. În afara bisericii mănăstirii Curtea de Argeș de care se leagă legenda meșterului Manole care simbolizează sacrificiul uman în cel mai înalt grad, călătorul mai poate vizita Fântâna Meșterului Manole ridicată în 1804 pentru a-l omagia pe legendarul constructor, ansamblul Curții Domnești care cuprinde Biserica Domnească și necropola primilor Basarabi – întemeietori ai Țării Românești și datează din secolul XIII. Picturile murale care împodobesc Biserica Domnească au fost realizate în timpul domniei lui Vladislav I și constituie cel mai valoros ansamblu de fresce din Țara Românească. Într-un parc natural se află ruinele Bisericii Sânt Nicoară, monument istoric de la sfârșitul secolului al XIII-lea. De la Curtea de Argeș, urcând în continuare pe DN 7C ajungem pe locurile unde demni urmași ai meșterului Manole, înarmați cu îndrăzneală, au ridicat hidrocentrala și barajul de la Vidraru care, înalt de 166 metri și lung de 300 metri ține piept unui lac în suprafață de peste 800 hectare, cu o lungime de 14 kilometri și cu un volum de aproape 500 milioane metri cubi de apă. Împrejurimile oferă numeroase locuri de agrement, plimbări pe lac cu bărci cu motor, totul fiind vegheat de statuia „electricității”.

Înainte de a ajunge la barajul Vidraru, pe partea stângă a șoselei se află Dealul Cetățuia de 850 metri altitudine, pe un vârf de stâncă situându-se Cetatea Poenari, cunoscută și sub numele de Cetatea lui Vlad Țepeș, construită începând cu prima jumătate a secolului XIV, fiind terminată la jumătatea secolului XV. Turiștii care au în itinerar acest obiectiv sunt răsplătiți cu o perspectivă de o frumusețe inegalabilă asupra crestei Făgărașilor, precum și spre Curtea de Argeș.

De la barajul Vidraru, pe marginea lacului de acumulare, se merge pe un drum, care traversează munții Făgăraș pe o lungime de 91,5 km racordându-se cu DN 1 (București –

Oradea) în apropierea comunei Arpașu de Jos. Construit în perioada martie 1970 – septembrie 1974, Transfăgărășanul datorită particularităților sale este unul din obiectivele cele mai agreate de turiștii care vizitează județul Argeș. Acesta este situat la cota cea mai înaltă de traversare a Carpaților (peste 30% din lungimea drumului se desfășoară în zona de gol alpin); este singura șosea din țară cu un tunel în lungime de 882 metri cu bandă dublă; este protejat împotriva avalanșelor și asigură accesul turiștilor la unele din cele mai pitorești puncte din zonă: lacul Bâlea, cascada Bâlea, numeroase lacuri carstice și cascade mirifice, stâna Capra.

Situat la 51 km de Pitești, pe DN 73, municipiul Câmpulung s-a dezvoltat pe terasele inferioare ale Râului Târgului, în depresiunea subcarpatică cu același nume. Deși documentar este atestat în anul 1300, descoperirile arheologice indică existența sa încă din secolul XII, înainte de încheierea statului feudal Țara Românească. Veche capitală a Țării Românești, centru comercial și al producției meșteșugărești, municipiul Câmpulung este una din pitoreștile localități existente pe drumul de traversare din Muntenia în Transilvania prin Culoarul Rucăr–Bran, așezată între livezi și păduri, cu un climat blând, lipsit de vânturi.

Ca obiective turistice în Câmpulung trebuie avute în vedere: Muzeul Orașenesc, cu secții de istorie, științe ale naturii și artă plastică, ansamblul arhitectural Bărăția, compus din biserica construită în secolele XIV-XV, casa parohială din aceeași perioadă și turnul Bărăției ridicat în 1730, Crucea Jurământului – monument istoric din anul 1674, statuia în bronz a domnitorului Negru Vodă – opera sculptorului Dimitrie Mirea (1910). Cel mai valoros și mai reprezentativ monument istoric al orașului este Ansamblul feudal Negru Vodă, care datează din anul 1215.

În jurul municipiului Câmpulung și de aici pe drumul spre Rucăr–Bran se află câteva localități și obiective turistice care însoțesc călătorul până în apropierea comunei Fundata, la ieșirea din județul Argeș. Încă înainte de a ajunge la Câmpulung, venind dinspre Pitești, la kilometrul 40, se află Schitu Golești, centru al exploatărilor carbonifere din județul Argeș, important din punct de vedere turistic pentru vestigiile sale arheologice demne de interes, printre ele aflându-se urmele castrului Jidava. La nord de Câmpulung, la 6 km, pe valea râului Târgului, se află comuna Lerești, frumoasă așezare de munte, vestită pentru clima sa blândă și frumusețea arhitecturii populare. Localitatea a devenit, datorită și ospitalității oamenilor, un minunat loc pentru vacanțe. De aici, urmând același drum circa 17 km se ajunge la Cabana Voina situată într-un decor pitoresc, înconjurată de poieni și păduri pe valea râului Târgului. Cabana, situată la o altitudine de 950 metri constituie un refugiu pentru turiștii care doresc odihnă și liniște, fiind de asemenea, un punct de plecare pentru ascensiuni în masivul Iezer – Păpușa.

Revenind la șoseaua Câmpulung Bran vom întâlni satul Nămăiești cu schitul rupestru din secolul XVI, interesant obiectiv turistic, cu picturi bine conservate, și muzeul memorial „George Topârceanu” amenajat în casa unde a locuit autorul „Baladei chiriașului grăbit”. Înainte de a traversa culmea spre Dragoslavele, se poate vizita Mausoleul Mateiaș, ridicat în memoria eroilor căzuți în primul război mondial, construit din blocuri de piatră de Albești, cu turn, scară interioară și osuar, după planul arhitectului Berechet. Înaintând, ajungem în comuna Dragoslavele, menționată documentar din anul 1377, vestită pentru originalitatea portului popular, pentru arhitectura construcțiilor și frumusețea peisajului. Aceste locuri amintesc de luptele aprige purtate de ostașii români în timpul primului război mondial în zona Dragoslavele–Rucăr. O locație mult agreată de turiști este Rucărul, străveche așezare de pe valea Dâmboviței, recunoscută și pentru frumusețea portului popular. Din Rucăr se pleacă în excursii spre masivele Piatra Craiului și Iezer – Păpușa, ori pe valea Topologului, spre masivul Făgăraș. Pe DN 73, la kilometrul 79, acolo unde se întâlnește Dâmbovița cu Dâmbovicioara, se află satul Podul Dâmboviței. Casele de aici, cu prispele lor frumos ornamentate constituie un adevărat muzeu de arhitectură specifică zonei muscelene. Părăsind șoseaua și mergând pe Valea Dâmbovicioarei, cale de 4 km, vom întâlni Cheile Dâmbovicioarei și peștera cu același nume, iar în apropiere complexul turistic Brustureț. Zona

este bogată în fenomene carstice (peșteri, chei, izbucuri) și constituie punct de plecare pe diferite trasee turistice spre creasta Pietrei Craiului .

Întorcându-ne la DN73, ne continuăm drumul pe coama dealului Sasului. La kilometrul 83,7 întâlnim cetatea de la Orăția, ruinele unei cetăți medievale numită în documentele istorice Cetatea Dâmboviței, sau în tradiția locală „Cetatea Neamțului” amintită documentar la 1231. La numai 2 km se află Dealul Sasului, cu un decor pitoresc, după care drumul coboară leneș ieșind din județul Argeș și se îndreaptă spre alte frumuseți care așteaptă să fie descoperite.

Reședința județului Argeș, municipiul Pitești, are și el de oferit o serie de edificii vechi, putând menționa aici Biserica Domnească, cu pridvor etajat, construită de Constantin Șerban și soția sa Doamna Bălașa în 1656, unde a funcționat și o școală domnească din jurul anului 1700 până la sfârșitul secolului al XIX-lea, Muzeul Argeșului înființat în 1956 cu secții de istorie și științe naturale (flora și fauna specifice zonei), pădurea – parc Trivale ce se întinde pe o suprafață de 27 hectare, galeriile de artă care înmănușează o interesantă colecție de pictură donată de artiști consacrați, precum și parcul de odihnă de pe malul Argeșului.

În apropierea municipiului Pitești se poate vizita casa memorială „Liviu Rebreanu” din satul Valea Mare, Orașul Ștefănești, complexul muzeal Golești situat la 12 km de Pitești pe DN 7 spre București, organizat în conacul vechii familii a Goleștilor care au jucat un rol important în istoria modernă a României. Acesta cuprinde secții de istorie, etnografie și artă populară, tot aici aflându-se Muzeul viticulturii și pomiculturii organizat în aer liber.

Deosebit de atractiv poate fi în județul Argeș turismul balnear, fiind recunoscute aici câteva stațiuni balneo-climaterice deosebit de căutate de bolnavii din toată țara, datorită climatului dulce și a apelor minerale.

Stațiunea balneo-climaterică Câmpulung este situată la poalele munților Făgăraș la numai 20-25 km de înălțimile munților în zona dealurilor înalte, în mijlocul unei zone forestiere ce-i întregesc frumusețea peisajului. Numeroase drumuri te duc spre locuri pitorești, spre Măgura, spre dealul Crețșoara și Mățau sau pe muntele Strâmtu. Liniștea pădurilor ca și miresmele plantelor și întreaga frumusețe a naturii înconjurătoare au asupra organismului o covârșitoare influență binefăcătoare. Calitățile climatice și balneare ale stațiunii oferă largi posibilități de tratament, cum ar fi : climato-terapie, cura cu ape minerale și tratamentul fizio-terapic.

La 3 km de Câmpulung se află stațiunea balneo-climaterică Bughea de Sus, așezată pe văile Bughea, Bughița, Măgura, Valea Tolii și Valea Rece și pe dealurile Gruiului. Existența pădurilor de tot felul, lipsa curenților și a umidității excesive, fac din Bughea de Sus un minunat loc de recreere. Din comună, drumul merge mai departe spre Albești, cu satul Căndești situat la 7 km pe valea Bratiei și care este cunoscut prin carierele de piatră de construcție. Mergând pe firul văii Bughii și urcând pe la Păltinet sau Lalu, pe lângă stânele ciobănești, ajungi pe culmea Boldului și mai departe pe curmătura Iezerului a cărui frumusețe îți răsplătește din plin truda și oboseala drumului .

În orice parte ai merge, plecând din Bughea sau din Câmpulung, întâlnești locuri de care cu greu te desparti și pe care nu le uiți niciodată.

În nordul județului Argeș, la o altitudine de 628 metri, de o parte și de alta a râului Vâlsan este situată stațiunea Brădet, la 60 km de Pitești, 27km de Curtea de Argeș și 40 km de Câmpulung . Așezată în partea de nord a comunei Brăduleț, la răsărit se ridică pădurea de fag Braniștea. Înspre mieznoapte se ridică stâncile Budurului și privesc de pe Coasta Frumoasă care duc spre satele Gruiși Nucșoara. Mergând pe râul Vâlsan, spre izvor, intri în depresiunea numită Poeniși apoi la așezarea Gura Dobroneagului unde au fost captate apele Vâlsanului și îndreptate pe sub munte către Argeș. Pretutindeni te înconjoară păduri de fag, mestecăn, plop și frasin printre care își fac loc livezile de pruni și meri întregind frumusețea peisajului, în murmurul văilor Dosciorului, a Șesului și a Iuliei care își duc apele în Vâlsan.

Prin Brădet ne putem urca pe muntele Ghițu unde ne așteaptă priveliști încântătoare. De aici se poate ajunge, nu cu multă oboseală, pe numeroase culmi ale Făgărașului ca Mărăcinul, Oticul, Jepii, Zănoaga, Moldoveanul. Toate acestea dau stațiunii Brădet posibilitatea de recreere pentru numeroșii vizitatori ce vin an de an pe aceste meleaguri.

Referitor la cultura acestor zone ale județului Argeș se pot spune următoarele:

Pe plaiurile argeșene s-a dezvoltat o bogată activitate culturală. Primul izvor scris în limba română cunoscut până în prezent este din județul Argeș. Este vorba de scrisoarea din 1521 a lui Neacșu din Câmpulung către Hans Bekner din Brașov. La Câmpulung a funcționat între anii 1635 și 1650, cu unele întreruperi, o tipografie de sub teascurile căreia au ieșit patru cărți, dintre care în 1642 una în limba română „Învățătură pentru toate zilele ... ca să fie de treabă și de folos și celor care nu știu grecește”. Vornicul Iordache Goleșcu întocmește la 1800 o hartă a lumii în care figurează și Principatele române. El publică, de asemenea, „Băgări de seamă asupra regulilor și canoanelor gramaticești” și începe scrierea și publicarea unui dicționar al limbii române, o culegere de proverbe și zicători, precum și teatru satiric la adresa boierimii. Dinicu Goleșcu, în afară de susținător al școlii românești, a devenit cunoscut prin lucrarea „Însemnare a călătoriei mele”. În 1829, el a obținut autorizația pentru a tipări „Curierul românesc”, primul ziar în limba română din țară.

Existența de veacuri, pe aceste meleaguri, a populației este confirmată, între altele, și de numeroase lăcașe de cult, din care amintim:

- ✓ **Biserica Domnească, Pitești** – ctitorită în 1956 de Constantin Șerban Cârnel și soția sa, doamna Bălașa, biserica prezintă o noutate arhitectonică: pridvorul construit pe două niveluri. Pictura sa este realizată de Gh. Stoenescu, discipol al artistului Gh. Tătărăscu. Din anul 1700 până la începutul sec. XIX, aici a funcționat Școala Domnească de la „Sf. Gheorghe”;
- ✓ **Mănăstirea Curtea de Argeș** – monument de arhitectură religioasă românească, a fost construit între 1512 și 1517 de Neagoe Basarab. Se distinge prin impresionanta sa ornamentație, având peste 150 de motive decorative. Mănăstirea a fost restaurată de nenumărate ori de-a lungul vremii. Pictura inițială, realizată de Dobromir Zugravul, a fost înlocuită în urma incendiului din 1867 cu una nouă, inferioară ca valoare. Lângă mănăstire se află Fântâna Meșterului Manole, simbol al sacrificiului creatorului de artă;
- ✓ **Mănăstirea Nămăești** – nu se cunosc prea multe date despre biserica săpată în stâncă, începuturile sale identificându-se cu descoperirea icoanei Maicii Domnului făcătoare de minuni, care datează din vremea lui Negru Vodă. După unii istorici, acest locaș ar fi fost o catacombă creștină de pe timpul romanilor, după alții un templu închinat zeului Zamolxes. Biserica a suferit mari stricăciuni în urma bombardamentelor din primul război mondial;
- ✓ **Biserica Bărăția, Câmpulung** – înălțată în sec. XIII, deține lespedea funerară datând din 1300 a comitelui Laurențiu de Longo Campo, conducător militar și administrativ al Câmpulungului înainte de unificarea statului sub Basarab I;
- ✓ **Mănăstirea Negru Vodă, Câmpulung** – biserica inițială, realizată din piatră cioplită la mijlocul sec. XIV, după modelul unei bazilici romane, s-a dărâmat în urma cutremurului din 1628. Matei Basarab reface biserica din temelie în 1635, adăugându-i zidurile de apărare și turnul din clopotniță.

Alte lăcașe de cult: **Biserica Rupestră, Jgheaburi; Mănăstirea Cotmeana; Schitul Trivale, Pitești; Mănăstirea Tutana; Biserica Subești, Câmpulung; Mănăstirea Aninoasa; Mănăstirea Glavacioc, com. Ștefan cel Mare.**

Județul Argeș - pământ străvechi al țării - își datorează numele râului care-l străbate de la nord la sud, râu menționat de părintele istoriei Herodot încă din secolul V î.e.n., sub numele de Ordessos sau Argessis de mai târziu. Conservarea numelui este mărturia continuității populației pe aceste meleaguri.

Argeșul înseamnă scaunul celei dintâi domnii românești și al celei dintâi bătălii câștigate pentru libertate, înseamnă reședința celui dintâi mitropolit al țării și este ziditorul și păzitorul celor mai vechi monumente de arhitectură și de pictură, de îndreptățită mândrie românească. Monumentele istorice vorbesc și astăzi despre trecutul tumultos al neamului românesc, despre primele capitale ale Țării Românești - de la Curtea de Argeș și de la Câmpulung - și, nu în ultimul rând, despre primii domnitori Basarabi neînfricați luptători pentru apărarea gliei străbune:

- ✓ **Curtea Domnească, Curtea de Argeș** – din construcția datând din sec. XIII, astăzi se mai păstrează doar fundațiile celor două case domnești și urmele zidurilor împrejmuitoare. Ca urmare a cercetărilor arheologice recente, s-a descoperit că edificiul de pe latura sudică a fost ridicat de Basarab I în 1340. Această curte a constituit prima reședință a domnitorilor „Țării Românești”;
- ✓ **Cetatea Poenari, comuna Arefu** – aflată pe muntele Cetățuia, a fost ridicată în sec. XIV de primii domni Basarabi, fiind mărită apoi de Vlad Țepeș. La începutul sec. XX, o parte a cetății s-a prăbușit împreună cu stâncile pe care se afla. În prezent se află în curs de restaurare;
- ✓ **Monumentul Eroilor de la Mateiaș** – ridicat în amintirea ostașilor căzuți în primul război mondial, monumentul cuprinde un osuar, o capelă și un muzeu militar cu interesante diorame reprezentând scene de front. A fost construit din blocuri de piatră de Albești, după planurile arhitectului Berechet;

Alte monumente de arhitectură și vestigii istorice: **Castrul Jidava, Câmpulung; Cetatea lui Negru Vodă, Cetățeni; Monumentul 1907, Pitești.**

Păstrarea tradițiilor, obiceiurilor, valorilor acestor oameni și locuri, precum și dezvoltarea unor noi metode de educație și recreere, revine muzeelor:

- ✓ **Muzeul Golești, com. Ștefănești** – adăpostit într-o clădire datând din 1640, cuprinde secția memorială a familiei Goleșcu, secția istorică ce deține documente despre Revoluția de la 1821 (din această casă a fost ridicat Tudor Vladimirescu de eteriști și dus la Târgoviște spre a fi ucis) și secția de artă populară și etnografie. Complexul muzeal mai include o biserică și singura baie turcească păstrată integral din țară;
- ✓ **Muzeul Județean Argeș** – deține unul dintre cele mai performante planetarii digitale aflate în funcțiune la nivel european și în curs de realizare, la categoria planetarii medii educaționale, fiind de asemenea și primul Planetariu digital din țară. Echipamentul tip ISS 2 HD poate fi interconectat prin sisteme digitale de transport a informației cu echipamente de observare astronomică pentru facilitarea unor proiecții ‘live’ de observații astronomice făcute oriunde pe Terra.

Alte muzee și case memoriale: **Casa Memorială „Liviu Rebreanu”, Valea Mare – Podgoria; Casa Memorială „George Topârceanu”, Nămăești.**

Județul Argeș a dat oameni eminenți, care au lăsat valori spirituale și științifice importante. În afara celor sus amintiți, au văzut lumina zilei sau și-au desfășurat activitatea aici pictorul revoluționar **Ion Negulici**; istoricul și publicistul **Constantin Aricescu**; renumitul medic **Carol Davila**; pasionatul călător, colecționar și scriitor **Mihai Tican-Romano**, născut la Berevoești; compozitorul **George Stephănescu**, unul din fondatorii Operei române din București, născut la Căpățâneni, dramaturgul **Al. Chirițescu**, născut la Pitești; medicul și scriitorul **George Ulieru**, născut la Câmpulung; originari din aceeași localitate mai sunt sculptorul **Constantin Baraschi**, pictorul **Schweitzer Rudolf-Cumpăna**, matematicianul și poetul **Dan Barbilian (Ion Barbu)**, dramaturgul și umoristul **Tudor Mușatescu**, istoricul, criticul și colecționarul **George Oprescu**, savantul **Constantin Parhon**. În județul Argeș și-au scris o parte din operele lor **Liviu Rebreanu** (la Valea Mare), **Mihail Sorbul** (la Gălășești și Valea Mărului), **George Topârceanu** (la Șuici și la Nămăești) și poetul **Ion Pillat**.

Referitor la istoria acestor zone ale județului Argeș se pot spune următoarele:

Argeș: nume de istorie și de legendă, nume evocator de descălecători de țară, de voievozi și de cetăți. Materialul descoperit – urme ale culturii de prund, cea mai veche cultură din Europa – atestă existența unor așezări pe aceste meleaguri cu 600 000 de ani în urmă.

Siturile arheologice descoperite la Tigveni, Cepari, Țițești, Cetățeni, și în alte locuri indică prezența geto-dacilor fără întreruperi, din secolul al VI-lea î.d.Hr. și până la cucerirea romană. Anul 106, anul cuceririi Daciei de către romani, deschide o perioadă distinctă în istoria acestei zone. Continuitatea viețuirii pe aceste meleaguri este probată și pentru această perioadă având ca rezultat formarea poporului român și a limbii române, iar ca mărturie descoperirile din castrele romane „limes transalutanus” din secolul II d.Hr., ruinele unei fortificații de acest tip fiind vizibile încă în anul 1896 chiar lângă gara din Pitești, iar cel de la Jidava fiind singurul construit din piatră și cărămidă. În județul Argeș se situează și cel mai vechi oraș medieval din Țara Românească, la Câmpulung, caracterul său urban fiind definitivat la începutul secolului al XII-lea, când meseriașii transilvăneni se stabilesc aici unde își desfășeau ușor produsele lor de bună calitate.

Sunt meleagurile unde a luat ființă voiedatul lui Seneslau. Este locul scaunului celei dintâi domnii românești și al celei dintâi bătălii câștigate pentru libertate, în anul 1330, după victoria voievodului Basarab I asupra regelui Ungariei Carol Robert de Anjou stabilindu-se la Câmpulung prima capitală a Țării Românești, până în anul 1369 când aceasta este mutată la Curtea de Argeș. Argeșul înseamnă și reședința primului scaun mitropolitan ortodox (în 1359 la Curtea de Argeș), rămânând de atunci unul din principalele centre ale creștinismului. Întâiul document scris în limba română, scrisoarea boierului Neacșu din Câmpulung către Hans Bekner din Brașov, provine tot din județul Argeș .

Argeșenii și-au adus contribuția la scrierea istoriei, participând activ la toate marile evenimente ale secolului al XIX-lea: Revoluția pandurilor conduși de Tudor Vladimirescu în 1821, Revoluția pașoptistă din 1848, Unirea Principatelor române din 1859, și Războiul de Independență din 1877-1878, numai câțiva dintre anii de frământări și jertfe în care s-au făcut remarcate numeroase personalități din această zonă, cum ar fi familia Brătienilor (Ion, Dumitru, Ionel, Vintilă, Dinu, Gheorghe), frații Golești (Dinicu, Alexandru, Nicolae), episcopul Ilarion al Argeșului, ș.a. Acestor mari bărbați li se datorează ctitorirea României moderne, a României de azi și de mâine. Nici următoarele evenimente majore din istoria României nu au lipsit din evoluția acestor locuri . Urmând istoria județului constatăm că nu există aproape nici un moment important din istoria neamului nostru, angajare social-politică, acte culturale de anvergură națională, mișcări de idei, la care argeșenii să nu-și fi adus partea lor de contribuție .

Referitor la sporturile specifice acestor zone ale județului Argeș se pot spune următoarele:

Complexul Turistic Capra dispune de o instalație tip **tiroliană** pentru turiștii săi. Este un sport extrem destul de rar în România dar foarte popular în Europa. Instalația este profesională, iar toate măsurile de siguranță sunt verificate înainte de începerea traseului. Pornirea pe traseul de tiroliană se face în prezența personalului calificat pentru evitarea eventualelor accidente.

Tiroliana este un mijloc de relaxare pentru unii turiști, sport extrem pentru alții și “drog” pentru câțiva. Traseul tirolianelor de la Complexul Capra Făgăraș, reușește să-ți ridice ritmul inimii.

Barajul Vidraru a devenit și locul preferat al pasionaților de sporturi extreme. Aici s-a amenajat cea mai înaltă pistă de lansare pentru bungee jumping de la o înălțime de 166 de metri. Instalația de la Vidraru este al doilea cel mai înalt punct de lansare cu coarda elastică din Europa (166 m).

Alte sporturi din zonă sunt:

- ✓ La Bălea lac este o zonă de schi spectaculoasă aflată în Munții Făgăraș (Carpații Meridionali) cu un aspect asemănător stațiunilor din Alpi. Stațiunea oferă pârtii naturale de categorie mediu-avansat, fiind un adevărat paradis al iubitorilor de sport extrem. Aici poți practica schi, snowboard, dar cu sacul, saniuși;
- ✓ Snowboard-ul este un sport apărut relativ recent, însă câștigă cu rapiditate teren în fața schi-ului. Din ce în ce mai mulți tineri preferă “datul cu placa” sportului clasic de iarnă, schiatul, curbele elegante executate la viteze amețitoare fascinand multă lume.

În contextul atingerii, la nivel teritorial, al obiectivului de „Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%”, pentru a exploata potențialul turistic al zonei de nord a județului Argeș și a transforma acest areal într-o destinație turistică de talie regională, națională și chiar internațională se definesc următoarele măsuri:

a. Realizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal Intercomunal (PATZIC) Arefu (județul Argeș) - Runcu (județul Dâmbovița);

Scopul urmărit este ca cele trei consilii județene: Consiliul Județean Sibiu, Consiliul Județean Argeș, Consiliul Județean Dâmbovița, împreună cu unitățile administrativ teritoriale de la Arefu (vestul teritoriului desemnat), la Runcu (estul teritoriului desemnat) și cu investitorii privați să realizeze o infrastructură turistică în zona de nord a județului Argeș cu trei centre de greutate Stațiunea Vidraru, Stațiunea Iezer Portăreasa și Stațiunea Leota, astfel încât în această zonă să se dezvolte un turism cu activități diverse în toate cele 4 anotimpuri.

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Național –secțiunea VI Turism, zona Arefu din județul Argeș- Runcu din Județul Dâmbovița se află în zona cu potențial turistic complex și de mare valoare (zona 2).

b. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice în conformitate cu PATZIC Arefu-Runcu

Dacă analizăm comparativ capacitatea și activitatea de cazare turistică la nivel național, regional și județean (tabelul de mai jos) în coroborare cu oportunitățile zonei Arefu-Runcu (de la baza munților Carpați), se constată:

- Dezvoltarea și modernizarea turismului în zona de nord a teritoriului desemnat, constituie oportunitatea cea mai mare de **creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani;**
- Dezvoltarea și modernizarea turismului în zona de nord a teritoriului desemnat, creează premisele unei dezvoltări integrate a teritoriului, facilitând astfel coeziunea economică socială a teritoriului;
- Dezvoltarea și modernizarea turismului în zona de nord a teritoriului desemnat, creează oportunități noi și pentru dezvoltarea regională și națională a serviciilor și a industriei.

Regiuni Județe	Capacitate de cazare		Sosiri (mii)	Înnoptări (mii)	Indicii de utilizare netă a capacității în funcțiune (%)
	Existență* (locuri)	În funcțiune (mii locuri- zile)			
Aanii					
România					
1995	289539	53539,5	7070,4	24111,2	45,0
2000	280005	50197,1	4920,1	17646,7	35,2
2001	277047	51882,5	4874,8	18121,7	34,9
2002	272596	50752,1	4847,5	17276,8	34,0
2003	273614	51632,0	5057,0	17845,0	34,6
2004	275941	53988,6	5638,5	18500,5	34,3
2005	282661	54978,8	5805,1	18373,0	33,4
2006	287158	56499,9	6216,0	18991,7	33,6
2007	283701	57137,6	6971,9	20593,4	36,0
2008	294210	59188,0	7125,3	20726,0	35,0
2009	303486	61104,4	6141,1	17325,4	28,4
2010	311698	63808,3	6072,8	16051,1	25,2
2011	278503	68417,3	7031,6	17979,4	26,3
Regiunea Sud- Muntenia					
1995	23082	4817,7	816,5	2386,2	49,5
2000	22433	6025,3	552,6	1740,5	28,9
2001	21321	6026,9	546,0	1758,8	29,2
2002	21456	5985,1	548,9	1623,1	27,1
2003	21729	5933,0	572,0	1704,0	28,7
2004	22494	6437,8	575,8	1781,9	27,2
2005	22292	6439,0	573,5	1807,2	28,1
2006	20827	6367,3	627,3	1940,5	30,5
2007	20767	6390,1	729,2	2175,5	34,0
2008	21464	6446,5	750,2	2115,9	32,8
2009	21590	6614,2	591,2	1674,3	25,3
2010	22625	6881,6	572,9	1564,7	22,7
2011	24111	7199,8	615,9	1677,9	23,3
Județul Argeș					
1995	4372	994,7	159,2	294,1	29,6
2000	4123	1135,9	108,2	222,8	19,6
2001	4087	1232,5	111,4	263,1	21,3
2002	4026	1090,2	114,4	256,1	23,5
2003	4240	1075,0	121,0	246,0	22,9
2004	4493	1162,2	108,6	222,7	19,2
2005	4710	1274,7	95,8	248,1	19,5
2006	4837	1319,8	105,3	260,0	19,7

2007	4803	1255,7	139,0	348,6	27,8
2008	4899	1135,0	144,1	315,8	27,8
2009	5189	1097,4	110,1	189,9	17,3
2010	5419	1164,6	111,3	206,2	17,7
2011	5942	1396,8	123,0	218,5	15,6

* Capacitatea de cazare existentă, la 31 iulie 2011

c. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport

Nivelul de dezvoltare și starea infrastructurii de transport au, de asemenea, o puternică influență asupra activității turistice. Numeroase studii au pus în evidență legătura strânsă între dezvoltarea transporturilor și dezvoltarea turismului. Asigurarea accesului spre zonele turistice și crearea unor conexiuni rapide între infrastructura regională de transport pe de o parte și magistralele naționale și europene de transport pe de altă parte sunt condiții indispensabile pentru dezvoltarea la întregul potențial a turismului național și regional.

Plecând de la considerentele mai sus amintite, dezvoltarea unei infrastructurii de transport trebuie să rămână în permanență o prioritate a autorităților naționale și locale, indiferent de constrângerile economice sau bugetare.

Dezvoltarea infrastructurii de transport reprezintă o condiție necesară pentru implementarea cu succes și a celorlalte priorități de dezvoltare ale regiunii pentru perioada 2014 – 2020, contribuind la creșterea mobilității persoanelor și a mărfurilor, la integrarea poliilor regionali de creștere cu rețeaua trans-europeană de transport, la combaterea izolării zonelor subdezvoltate.

Regiunea Sud Muntenia, din care face parte și teritoriul desemnat pentru implementarea Investițiilor Teritoriale Integrate, se află la intersecția a trei coridoare pan-europene de transport (IV, VII și IX) de mare importanță, însă calitatea infrastructurii este deficitară, ceea ce face regiunea greu accesibilă, mai ales dinspre zona Europei Centrale. În prezent, se derulează lucrări importante de construcție a unei autostrăzi și de reabilitare a magistralei europene care se suprapun peste traseul coridorului pan-european IV, care va conecta regiunea la infrastructura de transport rapid din Europa Centrală și de Vest.

În regiune există zone compacte cu acces dificil la rețeaua majoră de comunicații (drumuri naționale și autostrăzi, rețeaua de cale ferată, etc.), zona central – nordică a județului Argeș, zona central – nordică a județului Prahova, partea estică a județului Teleorman, vestul județului Giurgiu.

Aceste zone sunt exclusiv rurale, cu o economie agricolă precară și se confruntă cu un exod al forței de muncă către mediul urban, care a condus la un grad foarte accentuat de îmbătrânire demografică.

Totodată, în ceea ce privește starea tehnică a drumurilor, ponderea cea mai ridicată a drumurilor neasfaltate în România o regăsim în județele Argeș și Călărași (peste 50%), în timp ce la polul opus se află județul Prahova, cu doar 25,7% din drumuri neasfaltate. Drumurile naționale secundare și cele județene, care asigură legătura dintre poliile urbane și cei rurali sunt, în general, în stare precară, având probleme în ceea ce privește capacitatea portantă și planșitatea, ceea ce îngreunează accesibilitatea, mai ales la nivelul orașelor mici și zonele rurale.

Astfel, pentru perioada 2014 – 2020, investițiile trebuie direcționate cu precădere spre: dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere prin investiții care vizează stimularea mobilității regionale și conectarea cu regiunile învecinate, durabilitatea, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (cu precădere: drumurile ce asigură conectivitatea la rețeaua trans-Europeană de transport - TEN-T, drumuri ce asigură conexiunea între județe, șosele de centură, drumuri regionale noi, modernizare străzi urbane, realizare piste biciclete) și anume:

partea de nord a județului Teleorman și partea de sud a județului Argeș, în perimetrul delimitat de Autostrada A1, DN 61, DN 6 și DN 65A; partea de vest a județului Teleorman, teritoriul delimitat de DN 54, DN 65 A, DN 6 și Valea Oltului; partea de est a județului Teleorman și de vest a județului Giurgiu – teritoriu delimitat de DN 6, DN 5B, DN 5C și DN 51; partea de vest a județului Călărași – în zona delimitată de DN 4, A2 și DN 31; partea de central-nordică și est a județului Prahova – în zona montană și a Subcarpaților – teritoriul dintre DN 1A, 1B și Valea Buzăului; partea de central-nordică a județului Argeș - zona montană și piemontană, între DN 73 și DN 7C, etc; dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii unui sistem feroviar interoperabil, modern și de înaltă calitate; dezvoltarea, investiții privind siguranța și eficientizarea transportului; investiții pentru modernizarea transportului public rutier, feroviar și aerian de mărfuri și călători; investiții pentru promovarea sistemelor de transport durabile, eficiente și ecologice; creare de centre multimodale de transport (Pitești, Giurgiu, Ploiești, Titu); investiții pentru crearea, dezvoltarea și modernizarea transportului pe cablu.

În cadrul acestei măsuri de „Dezvoltare și modernizarea infrastructurii de transport” pot fi definite trei submăsuri:

C1. Modernizarea și construcția de infrastructuri rutiere trans-regionale;

C2. Modernizarea infrastructuri feroviare trans-regionale;

C2. Extinderea infrastructurii aeroportuare trans-europene.

Investitiile în infrastructura de transport vor facilita:

- ✓ mobilitatea populației și a bunurilor și reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători;
- ✓ îmbunătățirea accesului pe pietele județului;
- ✓ creșterea eficienței activităților economice economisind energie și timp, și creând condiții pentru extinderea
- ✓ schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive;
- ✓ îmbunătățirea accesului populației la serviciile de sănătate, asistența socială și educație.

Conexiunea drumurilor județene la rețeaua drumurilor naționale și la rețeaua TEN-T are implicații asupra dezvoltării județene, atragând în circuitul economic zone cu o dezvoltare structurală deficitară. În acest sens, investițiile se vor concentra îndeosebi în acele zone unde dificultățile cadrului natural, evoluțiile istorice și economice au împiedicat o dezvoltare durabilă, pentru a crea noi oportunități de muncă, în special în mediul rural.

d. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale, sportive și recreative

Județul Argeș are un patrimoniu cultural-istoric și etnofolcloric de mare valoare și atractivitate turistică. Există foarte multe valori de patrimoniu cultural de interes național și internațional, între care se remarcă: biserici și ansambluri mănăstirești, monumente și ansambluri de arhitectură și de artă, ansambluri arhitecturale urbane, centre istorice și situri arheologice.

Tezaurul etnografic și folcloric românesc este de asemenea de mare originalitate, fiind reprezentat prin: arhitectura specifică satelor din provinciile istorice românești, bisericile de lemn, prelucrarea lemnului, portul popular, arta decorării, manifestări etnoculturale și religioase tradiționale, târguri și expoziții muzeale etnografice în aer liber sau pavilioane expoziționale etc.

Aspectele problematice cu care se confruntă acest tip de turism sunt legate de infrastructura de acces la siturile arheologice, monumentele de arhitectură învechită și insuficientă, lipsa spațiilor de parcare dotate cu puncte de informare și promovare a

obiectivului cultural, lipsa punctelor de belvedere pentru fortificații, cetăți medievale, biserici, monumente istorice și mănăstiri, lipsa spațiilor speciale de campare pentru turismul de pelerinaj.

În ceea ce privește infrastructura de turism, acesta nu se poate dezvolta în mod satisfăcător în condițiile în care se oferă insuficiente posibilități de cazare, masă, agrement etc., în pas cu cerințele pieței.

Un domeniu în strânsă legătură cu turismul este cel al industriilor creative și culturale. S-a dovedit atât prin experiența internațională cât și prin experiența națională că evenimentele culturale (festivaluri de muzică, de teatru, de film, festivaluri folclorice, serbări populare etc.) au capacitatea de a atrage un număr important de turiști. Finanțarea culturii, în sensul larg al termenului, din fonduri publice și din fonduri private a fost până în prezent la un nivel insuficient și nu s-a făcut întotdeauna pe baza unor programe coerente și pe perioade mai lungi.

Infrastructura fizică de bază slab dezvoltată, în majoritatea comunelor din județul Argeș este una dintre cauzele care limitează dezvoltarea serviciilor de bază în spațiul rural (facilități culturale, recreative, de îngrijire a copiilor și bătrânilor etc.). În majoritatea comunelor și satelor, acestea sunt slab dezvoltate sau în unele cazuri aproape inexistente. Casele de cultură și alte așezăminte culturale se află într-o stare continuă de degradare, neputând oferi astfel servicii culturale populației rurale, aspect ce se răsfrânge și asupra situației educaționale a acesteia.

Valorificarea produselor și serviciilor culturale și turistice ale zonei poate fi încurajată prin crearea unei infrastructuri de agrement care să ofere diverse modalități pentru petrecerea timpului liber, putând fi folosită și de către turiștii care își petrec sejurul în această zonă.

În spațiul mic urban, și cu precădere în spațiul rural, activitatea culturală este organizată în jurul așezământului cultural.

Păstrarea și conservarea moștenirii rurale sunt esențiale pentru dezvoltarea turismului rural, reprezentând o posibilitate de promovare a satelor românești cu efect pozitiv asupra turiștilor și populației locale.

Patrimoniul cultural românesc reprezintă o sursă importantă de dezvoltare la nivel local și regional. Dezvoltarea durabilă nu se poate face în afara păstrării identității culturale, fapt care impune luarea în considerare și a unor factori cum ar fi educația și consumul cultural, îmbunătățirea serviciilor culturale de bază din spațiul românesc. Aceasta implică dezvoltarea infrastructurii de așezăminte culturale, biblioteci, cămine culturale, locuri de petrecere a timpului liber, cât și punerea în valoare a patrimoniului cultural, arhitectural și natural.

Dimensiune importantă a vieții sociale, viața culturală va fi revitalizată în condițiile în care comunitățile locale vor deține o infrastructură culturală adecvată. Funcționarea așezămintelor culturale la parametri calitativi, superiori, reprezintă un pas înainte spre schimbare, spre viitor, dezvoltare locală și cooperare internațională.

Tinerii s-au îndepărtat în ultimii ani de viața publică, deși alcătuiesc un grup social și cultural dinamic, din cauza statutului lor social fragil și a discrepanței apărute între obiectivele de politică publică și rezultatele aplicării acestora. Astfel, pentru a facilita tranziția tinerilor într-o societate aflată într-o permanentă schimbare și pentru a realiza un echilibru între generații, este necesară corelarea și armonizarea programelor prin aplicarea unor politici publice cu impact social și educațional în rândul tinerilor.

În ceea ce privește sportul, doar 8% din români practică sport în mod regulat, iar 49% nu practică sport niciodată. Acest fapt are efecte nocive asupra populației României, care în momentul de față se află pe trend ascendent în creșterea numărului de persoane supra-ponderale sau cu un grad de obezitate ridicat, efecte care duc la probleme de sănătate, reduc calitatea și durata vieții.

Sportul aduce beneficii celor care îl practică, nu doar din perspectiva fizică, ci și din punct de vedere al educației, cu ramificații în dimensiunea socială și a caracterului, componente esențiale în dezvoltarea personalității omului.

În ultimii ani, s-au făcut investiții în infrastructura sportivă, prin construcția de săli de sport, stadioane, terenuri de sport, etc., iar acum este nevoie de un efort comun prin care această infrastructură să fie folosită, astfel încât populația tânără să se formeze și prin prisma educației sportive.

Apărarea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător, menținerea echilibrului ecologic, prin realizarea și dezvoltarea spațiilor verzi și a cadrului natural din regiune, trebuie să constituie o preocupare permanentă a administrației publice locale, agenților economici, organizațiilor neguvernamentale și a cetățenilor.

În perioada 2014 – 2020, investițiile vor fi distribuite cu precădere spre: realizarea reabilitarea, modernizarea și consolidarea infrastructurii culturale; realizarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sportive; realizarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii recreative; realizare zone verzi în cartiere rezidențiale.

Măsurile de „Creștere a ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%” prin dezvoltarea agriculturii

Agricultura reprezintă un sector de primă importanță în România, atât prin contribuția pe care o are în economia națională, cât și prin rolul său social vital. Cu o contribuție de 6,7% la **valoarea adăugată brută (VAB) națională**, raportat la nivelul anului 2010, agricultura a jucat dintotdeauna un rol important pentru economia României.

Contribuția agriculturii României în Produsul Intern Brut (PIB) a fost întotdeauna ridicată. Ponderea înregistrată a scăzut, în ultimul deceniu, însă oscilațiile producției agricole induc încă variații semnificative ale PIB. Astfel, dacă la începutul anilor 2000, contribuția agriculturii României în VAB (valoarea adăugată brută a agriculturii, silviculturii și pescuitului, raportată la totalul valorii adăugate brute) era aproape de 12%, evoluția sa se situează în prezent pe o curbă descendentă, pentru prima dată coborând sub 10% în 2005 și atingând nivelurile minime de 6,5% în 2007 și de 6,7% în 2010

În 2011, conform Eurostat, agricultura UE-27 a generat 149 miliarde de euro valoare adăugată brută, ceea ce reprezintă o creștere de 6% față de anul 2010 și o creștere de 9,3% față de nivelul anului 2001.

Raportat la media UE-27, la nivelul anului 2011, agricultura României a generat 8,3 miliarde euro valoare adăugată brută, reprezentând 5,59% din VAB a UE-27, ceea ce situează România pe locul 6, cu o creștere de 7,9% față de anul 2010. Pondere sectorului agricol în economia României rămâne dublă față de media statelor care au aderat la UE în 2004 (Polonia și Ungaria au înregistrat, în 2010, o contribuție a agriculturii de 3,5%) și chiar de peste trei ori mai mare decât media europeană (1,7%, în UE-27).

Sectorul agricol și rural românesc continuă să aibă un potențial de creștere substanțial, încă insuficient exploatat, restructurarea agriculturii și revitalizarea economiei rurale reprezentând pârgii importante de dezvoltare economică a României.

România prezintă discrepanțe semnificative față de UE-27 și în materie de **productivitate a sectorului agricol**: chiar și în anii agricoli favorabili, nivelul productivității se situează sub 50% din media UE-27, situație inacceptabilă și care arată potențialul economic nevalorificat al agriculturii și zonelor rurale românești. Acest fapt poate fi explicat atât prin structura internă a fermelor românești (dimensiune redusă, fragmentare accentuată), utilizarea necorespunzătoare sau defectuoasă a factorilor de producție (inclusiv a capitalului uman), cât și prin cadrul instituțional și infrastructura deficitară existentă. În special, lipsa

infrastructurii de marketing/de valorificare a produselor agricole reprezintă un aspect critic pentru fermele mici.

Restructurarea agriculturii, ținând cont de toate aceste aspecte, va avea un impact major asupra economiei rurale în general, având în vedere că agricultura continuă să rămână cea mai importantă activitate din spațiul rural și o sursă esențială de venit pentru gospodării.

În ceea ce privește **forța de muncă din agricultură**, aceasta este mult supradimensionată în comparație cu standardele UE, populația ocupată în mediul rural și în sectorul agricol menținându-se la un nivel constant ridicat, în perioada 2007-2011 (conform tabelului de mai jos):

Specificare	2007	2008	2009	2010	2011
	- mii persoane -				
Populația totală, din care:	21565	21529	21499	21462	21414
- în mediul rural	9651	9656	9663	9643	9636
Populația activă, din care:	9994	9945	9924	9965	9868
- în mediul rural	4500	4473	4449	4427	4305
Populația ocupată, din care:	9353	9369	9243	9240	9138
- în mediul rural	4281	4268	4211	4208	4066
- în agricultură, silvicultură și pescuit	2757	2690	2689	2780	2612
↳ din care: salariați	142	149	155	145	165
Șomerii BIM*, din care:	641	575	681	725	730
- în mediul rural	219	205	238	219	239

*Calculat conform definiției Biroului Internațional al Muncii.

Sursa: Publicația statistică "Forța de muncă în România: ocupare și șomaj" (2003-2011), INS, 2012.

Populația ocupată în agricultură și silvicultură, reprezenta, în 2010, aproximativ 19% din totalul populației ocupate din România, un decalaj foarte mare față de media UE-27 (4,7%) și chiar față de noile state membre (spre exemplu, Polonia: 10,1%; Ungaria: 5,5%; Bulgaria: 14,7%), nemaivorbind despre țări precum Franța (cu 2,6%), Regatul Unit (1,9%) sau Germania (1,8%).

Numărul mare al populației care lucrează în activități agricole în agricultură și silvicultură constituie un prim indiciu al nivelului scăzut al productivității muncii și șomajului mascat existent în acest sector.

Economia rurală românească este astăzi preponderent primară, ponderea agriculturii ajungând la circa 60% în structura acesteia (comparativ cu circa 14-15% în UE), ceea ce are efecte negative asupra gradului de ocupare al populației rurale active. Majoritatea fermierilor sunt propriii lor angajați, realizând o agricultură de subzistență, fiind necesară completarea veniturilor pe care le obțin cu venituri din activități non-agricole.

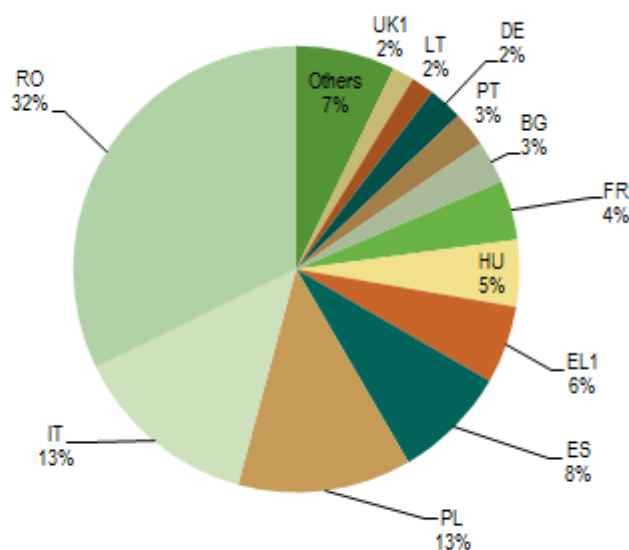
Ocuparea forței de muncă în **sectorul pescuit, acvacultură și industria de prelucrare din România**, măsurată în echivalent normă întreagă, reprezenta, în 2009: 8,1% din total UE-27, respectiv 2.542 persoane ocupate în acvacultură (ceea ce situează România pe locul 5, după Franța, Grecia, UK, Spania); 3,3%, respectiv 1.370 persoane ocupate în domeniul industriei prelucrătoare (locul 16) și 0,1% (respectiv 244 de persoane angajate) ocupate în domeniul pescuitului

Exploatațiile agricole

Conform *Agricultural Census 20107*, în UE-27 se înregistrează, în 2010, un număr de aproape 12 milioane de ferme. Aceste ferme acopereau o suprafață de 170 milioane de hectare (1,7 milioane km², 40% din teritoriul UE-27), suprafața medie a unei ferme fiind de 14,3 ha.

Din cele aproximativ 12 milioane de ferme existente în Uniunea Europeană, în anul 2010, mai mult de 3,85 milioane (32%) sunt în România, fapt ce relevă amploarea

fenomenului de fragmentare a exploatațiilor agricole românești, cu consecințe negative asupra performanțelor economice și stării generale de evoluție și de dezvoltare a acestora.

1) BE, EL, LU, UK: provisional data
Source: Eurostat (ef_kvftaa)

După cum se poate constata din graficul de mai sus, fermele agricole din România, Italia și Polonia totalizează împreună 58% din numărul total de ferme, la nivelul UE-27, în 2010. Distribuția suprafeței agricole utilizate (SAU) nu este omogenă la nivelul UE. Astfel, 49% din numărul total de ferme au mai puțin de 2 hectare și reprezintă 2% din SAU totală. Pe de altă parte, 325.000 de ferme UE (3% din total) dețin o suprafață de cel puțin 100 de hectare (264,6 ha, în medie) și totalizează 50% din suprafața totală, la nivelul UE-27.

Dimensiunea medie a unei ferme în UE-27 este de 14,3 ha, iar în România de 3,45 ha (de peste 4 ori mai mică), fapt ce influențează negativ punerea în valoare a resurselor agricole și rurale disponibile, cu efecte nefavorabile asupra economiei rurale și asupra veniturilor agricultorilor.

În România, producția agricolă se bazează, în special, pe fermele de mici dimensiuni, ferme de semi-subsistență, cu mai puțin de 1 UDE. Până acum, măsurile sociale din agricultură au făcut ca acest sector important al economiei naționale să nu fie competitiv.

Performanța agriculturii în România este afectată grav de fragmentarea excesivă a proprietății (3.859 mii ferme, în 2010, față de 3.931 mii ferme, în 2007 - cu nici 2% mai puțin), în condițiile în care un **procent de 93% din numărul total de ferme românești aveau, în 2010, o suprafață mai mică de 5 hectare și dețineau 29,6% din totalul suprafeței agricole utilizate** (prin comparație, ponderea fermelor sub 5 hectare, la nivelul UE-27, este de 69%, iar suprafața utilizată de 6%). În consecință, **mărimea actuală a exploatațiilor agricole nu favorizează punerea în valoare cu eficiență a resurselor disponibile în agricultură, ceea ce are efecte negative asupra economiei rurale și asupra veniturilor agricultorilor.** De aceea diminuarea numărului de ferme care practică o agricultură de subsistență ar trebui să constituie unul dintre obiectivele principale ale politicii de dezvoltare rurală, dacă se urmărește ca agricultura românească să existe și să influențeze piața comunitară.

Pe de altă parte, un număr de 13.740 ferme mari din România (0,4% din total) exploatau, în 2010, o suprafață de 6,5 milioane hectare (48,9% din SAU totală), mărimea medie a unei ferme fiind de 474 ha (față de 265 hectare media europeană). Ponderea

exploatațiilor peste 100 hectare se situează la 2,7% la nivelul UE-27, 18,3% în Franța, 11,2% în Germania și 21% în Marea Britanie.

România are așadar o structură bipolară a fermelor agricole: fermele mari, competitive, coexistă cu fermele mici, aflate la limita subzistenței. O parte dintre aceste ferme mici trebuie eficientizate și orientate, în perioada următoare, spre piață. Crearea mediului instituțional și a infrastructurii pentru valorificarea produselor obținute va constitui elementul major pentru îmbunătățirea performanțelor economice a exploatațiilor agricole. Un alt factor important este calitatea pregătirii profesionale și diversificarea ocupațională. Pregătirea capitalului uman pentru creșterea performanțelor fermelor are o importanță particulară în România, unde nivelul de formare și educație al femeierilor mici este foarte scăzut.

Utilizarea terenurilor agricole

Suprafața agricolă totală a României, la sfârșitul anului 2011, însuma 14,5 milioane hectare, ceea ce reprezintă 61,2% din suprafața totală a fondului funciar național (în scădere cu 118,4 mii hectare, față de 2007).

Suprafața agricolă utilizată, în anul 2010, a fost de 13,3 milioane hectare, în scădere cu 625 mii hectare (cu 4,5%), față de anul 2002 și cu 447 mii hectare (cu 3,2%) - mai mică, față de anul 2007.

Modul de folosință al terenului agricol, în anul 2011, se prezintă astfel:

- ✓ 9.352,3 mii hectare reprezintă teren arabil;
- ✓ 3.277,7 mii hectare reprezintă pășuni;
- ✓ 1.553,5 mii hectare reprezintă fânețe;
- ✓ 211,3 mii hectare reprezintă vii și pepiniere viticole;
- ✓ 196,1 mii hectare reprezintă livezi și pepiniere pomicole.

Din totalul suprafeței agricole, suprafața arabilă reprezintă 64,1% (9,3 milioane hectare), în 2011, în scădere cu 71 mii hectare, față de 2007. Suprafața arabilă ce revine/cap de locuitor situează România în primele țări din Europa, cu 0,43 hectare/persoană, în 2010, și 0,42 hectare/persoană, în 2011, fapt ce relevă potențialul deosebit de creștere a volumului producției agricole și de îmbunătățire a structurii acesteia, potențial care trebuie mult mai bine valorificat, având în vedere cererea în creștere de hrană, existentă în lume.

În structura de producție a ramurii agricole, **sectorul producției vegetale este predominant**, deținând, în anul 2011, o pondere de 70,8% în totalul valoric al producției, față de 28,5% cât reprezintă sectorul producției zootehnice și doar 0,7% serviciile agricole (INS, 2012). Spre comparație, ponderea producției vegetale în valoarea totală a producției agricole a fost în Bulgaria 69,8%, în Ungaria, 66,6%, respectiv în Polonia, 51,6%. În Franța, producția vegetală a reprezentat 61,1%, în Germania, 53,4%, iar în Regatul Unit, 41,8%¹⁴.

În mod tradițional, **România este un producător important de cereale și plante oleaginoase, aceste culturi ocupând, an de an, cele mai mari suprafețe.** Astfel, în anul 2011, din cele 8,1 milioane hectare suprafață cultivată, 5,2 milioane hectare (64%) reprezintă cereale pentru boabe, iar 1,5 milioane hectare (18%) plante oleaginoase (INS, 2012).

În perioada 2007-2011 ponderi importante în structura valorică a producției agricole, dețin legumele și produsele horticulturale (18%), cerealele (14%), plantele furajere (14%), iar dintre produsele animaliere, carnea de porcine (10%) și laptele (8,3%).

România este, în general autosuficientă, la majoritatea produselor vegetale, la cereale obținând chiar excedente semnificative destinate exportului, dar deficitară la producția de carne.

Producția vegetală variază foarte mult, calitativ și cantitativ, între anii agricoli, din cauza randamentului extrem de sensibil la condițiile climatice, pe fondul utilizării unor

tehnologii învechite, neaplicării mixului adecvat de input-uri (semințe, îngrășăminte, pesticide, irigații), ceea ce afectează drastic veniturile fermierilor.

Sectorul zootehnic din România are un potențial cert de dezvoltare, oferind produse care pot acoperi necesarul intern de consum și surplusuri pentru export, plusvaloarea obținută contribuind la sporirea veniturilor producătorilor și ale sectorului. Prin natura sa, zootehnia este, multifuncțională: produce materii prime alimentare sau industriale reciclabile, având, în același timp un rol important în gestionarea resurselor naturale (apă, sol, biodiversitate), cu rol social deosebit de important în dinamica spațiului rural (asigură stabilitatea forței de muncă în zona rurală și montană).

Creșterea bovinelor este o activitate tradițională a populației din zona rurală și în special din zona montană a României, activitate care trebuie mult mai bine pusă în valoare și eficientizată, în perioada următoare. Diversitatea producțiilor pe care le realizează, consumul redus de energie și natura furajelor pe care le valorifică conferă creșterii bovinelor caracterul unei **activități durabile și de perspectivă**. Efectivele de bovine, care numărau 2 milioane capete, la sfârșitul anului 2010 (cu 29% mai scăzute, față de 2007), situează România pe locul 10 în rândul țărilor Uniunii Europene (date INS, 2012).

Potrivit rezultatelor Recensământului General Agricol 2010, efectivele de bovine și porcine au scăzut cu 30,9%, respectiv 34,8% față de cele înregistrate la Recensământul General Agricol 2002, iar cele de ovine și caprine au crescut cu 15,9%, respectiv 66,3%. Comparativ cu anul 2002, efectivele ce revin la un număr de 100 exploatații sunt în scădere, la bovine și porcine (cu 19%, respectiv 24%) și în creștere la păsări și ovine (cu 40%, respectiv, 12%), în 2010, față de 2002.

Forța de muncă

Agricultural Census 2010 arată că aproximativ 25 milioane de persoane au fost angajate în activități agricole, în UE-27, în anul 2010. Numărul de persoane angajate, transformat în unități anuale de muncă (UAM), relevă faptul că forța de muncă angajată direct de fermele agricole din UE-27 a totalizat 9,7 milioane UAM, ceea ce corespunde unei cifre de 9,7 milioane de persoane care lucrează cu normă întreagă.

Din volumul total de muncă angajată în fermele agricole din UE-27, România deține 1,6 milioane UAM (respectiv 16,5%) ceea ce situează țara noastră în primele 2 țări din UE-27 (după Polonia) în ceea ce privește dimensiunea acestui indicator.

Rezultatele relevă amploarea fenomenului de supradimensionare a segmentului populației rurale ocupate în activități agricole în România, comparativ cu țările dezvoltate, fapt ce impune găsirea de soluții pentru modificarea structurală a exploatațiilor agricole, cu atât mai mult cu cât situația se menține, practic, neschimbată în ultimii ani, fapt reflectat de nivelul productivității muncii și de performanțele economice ale fermelor agricole.

Măsurile de politică aplicate din 2014 trebuie să permită eliberarea din activitățile agricole a persoanelor vârstnice (2,7 milioane agricultori cu vârsta peste 65 ani, în 2010, conform datelor RGA 2010), precum și ridicarea eficienței sectorului agricol, prin creșterea dimensiunii exploatațiilor, pentru a permite asimilarea progresului tehnic.

În ceea ce privește timpul de muncă utilizat, la nivelul UE-27, în anul 2010, ponderea forței de muncă familiale, exprimată în unități anuale de muncă (UAM), a fost de 75%, în timp ce forța de muncă din afara familiei, utilizată în mod regulat, a avut o pondere de 17%, iar cea utilizată neregulat, o pondere de 8%.

La nivel european, modelul de ocupare în activitățile agricole se bazează, în cele mai multe țări, pe **aportul forței de muncă familiale** și nu pe munca salariată - forța de muncă familială lucrând preponderent în propriile exploatații, și într-o formă necontractuală.

România nu face excepție de la această situație, țara noastră aflându-se pe locul 6, în anul 2010, între țările UE-27, în privința ponderii utilizării forței de muncă familiale în exploatațile agricole proprii. Există și câteva excepții: Cehia, Slovacia (și chiar Franța), țări în care volumul forței de muncă nefamiliale permanente (exprimat în UAM) depășește 70% din totalul forței de muncă utilizate, la nivelul fermei.

Conform datelor RGA 2010, volumul de muncă în exploatațile agricole din România, exprimat în unități anuale de muncă (UAM), a înregistrat o scădere de 21,7%, în 2010, față de volumul înregistrat în 2002. Volumul de muncă desfășurat în cadrul exploataților agricole fără personalitate juridică a fost de 1.608 mii unități, cu 38,2% mai mic față de cel înregistrat la Recensământul General Agricol 2002.

Raportat la totalul populației ocupate în diverse sectoare ale economiei naționale, **populația ocupată în România în activități agricole, forestiere și piscicole rămâne la un nivel ridicat** (29,1%, în 2010 și 29,2%, în 2011). Repartiția populației ocupate pe activități ale economiei naționale, arată că ponderea forței de muncă absorbită în România de sectoarele secundar (industrie + construcții) și terțiar (servicii) rămâne, în continuare, scăzută, față de media europeană (70,9%, față de 95,1% în UE-27, în 2010). România deține și una dintre cele mai reduse rate de urbanizare din Europa, de 55,1%, în timp ce țările vest-europene au între 70 și aproape 100%. Urbanizarea este un indicator și un motor al progresului unei națiuni, ruralizarea fiind expresia lipsei de progres economic susținut.

Un procent ridicat din populația ocupată în agricultură este foarte vulnerabil sub aspect social, în general îmbătrânită și cu un nivel scăzut de educație (numai 21,5% din populația cu studii superioare și studii medii trăiește în zone rurale, în 2011). Restructurarea activităților la nivelul fermelor și intensificarea utilizării capitalului pentru fermele comerciale va conduce la îmbunătățirea competitivității și, inevitabil, la utilizarea unei forțe de muncă mai reduse. Două trenduri se întrevăd: pe de o parte, o mai bună specializare/formare specifică vocațională a persoanelor care rămân în agricultură, iar pe de altă parte, dobândirea de competențe mai largi, non-agricole, adaptate cerințelor specifice mediului rural.

Dezvoltarea exploataților agricole și a întreprinderilor neagricole trebuie să aibă drept scop promovarea ocupării forței de muncă și crearea de locuri de muncă atractive în zonele rurale, menținerea locurilor de muncă deja existente, reducerea fluctuațiilor sezoniere în sectorul ocupării forței de muncă, dezvoltarea sectoarelor neagricole în afara agriculturii și a sectorului agroalimentar, promovând totodată integrarea întreprinderilor și legăturile intersectoriale la nivel local.

Productivitatea muncii

În ceea ce privește **decalajul de productivitate a muncii în agricultură dintre România și UE**, o analiză a nivelului mediu al acestui indicator de competitivitate, în perioada 2007-2009, relevă o situație îngrijorătoare, acesta situându-se la numai 1/4 din media înregistrată la nivel european - diferență care tinde să se adâncească. Astfel, în intervalul 2003-2008, productivitatea muncii în UE-27 a crescut cu o rată medie anuală de 3,4%, în timp ce în România ritmul de creștere a fost de numai 1,1%, mult sub media celorlalte noi state membre, precum Bulgaria, Estonia, Ungaria sau Lituania, cu rate medii de creștere cuprinse între 8,6 și 14,5%.

Conform Raportului Strategic de Monitorizare al PNDR (MADR, octombrie 2012), indicatorul productivitatea muncii în agricultură a înregistrat ușoare creșteri în perioada de calcul (2006- 2009), dar și una dintre cele mai scăzute rate anuale de creștere, la nivel european (doar 1,1%, rata medie, în perioada, 2003-2007). Astfel, indicatorul privind productivitatea muncii în agricultură (VAB/UAM) a crescut de la 9.420,92 lei/persoană, în anul 2006, la 10.350,9 lei/persoană, în 2009, respectiv cu 9,8%.

Pe lângă aspectele structurale ale exploatației (dimensiune redusă) și ale capitalului uman (vârstă, pregătire), productivitatea scăzută este cauzată și de accesul necorespunzător la alți factori de producție (echipamente și capital). Toate aceste date arată că economia rurală românească este încă slab integrată în economia de piață și că restructurarea acesteia este lentă.

Industria alimentară

Industria agroalimentară reprezintă un sector foarte important pentru economia României, atât prin ponderea populației ocupate (2,3% din totalul populației ocupate la nivel național), cât și prin ponderea deținută în valoarea adăugată brută VAB (6,3%).

Conform raportului Strategic de Monitorizare - 2012 (MADR), în perioada 2005-2008, rata de angajare în industria alimentară a înregistrat o tendință de ușoară scădere, de la 227,7 mii persoane, în 2005, la 214,9 mii persoane, în anul 2008. Numărul de salariați din industria alimentară, înregistrat la 31 decembrie 2011, a fost de 148 mii persoane (respectiv 13,4% din numărul de salariați care își desfășoară activitatea în industria prelucrătoare), dintre acestea, 80 mii (54%) fiind femei (date INS, 2012).

România deține 3% din numărul întreprinderilor alimentare din UE, în 2010, în condițiile în care ponderea în total ferme agricole se ridică la 32% (*Eurostat, 2010*). Raportul unități de prelucrare/ferme agricole era de 1:491, în comparație cu 1:45 - media UE-27.

La nivelul anului 2010, întreprinderile din industria alimentară, având sub 10 angajați, dețineau 66% în total IMM din acest sector. Din punct de vedere al distribuirii regionale, cele mai multe IMM-uri din industria alimentară erau înregistrate în Regiunea NV (14,6%), urmată de Regiunea Centru (10%). Evoluția acestora arată o tendință descrescătoare (cu 25%), în 2010, comparativ cu 2005.

În condițiile actuale, doar o treime din producția agricolă din România este utilizată de industria alimentară, în comparație cu 67,8% în Franța și 62% în Polonia. Un procent de 70% din producția exportată reprezintă producție brută sau prelucrată primar (șeptel, grâne, plante pentru ulei, tutun, grăsimi vegetale și uleiuri), produse pentru care România nu are încă puse la punct filiere integrate de procesare. De asemenea, productivitatea muncii în industria alimentară din România, măsurată prin valoarea adăugată brută/persoană angajată, în perioada 2008-2010, continuă să se situeze la un sfert din cea a țărilor UE-27, contribuind la menținerea unei ponderi scăzute (valoric) a producției alimentare românești, în total UE.

În România, există un dezechilibru structural în ceea ce privește consumul alimentar al populației, precum și deficiențe de ordin calitativ în producția și comercializarea alimentelor. Totodată, sectorul agricol, deși dispune de condiții naturale deosebit de favorabile pentru acoperirea, cel puțin a necesarului de consum intern, nu asigură accesul întregii populații la o alimentație rațională, iar prețurile unor produse alimentare nu sunt accesibile grupurilor vulnerabile. **Autoconsumul alimentar este ridicat**, în special în zonele rurale, iar pentru aprovizionarea orașelor se importă unele alimente de bază. Consumul alimentar în România, comparativ cu țările dezvoltate din Europa, este deficitar la carne, lapte, ouă, pește și la unele sortimente de legume și fructe, dar este excedentar la produsele din cereale. Satisfacerea nevoilor populației și realizarea unei alimentații echilibrate depinde atât de crearea unor disponibilități suficiente de consum, cât și de creșterea puterii de cumpărare.

Produsele tradiționale prezintă oportunități importante de creștere economică, în special în zonele rurale izolate sau defavorizate, dacă sunt abordate prin măsuri strategice concertate.

Dinamica înregistrării acestor produse în Registrul de atestare a produselor tradiționale a crescut semnificativ, în ultimii ani, cu un maxim de 1.034 produse, în anul 2011. Cu toate acestea, România are, din aprilie 2011, un singur produs tradițional protejat la nivel european, ca indicație geografică protejată (IGP), situație inexplicabilă, având în vedere că, la

sfârșitul anului 2012 erau înregistrate, la nivel național, un număr de 4.180 produse tradiționale (un volum excesiv, comparativ cu țările europene). Majoritatea acestor produse provin din sectoarele lapte și produse lactate, preparate din carne, precum și din industria de morărit și din sectorul producției de băuturi - produse cu caracteristici specifice zonelor de proveniență (*Sursa: Date operative MADR, 2012*).

Agricultura ecologică este un sistem dinamic în România, cu un potențial cert de dezvoltare, fapt ilustrat de ritmul accelerat de creștere din ultimii ani (circa 20% anual). Conform Strategiei Naționale de Export a României, numărul operatorilor s-a triplat în 2011 față de 2010, numărul total estimat în 2012 fiind de 26.736 operatori - de aproape 7 ori mai mare față de 2007 (98,7% dintre operatori sunt producători agricoli, iar diferența o reprezintă segmentul de procesare și comercializare).

Silvicultura

Suprafața fondului forestier național al României, conform datelor INS 2011, este de 6,52 milioane ha, din care suprafața împădurită 6,36 milioane ha (26,7% din suprafața țării), ocupând locul 12 în Europa și locul 8 în Uniunea Europeană, suprafața împădurită ce revine pe cap de locuitor fiind de 0,29 ha.

Structura pe tipuri de proprietate a fondului forestier național este următoarea: proprietate publică a statului: 3,28 milioane ha (50,3% din total); proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale: 1,03 milioane ha (15,8%); proprietate privată a persoanelor fizice și juridice: 2,13 milioane ha (32,7%); proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale: 0,08 milioane ha (1,2%).

Repartizarea pe specie a suprafeței împădurite este următoarea: rășinoase – 30,6%, foioase – 69,4%, din care: fag – 32,6%, cvercinee – 16,7%, foioase tari – 15,1%, foioase moi – 5,0%.

Conform studiilor Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, procentul optim de împădurire a României este de 32% din totalul suprafeței. În aceste condiții, mărirea suprafeței împădurite reprezintă un punct important în planul de dezvoltare pe termen mediu și lung a silviculturii și poate fi pus în aplicare prin împădurirea terenurilor degradate și a terenurilor cu productivitate agricolă scăzută, precum și a terenurilor agricole necultivate.

De remarcat faptul că în zona de câmpie procentul acoperirii cu păduri este foarte redus (sub 10%), zonă ce trebuie monitorizată în mod special, inclusiv prin crearea perdelelor forestiere de protecție a câmpurilor și căilor de comunicații, cu rol important în combaterea fenomenelor extreme (secetă și inundații), care se manifestă cu o intensitate tot mai mare.

Sistemul de irigații

Suprafața amenajată pentru irigații, în anul 2010, ocupă circa 22% din suprafața agricolă a țării și este aproximativ egală cu cea amenajată pentru desecări.

Cu toate acestea, în anul 2011, **suprafața irigată** a fost de doar 3,2% din suprafața totală amenajată, apa pentru irigații livrându-se Organizațiilor de Îmbunătățiri Funciare (OIF) și celorlalți beneficiari numai la solicitarea acestora. Amenajările pentru irigații nu mai corespund noii structuri a exploatațiilor agricole, fapt ce a impus ca procesul de reformă a sectorului agricol să includă și măsuri de restructurare a modului de administrare și utilizare a infrastructurii existente, astfel: infrastructura națională de irigații și îmbunătățiri funciare a fost păstrată în proprietatea și administrarea statului până la un anumit nivel, iar infrastructura intermediară și finală a fost transferată în proprietatea și administrarea utilizatorilor finali (fermierilor), organizați în structuri asociative (Organizații de Utilizatori de Apă pentru Irigații – OUAI și Federații de Organizații de Utilizatori de Apă pentru Irigații – FOUAI). Datorită numărului mare de exploatații, mici și foarte mici, procesul de asociere a acestora este greoi, astfel că suprafața irigată, în ultimii ani, a fost în scădere, mult sub necesar.

Structurile agrare actuale sunt mult schimbate față de momentul proiectării sistemelor de irigații. Irigațiile reprezintă o treaptă superioară în dezvoltarea fermelor, nu se poate oferi

unui fermier irigații prin sistemele ANIF, dacă respectivul fermier nu a atins un nivel de dezvoltare economică care să-i permită să administreze irigațiile.

Serviciile de consultanță agricolă

Serviciile de consultanță sunt insuficiente și acestea nu pot compensa nivelul scăzut de educație al populației rurale: 850 de angajați din rețeaua națională de consultanță, în 2012. Raportul consultant/beneficiari de consultanță agricolă este de 1:3.636 (inclusiv din agricultura de subzistență) sau, în termeni de acoperire geografică, un consultant pentru 6 sate, cu influență negativă asupra eficienței serviciilor oferite fermierilor. Apare astfel nevoia urgentă de conformitate cu Regulamentul (CE) nr.73/2009, ce prevede obligativitatea statului membru de organizare a unui sistem de consultanță pentru agricultori, care să ofere consultanță fermierilor în materie de gestionare, bune practici agricole și de mediu, realizarea transferului tehnologic, diseminarea rezultatelor cercetării științifice aplicative, promovarea Politicii Agricole Comune și a programelor de finanțare europene și guvernamentale.

Tendința majoră generală observată la nivel mondial în ceea ce privește serviciile de extensie este interacțiunea strânsă a acestora cu cercetarea agricolă, consilierul fiind o interfață corespunzătoare între sectorul de cercetare și comunitatea agricolă. Prin dimensiune, structură de organizare și nivel de specializare, actualul sistem de consultanță nu este însă pregătit să urmărească aceste tendințe.

Asociațiile agricole și grupurile de producători

Asocierea în agricultură rămâne la un nivel scăzut, producătorii români confruntându-se încă cu probleme de infomare, mentalitate, dar și de suprafiscalizare și management. În perioada 2000 - 2010, se remarcă o tendință de creștere a numărului asociațiilor agricole, totuși ponderea acestora rămâne redusă, cu o variabilitate regională. Aproximativ 150 de cooperative agricole sunt înregistrate la nivel național, active mai ales în partea de SE (20,4%). Acest număr este considerabil mai mic decât în alte țări, precum Franța (3.500 de entități), Spania (4.200) sau Italia (5.000), SUA și chiar Japonia.

Motivele sunt atât sociale (reminiscențe legate de fostele CAP și scepticismul gospodăriilor rurale privind orice formă de asociere), cât și financiare, în contextul resurselor limitate pentru investiții de care dispun fermierii și costurilor suplimentare legate de înregistrarea și funcționarea unei cooperative (contabilitate, administrare, obligații fiscale ș.a.). Apartenența la cooperative agricole este foarte scăzută, asociațiile și cooperativele acoperind numai 13,2% din totalul terenului arabil, în 2010, în descreștere față de nivelul de 15,7% înregistrat la Recensământul Agricol din 2002. În comparație, în Franța, 38% din populație și 75% din producătorii agricoli sunt membri de cooperativă.

Diversificarea economiei rurale și activitățile economice alternative

Oaltă problemă-cheie pentru succesul oricărei politici de dezvoltare rurală, și în mod particular pentru România o reprezintă diversificarea economiei rurale și dezvoltarea și promovarea activităților economice alternative. Acest obiectiv este strâns legat de nivelul de educație și calificare al forței de muncă rurale: transferul forței de muncă de la activități agricole la activități non-agricole necesită o evaluare a instruirii, calificărilor și abilităților, precum și a nevoilor de instruire continuă. Crearea și dezvoltarea de noi activități economice, sub forma de noi exploatații, noi întreprinderi sau noi investiții în activități neagricole, sunt măsuri esențiale pentru dezvoltarea și competitivitatea zonelor rurale din România.

Întreprinderile mici și mijlocii au un rol important în menținerea și consolidarea economiei rurale din România, prin crearea de noi ocupații și nișe de piață, creșterea oportunităților de angajare, încurajarea concurenței pe piață și vitalizarea economiilor aflate la nivel regional sau local. O măsură de dezvoltare a exploatațiilor și întreprinderilor trebuie să faciliteze instalarea inițială a tinerilor fermieri și ajustarea structurală ulterioară a exploatațiilor lor, diversificarea activităților neagricole în cadrul exploatațiilor, precum și înființarea și dezvoltarea IMM-urilor neagricole în zonele rurale. Trebuie încurajată, de asemenea,

dezvoltarea fermelor mici care sunt potențial viabile din punct de vedere economic. Pentru a se asigura viabilitatea noilor activități economice sprijinite în cadrul acestei măsuri, sprijinul trebuie condiționat de prezentarea unui plan de afaceri.

Având în vedere starea ruralului românesc, experiența incipientă în implementarea programelor europene precum și propunerea Comisiei privind sprijinul pentru dezvoltare rurală prin Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) după 2013, care prezintă multe elemente de noutate în procesul de dezvoltare și implementare a politicilor de dezvoltare rurală post 2013 va fi necesar să se acorde o atenție deosebită următoarelor aspecte: *identificarea și ierarhizarea corectă a priorităților de dezvoltare rurală* – pentru a se evita dispersia sprijinului la un număr mare de măsuri și astfel, reducerea eficienței viitorului program; *evaluarea conjugată a constrângerilor de implementare* – care vizează condițiile de eligibilitate, intensitatea intervenției comunitare și intensitatea funcționalității instituționale; *evaluarea compatibilității dintre măsurile propuse în meniul comunitar și nevoile reale ale ruralului românesc*; *definirea exactă a obiectului intervenției și stabilirea cuantumului intervenției* – valorificarea oportunității de „flexibilitate”.

În județul Argeș, distribuția terenului agricol pe utilități este următoarea:

Suprafața totală în Km2	6826,31	%
suprafața agricolă	3449,54	51
păduri și terenuri cu vegetație forestieră	2899,47	42
ape și bălți	93,54	1
alte suprafețe	383,76	6

Situația fondului funciar agricol pe folosințe este următoarea:

Specificații	Suprafața pe categorii de folosință					
	Arabil	Pășuni	Fânețe	Vii	Livezi	Agricol
ha	171660	103158	45807	1265	22998	344954
%	49,76	29,9	13,28	0,39	6,67	100

În acest context al dezvoltării agriculturii românești și al distribuției terenului pe utilități, în județul Argeș, pentru creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% se impun următoarele măsuri:

- a. Întinerirea exploatațiilor agricole, prin atragerea forței de muncă tinere în agricultură;
- b. Îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor profesionale ale lucrătorilor din agricultură, silvicultură, industria alimentară și piscicultură, inclusiv prin susținerea programelor de formare continuă;

- c. Creșterea nivelului de pregătire generală a fermierilor pentru managementul și administrarea fermelor și în domeniul managementului financiar;
- d. Creșterea ofertei de servicii de consiliere și consultanță în mediul rural, sub raport numeric și calitativ;
- e. Formarea și conștientizarea proprietarilor de păduri privind administrarea în cele mai bune condiții a resurselor forestiere, întărirea capacității de inițiativă și de acțiune;
- f. Sporirea capacității micro-întreprinderilor din spațiul rural de a oferi locuri de muncă pentru populația rurală în sectorul agricol și non-agricol, în vederea creșterii veniturilor și stabilizării populației rurale;
- g. Dezvoltarea pe baze noi a sistemului de agricultură ecologică, adaptat nevoilor pieței;
- h. Conștientizarea importanței practicării agriculturii ecologice în mediul rural, ca o soluție de revitalizare a spațiului rural;
- i. Promovarea pe piață a produselor românești de calitate, a produselor ecologice atestate, a produselor tradiționale autentice, a mărcilor locale și regionale valoroase;
- j. Adaptarea unităților din industria alimentară la cerințele de consum și de securitate alimentară (în creștere) ale consumatorului;
- k. Creșterea ponderii produselor alimentare (materii prime) procesate;
- l. Investiții în tehnologii și produse noi, care să crească valoarea adăugată a produselor obținute și să sporească competitivitatea sectorului de procesare;
- m. Îmbunătățirea calității materiei prime utilizate în industria alimentară și îndeplinirea standardelor de calitate ale produselor procesate;
- n. Crearea și dezvoltarea unui sistem funcțional de colectare și depozitare a resurselor agricole utilizate în industria alimentară;
- o. Sporirea încrederii consumatorilor în produsele agroalimentare românești, creșterea ponderii acestora în consumul anual (cantitativ și valoric), crearea unui brand teritorial agroalimentar puternic/recunoscut;
- p. Valorificarea oportunităților oferite producătorilor din teritoriul desemnat din zona agroalimentară de piața națională și europeană, crearea/exploatarea avantajelor competitive și concurențiale;
- q. Introducerea de metode de marketing specifice domeniului agribusiness (studierea pieței, tehnici moderne de comercializare și promovare a produselor românești de calitate, vânzare directă ș.a.);
- r. Dezvoltarea sistemelor agro-forestiere cu înaltă valoare ecologică și socială;
- s. Dezvoltarea de filiere noi de recoltare și procesare a produselor pădurii;
- t. Creșterea valorii adăugate a produselor lemnoase și a competitivității pe filiera lemnului;
- u. Îmbunătățirea căilor de acces forestiere, cu respectarea cerințelor de mediu;
- v. Refacerea infrastructurii de irigații și adaptarea sistemelor de irigații la structura actuală și viitoare a fermelor din teritoriul desemnat, în scopul creșterii performanțelor de producție și financiare ale exploatațiilor agricole;
- w. Crearea unor servicii de consiliere și consultanță accesibile și adaptate nevoilor lucrătorilor agricoli din mediul rural, în vederea ameliorării performanțelor economice ale exploatațiilor agricole;
- x. Îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale ale lucrătorilor din agricultură, silvicultură și industria alimentară, prin implicarea serviciilor de

- consiliere profesională și consultanță practică aplicată, în strânsă conexiune cu cercetarea și învățământul agricol;
- y. Înființarea și organizarea de grupuri de producători, pentru îmbunătățirea calității producției, în toate sectoarele și sub toate formele;
 - z. Crearea oportunității de valorificare în comun a producției agricole, de către organizațiile/grupurile de producători (înființarea de depozite ale producătorilor de legume-fructe, unități proprii de colectare și procesare a materiilor prime agricole, piețe specializate pentru vânzarea directă de animale vii, cereale, pește, miere, produse tradiționale atestate etc.);
 - aa. Adaptarea producției la cerințele pieței și valorificarea unei cote (în creștere) din producția comercială individuală prin asociațiile/cooperativele producătorilor, pe baza contractelor comerciale ferme/stabile;
 - bb. Crearea unui sistem flexibil de susținere financiară a dezvoltării fermelor mici și mijlocii: scheme de garantare și de creditare, fonduri de capital, sistem de subvenționare a dobânzii, instrumente de microcreditare, fonduri mutuale (asigurări de risc) ș.a.
 - cc. Diversificarea activității agricole prin dezvoltarea de inițiative antreprenoriale neagricole, care să promoveze tehnologii noi;
 - dd. Sprijinirea înființării de micro-întreprinderi în sectorul non-agricol din mediul rural, precum și dezvoltarea celor existente, promovarea antreprenoriatului;
 - ee. Reorientarea forței de muncă din mediul rural către activități productive non-agricole și crearea unor oportunități alternative de angajare pentru populația din mediul rural;
 - ff. Sprijinirea și menținerea agriculturii tradiționale în zonele dezavantajate - vulnerabile la declinul economic și depopulare;
 - gg. Renașterea tradițiilor sociale și culturale, conservarea patrimoniului natural și cultural;
 - hh. Dezvoltarea infrastructurii rurale agricole și silvice;
 - ii. Modernizarea sectorului pescăresc teritorial;
 - jj. Sporirea competitivității produselor pescărești teritoriale pe piață;
 - kk. Adaptarea produselor pescărești la nevoile și cerințele consumatorului (locali, turiști etc).

Măsurile de „Creștere a ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%” prin dezvoltarea industriei

Economia județului Argeș a înregistrat o creștere semnificativă de 3,2 miliarde de lei în perioada 2009-2010, de la 17,55 miliarde de lei până la 20,75 miliarde de lei. Explicația acestei valori considerabile, mai ales într-o perioadă de criză, o reprezintă Uzina Dacia, motorul economiei din județ care a propulsat județul Argeș pe primul loc din țară datorită vanzarilor de mașini. În perioada 2009-2010 Uzina Dacia a vândut peste 660.000 de mașini, cele mai multe mergând la export, 581.413 de unități, iar 78.592 de mașini au ajuns la clienții din țară. În acest context, de mare succes s-a bucurat modelul Dacia Duster, acesta reușind în primul an de comercializare să fie comandat în peste 100.000 de unități. În prezent, jumătate din cele 65 de vehicule fabricate în fiecare oră la Mioveni sunt Duster. De la lansarea sa, la jumătatea anului 2010, pe plan mondial au fost vândute aproape 127.000 de unități Dacia Duster.

Cu privire la forța de muncă, populația activă, pe fondul unei tendințe de scădere, era la sfârșitul anului 2004 de 1,183 mii. persoane cu 110, 8 mii persoane mai puțin decât în anul

2000. Caracteristic forței de muncă ocupate este faptul că un procent substanțial din aceasta (39,4%) lucrează în agricultură, restul de 51,6% fiind împărțită aproape egal între sectoarele industrie și construcții (29,4%) și servicii comerciale și sociale (31,2%). Dezechilibrele economice din perioada de tranziție au influențat substanțial fenomenul de somaj, astfel că în regiune la sfârșitul anului 2004 s-au înregistrat 94,7 mii someri reprezentând 17,0% din total țară, din care 39,6% erau femei.

PIB-ul a crescut cu 2%. La capitolul productivitate, județul Argeș se situează pe un loc fruntea cu o valoare de 22,15 miliarde lei și un avans de 2,2 %. Pe primul loc la cea mai rapidă creștere economică se află Bucureștiul, urmat de Timiș, Cluj și Argeș. Argeșul ocupă un loc fruntea între județele țării și la capitolul venituri exprimate în PIB pe cap de locuitor, cu 8256 de euro/cap de locuitor pentru 2011. Rata somajului în scădere în județ, de la 7,4 cât se înregistra în 2010 la 7,2. În regiune, județul Argeș sta cel mai bine la acest capitol, devansând județele Teleorman, Ialomița, Calarasi, Dambovită, Giurgiu și Prahova.

Industria deține rolul principal în economia județului Argeș. Dominante sunt ramuri ale industriei grele, construcții de mașini, petrochimia, exploatarea forestieră, prelucrarea lemnului.

Lider în domeniul industriei constructoare de autoturisme, "S.C. AUTOMOBILE DACIA GROUPE RENAULT S.A. Pitești" reprezintă principala investiție externă din județul Argeș și una dintre cele mai mari la nivel național.

Obiectivul Dacia este acela de a produce o gamă de vehicule robuste, fiabile și accesibile pentru clienții români și străini, la standarde de calitate Renault. Dacia este a doua marcă a Grupului Renault, contribuind în mod semnificativ la îmbunătățirea imaginii României în lume.

Cifra de afaceri a companiilor din județul Argeș ce activează în sectorul auto a crescut în 2008 cu 46% la 4,17 miliarde de euro, de la 2,85 de miliarde de euro în cursul anului trecut. Cifra de afaceri a companiilor din județ reprezintă aproape 40% din totalul industriei auto locale, estimată de Asociația Constructorilor de Automobile din România (ACAROM) la 10,7 miliarde de euro în 2008.

"Argeș este cel mai important județ din România din industria auto. (...) În ordinea aportului la cifra de afaceri a industriei urmează Timiș și București", conform datelor ACAROM.

Printre companiile ce dețin bunități de producție în județul Argeș se numără Leoni Wiring, Johnson Controls, Ronera Rubber, Auto Chassis International, Valeo, sau Inergy Automotive.

Raportat la Produsul Intern Brut, estimat la 130 de miliarde de euro în 2008, industria auto reprezintă 8,3% din total.

Situația industriei extractive și prelucrătoare în județul Argeș se prezintă astfel:

Unitățile locale active din industrie, CAEN Rev. 2, în anul 2008

număr unități

Regiuni Județe Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	Total	din care: pe clase de mărime, după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
România	546875	483618	50494	10757	2006
Industria extractivă	1297	824	345	76	52
Industria prelucrătoare	58505	41835	11752	4026	892
Județul Argeș	14534	12641	1502	328	63
Industria extractivă	36	13	19	1	3
Industria prelucrătoare	1843	1302	377	125	39

¹⁾ Include numai unitățile locale organizate ca societăți comerciale.

Cifra de afaceri a unităților locale active din industrie, conform CAEN Rev. 2, în anul 2008

milioane lei (RON) prețuri curente

Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	România	Regiunea Sud-Muntenia	Județul Argeș
Total	959414	114074	37879
Industrie extractivă	13333	2622	455
Industrie prelucrătoare	241259	51034	20347

¹⁾ Include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale .

Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, conform CAEN Rev. 2, în anul 2008

milioane lei (RON) preturi curente

Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	România	Regiunea Sud-Muntenia	Județul Argeș
Total	143314	16439	4774
Industrie extractivă	8548	3535	574
Industrie prelucrătoare	32219	5909	2127

¹⁾ Include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale.

În acest context al dezvoltării industriei în județul Argeș, pentru creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% au fost identificate următoarele măsuri:

- a. modernizarea sectorului agricol și extinderea activităților economice în mediul rural (serviciile și mica industrie);
- b. promovarea uceniciei la locul de muncă pentru tinerii cu un nivel scăzut de instruire și fără calificare;
- c. acordarea de stimulente fiscale pentru întreprinderile care utilizează contracte cu durată nedeterminată sau pentru convertirea contractelor temporare în contracte cu durată nedeterminată;
- d. acordarea de sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi de către tineri urmărindu-se consolidarea antreprenoriatului în rândul tinerilor;
- e. îmbunătățirea activității în toate sectoarele industriale, cu deosebire în ramurile industriale cu potențial ridicat la export;
- f. dezvoltarea competențelor pentru noua piață a muncii în contextul formării continue;
- g. combaterea discriminării și promovarea includerii sociale prin asigurarea accesului la ocupare;
- h. reducerea discrepanțelor dintre cele două sexe pe piața muncii;
- i. stimularea mobilității forței de muncă;

- j. creșterea și îmbunătățirea investițiilor în cercetare și dezvoltare în parteneriat cu unitățile administrative teritoriale;
- k. formarea unei baze industriale solide prin investiții în instalații, utilaje, echipamente și tehnologii moderne.

B. Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României.

Asumarea obiectivelor strategiei *Europa 2020* implică, pentru România și implicit pentru teritoriul desemnat, recuperarea decalajelor fata de actualul nivel mediu atins în UE pentru investițiile în CDI. *Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare (sectoarele public și privat) trebuie să atingă 2% din PIB în anul 2020 la nivel național, iar în teritoriul desemnat se propune 1% din PIB județul Argeș.*

Pentru atingerea tintei asumate, la nivel teritorial, au fost identificate 3 direcții principale de acțiune corespunzătoare perioadei 2014-2020:

- a) *Întărirea capacității și a performanțelor sistemului CDI prin:*
 - ✓ dezvoltarea numerică și calitativă a resurselor umane pentru cercetare;
 - ✓ elaborarea unei strategii teritoriale în domeniul inovării;
 - ✓ Îmbunătățirea structurii și a performanțelor sistemului CDI, prin reorganizarea activității de cercetare la nivel Teritorial.
- b) *Stimularea creșterii investițiilor CDI în sectorul privat prin:*
 - ✓ susținerea proiectelor CDI inițiate și conduse de întreprinderile din sectorul privat;
 - ✓ susținerea dezvoltării infrastructurii CDI și a transferului de tehnologie în cadrul firmelor.
- c) *Dezvoltarea dimensiunii teritoriale a politicilor și programelor CDI prin:*
 - ✓ participarea activă a cercetătorilor la inițiativele majore din cadrul teritoriului desemnat „Argeș - Muscel” și din toate domeniile: industria auto, agricultura, industria alimentară, pomicultura etc;
 - ✓ racordarea cercetării la nivel teritorial de cel la nivel național și european.

În ceea ce privește sistemul de cercetare agricol, la nivelul teritoriului desemnat activează următoarele instituții de Cercetare-Dezvoltare:

- **Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești - Mărăcineni, Argeș**, a carui activitate științifică se desfășoară în 4 laboratoare/departamente de cercetare: 1. *genetica și ameliorare*; 2. *Inmultire, culturi de tesuturi – virologie*; 3. *Tehnici, tehnologii – protecție fitosanitară*; 4. *Arbusti – capsun*.

Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Mărăcineni, Argeș are ca obiective principale de activitate:

- crearea de soiuri noi de pomi, arbuști fructiferi și căpșun, selecția de noi varietăți dendrologice;
- îmbunătățirea tehnicilor de cultură privind normarea încărcăturii de rod, fertilizării, lucrările și întreținerea solului;
- stabilirea unui sistem integrat de control al bolilor și dăunătorilor, buruienilor cu reducerea poluării;
- producerea de material săditor pomicol și dendrologic din verigi superioare: prebază, bază, certificat;

- fundamentarea cercetărilor de ameliorare genetică și biotehnologie, prin aspecte de fiziologie și biochimie;
 - verificarea în ferma pilot a rezultatelor obținute și promovarea în producție.
- **Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură, Ștefănești Argeș**, a cărui scop este desfășurarea activității de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică în domeniul biotehnologiilor și al disciplinelor conexe, prin participarea la:
 - elaborarea strategiilor de dezvoltare din domeniul biotehnologiilor plantelor horticole;
 - realizarea cu prioritate a obiectivelor științifice și tehnologice ale programelor naționale de cercetare științifică și dezvoltare biotehologică;
 - participarea la realizarea unor obiective din programe internaționale încheiate direct sau în colaborare cu parteneri din alte țări;
 - implementarea rezultatelor cercetării din domeniul biotehnologiilor horticole în sfera economică a României.

Pe lângă laboratorul de viticultură și mentenanță a colecției naționale de germoplasmă viticolă, în cadrul institutului mai funcționează alte 7 laboratoare, și anume:

- laborator de virologie;
- laborator de ameliorare;
- laborator de chimia și fiziologia plantelor horticole;
- laborator de chimia vinului;
- laboratoare de obținere și conservare a resurselor de germoplasmă;
- laborator de înmulțire in vitro a speciilor horticole;
- laborator genetică și biologie moleculară ce vizează detectarea, identificarea și cuantificarea organismelor modificate genetic.

Datorită importanței horticulturii, favorabilității terenurilor din teritoriului desemnat pentru cultura plantelor horticole și a tradiției în domeniul horticulturii, existența unei facultăți horticole reprezintă o opțiune utilă pentru formarea specialiștilor, promovarea și creșterea competitivității domeniului horticol.

Programul de studii universitare de licență Horticultură face parte din cadrul Facultății de Științe a Universității din Pitești. Învățământul superior horticol a fost promovat în Universitatea din Pitești începând cu anul 1999, iar pentru promovarea și dezvoltarea învățământului superior horticol o contribuție semnificativă a fost adusă de cadre didactice universitare de renume din cadrul Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București și de către cercetători din cadrul unor prestigioase instituții de cercetare din Județul Argeș: Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești – Mărăcineni, Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură Ștefănești – Argeș. Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Albota.

- **Asociația Amelioratorilor, Producătorilor și Comercianților de Sămânță și Material Săditor din România – AMSEM**, a cărui obiectiv este de a introduce progresul genetic prin ameliorarea, sprijinirea pentru asigurarea producției și calității semințelor și a materialului săditor la principalele plante de cultură agricole și horticole, dezvoltarea pieței interne, protecția intelectuală și a veniturilor, echilibrul prețurilor atât pentru membri săi, cât și pentru producătorul agricol, participarea la elaborarea legislației române și europene, stimularea schimburilor internaționale cu semințe și material săditor.

C.Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990

Conform EUROSTAT, singurul indicator structural publicat pentru emisiile totale de gaze cu efect de seră (GES) este *indicele emisiilor GES (excluzând LULUCF)*, raportat la anul de bază 1990 (prin excepție, pentru România, anul de bază luat ca referință de EUROSTAT și față de care se calculează în prezent acest indice este anul 1989).

Pentru a atinge ținta de reducere a emisiilor de GES cu **20%** față de anul de referință 1990, așa cum a fost formulat acest obiectiv în contextul Strategiei Europa 2020, valoarea *indicii emisiilor de GES* trebuie să se situeze sub **maximul de 80**.

Inventarul privind măsurarea emisiilor gazelor cu efect de seră este realizat anual în România de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM). Datele preluate în acest document de fundamentare provin de la ANPM, care a calculat și transmis *indicele emisiilor de GES*, raportat la anul de bază 1990, conform cerințelor din Strategie.

Evoluția indicatorului în ultimii 10 ani

INDICATOR	1990	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2010
Indicele emisiilor GES (excluzând LULUCF)	100,00	58,22	60,76	63,50	64,23	61,76	63,68	63,05	60,27	78,00 (previzionat)
Indicele emisiilor GES (incluzând LULUCF)	100,00	49,36	53,54	56,93	58,11	54,40	56,64	56,43	53,02	73,15 (previzionat)

unde:

Conform EUROSTAT, indicatorul care reflecta implementarea acestui obiectiv la nivelul UE este "*Indicele emisiilor de gaze cu efect de seră*" a cărui valoare - țintă pentru anul 2020, în raport cu anul de referință 1990, trebuie să se încadreze în **maximul de 80**; această valoare ar corespunde unei reduceri în fapt de **20%** față de nivelul anului de bază 1990 (**indicele emisiilor de GES pentru anulul de bază 1990 =100**), așa cum a fost redactată ținta privind schimbările climatice în Strategia Europa 2020.

LULUCF – utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultură (Land use, land-use change and forestry).

Factori de influență

- Evoluția creșterii economice:** Declinul activităților economice și a consumului de energie din perioada 1989-1992 au cauzat direct scăderea emisiilor totale din această perioadă. Emisiile au început să crească în perioada 1994-1996, datorită revitalizării economiei.
- Sursele de producere a energiei:** după punerea în funcțiune a primului reactor al centralei nucleare Cernavodă (1996), emisiile GES au început să scadă până în 1999. După 1999 a fost înregistrată o tendință de creștere determinată de dezvoltarea economică din perioada 1999- 2006.
- Restricții de mediu:** creșterea prețurilor datorită restricțiilor de mediu va conduce operatorii economici și ceilalți consumatori către aplicarea măsurilor de creștere a eficienței energetice și economisire.
- Evoluția structurii economice:** evoluția ponderii diverselor sectoare în economie influențează evoluția emisiilor de GES. Se preconizează o creștere a ponderii sectorului servicii în economie, sector la nivelul căruia emisiile GES este mai scăzut, ceea ce poate conduce și la o scădere a emisiilor GES.

Limitări

- Limitări instituționale:* lipsa personalului specializat în domeniul schimbărilor climatice la nivelul fiecărui minister cu responsabilitate în domeniu; lipsa aplicării ferme din motive instituționale și educaționale a strategiilor elaborate.
- Limitări procedurale, legislative:* lipsa Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice; lipsa mecanismelor de monitorizare a implementării prevederilor

deciziei privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră.

3. *Limitări bugetare*: lipsa resurselor financiare pentru elaborarea studiilor de cercetare pentru identificarea tendințelor și măsurilor ce trebuie întreprinse pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice; slaba finanțare a sectorului CDI (Cercetare, Dezvoltare, Inovare).

Riscuri:

1. Neincluderea măsurilor referitoare la combaterea schimbărilor climatice în cadrul strategiilor de dezvoltare din diferite sectoare care influențează emisiile GES și slaba dezvoltarea a capacității administrative la nivelul acestor sectoare, creează *riscul de a nu putea monitoriza în mod eficient nivelul emisiilor de GES și de a nu corela politica de dezvoltare economică cu nivelul emisiilor.*
2. Lipsa adoptării măsurilor poate conduce la *riscuri privind respectarea angajamentelor comunitare*; lipsa resurselor financiare pentru asigurarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, poate conduce la pierderea eligibilității României de a participa la mecanismele flexibile ale Protocolului de la Kyoto.

Pentru atingerea tintei asumate în cadrul teritoriului desemnat vor fi întreprinse următoarele 5 măsuri integrate:

- b) *Reducerea emisiilor de GES din sectorul energetic*, prin re tehnologizarea unor instalații de ardere, investiții pentru grupuri noi cu emisii reduse de GES și stimularea producerii de energie din surse regenerabile;
- c) *Reducerea emisiilor de GES din domeniul transporturilor*, prin creșterea gradului de utilizare a transportului public, îmbunătățirea infrastructurii și a echipamentelor din domeniul feroviar și prin programul anual de stimulare a înnoirii parcului auto și retragerea din uz a vehiculelor poluante;
- d) *Atenuarea efectelor emisiilor de GES, prin Programul național de îmbunătățire a calitatii mediului*, precum și prin realizarea de spații verzi în localități, prin creșterea suprafețelor împadurite și extinderea spațiilor verzi în mediul urban;
- e) *Întărirea capacității administrative pentru susținerea creșterii durabile la nivel teritorial.*

D.Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie

Tinta națională pentru energia din surse regenerabile este cea impusă de Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, conform căreia ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie va trebui să fie de 24% în 2020.

Din analiza potențialului energetic al surselor regenerabile de energie rezultă că, pentru atingerea valorii stabilite pentru 2020, România va trebui să valorifice 63,5 % din potențialul total al surselor regenerabile de energie de care dispune. În vederea atingerii țintei naționale, în intervalul 2014-2020, la nivel teritorial, măsurile propuse vizează:

- a) *Realizarea unor instalații pentru creșterea producției de energie din surse regenerabile;*
- b) *Continuarea finanțării:*
 - ✓ programului de *înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire* cu cele care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană sau alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calitatii aerului, apei și solului;
 - ✓ proiectelor privind *producerea energiei din surse regenerabile*: eoliană, geotermală, solară, biomasa, microhidrocentrale;
 - ✓ programului privind creșterea producției de energie din surse regenerabile.

- c) *Promovarea utilizării surselor regenerabile locale* pentru producerea energiei electrice și termice la consumatorii finali - clădiri (de exemplu, prin realizarea de centrale termice pe rumegus și sistem propriu de distribuție agent termic; transformarea punctelor termice în centrale termice cu funcționare pe rumegus; montarea colectoarelor solare la centralele termice de cartier; prepararea apei calde menajere prin panouri solare montate la centralele termice);
- d) *Continuarea promovării surselor regenerabile de energie prin intermediul certificatelor verzi;*
- e) *Demersuri pentru elaborarea unor sisteme de certificare sau sisteme de calificare echivalente* pentru instalatorii de cazane și sobe mici pe baza de biomasa și sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermice de mică adâncime și pompe de caldura.

E. Creșterea cu 20 % a eficienței energetice

În condițiile în care majoritatea statelor membre au avut întrebări legate de cuantificarea obiectivului de eficiență energetică, în cursul lunii mai a.c. Comisia Europeană a furnizat mai multe documente de clarificări metodologice și a organizat reuniuni bilaterale cu toate statele membre. Din clarificările Comisiei Europene a rezultat că este la latitudinea fiecărui stat membru alegerea indicatorului (consumul de energie primară, consumul de energie finală sau intensitatea energetică).

Pe de altă parte, în data de 31 mai a.c, în cadrul reuniunii Consiliului UE Energie, miniștrii responsabili pentru energie au avut un schimb de opinii cu privire la procesul de fixare a țintelor naționale în domeniul eficienței energetice în contextul Strategiei UE 2020. Majoritatea intervențiilor au subliniat necesitatea clarificării metodologiei, care trebuie să fie însoțită de definițiile necesare statelor membre pentru a identifica acele sectoare unde trebuie întreprinse eforturi de creștere a eficienței energetice. De asemenea, statele membre au subliniat că procesul de translație la nivel național a țintei UE de 20% nu trebuie să genereze poveri administrative și să limiteze potențialul de creștere și competitivitatea economică. Comisarul Oettinger a exprimat deschiderea Comisiei de a continua dialogul cu statele membre pentru clarificarea aspectelor semnalate.

În contextul celor de mai sus, fundamentarea translației la nivel național a obiectivului UE de 20%, redată în cele ce urmează, se înțelege ca fiind elaborată în condițiile unor ipoteze de lucru. Pe cale de consecință, ținta națională rezultată pe baza fundamentării are un caracter indicativ.

România optează pentru utilizarea ca indicator a consumului de energie primară deoarece, pe de o parte, consumul de energie primară include și sectoare unde România are potențial de economisire (de exemplu sectorul energetic), iar pe de altă parte în reducerile de consum se vor contabiliza pe lângă economiile realizate urmare aplicării măsurilor de eficiență energetică și efectele actualei crize economice, ale aplicării legislației de mediu (în primul rând a celei privind reducerea emisiilor de CO₂), precum și ale ajustării economice și schimbărilor structurii mixului energetic.

Plecând de la faptul că modelul PRIMES 2007 prognozează pentru România în anul 2020 un consum de energie primară de cca. 53 Mtep, iar CNP a prognozat recent pentru același an un consum de energie primară de 40,1 Mtep, rezultă că este posibilă o economie de energie primară de 12,841 Mtep respectiv 24,2 % față de valoarea din PRIMES 2007 pentru anul 2020.

Ținând cont de gradul de incertitudine care afectează prognozele în general și prognozele actuale în special, se poate considera că **România va putea realiza o economie de energie primară de cca. 10 Mtep (cca. 19%) la nivelul anului 2020 comparativ cu proiecțiile PRIMES 2007.**

Factori de influență:

1. Durata actualei crize economico-financiare și evoluția PIB – consumul de energie este influențat de evoluțiile în plan economic și de ajustările economice;
2. Aplicarea legislației de mediu – aplicarea directivei ETS are ca efect colateral îmbunătățirea eficienței energetice.

Limitări și riscuri:

1. Reticența sistemului bancar de a acorda credite pentru proiectele de eficiență energetică;
2. Nivelul scăzut de conștientizare al populației și al operatorilor economici privind beneficiile aplicării măsurilor și noilor tehnologii de eficiență energetică;
3. Puterea scăzută de cumpărare și situația financiară a proprietarilor clădirilor (în cazul eficienței energetice a clădirilor);
4. Personal insuficient la nivel instituțional;
5. Neaplicarea (datorită actualelor constrângeri financiare) de către autoritățile publice centrale și locale a măsurilor prevăzute la art. 7 al OG nr. 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie.

În acest context la nivelul teritoriului desemnat – „Argeș- Muscel”, se propune creșterea cu 15 % a eficienței energetice, prin următoarele măsuri:

- a) Continuarea Programului de reabilitare termică a blocurilor de locuințe;
- b) Începerea unui Program de reabilitare termică a clădirilor populației de la sate;
- c) Aplicarea de către autoritățile publice centrale și locale a art. 7 al OG nr. 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie.

F. Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% - media cerută de UE României

Dreptul la educație al tuturor copiilor și tinerilor, indiferent de origine socială sau etnică, de sex sau apartenență religioasă, garantat de Constituția României, este departe de a constitui o realitate în cazul populației de etnie roma. Astfel, unele studii (*Țiganii. Între ignorare și îngrijorare*, ICCV, 1992, 1998, *Copiii romi din România?*, Salvați Copiii - UNICEF, 1999) relevă faptul că una dintre categoriile de populație grav afectată de fenomenul participării reduse la educație este această etnie. În cazul educației preșcolare, de exemplu, participarea copiilor romi este de aproape patru ori mai scăzută decât participarea întregii populații la acest nivel de educație, inegalitățile continuând în învățământul primar – cu aproximativ 25% mai puțin decât ceilalți copii – și gimnazial, în cazul căruia participarea școlară este cu 30% mai redusă. Trebuie amintit și faptul că analfabetismul este o problemă cu care se confruntă aproape 40% din populația adultă. Este și mai grav că acest procent foarte ridicat al analfabetismului a crescut în perioada de tranziție comparativ cu perioada precedentă, afectând populația tânără cu vârste cuprinse între 10 și 16 ani.

Un alt decalaj în ceea ce privește participarea la educație, în special la nivelul învățământului secundar inferior și învățământului post-obligatoriu, care afectează întreaga populație de vârstă tânără se manifestă între mediul urban și rural. Acest decalaj este alimentat atât de anumite “condiții generale” care situează mediul rural într-o poziție defavorizată față de urban (“gradul redus de echipare tehnico-edilitară, cantitatea și calitatea necorespunzătoare a infrastructurii sociale și serviciilor, slabă dezvoltare a sistemelor de comunicații, starea necorespunzătoare a rețelei de transport, în special rutier, pauperizare accentuată a unor grupuri de populație”), cât și de anumite probleme specifice sistemului de învățământ care se manifestă în zonele rurale: “starea necorespunzătoare a clădirilor și

logisticii în condițiile în care resursele disponibile pentru reabilitarea acestora sunt mai scăzute, numărul insuficient de cadre didactice calificate” ș.a., ca să se amintească numai unele dintre cele mai semnificative.

La nivel explicativ există câteva perspective generale de raportare la educația copiilor romi. O primă perspectivă, care ar putea fi numită socio-economică, încearcă să explice slaba participare școlară a copiilor romi ca o consecință directă a stării de sărăcie în care se găsește o mare parte a acestei populații. Un al doilea tip de abordare, “culturalistă”, explică participarea școlară redusă a romilor prin diferențele culturale, prin stilul diferit de viață al acestora. În acest sens, participarea redusă la școlarizare ar reprezenta o formă de rezistență a romilor la asimilarea culturală. În sfârșit, un al treilea tip de abordare vizează eșecul instituțional, încercând să găsească cauzele participării reduse în caracteristicile organizării sistemului de învățământ și în deficiențele politicilor educaționale promovate.

Astfel, abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de studiu început. Din punct de vedere economic, abandonul școlar reprezintă un indicator al eficienței sistemului școlar astfel încât, dacă indicele de abandon este mai mare atunci sistemul școlar respectiv este inefficient.

La finalul anului 2008 – 2009, rata abandonului în învățământul primar și gimnazial a fost de 1,7% (1,4% în primar și, respectiv 1,9% în gimnaziu), în ușoară scădere față de anul anterior. Se păstrează o valoare mai ridicată a abandonului în mediul rural, față de mediul urban (în special la nivelul învățământului gimnazial).

Cauzele pentru care tinerii părăsesc timpuriu educația și formarea sunt extrem de individuale. Cu toate acestea, este posibilă identificarea anumitor caracteristici recurente.

Părăsirea timpurie a școlii este strâns legată de un mediu dezavantajat din punct de vedere socio-economic și de un nivel scăzut de educație.

Cauze principale ale abandonului sunt:

- a. **situația materială** - De cele mai multe ori principalul motiv al abandonului școlar este sărăcia. Copiii care trăiesc în familii sărace au șanse mici de a-și însuși o educație școlară completă, deoarece datorită situației materiale precare, părinții nu pot asigura copiilor cele necesare pentru școală : caiete, cărți, ghiozdane, pixuri dar și îmbrăcăminte sau hrană.
- b. **relatiile în familie** - Mulți dintre copii sunt victime nu doar ale sărăciei, ci și ale angajării lor în munci gospodărești, persistența modelului cultural al gospodăriei taranesti, în care copiii sunt factor activ de sprijin în familie (în special în mediul rural și în familiile de romi).
- c. **dezinteresul părinților** - De multe ori părinții nu sunt interesați la ce fel de școală merg copiii lor, ce învață, dacă învață sau nu, sau dacă se integrează în colectivul de copii din clasa sau din școală.
- d. **nivelul de educație scăzut al părinților** - De cele mai multe ori populațiile defavorizate au un nivel foarte scăzut de educație. Unii dintre părinți nu au terminat nici cele 8 clase și nu consideră necesar pentru copiii lor să termine școala sau să meargă mai departe la liceu și facultate.
- e. **calitatea locuinței** - Datorită lipsei spațiului fizic, dotării precare și a lipsei utilitatilor, copiii nu dispun de condițiile necesare studiului și efectuării temelor. Din aceste motive rezultatele școlare scad, acest fapt implicând creșterea numărului cazurilor de insucces și de abandon școlar.
- f. **mediul familial** - De multe ori în aceste familii atmosfera este caracterizată de certuri frecvente și violente favorizate de consumul de alcool, lucruri ce au efecte negative asupra psihicului copilului, a capacității de asimilare, influențând comportamentul acestuia la școală și în societate.

Măsurile prevăzute la nivel teritorial pentru „Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%” sunt:

- a) Asigurarea accesului la educația de bază pentru toți copiii, tinerii și adulții, prin programe actualizate și adaptate grupurilor țintă, printr-o politică coerentă și prin mijloace adecvate;
- b) Formarea tinerilor în spiritul educației permanente, prin diversificarea și extinderea ofertei de educație printr-un parteneriat susținut cu principalii actori ai proceselor educaționale (instituții publice, societatea civilă, parteneri sociali, centre de resurse și inovare);
- c) Creșterea gradului de cuprindere a copiilor și tinerilor romi în toate nivelurile de învățământ;
- d) Creșterea responsabilizării cadrelor didactice;
- e) Refacerea echității în educație și formarea competențelor de bază pentru toți (copii, tineri, adulți) astfel încât să favorizeze pregătirea profesională ulterioară și participarea la viața activă;
- f) Dotarea școlilor cu mijloace moderne de învățământ, cu rețele de informare și comunicare, dotarea corespunzătoare a bibliotecilor școlare;
- g) Ameliorarea calității resurselor umane ale învățământului în scopul creării unui mediu educațional stimulatив pentru copiii romi;
- h) Proiectarea ofertei educaționale în scopul promovării interculturalității;
- i) Asigurarea accesului adulților romi la educație și formare;
- j) Deschiderea școlii către comunitate și diversificarea proiectelor de parteneriat cu actorii de la nivelul comunității;
- k) Elaborarea unui sistem național de monitorizare a participării școlare a copiilor și tinerilor romi în scopul fundamentării măsurilor de ameliorare;
- l) Valorificarea exemplelor de succes din cadrul programelor și proiectelor educaționale naționale și europene destinate populației roma;
- m) Relansarea educației în învățământul rural;
- n) Asigurarea școlilor din mediul rural cu cadre didactice calificate.

G.Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% - sub media cerută de UE României

Pentru anii ce urmează, Inspectoratul Școlar al județului Argeș, în domeniul funcțional a propus următoarele obiective:

1. Asigurarea calității în educație prin oferirea programelor educaționale care corespund nevoilor și așteptărilor beneficiarilor și care respectă standardele de calitate;
2. Implementarea curriculum-ului național la nivelul fiecărei unități de învățământ, al fiecărei catedre, al fiecărui cadru didactic și asigurarea corelației dintre acesta și curriculum-ul local;
3. Îmbunătățirea calității predării-învățării-evaluării astfel încât să se asigure șanse egale tuturor elevilor și atingerea standardelor curriculare de performanță în perspectiva pregătirii pentru o societate bazată pe cunoaștere și promovarea unei dezvoltări durabile; analiza strategiilor de evaluare și a concordanței între evaluările elevilor și cerințele curriculum-ului unității școlare;
4. Incurajarea unităților de învățământ în dezvoltarea de grupe și clase de studiu în care activitatea să se desfășoare pe baza metodelor alternative;
5. Susținerea unităților de învățământ particulare pentru a se integra în sistemul național de învățământ și pentru a-și diversifica oferta educațională la nivel comunitar local;

6. Personalizarea ofertei educaționale la nivel instituțional și stabilirea ofertei curriculare din unitățile de învățământ în funcție de nevoile și specificul comunității locale;
7. Cunoașterea și aplicarea documentelor de politică educațională, urmărind modificările legislației recente;
8. Eficientizarea demersului managerial;
9. Organizarea în vederea obținerii standardelor și a finalităților.

Analiza SWOT a învățământului Argeșean se prezintă în cele ce urmează:

(S) Puncte tari	(W) Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ asigurarea desfășurării procesului instructiv - educativ în unități școlare cu autorizație sanitară de funcționare astfel: <ul style="list-style-type: none"> ✓ 92 % din numărul de elevi învață în unități de învățământ preuniversitar autorizate sanitar; ✓ 76% unități de învățământ au autorizație sanitară de funcționare. ➤ existența bazelor de date privind rețeaua școlară și managerii unităților școlare; ➤ Consiliul Județean al elevilor, partener responsabil și matur al I.Ș.J. Argeș și al altor instituții și organizații din județ; ➤ capacitatea inspectoratului de a coordona, monitoriza și conduce activitatea curentă; ➤ participare masivă la stagiile de formare în problematica reformei; ➤ cadre didactice, manageri, inspectori școlari bine pregătiți din punct de vedere științific, majoritatea cu experiență profesională, inclusiv managerială; ➤ existența unui număr mare de formatori și metodiști; ➤ perfecționarea majorității cadrelor didactice prin stagii de formare în specialitate, management școlar, activitate de mentorat, inițiere în utilizarea calculatorului; ➤ implicarea unui număr mare de cadre didactice în elaborarea unor auxiliare curriculare, manuale și mijloace de învățământ omologate de M.E.C.T.S.; ➤ grad înalt de adaptabilitate și flexibilitate a ofertei de formare; ➤ interes crescut al unor cadre didactice și 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ disfuncționalități ale fluxului informațional între I.Ș.J. și instituții partenere; ➤ cadrul restrans de resurse financiare pentru motivarea cadrelor didactice; ➤ existența unor unități școlare cu promovabilitate foarte scăzută la examenul de bacalaureat; ➤ rată încă ridicată a absenteismului și a abandonului școlar în unitățile din zonele cu populație de etnie rromă și în cele din zone defavorizate (sărăcie, distanțe etc.); ➤ insuficienta implicare a comunității și organelor locale pentru asigurarea condițiilor sociale necesare stabilității cadrelor didactice în mediul rural; ➤ slaba comunicare și colaborare a conducătorilor de unități școlare cu Consiliile Locale, în anumite comunități.

<p>al unor unități școlare pentru angrenarea în proiecte naționale și internaționale;</p> <p>➤ dotarea unităților școlare de învățământ cu echipament informatic, existența unor cabinete specializate dotate cu mijloace multimedia.</p>	
<p>(O) Oportunități</p>	<p>(T) Amenințări</p>
<p>➤ caracterul de prioritate națională al învățământului;</p> <p>➤ optimizarea rețelei școlare prin funcționarea a 201 unități cu personalitate juridică;</p> <p>➤ stil managerial participativ, bazat pe colaborare;</p> <p>➤ posibilitatea implicării Consiliului Elevilor și a Consiliului Consultativ al Părinților în viața școlii;</p> <p>➤ încadrarea cu personal didactic titular și micșorarea numărului de suplinitori;</p> <p>➤ amplificarea dimensiunii europene prin accesarea noii generații de programe și proiecte de cooperare internațională;</p> <p>➤ lărgirea ofertei de formare continuă a personalului didactic;</p> <p>➤ programe regionale, naționale și internaționale;</p> <p>➤ posibilitatea de informare și comunicare rapidă cu M.E.C.T.S. prin portal și forum.</p>	<p>➤ formalismul monitorizării activității din școala, reflectat în acordarea calificativelor;</p> <p>➤ inadvertența datelor transmise din teritoriu;</p> <p>➤ lipsa de promovare a imaginii instituției școlare, ca urmare a comodității unor manageri sau a lipsei de experiență;</p> <p>➤ comunicarea ineficientă la nivelul organizației: director-profesor, profesor - elev;</p> <p>➤ neadaptarea la schimbare a unor cadre didactice, îndeosebi în folosirea metodelor active -participative în procesul de predare;</p> <p>➤ scăderea populației școlare, cu implicații asupra normării personalului didactic și a rețelei școlare;</p> <p>➤ lipsa unei locații și logistici, a unui Centru de Excelență;</p> <p>➤ insuficiența mijloacelor de transport, raportat la cerința M.E.C.T.S. pentru ca partea cea mai mare a timpului de lucru din programul fiecărui inspector să se desfășoare în teritoriu, prin inspecție școlară;</p> <p>➤ insuficienta conștientizare a unor factori de decizie (consilii locale, societăți comerciale, sindicate, părinți, elevi, cadre didactice) privind prioritățile și direcțiile de evoluție necesare în învățământ;</p> <p>➤ situația socio-economică precară a familiilor din care provin unii copii/elevi/tineri;</p> <p>➤ insuficientă conștientizare a părinților copiilor/elevilor/tinerilor privind rolul lor de principal partener educațional al școlii.</p>

În contextul de mai sus măsurile prevăzute la nivel teritorial pentru creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% sunt:

- a) Oferirea de programe de formare continuă și/sau de studii universitare de masterat în domeniul managementului educațional – atât pentru absolvenții actuali în căutarea unui loc de muncă sau debutanți în învățământ, cât și pentru personal didactic cu vechime la catedră;
- b) Crearea conceptului de cursuri “postuniversitare antreprenoriale” răpunzând astfel celor mai noi tendințe de dezvoltare ale pedagogiei universitare
- c) Reabilitarea/modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii postuniversitare.

H. Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

Între 1975 și 1980, în cadrul primului său program pentru combaterea sărăciei, Comunitatea Economică Europeană a realizat un set inițial de proiecte și studii-pilot destinate combaterii sărăciei și excluziunii. Primul program a fost urmat de altele două (1985-1989 și 1989-1994). În 1992, Consiliul a adoptat două recomandări cruciale, una privind „criteriile comune referitoare la resursele suficiente și la asistența socială din cadrul sistemelor de protecție socială” (92/441/CEE) și una privind „convergența obiectivelor și politicilor de protecție socială” (94/442/CEE). Cu toate acestea, acțiunile comunitare în domeniu erau contestate permanent în absența unui temei juridic. Problema a fost rezolvată odată cu intrarea în vigoare a **Tratatului de la Amsterdam**, care a consacrat eradicarea excluziunii sociale ca obiectiv al politicii sociale comunitare.

- ✓ În urma lansării **Strategiei de la Lisabona** la Consiliul European din martie 2000, ulterior, în același an, Consiliul European de la Nisa a decis că cooperarea privind politicile elaborate pentru combaterea excluziunii sociale ar trebui să se bazeze pe **o metodă deschisă de coordonare (MDC)**, combinând planurile de acțiune naționale și inițiativele Comisiei, pentru a promova cooperarea. Metoda se bazează pe: (i) **obiective comune** în lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale;
- ✓ **planuri naționale de acțiune** pentru lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale;
- ✓ rapoarte comune privind incluziunea socială și monitorizarea regulată, **evaluarea comună și evaluarea *inter pares***, precum și
- ✓ **indicatorii comuni** pentru măsurarea progresului și compararea bunelor practici. Statele membre au convenit să prezinte în mod regulat, începând cu iunie 2001, planuri de acțiune naționale de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale.

Acestea urmau să fie pregătite pe baza obiectivelor identificate de Consiliu, respectiv facilitarea participării pe piața muncii și acces universal la resurse, drepturi, bunuri și servicii, prevenirea riscurilor de excluziune, ajutarea celor mai vulnerabili și mobilizarea tuturor părților relevante. Metoda deschisă de coordonare a fost aplicată în paralel și în alte sectoare ale protecției sociale, inclusiv pentru garantarea unor pensii adecvate și durabile și pentru asigurarea de îngrijiri medicale și a unor îngrijiri pe termen lung accesibile, de calitate și durabile. În 2005, Comisia a propus raționalizarea proceselor în curs într-un **nou cadru pentru MDC pentru politici de protecție socială și incluziune** („MDC socială”). Obiectivele esențiale ale MDC sociale erau acelea de a promova: (a) coeziunea socială, egalitatea dintre bărbați și femei și egalitatea de șanse pentru toți, prin sisteme de protecție socială și politici de incluziune socială adecvate, accesibile, durabile din punct de vedere financiar, adaptabile și eficiente; (b) interacțiunea efectivă dintre obiectivele de la Lisabona privind o creștere economică mai susținută, locuri de muncă mai multe și mai bune și o mai mare coeziune socială și strategia UE de dezvoltare durabilă și (c) buna guvernare,

transparența și participarea părților interesate la crearea, punerea în aplicare și monitorizarea politicilor.

Așa cum prevede articolul 160 din TFUE, în 2000 s-a instituit un **comitet de protecție socială**, în scopul de a promova cooperarea dintre statele membre și cu Comisia.

Cu Recomandarea sa din 6 mai 2009 cu privire la incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii, Comisia a actualizat Recomandarea 92/441/CEE a Consiliului și a declarat că „statele membre ar trebui să proiecteze și să pună în aplicare o strategie cuprinzătoare integrată pentru includerea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii, printr-o combinație de ajutoare adecvate pentru venituri, piețe ale muncii incluzive și acces la servicii de calitate”.

Una dintre inovațiile majore aduse de **Strategia Europa 2020** este o **nouă țință comună în combaterea sărăciei și excluziunii sociale**, respectiv reducerea cu 25% a numărului de cetățeni europeni care trăiesc sub pragul național de sărăcie și scoaterea a 20 de milioane de persoane din sărăcie. Conform Comunicării Comisiei din 16 decembrie 2010 intitulată „Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale: un cadru european pentru coeziunea socială și teritorială” (COM(2010)0758), noua inițiativă emblematică are obiectivul reprezentat de „crearea unui angajament comun al statelor membre, instituțiilor europene și părților interesate celor mai importante în combaterea sărăciei și excluziunii sociale” și „oferă posibilitatea de trecere la o viteză superioară în coordonarea pe care statele membre au instituit-o în domeniul protecției și incluziunii sociale, mai ales în cadrul MDC socială”. De acum înainte, statele membre vor trebuie să prezinte rapoarte cu privire la progresele realizate în urmărirea obiectivului social al Strategiei Europa 2020 în programele naționale de reformă, cu posibilitatea ca Comisia și Consiliul să emită recomandări specifice pentru o țară sau alta. Trebuie reamintit, de asemenea, că 2010 a fost sărbătorit drept „**Anul european pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale**”.

În octombrie 2011, Comisia a propus un „**Program pentru schimbări sociale și inovare socială**”, care regrupează trei instrumente deja existente într-un program integrat: **Progress** (pentru coordonarea eficientă a politicilor între statele membre în domeniul ocupării forței de muncă și politici sociale), **Eures** (pentru diseminarea transfrontalieră a locurilor de muncă vacante și oferirea de informații, sprijin și orientare pentru o căutare extinsă a locurilor de muncă vacante la nivelul Europei) și **Instrumentul european de microfinanțare Progress**.

În cadrul acestui obiectiv „Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%” atât la nivel național cât și local-teritorial, măsurile vizate sunt structurate pe 4 *directii de actiune*:

- a) Reforma sistemului de asistență socială prin:
 - *revizuirea și implementarea programului de acordare a ajutorului social* astfel încât să fie garantat un venit minim oricărui cetățean;
 - *sprijinirea focalizată a familiilor celor mai sărace* (revizuirea programului de acordare a alocației familiale complementare și a alocației de susținere pentru familia monoparentală prin instituirea unei singure alocații pentru susținerea familiei);
 - *dezvoltarea serviciilor sociale destinate creșterii calității vieții persoanelor ce aparțin grupurilor vulnerabile* (îmbunătățirea cadrului legislativ existent privind serviciile sociale în scopul facilitării accesului la servicii, asigurarea sustenabilității funcționării serviciilor și a calității în acest domeniu).
- b) Ocuparea și incluziunea socială activă prin:
 - crearea cadrului adecvat în vederea facilitării accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii (definitivarea cadrului legal privind sectorul economiei sociale, dezvoltarea programelor specifice pentru (re)integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și a *programelor* de formare pentru dezvoltarea competențelor și calificărilor de bază pentru

grupurile vulnerabile).

c) Dezvoltarea infrastructurii sociale prin:

- reducerea disparităților regionale și îmbunătățirea infrastructurii sociale (*modernizarea infrastructurii sociale, investiții în infrastructura școlară și sanitară, precum și investiții în locuințe sociale*).

d) Reforma sistemului național de sănătate prin:

- îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate a persoanelor vulnerabile (*elaborarea și implementarea Strategiei de descentralizare în sistemul de sănătate, a Strategiei Naționale de Raționalizare a Spitalelor, a Planului Național privind spitalele*).

Complementar și strâns legata de inițiativele emblematice privitoare la creșterea ocupării forței de muncă și îmbunătățirea educației și competențelor, „*Platforma Europeană pentru combaterea sărăciei și a excluziunii sociale: un cadru european pentru coeziune socială și teritorială*“, lansată de către COM la data de 16 decembrie 2010, constituie instrumentul de sprijin pentru obiectivele sociale ale UE și strategiei *Europa 2020*, având ca scop promovarea și concentrarea acțiunilor în jurul țintei europene de combatere a sărăciei, mobilizarea de noi actori și consolidarea angajamentului politic.

Cap. V Plan de acțiuni privind realizarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială Integrată a teritoriului „Argeș - Muscel” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA

Elementele-cheie ale unei ITI sunt:

- **un teritoriu desemnat și o strategie de dezvoltare teritorială integrată- *Este realizat***

Orice zonă geografică care are caracteristici teritoriale specifice poate face obiectul unui ITI, de la anumite cartiere urbane cu multiple condiții defavorabile, până la nivel urban, metropolitan, urban-rural, subregional sau interregional. De asemenea, un ITI poate determina realizarea de acțiuni integrate în unități geografice independente, având caracteristici similare în cadrul unei regiuni (de exemplu, o rețea de orașe de dimensiuni mici sau medii). Nu este obligatoriu ca un ITI să acopere întregul teritoriu al unei unități administrative

- **un set de acțiuni care urmează să fie puse în aplicare - *este realizat și sunt prezentate în continuare***

Acțiunile care urmează să fie puse în aplicare prin intermediul ITI vor contribui la obiectivele tematice ale axelor prioritare relevante ale programului operațional (programelor operaționale), precum și la obiectivele de dezvoltare ale strategiei teritoriale. Acestea pot fi finanțate din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE) și Fondul de coeziune, însă nu este obligatoriu ca în cadrul fiecărui ITI să fie combinate toate fondurile. Cu toate acestea, se încurajează combinarea FEDR și FSE în cadrul unui ITI, întrucât abordarea integrată necesită corelarea investițiilor nemateriale cu investițiile în infrastructura fizică. Acest lucru este în mod special relevant pentru dezvoltarea urbană durabilă.

- **mecanisme de guvernanză pentru gestionarea ITI – *vor fi prezentate în cele ce urmează***

Responsabilitatea finală pentru gestionarea și punerea în aplicare a operațiunilor unui ITI îi revine autorității de gestionare a programului operațional. Totuși, aceasta poate desemna organisme intermediare, inclusiv autorități locale, organisme de dezvoltare teritorială sau organizații neguvernamentale, pentru îndeplinirea unora sau a tuturor sarcinilor de gestiune și de punere în aplicare. Forma și intensitatea delegării gestionării unui ITI pot varia în funcție de mecanismele administrative ale statului membru sau ale regiunii.

Notă: *Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD – articolele 28-30 din propunerea de regulament de stabilire a unor dispoziții comune) poate constitui un element care poate fi utilizat ca o componentă de bază pentru punerea în aplicare a unui ITI. Totuși, există diferențe semnificative între ITI și CLLD. CLLD este o abordare strict de jos în sus. Grupul de acțiune locală este cel care determină conținutul strategiei de dezvoltare locală și operațiunile finanțate în cadrul acesteia. Pe de altă parte, ITI nu aduce atingere modului în care se iau deciziile cu privire la investițiile în sine – acest proces poate fi de sus în jos sau de jos în sus sau o combinație între acestea două. Ca atare, CLLD ar putea fi, de exemplu, o componentă a unei strategii urbane integrate puse în aplicare prin intermediul unui ITI.*

Pentru realizarea **Strategiei de dezvoltare teritoriale integrate a teritoriului „Argeș - Muscel”**, acțiunile care urmează să fie puse în aplicare prin intermediul ITI vor contribui la obiectivele tematice ale axelor prioritare relevante ale programului operațional (programelor operaționale), precum și la obiectivele de dezvoltare ale strategiei teritoriale și sunt puse în evidență alături de măsurile definite pentru fiecare obiectiv tematic în parte:

Obiective generale	
Obiectiv general 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	
Măsurii	Set de acțiuni
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza și planificarea strategică a acțiunilor de reformă juridică, organizațională și/sau procedurală; 2. Dezvoltarea unor sisteme de management al calității, adecvate mecanismelor de guvernare și gestionare ITI; 3. Acțiuni integrate de simplificare și raționalizare a procedurilor administrative; 4. Dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și politici privind resursele umane care să acopere planurile de recrutare și parcursul carierei personalului, construirea capacităților și finanțarea; 5. Dezvoltarea de competențe la toate nivelurile de guvernare și gestionare ITI; 6. Dezvoltarea de proceduri și instrumente de monitorizare și evaluare. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea Organismului de guvernare administrativă ITI cu statut de autoritate administrativă; ▪ Stabilirea organigramei Organismului de guvernare administrativă a ITI; ▪ Implementarea sistemului de management al calității la nivelul Organismului de guvernare administrativă a ITI coroborat cu obiectivele tematiche ale strategiei Europa 2020 și obiectivele generale și specifice ale Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a Teritoriului „Argeș - Muscel”; ▪ Înființarea Organismului de guvernare tehnică a ITI – „Centrul de Evaluare - Reglementare Tehnică și Implementare a Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a Teritoriului „Argeș- Muscel” – „CERTIS Argeș- Muscel” cu statut de autoritate tehnică; ▪ Stabilirea organigramei Organismului de guvernare tehnică a ITI „CERTIS Argeș - Muscel”; ▪ Implementarea sistemului de management al calității la nivelul Organismului de guvernare tehnică a ITI „CERTIS Argeș - Muscel”; ▪ Stabilirea relațiilor de colaborare, funcționale și reprezentare la nivelul teritoriului desemnat.
Obiectiv general 2: Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieții unice digitale	
Măsurii	Set de acțiuni
<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizarea unui buget corespunzător și prioritizarea acțiunilor prin intermediul unei analize de tip SWOT ce se va efectua în conformitate cu tabloul de bord al Agendei digitale pentru Europa; 2. O analiză a contribuției de echilibrare a cererii și a ofertei de tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC); 3. Ținte măsurabile pentru rezultatele intervențiilor în domeniul alfabetizării digitale, al competențelor 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creșterea gradului de acces la serviciile de comunicație electrocnice de bandă largă la nivelul populației la 100%; 2. Creșterea gradului de utilizare a serviciilor în bandă largă la nivelul IMM-urilor; 3. Creșterea ofertei de servicii on-line pentru sectorul public și cel de afaceri (realizare info-chioșcuri la nivelul fiecărei Unități Administrativ Teritoriale); 4. Furnizarea unui set de instrumente pentru gestionarea dizabilităților aplicabile TIC în cadrul teritoriului desemnat; 5. Implementarea de sisteme informatice de tip e-health în cadrul spitalului județean de

<p>digitale, e-incluziunii e-accesibilității și e-sănătății, care sunt aliniat la strategiile naționale sau regionale existente și relevante;</p> <p>4. Evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacităților TIC.</p>	<p>urgentă.</p>
<p>Obiective specifice</p>	
<p>Obiectiv specific 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României</p>	
<p>Măsuri la nivel teritorial</p>	<p>Set de acțiuni</p>
<p>1. „Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%” prin dezvoltarea turismului, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal Intercomunal (PATZIC) Arefu (județul Argeș) - Runcu (județul Dâmbovița) ▪ Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice în conformitate cu PATZIC Arefu-Runcu; ▪ Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport, după cum urmează: <ul style="list-style-type: none"> c.1.Modernizarea și construcția de infrastructuri rutiere trans-regionale; c.2.Modernizarea infrastructurii feroviare trans-regionale; c.3.Extinderea infrastructurii aeroportuare trans-europene. ▪ Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale, sportive și recreative 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demersuri pentru înființarea stațiunii Vidraru, ce cuprinde obiectivele turistice: Cumpăna, Cetatea Poenari, Lacul Vidraru, Ghițu-Moliviș, Otic, Nordul Comunei Brăduleț; 2. Demersuri pentru înființarea stațiunii Iezer Portăreasa; 3. Demersuri pentru înființarea stațiunii Leaota; 4. Reabilitarea, modernizarea și realizarea infrastructurii rutiere de acces la stațiunile Vidraru, Iezer-Portăreasa, Leaota din drumurile naționale, județene sau autostrăzi; 5. Realizarea unui aeroport multifuncțional în zona municipiului Câmpulung Muscel; 6. Modernizare, reabilitare gări CFR din zona stațiunilor Vidraru, Iezer Portăreasa, Leaota; 7. Finalizarea liniei CFR Pitești-Râmnicu Vâlcea; 8. Înființarea Centrului Cultural Pastoral Curtea de Argeș, ce va oferi turiștilor cazare, masă, agrement pe tot parcursul anului, fiind punct de plecare pentru excursiile montane; 9. Înființarea Centrului Cultural Turistic Câmpulung Muscel; 10. Înființarea Centrului Cultural Turistic Leaota; 11. Reabilitare, modernizare infrastructuri turistice private; 12. Extinderi, modernizări, dezvoltări baze de agrement și unități de cazare private; 13. Realizare centre servicii suport private; 14. Înființarea de piețe agro-alimentare în comunele Arefu, Lerești, Stoenesti; 15. Creșterea parcului de auto-sanitare al serviciului județean de Ambulanță; 16. Amenajarea aerodromului Geamăna, Pitești; 17. Reabilitarea și valorificarea turistică a obiectivelor de patrimoniu: Palatul Culturii Câmpulung, Mănăstirea Dealu Dâmbovicioara, Ansamblul rupestre Corbii de Piatră, Cetatea Oratei Dâmbovicioara, Cetatea Poenari, Castrul Jidova – Câmpulung, Castrul roman

	<p>Rucăr;</p> <ol style="list-style-type: none"> 18. Extinderea, modernizarea clădirilor aflate în exploatarea Inspektoratului Județean pentru Situații de Urgență; 19. Dotarea cu echipamente noi de intervenții a ISU; 20. Practicarea, revitalizarea obiceiurilor și formelor de exprimare culturală tradiționale; 21. Reabilitarea și protejarea obiectivelor de patrimoniu natural și modernizarea infrastructurii turismului din zona Transfăgărășanului; 22. Dezvoltarea de forme noi de turism rural și agroturism, meșteșuguri, artizanat ș.a.; 23. Investiții în structuri de primire turistică din zona rurală, care să răspundă cererii pieței (calitativ și cantitativ); 24. Promovarea zonelor turistice rurale reprezentative, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice oferite, dezvoltarea sistemelor de informare și promovare turistică.
<ol style="list-style-type: none"> 2. Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%” prin dezvoltarea agriculturii, după cum urmează: <ol style="list-style-type: none"> a. Întinerirea exploatarea agricole, prin atragerea forței de muncă tinere în agricultură; b. Îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor profesionale ale lucrătorilor din agricultură, silvicultură, industria alimentară și piscicultură, inclusiv prin susținerea programelor de formare continuă; c. Creșterea nivelului de pregătire generală a fermierilor pentru managementul și administrarea fermelor și în domeniul managementului financiar; d. Creșterea ofertei de servicii de consiliere și consultanță în mediul rural, sub raport numeric și calitativ; e. Formarea și conștientizarea proprietarilor de păduri privind administrarea în cele mai bune 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înființarea Centrului de evaluare, reglementare și consiliere în agricultură – CERCA Argeș - Muscel; 2. Stabilirea organigramei CERCA Argeș - Muscel; 3. Implementarea sistemului de management al calității la nivelul CERCA Argeș - Muscel coroborat cu măsurile stabilite pentru îndeplinirea obiectivului „Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%” prin dezvoltarea agriculturii” ; 4. Realizarea unei strategii de dezvoltare a agriculturii în județul Argeș pe perioada 2014- 2020; 5. Dezvoltarea serviciilor de colectare și transport a produselor agricole în vederea prelucrării și comercializării; 6. Înființarea centrelor de prelucrare și procesare a produselor agricole; 7. Realizarea de centre de depozitare a cerealelor, plantelor tehnice și materialului săditor; 8. Înființarea unei burse de mărfuri agricole; 9. Înființarea, dezvoltarea microfermelor de creștere a ovinelor, bovinelor, porcinelor, puilor de carne etc;

<p>condiții a resurselor forestiere, întărirea capacității de inițiativă și de acțiune;</p> <p>f. Sporirea capacității micro-întreprinderilor din spațiul rural de a oferi locuri de muncă pentru populația rurală în sectorul agricol și non-agricol, în vederea creșterii veniturilor și stabilizării populației rurale;</p> <p>g. Dezvoltarea pe baze noi a sistemului de agricultură ecologică, adaptat nevoilor pieței;</p> <p>h. Conștientizarea importanței practicării agriculturii ecologice în mediul rural, ca o soluție de revitalizare a spațiului rural;</p> <p>i. Promovarea pe piață a produselor românești de calitate, a produselor ecologice atestate, a produselor tradiționale autentice, a mărcilor locale și regionale valoroase;</p> <p>j. Adaptarea unităților din industria alimentară la cerințele de consum și de securitate alimentară (în creștere) ale consumatorului;</p> <p>k. Creșterea ponderii produselor alimentare (materii prime) procesate;</p> <p>l. Investiții în tehnologii și produse noi, care să crească valoarea adăugată a produselor obținute și să sporească competitivitatea sectorului de procesare;</p> <p>m. Îmbunătățirea calității materiei prime utilizate în industria alimentară și îndeplinirea standardelor de calitate ale produselor procesate;</p> <p>n. Crearea și dezvoltarea unui sistem funcțional de colectare și depozitare a resurselor agricole utilizate în industria alimentară;</p> <p>o. Sporirea încrederii consumatorilor în produsele agroalimentare românești, creșterea ponderii acestora în consumul anual (cantitativ și valoric), crearea unui</p>	<p>10. Refacerea bazinului pomicol Argeș;</p> <p>11. Ameliorarea și combaterea eroziunii solurilor;</p> <p>12. Dezvoltarea, extinderea instalațiilor de irigații;</p> <p>13. Modernizarea exploatațiilor agricole (vegetale, pomicole, viticole, zootehnice și piscicole);</p> <p>14. Dezvoltarea afacerilor în zone rurale mai greu accesibile;</p> <p>15. Promovarea meșteșugurilor tradiționale, micii industrii și a meseriilor specifice în zona rurală, încurajarea inițiativelor de afaceri promovate îndeosebi de tineri și femei;</p> <p>16. Înființarea și dotarea unui spital veterinar.</p>
--	---

<p>brand teritorial agroalimentar puternic/recunoscut;</p> <p>p. Valorificarea oportunitățile oferite producătorilor din teritoriul desemnat din zona agroalimentară de piața națională și europeană, crearea/exploatarea avantajelor competitive și concurențiale;</p> <p>q. Introducerea de metode de marketing specifice domeniului agribusiness (studierea pieței, tehnici moderne de comercializare și promovare a produselor românești de calitate, vânzare directă ș.a.);</p> <p>r. Dezvoltarea sistemelor agro-forestiere cu înaltă valoare ecologică și socială;</p> <p>s. Dezvoltarea de filiere noi de recoltare și procesare a produselor pădurii;</p> <p>t. Creșterea valorii adăugate a produselor lemnoase și a competitivității pe filiera lemnului;</p> <p>u. Îmbunătățirea căilor de acces forestiere, cu respectarea cerințelor de mediu;</p> <p>v. Refacerea infrastructurii de irigații și adaptarea sistemelor de irigații la structura actuală și viitoare a fermelor din teritoriul desemnat, în scopul creșterii performanțelor de producție și financiare ale exploatațiilor agricole;</p> <p>w. Crearea unor servicii de consiliere și consultanță accesibile și adaptate nevoilor lucrătorilor agricoli din mediul rural, în vederea ameliorării performanțelor economice ale exploatațiilor agricole;</p> <p>x. Îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale ale lucrătorilor din agricultură, silvicultură și industria alimentară, prin implicarea serviciilor de consiliere profesională și consultanță practică aplicată, în strânsă conexiune cu cercetarea și</p>	
---	--

<p>învățământul agricol;</p> <p>y. Înființarea și organizarea de grupuri de producători, pentru îmbunătățirea calității producției, în toate sectoarele și sub toate formele;</p> <p>z. Crearea oportunității de valorificare în comun a producției agricole, de către organizațiile/grupurile de producători (înființarea de depozite ale producătorilor de legume-fructe, unități proprii de colectare și procesare a materiilor prime agricole, piețe specializate pentru vânzarea directă de animale vii, cereale, pește, miere, produse tradiționale atestate etc.);</p> <p>aa. Adaptarea producției la cerințele pieței și valorificarea unei cote (în creștere) din producția comercială individuală prin asociațiile/cooperativele producătorilor, pe baza contractelor comerciale ferme/stabile.</p> <p>bb. Crearea unui sistem flexibil de susținere financiară a dezvoltării fermelor mici și mijlocii: scheme de garantare și de creditare, fonduri de capital, sistem de subvenționare a dobânzii, instrumente de microcreditare, fonduri mutuale (asigurări de risc) ș.a.</p> <p>cc. Diversificarea activității agricole prin dezvoltarea de inițiative antreprenoriale neagricole, care să promoveze tehnologii noi;</p> <p>dd. Sprijinirea înființării de micro-întreprinderi în sectorul non-agricol din mediul rural, precum și dezvoltarea celor existente, promovarea antreprenoriatului;</p> <p>ee. Reorientarea forței de muncă din mediul rural către activități productive non-agricole și</p>	
--	--

<p>crearea unor oportunități alternative de angajare pentru populația din mediul rural;</p> <p>ff. Sprijinirea și menținerea agriculturii tradiționale în zonele dezavantajate -vulnerabile la declinul economic și depopulare;</p> <p>gg. Renașterea tradițiilor sociale și culturale, conservarea patrimoniului natural și cultural;</p> <p>hh. Dezvoltarea infrastructurii rurale agricole și silvice;</p> <p>ii. Modernizarea sectorului pescăresc teritorial;</p> <p>jj. Sporirea competitivității produselor pescărești teritoriale pe piață;</p> <p>kk. Adaptarea produselor pescărești la nevoile și cerințele consumatorului (locali, turiști etc);</p>	
<p>3. „Creștere a ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%” prin dezvoltarea industriei, după cum urmează:</p> <p>a. modernizarea sectorului agricol și extinderea activităților economice în mediul rural (serviciile și mica industrie);</p> <p>b. promovarea uceniciei la locul de muncă pentru tinerii cu un nivel scăzut de instruire și fără calificare;</p> <p>c. acordarea de stimulente fiscale pentru întreprinderile care utilizează contracte cu durată nedeterminată sau pentru convertirea contractelor temporare în contracte cu durată nedeterminată;</p> <p>d. acordarea de sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi de către tineri urmărindu-se consolidarea antreprenoriatului în rândul tinerilor;</p> <p>e. îmbunătățirea activității în toate sectoarele industriale, cu deosebire în ramurile industriale cu potențial</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înființarea unui centru de formare și consultanță pentru IMM-uri în vederea creșterii capacității tehnice a acestora și capacității organizatorice de a subcontracta activități de producție și servicii de la marile întreprinderi și/sau acordarea de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri.; 2. Dezvoltarea parteneriatului în formarea profesională continuă prin promovarea parteneriatului dintre autoritățile publice, partenerii sociali și alți parteneri la nivel central și local, în vederea fundamentării, elaborării și implementării politicilor și strategiilor de formare profesională continuă, implicarea unui număr tot mai mare de angajatori în facilitarea accesului la formarea profesională continuă; 3. Dezvoltarea producției de confecții textile prin investiții în construcții, instalații și tehnologii moderne; 4. Dezvoltarea producției de ansamble și subansamble auto prin instalații și tehnologii moderne; 5. Realizarea de investiții în instalații și utilaje pentru construcții; 6. Realizarea de investiții în producția de automobile de teren în joint-venture cu

<p>ridicat la export;</p> <p>f. Dezvoltarea competențelor pentru noua piață a muncii în contextul formării continue;</p> <p>g. Combaterea discriminării și promovarea includerii sociale prin asigurarea accesului la ocupare;</p> <p>h. Reducerea discrepanțelor dintre cele două sexe pe piața muncii;</p> <p>i. Stimularea mobilității forței de muncă;</p> <p>j. Creșterea și îmbunătățirea investițiilor în cercetare și dezvoltare în parteneriat cu unitatile administrative teritoriale;</p> <p>k. Formarea unei baze industriale solide prin investiții în instalații, utilaje, echipamente și tehnologii moderne.</p>	<p>investitori străini;</p> <p>7. Investiții în instalații și tehnologii moderne de producere a cablurilor;</p> <p>8. Investiții în utilaje și instalații de fabricație a echipamentelor hidroenergetice.</p>
<p>Obiectiv specific 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României</p>	
<p>Măsuri la nivel teritorial</p>	<p>Set de acțiuni</p>
<p>a) <i>Întărirea capacității și a performanțelor sistemului CDI</i> prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dezvoltarea numerică și calitativă a resurselor umane pentru cercetare; ✓ elaborarea unei strategii teritoriale în domeniul inovării; ✓ Îmbunătățirea structurii și a performanțelor sistemului CDI, prin reorganizarea activității de cercetare la nivel Teritorial. <p>b) <i>Stimularea creșterii investițiilor CDI în sectorul privat</i> prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ susținerea proiectelor CDI inițiate și conduse de întreprinderile din sectorul privat; ✓ susținerea dezvoltării infrastructurii CDI și a transferului de tehnologie în cadrul firmelor. <p>c) <i>Dezvoltarea dimensiunii teritoriale a politicilor și programelor CDI</i> prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ participarea activă a cercetătorilor la inițiativele majore din cadrul teritoriului Argeș - Muscel și din toate domeniile: industria auto, agricultură, industria alimentară, pomicultură etc; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea unui „Centru de transfer tehnologic” și incubatoare pentru firme de înaltă tehnologie, la nivel teritorial; ▪ Capitalizarea cercetării științifice prin crearea unui Fond al Cercetării Științifice. În acest context, rolul Organismului de Guvernare III ar fi acela de a convinge agenții economici și organizațiile interesate ca finanțarea proiectelor științifice este o prioritate teritorială din care ar avea și ei de câștigat. În acest fond ar putea intra și o parte din sumele obținute din impozitarea unor activități speciale; ▪ Creșterea implicării tinerilor competenți prin transformarea mediului universitar într-un fel de „bursă a ideilor” care să răspundă problemelor societății românești. Astfel s-ar crea o situație mai dinamică în universități și ar duce la evidențierea studenților cu adevărat ambițioși și creativi. Acest lucru s-ar putea face și prin implicarea partenerilor din mediul economic și guvernamental în seminarii și/sau discuții informale în care să fie prezentate probleme reale și să fie căutate soluții; ▪ Instituirea unui Premiu Teritorial al Științei unde să fie premiate cele mai semnificative realizări și mediatizarea acestora;

<p>✓ racordarea cercetării la nivel teritorial de cel la nivel național și european.</p>	<p>▪ Organizarea de seminarii publice la care să fie invitate personalități de marcă și unde să fie discutate probleme științifice actuale și impactul lor asupra vieții de zi cu zi.</p>
<p>Obiectiv specific 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990</p>	
<p>Măsurile la nivel teritorial</p>	<p>Set de acțiuni</p>
<p>a) <i>Reducerea emisiilor de GES din sectorul energetic</i>, prin re tehnologizarea unor instalatii de ardere, investitii pentru grupuri noi cu emisii reduse de GES si stimularea producerii de energie din surse regenerabile;</p> <p>b) <i>Reducerea emisiilor de GES din domeniul transporturilor</i>, prin cresterea gradului de utilizare a transportului public, îmbunatatirea infrastructurii si a echipamentelor din domeniul feroviar si prin programul anual de stimulare a înnoirii parcului auto si retragerea din uz a vehiculelor poluante;</p> <p>c) <i>Atenuarea efectelor emisiilor de GES, prin Programul national de îmbunatatire a calitatii mediului</i>, precum si prin realizarea de spatii verzi în localitati, prin cresterea suprafetelor împadurite si extinderea spatiilor verzi în mediul urban;</p> <p>d) <i>Întarirea capacitatii administrative pentru sustinerea cresterii durabilela nivel teritorial.</i></p>	<p>✓ Alocarea/realocarea personalului necesar bunei funcționări a structurilor în domeniul energiei și schimbărilor climatice și a resurselor financiare din cadrul teritoriului;</p> <p>✓ Adaptarea și dezvoltarea instrumentelor statistice și de prognoză, elaborarea unor scenarii macroeconomice și a unor analize de senzitivitate privind dezvoltarea economică și proiecțiile de emisii de GES pentru orizontul de timp 2014-2020;</p> <p>✓ Promovarea tehnologiei de captare și stocare a dioxidului de carbon; Demersuri pentru utilizarea transportului feroviar pentru transportul tirurilor pe traseul dinspre Bulgaria spre vestul țării;</p> <p>✓ Îmbunătățirea infrastructurii și echipamentelor din domeniul transportului feroviar;</p> <p>✓ Creșterea gradului de reciclare a deșeurilor prin realizarea unei centrale electrice ce funcționează prin arderea deșeurilor.</p>
<p>Obiectiv specific 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie</p>	
<p>Măsurile la nivel teritorial</p>	<p>Set de acțiuni</p>
<p>f) <i>Realizarea unor instalatii pentru cresterea productiei de energie din surse regenerabile;</i></p> <p>g) <i>Continuarea finantarii:</i></p> <p>✓ programului de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu cele care utilizeaza energie solara, energie geotermala si energie eoliana sau alte sisteme care conduc la îmbunatatirea calitatii aerului, apei si solului;</p> <p>✓ proiectelor privind <i>producerea energiei din surse regenerabile:</i> eoliana, geotermala, solara, biomasa, microhidrocentrale;</p> <p>✓ programului privind cresterea productiei de energie din surse regenerabile.</p> <p>h) <i>Promovarea utilizarii surselor regenerabile locale pentru producerea energiei</i></p>	<p>Realizarea unui „Complex energetic teritorial” pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile (hidro, solar și deseuri) pentru compensarea consumurilor de energie electrică a instituțiilor publice din teritoriul desemnat. Aceste investiții au ca scop eliminarea în totalitate a costurilor cu energia electrică a instituțiilor publice locale, dintr-un teritoriu desemnat (județul Argeș-exemplu), cum ar fi: sedii autorități publice, școli, spitale, gradinite, iluminat public, utilități publice (apă, canal, căldură etc) prin realizarea în teritoriu desemnat de centrale hidroelectrice, centrale solare sau centrale electrice pe deseuri.</p>

<p>electrice și termice la consumatorii finali - cladiri (de exemplu, prin realizarea de centrale termice pe rumegus și sistem propriu de distribuție agent termic; transformarea punctelor termice în centrale termice cu funcționare pe rumegus; montarea colectoarelor solare la centralele termice de cartier; prepararea apei calde menajere prin panouri solare montate la centralele termice);</p> <p>d) <i>Continuarea promovării surselor regenerabile de energie prin intermediul certificatelor verzi;</i></p> <p>ef) <i>Demersuri pentru elaborarea unor sisteme de certificare sau sisteme de calificare echivalente pentru instalatorii de cazane și sobe mici pe baza de biomasa și sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermice de mică adâncime și pompe de caldura.</i></p>	
Obiectiv specific 5: Creșterea cu 15% a eficienței energetice	
Măsuri la nivel teritorial	Set de acțiuni
<p>d) Continuarea Programului de reabilitare termică a blocurilor de locuințe;</p> <p>e) Începerea unui Program de reabilitare termică a clădirilor populației de la sate;</p> <p>f) Aplicarea de către autoritățile publice centrale și locale a art. 7 al OG nr. 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie</p>	<p>a) Realizarea de programe de reabilitare termică a blocurilor de locuințe în orașele din teritoriul desemnat;</p> <p>b) Impunerea la nivelul fiecărei UAT din sectorul desemnat a realizării de clădiri, locuințe numai în condiții de eficiență energetică (condiție de recepție);</p> <p>c) Formarea unui Fond de eficiență energetică la nivel teritorial similar cu cel cerut în Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică</p>
Obiectiv specific 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%- media cerută de UE România	
Măsuri la nivel teritorial	Set de acțiuni
<p>o) Asigurarea accesului la educația de bază pentru toți copiii, tinerii și adulții, prin programe actualizate și adaptate grupurilor țintă, printr-o politică coerentă și prin mijloace adecvate;</p> <p>p) Formarea tinerilor în spiritul educației permanente, prin diversificarea și extinderea ofertei de educație printr-un parteneriat susținut cu principalii actori ai proceselor educaționale (instituții publice, societatea civilă, parteneri sociali, centre de resurse și inovare);</p> <p>q) Creșterea gradului de cuprindere a copiilor și tinerilor romi în toate</p>	<p>1. Dezvoltarea de programe care să vizeze combaterea și prevenirea abandonului școlar inclusiv pentru grupurile vulnerabile;</p> <p>2. Asigurarea accesului la educație a copiilor proveniți din familii dezavantajate social prin programe alternative de tip semiinternat pentru a mări durata zilnică a contactului copilului la un mediu activ cât și pentru a avea acces la hrană și asistență specializată la efectuarea temelor;</p> <p>3. Crearea de programe de practică în colaborare cu diverse instituții și societăți comerciale din diferite domenii (agricultură, industrie, cercetare-dezvoltare etc) prin care copii și părinții vor înțelege că au șanse mai mari de a se angaja după ce termină școala</p>

<p>nivelurile de învățământ;</p> <p>r) Creșterea responsabilizării cadrelor didactice;</p> <p>s) Refacerea echității în educație și formarea competențelor de bază pentru toți (copii, tineri, adulți) astfel încât să favorizeze pregătirea profesională ulterioară și participarea la viața activă;</p> <p>t) Dotarea școlilor cu mijloace moderne de învățământ, cu rețele de informare și comunicare, dotarea corespunzătoare a bibliotecilor școlare;</p> <p>u) Ameliorarea calității resurselor umane ale învățământului în scopul creării unui mediu educațional stimulativ pentru copiii romi;</p> <p>v) Proiectarea ofertei educaționale în scopul promovării interculturalității;</p> <p>w) Asigurarea accesului adulților romi la educație și formare;</p> <p>x) Deschiderea școlii către comunitate și diversificarea proiectelor de parteneriat cu actorii de la nivelul comunității;</p> <p>y) Elaborarea unui sistem național de monitorizare a participării școlare a copiilor și tinerilor romi în scopul fundamentării măsurilor de ameliorare;</p> <p>z) Valorificarea exemplelor de succes din cadrul programelor și proiectelor educaționale naționale și europene destinate populației roma;</p> <p>aa) Relansarea educației în învățământul rural;</p> <p>bb) Asigurarea școlilor din mediul rural cu cadre didactice calificate</p>	<p>având un stagiu de practică realizat, în plus oferind copiilor o ghidare spre un domeniu de activitate pe care îl poate alege singuri;</p> <p>4. Îmbunătățirea condițiilor din învățământul preșcolar;</p> <p>5. Atragerea către învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii dezavantajate social, categorie destul de slab reprezentată, pentru un antecedent educațional necesar începerii școlarității, perioada preșcolară fiind esențială în dezvoltarea deprinderilor de igienă personală și coordonare a atenției</p> <p>6. Monitorizarea și consilierea permanentă a elevilor cu risc de abandon ridicat;</p> <p>7. Păstrarea legăturii permanente cu familiile elevilor cu risc de abandon școlar;</p> <p>8. Semnalarea cazurilor conducerii școlii și consilierului psihopedagogic;</p> <p>9. Participarea cadrelor didactice din liceu la module de formare continuă (metode de a crește integrarea și comunicarea dintre elevi; profesor-elev; de a antrena elevii în activități extrașcolare; modalități de a crește implicarea și comunicarea permanentă cu părinții; orientarea extrașcolară a elevilor);</p> <p>10. Utilizarea resurselor școlii pentru atragerea elevilor prin activități de timp liber;</p> <p>11. Activități extrașcolare desfășurate în școală cel puțin o dată pe lună;</p> <p>12. Utilizarea la orele de consiliere a experienței celor ce au renunțat la școală pentru a preveni scăderea încrederii în educație;</p> <p>13. Implicarea tinerilor cu risc de abandon în acțiuni comunitare.</p> <p>14. Dezvoltarea rețelei de mediatori școlari prin care se asigură încurajarea participării populației de romi la învățământul obligatoriu;</p> <p>15. Fuzionarea, în cadrul unor protocoale cu comunitatea locală, a bibliotecilor școlare cu cele comunale acolo unde există condiții;</p> <p>16. Dotarea cu calculatoare a unităților școlare și asimilarea limbajului informatic de către elevi;</p> <p>17. Evaluarea continuă privind cererea de pregătire profesională în raport cu dezvoltarea pieței muncii și cu tendințele de dezvoltare economică și socială, la nivel teritorial;</p>
<p>Obiectiv specific 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% - sub media cerută de UE României</p>	
<p>Măsuri la nivel teritorial</p>	<p>Set de acțiuni</p>
<p>a) Oferirea de programe de formare</p>	<p>1. adaptarea programelor de studii</p>

<p>continuă și/sau de studii universitare de masterat în domeniul managementului educațional – atât pentru absolvenții actuali în căutarea unui loc de muncă sau debutanți în învățământ, cât și pentru personal didactic cu vechime la catedră;</p> <p>b) Crearea conceptului de cursuri “postuniversitare antreprenoriale” răpunzând astfel celor mai noi tendințe de dezvoltarea ale pedagogiei universitare</p> <p>c) Reabilitarea/modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii postuniversitare.</p>	<p>postuniversitare axate pe cercetare științifică și inovare, la nevoile de dezvoltare economică;</p> <p>2. stimularea participării forței de muncă la formare profesională continuă, inclusiv studii postuniversitare;</p> <p>3. Creșterea progresivă a alocațiilor bugetare pentru investiții în crearea unui sistem modern de cercetare și dezvoltare, ce va cuprinde și angrenarea întregului potențial al învățământului postuniversitar, în activitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică pe principiul centrelor de excelență (clusters), cu iradiere la nivel teritorial;</p> <p>4. Crearea unui mecanism instituțional cu prevederi bugetare multianuale pentru educația și formarea profesională permanentă a adulților (reciclare, recalificare).</p>
<p>Obiectiv specific 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%</p>	
<p>Măsurile la nivel teritorial</p>	<p>Set de acțiuni</p>
<p>a) Reforma sistemului de asistență socială prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - revizuirea și implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât să fie garantat un venit minim oricărui cetățean; - sprijinirea focalizată a familiilor celor mai sărace (revizuirea programului de acordare a alocației familiale complementare și a alocației de susținere pentru familia monoparentală prin instituirea unei singure alocații pentru susținerea familiei); - dezvoltarea serviciilor sociale destinate creșterii calității vieții persoanelor ce aparțin grupurilor vulnerabile (îmbunătățirea cadrului legislativ existent privind serviciile sociale în scopul facilitării accesului la servicii, asigurarea sustenabilității funcționării serviciilor și a calității în acest domeniu). <p>b) Ocunarea și incluziunea socială activă prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - crearea cadrului adecvat în vederea facilitării accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii (definitivarea cadrului legal privind sectorul economiei sociale, dezvoltarea programelor specifice pentru (re)integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și a programelor de formare pentru dezvoltarea competențelor și calificărilor de bază pentru grupurile vulnerabile). <p>c) Dezvoltarea infrastructurii sociale prin:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creșterea locurilor de muncă la nivelul teritoriului Argeș - Muscel; 2. Dezvoltarea agriculturii, zootehniei și pomiculturii; 3. Dezvoltarea de servicii în zona rurală și în mod special în zonele turistice montane.

- *reducerea disparităților regionale și îmbunătățirea infrastructurii sociale* (modernizarea infrastructurii sociale, investiții în infrastructura școlară și sanitară, precum și investiții în locuințe sociale).

d) Reforma sistemului național de sănătate prin:

- *îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate a persoanelor vulnerabile* (elaborarea și implementarea Strategiei de descentralizare în sistemul de sănătate, a Strategiei Naționale de Raționalizare a Spitalelor, a Planului Național privind spitalele).

Cap. VI. Selecția pachetului de proiecte care corespund obiectivelor strategiei integrate

Strategia pentru investiții integrate a „zonei ARGEȘ-MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA s-a realizat pe baza unei largi consultări publice, prin acțiuni de tip FOCUS care s-au desfășurat în trei zone relevante pentru realizarea strategiei: orașul Curtea de Argeș, Orașul Câmpulung Muscel, orașul Pitești.

La aceste acțiuni au fost prezenți reprezentanți ai mediului privat și ai Unităților Administrative Teritoriale din mediul urban și rural. De asemenea au participat și reprezentanți din zona Transfăgărășan-județul Sibiu și Leaota –județul Dâmbovița.

„Strategia pentru investiții integrate a „zonei ARGEȘ-MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA” este un rezultat al unui acord de parteneriat între instituțiile publice și parteneri economici și sociali din teritoriul desemnat.

Acțiunile întreprinse pentru a facilita o implicare largă și o participare activă a partenerilor, inclusiv în ceea ce privește accesibilitatea sunt:

- Selectarea partenerilor pe principiul *„toți parteneri au ceva de spus pentru îndeplinirea obiectivelor tematice din cadrul strategiei Europa 2020”*;
- Mediatizarea acțiunilor de tip FOCUS;
- Implicarea Consiliului Județean Argeș în mobilizarea partenerilor economici, sociali și publici;
- Prezentarea regulamentelor și a strategiilor europene ce au legătură cu dezvoltarea europeană pe perioada 2014-2020;
- Determinarea mediului de afaceri și a instituțiilor publice la o colaborare de tipul *„numai împreună se poate dezvolta integrat teritoriul „Argeș - Muscel”*.

Valoarea adăugată a acestui parteneriat, care a stat la baza realizării strategiei de dezvoltare a teritoriului desemnat a constat în:

- modificarea necesităților de dezvoltare a teritoriului Argeș - Muscel pe baza unei creșteri inteligente, durabile și favorabilă incluziunii, în special în ceea ce privește obiectivele de etapă stabilite pentru fiecare program în condiții de performanță și contribuțiile utilizate pentru obiectivele legate de schimbările climatice;
- propunere de acțiuni ce trebuie întreprinse pentru consolidarea capacității autorităților publice și a beneficiarilor în privința administrării și utilizării fondurilor CSC.

În urma analizei disparităților, nevoilor de dezvoltare, precum și a potențialului de dezvoltare a teritoriului Argeș - Muscel, cu referire la obiectivele tematice și provocările teritoriale și ținând seama de Programul Național de Reformă, precum și de recomandările relevante și specifice pentru România (*adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene*), în cele ce urmează se vor evidenția **„Principalele necesități de dezvoltare și potențialul de creștere al teritoriului Argeș -Muscel, care pot fi abordate prin intermediul fondurilor europene structurale și investiții (fonduri ESI) ca bază pentru identificarea principalelor priorități de finanțare pentru fondurile ESI.**

"Prioritățile de finanțare" pentru teritoriul „Argeș - Muscel”, sunt înțelese ca **marile priorități pentru utilizarea fondurilor ESI** și care corespund principalelor necesități și potențialului de dezvoltare, într-un context național și în concordanță cu prioritățile UE.

În această analiză s-au luat în considerare și următoarele elemente :

- ✓ Distanța până la obiectivele și țintele legate de cerințele legislative naționale ale Strategiei Europa 2020;
- ✓ Programul Național de Reformă, cu referire la dezvoltarea principalelor nevoile identificate la nivel național;
- ✓ Principiile directe strategice prevăzute în Cadrul Strategic Comun (Anexa I a CPR);
- ✓ Experiența din perioada 2007-2013 și starea de realizare a obiectivelor stabilite pentru programele sprijinite în cadrul acestei perioade de programare;
- ✓ Alte strategii regionale și care sunt relevante pentru teritoriul „Argeș - Muscel” și a obiectivelor tematice naționale;
- ✓ Studii și evaluări (în plus față de evaluarea ex-ante), care au fost întreprinse, inclusiv studii și evaluări specifice fondurilor europene;
- ✓ Analiza dezechilibrelor regionale relevante, nevoile de dezvoltare și a blocajelor, relevante în atingerea obiectivelor naționale ale Strategiei Europa 2020;
- ✓ Provocările specifice zonelor ultraperiferice, cum ar fi zonele cu densitate foarte scăzută a populației, precum și zonele muntoase;
- ✓ Abordarea nevoilor specifice de dezvoltare și potențialul de creștere a zonelor rurale;
- ✓ Provocări trans-regionale de coordonare inter-jurisdicționale în contextul strategiilor macro-regionale.

În continuare se prezintă **propunerea de alocare financiară pentru teritoriul „Argeș - Muscel”**, alocare care respectă cerințele de concentrare tematice stabilite în CPR și în regulamentele specifice fiecărui fond.

Nota din „DRAFT TEMPLATE AND GUIDELINES ON THE CONTENT OF THE PARTNERSHIP AGREEMENT Version 3 – 21.05.2013

***Note:** for the presentation of information on the EAFRD in table 1.4.1, please refer to the annex to this guidance showing the links between thematic objectives and the Union priorities for rural development. For technical reasons the presentation of the indicative EAFRD allocation to thematic objectives 5 and 6 should be based on the following: 50% of planned EAFRD expenditure under rural development priority 4 should be assigned to thematic objective 5 and 50% to thematic objective 6. Planned expenditure under EAFRD focus area 5a should also be assigned to thematic objective 6.* **este aplicabilă doar la nivel național, pentru nivelul teritorial nu are relevanță.**

1.Pachetul de proiecte alocate pe obiectivele tematice Europa 2020, obiectivele generale și specifice ale Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „Argeș - Muscel”

Nr. crt.	Denumire proiect	Incadrarea in Obiectivul Tematic	Asigura indeplinirea Obiectivului General	Asigura indeplinirea Obiectivului Specific
1	Crearea infrastructurii generale si specifice activitatilor de turism din arealul climatic Otic	OT8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
2	Construire Parc Fotovoltaic pentru alimentarea SIP în comuna Albeștii de Argeș	OT 4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele; OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
3	Modernizare drumuri de interes local în comuna Albeștii de Arges, satele Albeștii Pământeni, Albeștii Ungureni, Dobroțu, Brătești, Doblea și Florieni	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
4	Modernizare traseu tematic „Drumul Sanzienelor” in localitatea Albestii de Arges	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
5	Realizare teren de sport cu gazon sintetic satul Albestii Ungureni	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
6	Realizare bază sportivă modernă în satul Albestii Pământeni	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

			Integrate	
7	Reabilitare drumuri de interes local în toate satele comunei Albestii de Arges	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
8	Modernizare trotuare satele Albestii Pământeni și Albestii Ungureni	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
9	Realizare hala industrială modernă și dotarea acesteia cu echipamente tehnologice moderne pentru producția de confecții textile Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
10	Asfaltare în satele Oestii Ungureni și Oestii Pamanteni, comuna Corbeni	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.
11	Modernizarea și refacerea infrastructurii Cabanei Cumpana, comuna Arefu	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
12	Extindere și modernizare Hotel Posada, Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990;

				OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
13	Dezvoltare baza de agrement pe Lacul Vidraru (amenajare luciuri apă, amenajare esplanada, achiziție de ambarcațiuni sportive și agrement), comuna Arefu.	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
14	Extindere și modernizare baza de agrement "Hotel Posada Vidraru" pentru practicarea sporturilor pe întreaga perioadă a anului, în special pe perioada iernii, comuna Arefu	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
15	Inițiere și dotare Centru de calibrare pentru producția de electronice și echipamente de testare - Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
16	Inițiere și dotare Centru de reparare a produselor electronice industriale și comerciale - Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc

				sub pragul sărăciei cu 25%;
17	Centru de testare pentru producția de electronice și servicii aferente - Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
18	Dezvoltarea fabricației de inserți metalici, scaune auto și reperi mecano-sudate - Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
19	Investiție în infrastructura de afaceri în vederea dezvoltării mediului de afaceri din Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii; OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii; postuniversitare la cel puțin 20% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
20	Construcție Stație de betoane și dotare cu echipamente și mijloace de transport aferente - Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului

				cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
21	Realizare Stație de sortare agregate minerale și dotarea cu utilaje și mijloace de transport aferente - Comuna Tigveni	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
22	Crearea infrastructurii generale și specifice de turism în stațiunea Vidraru, comuna Arefu	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
23	Modernizare Drum Comunal DC 213 în comuna Băiculești	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
24	Rețea de canalizare și stație de epurare în comuna Băiculești	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
25	Asfaltare DJ 704 H Băiculești-Tutana km 0-2+135 comuna Băiculești	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

26	Asfaltare DJ 704 F Valea Brazilor-Noaptes comuna Băiculești	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
27	Reabilitare Cămin Cultural Zigoneni comuna Băiculești	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
28	Reabilitare Cămin Cultural Valea lui Enache comuna Băiculești	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
29	Extindere rețea alimentare cu apă comuna Brăduleț	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
30	Modernizare drumuri locale de exploatare în comuna Brăduleț	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

31	Infintare Centru de informare și promovare turistică în comuna Bughea de Sus	OT 2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor; OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
32	Sistem centralizat de alimentare cu apă și canalizare comuna Corbeni, satele Oești Ungureni și Oești Pământeni	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
33	Reabilitare școala clasele I-IV și grădinița Berindești, comuna Corbeni	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

34	Reabilitare (grup sanitar și fosă ecologică) grădinița Corbeni	OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
35	Reabilitare școala de arte și meserii în comuna Corbeni	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
36	DC 261 Corbeni-Poienari, L=0,9 km pe raza comunei Corbeni	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
37	DC 254 Oești-Cicănești, L=3,5 km pe raza comunei Corbeni	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
38	Reabilitare școala clasele I-VIII Cicănești	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie

				<p>OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice</p> <p>OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%</p> <p>OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.</p>
39	Execuție grădiniță comuna Valea Iașului, sat Valea Iașului	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	<p>OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ;</p> <p>OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990</p> <p>OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie</p> <p>OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice</p> <p>OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%</p> <p>OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.</p>
40	Execuție grădiniță sat Mustățești, comuna Valea Iașului	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	<p>OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ;</p> <p>OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990</p> <p>OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie;</p> <p>OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice;</p> <p>OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%;</p> <p>OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.</p>
41	Extindere grădiniță sat Borovinești, comuna Valea Iașului	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	<p>OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ;</p> <p>OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990</p> <p>OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie</p> <p>OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice</p> <p>OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%</p> <p>OS 8: Reducerea numărului</p>

				cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
42	Reabilitare drum local L=1,1 km , comuna Valea Iașului	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
43	Execuție pod sat Ungureni, comuna Valea Iașului	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
44	Construcție piața agroalimentară în comuna Dâmbovicioara	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
45	Construire sediu Primărie comuna Dâmbovicioara	OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
46	IBU pe DC 22 Dâmbovicioara - Cabana Brustureț, L=3,3 km, Comuna Dâmbovicioara	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
47	IBU pe DC 21 Podul Dâmboviței - Sățic, L=1km, comuna Dâmbovicioara	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
48	Extindere, reabilitare și modernizare sediu primărie Comuna Dragoslavele	OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

49	Reabilitare si modernizare dispensar medical uman în Comuna Dragoslavele	OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei ; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
50	Reabilitare Cămin Cultural în comuna Dragoslavele	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
51	Sistem de canalizare apă menajeră în comuna Dragoslavele	OT6.Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
52	Înființare rețea distribuție gaze în comuna Dragoslavele	OT6.Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

53	Construcție sală de sport în comuna Dragoslavele	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
54	Crearea infrastructurii turistice în arealul climatic Dâmbovicioara-Dealul Sasului	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
55	Statii/Fabrici de prelucrarea lemnului	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice
56	Statii/Fabrici de prelucrare produse agricole	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice
57	Înființare piețe "tip-bursă"	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

58	Crearea de infrastructuri agroturistice in vederea dezvoltării serviciilor si activitatilor agroturistice	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
59	Infintarea de Microferme (Albeștii de Argeș, Brădulet)	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
60	Construirea de depozite de colectare zonale fructe, fructe de pădure (Arefu, Nucșoara)	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
61	Sistem de canalizare și reabilitare rețea de apă în comuna Stoenеști, sat Stoenеști	OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

62	Amenajare drum forestier Rausor L= 9 km, in comuna Rucar	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
63	Reabilitare sistem de iluminat public cu energie neconvențională - panouri fotovoltaice în Comuna Rucăr	OT4. Sprijinirea tranziției către economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele; OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
64	Amenajare piața Rucăr	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
65	Amenajare Parcul Central și Parcul Podișor, comuna Rucăr	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.
66	Pietruire, amenajare, reabilitare drumuri locale (5 străzi), Comuna Rucăr	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
67	Amenajare centru comunal (înlocuire borduri, refacere trotuare) Comuna Rucăr	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
68	Centru de formare a monitorilor pentru sporturi de iarnă și a ghizilor montani în cadrul liceului cu program sportiv Câmpulung	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%; OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%.

69	Înființare de ateliere de creație pentru confecționarea și prezentarea obiectelor tradiționale specifice zonei Muscel	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
70	Dezvoltarea turismului în zona de nord a județului Argeș	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
71	Realizarea infrastructurii de acces pentru Circuitul Mănăstirilor de piatră Cetățeni, Namăiești, Corbi, în vederea punerii în valoare a celor 3 obiective turistice	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
72	Inițiere și dotare fabrică pentru caroserii auto în municipiul Pitești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
73	Reamenajare miniatelier auto în vederea pregătirii practice a elevilor scolari în cadrul Liceu Tehnologic Auto Câmpulung	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc

				sub pragul sărăciei cu 25%
74	Modernizare complex Turistic Star, comuna Bascov	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
75	Investiție în echipamente și utilaje industriale moderne și performante pentru procesarea metalelor	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
76	Investiții în Echipamente fotogrametice și senzori scanare laser	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice
77	Investiții în tehnologie modernă, echipamente și utilaje în vederea creșterii productivității și competitivității	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice
78	Construcție Hală industrială și dotarea cu echipamente, utilaje și linii de producție	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

79	Extinderea gamei de producție cu utilaje pentru execuția cablurilor de secțiune mare	OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
80	Realizarea unui sistem informațional geografic (GIS) pentru gestionarea planurilor urbanistice generale și căilor de transport rutier (DJ, DC) la nivel județean	OT2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice
81	Construcție drum expres Pitești - Slatina	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
82	Reabilitarea, modernizarea DN 65 A Pitești - Roșiori - Turnu-Măgurele	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
83	Lucrări de modernizare în scopul menținerii circulației pe tot parcursul anului DN 7C - Transfăgărășan	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
84	Reabilitare DN 73 Pitești - Brașov	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
85	Reabilitare DN 73C Câmpulung - Curtea de Argeș	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
86	Construcție șosea de centură nord-vest Pitești	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

87	Modernizarea terminalului intermodal Pitești - Bradul de Sus	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
88	Dezvoltare infrastructuri rutiere (pasaje, parcaje subterane și supraterane) în Pitești	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
89	Finalizarea liniei CF Pitești - Râmnicul Vâlcea	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
90	Înființarea unei linii de transport în comun tip "metrou ușor" (Pitești - Mioveni)	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
91	Amenajarea hidroenergetică a râului Târgului, comuna Lerești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă).	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
92	Modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice din regiune	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă).	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

93	Modernizarea rețelelor de termoficare din Pitești	OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
94	Construcția unor centrale de producere a energiei termice și electrice în regim de cogenerare	OT4.Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
95	Dotarea cu PC și conectarea la rețeaua de internet Broadband a bibliotecilor și a școlilor din mediul rural	OT2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
96	Implementarea unor sisteme informatice de tip E-Health în cadrul spitalelor județene de urgență	OT2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc

				sub pragul sărăciei cu 25%.
97	Reabilitarea și modernizarea sistemelor de irigații din regiune	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
98	Construcția de noi centre de depozitare a cerealelor, plantelor tehnice și materialului săditor	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
99	Modernizarea exploatațiilor agricole (vegetale, pomicole, viticole, zootehnice și piscicole) din regiune, modernizarea și dotarea unităților de procesare a produselor agroalimentare (carne, lapte, pește, legume-fructe, vinificație, ulei, etc.)	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
100	Construcția de noi spații de depozitare și logistică a produselor agroalimentare	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

101	Construcția de noi sere legumicole	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
102	Modernizarea sistemului de semnalizare pe traseele turistice montane	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
103	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice;
104	Construcția de noi locuințe pentru tineri Pitești, Ștefănești, Curtea de Argeș, Câmpulung	OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice;
105	Reabilitarea și modernizarea unităților de învățământ	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

106	Construcția de noi grădinițe de copii Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
107	Înființarea campusuri școlare Curtea de Argeș, Rucăr, Costești, Pitești, Mărăcineni	OT 2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
108	Înființarea unor spitale regionale de urgență Pitești	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
109	Reabilitarea spitalelor județene de urgență Pitești (inclusiv Spitalul de Pediatrie)	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

110	Reabilitarea ambulatoriilor din spitalele municipale și orașenești Curtea de Argeș, Câmpulung, Costești, Mioveni	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
111	Creșterea parcului de autosanitare al Serviciilor Județene de Ambulanță	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
112	Extinderea, reabilitarea, construcția de noi centre rezidențiale pentru adulți și vârstnici Mioveni	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
113	Reabilitarea căminelor culturale din mediul rural	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului

				școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
114	Construcția, reabilitarea, modernizarea clădirilor cu destinație de teatru - Pitești	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
115	Construcția și reabilitarea de bazine de înot – stranduri în municipiul Pitești	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
116	Construcția / reabilitarea sală polivalentă în municipiul Pitești	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
117	Modernizarea aerodromului Geamăna	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

118	Extinderea/modernizarea clădirilor aflate în exploatarea inspectoratelor județene pentru situații de urgență	OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
119	Dotarea cu noi echipamente de intervenție a inspectoratelor județene și a serviciilor voluntare pentru situații de urgență	OT 5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
120	Extinderea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor în toate localitățile urbane din județ	OT 4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de CO2 (planuri energetice sustenabile în mediul urban) OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
121	Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor în toate localitățile din regiune	OT 4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de CO2 (planuri energetice sustenabile în mediul urban) OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
122	Instalarea treptei terțiare la toate stațiile de tratare din mediul urban	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.

123	Construcția de stații de tratare a apelor uzate în toate localitățile cu rețea de canalizare din mediul urban și rural	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
124	Reabilitarea amenajărilor de ameliorare și combatere a eroziunii solului	OT5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea gestionării riscurilor; OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.
125	Extinderea rețelei de hidranți pentru stingerea incendiilor	OT 5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
126	Crearea de noi spații verzi în mediul urban și rural	OT 4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de CO2 (planuri energetice sustenabile în mediul urban) OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.
127	Refacerea bazinului pomicol Arges	OT 1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
128	Reparatia/reabilitarea si modernizarea drumurilor de acces in zona montana IEZER	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

129	Crearea infrastructurii generale și specifice de turism în stațiunea IEZER – PORTAREASA	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
130	Dezvoltarea zonei turistice Voina, comuna Lerești	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
131	Inițierea structurilor de intervenție/protecție - Comuna Lerești	OT 5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
132	Inițierea/dezvoltarea microfermelor de creștere a ovinelor, bovinelor, porcilor, puilor de carne etc. Comuna Lerești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

133	Infiiintarea centrelor de preluare/procesare a fructelor/ciupercilor si a produselor agricole (lactate) Comuna Lerești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
134	Practicarea/revitalizarea obiceiurilor si formelor de exprimare culturala traditionala Comuna Lerești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
135	Master – Plan turistic zona Leaota	OT 1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României;
136	Dezvoltarea zootehniei prin cresterea animalelor si fabricarea de produse lactate comuna Stoenesti	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
137	Exploatarea si prelucrarea lemnului comuna Stoenesti	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
138	Înfiiințare centru teritorial de colectare si prelucrare fructe și legume	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

139	Modernizarea drumului județean Arefu - Barajul Vidraru - Cumpăna	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
140	Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile: modernizarea și re tehnologizarea stațiilor de transformare a energiei electrice de la Arefu și Câmpulung	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
141	Pistă de bicicliști pe DN 7 km 128.115 - 132.05 și 130.50 - 132.05, Comuna Drăganu	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
142	Construcție grădiniță cu program prelungit în comuna Draganu	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
143	Modernizare DC 179 km 2+564 - 6+397, comuna Drăganu	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
144	Statie de canalizarea și epurarea apelor uzate și menajere în satele Drăganu - Olteni și Dumbrăvești, comuna Draganu	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

145	Reabilitare cămin cultural in comuna Draganu	OT10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
146	IBU Florea, comuna Drăganu	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
147	IBU Dara, comuna Drăganu	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
148	IBU Certelii, comuna Drăganu	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
149	IBU Tirsești, comuna Drăganu	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
150	Formarea capitalului uman - element esențial pentru ieșirea din criză	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

151	Ski Transfăgărășan	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
152	Centru de Protecție Socială/Telemedicină rurală	OT 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei ; OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
153	Modernizare DC206 în comuna Cotmeana	OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
154	Sistem de alimentare cu apă în comuna Cotmeana	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
155	Sistem de canalizare în com. Cotmeana	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
156	Dezvoltarea turismului în zona de nord a platformei Cotmeana	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc

				sub pragul sărăciei cu 25%.
157	Proiect integrat de Canalizare, modernizare drumuri, Reabilitare cămin cultural, gradinita, achiziție utilaje intretinere, Comuna Stolnici	OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă) OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă) OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
158	Reabilitare, extindere și modernizare Stațiune balneară Bădești Băi, comuna Bârla	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă OT 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
159	Înființarea Organismului de guvernare administrativă ITI cu statut de autoritate administrativă	OT 2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor; OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
160	Înființarea Organismului de guvernare tehnică a ITI – „Centrul de Evaluare - Reglementare Tehnică și Implementare a Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a Teritoriului Argeș - Muscel – „CERTIS Argeș - MUscel” cu statut de autoritate tehnică;	OT 2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor; OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.

161	Realizarea unui aeroport multifuncțional în zona municipiului Câmpulung Muscel	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% .
162	Modernizare, reabilitare gări CFR din zona stațiunilor Vidraru, Iezer Portăreasa, Leaota	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.
163	Înființarea Centrului Cultural Pastoral Curtea de Argeș	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 8.Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% .
164	Înființarea Centrului Cultural Turistic Câmpulung Muscel	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 8.Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% .
165	Înființarea Centrului Cultural Turistic Leaota	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 8.Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% .
166	Reabilitarea și valorificarea turistică a obiectivelor de patrimoniu: Palatul Culturii Câmpulung, Mănăstirea Dealu Dâmboviciara, Ansamblul rupestru Corbii de Piatră, Cetatea Oratea Dâmbovicioara, Cetatea Poienari, Castrul Jidova – Câmpulung, Castrul roman Rucăr	OT4.Sprrijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.

167	Înființarea Centrului de evaluare, reglementare și consiliere în agricultură – CERCA „Argeș - Muscel”	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%.
168	Realizarea infrastructurii necesare funcționării optime a celor trei organisme de guvernare ITI (Organism de guvernare administrativă a ITI, CERTIS Argeș - Muscel, CERCA Argeș - Muscel)	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%;
169	Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză la nivelul teritoriului desemnat	OT 2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor	OG 2: Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieții unice digitale	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
170	Înființarea unui centru de formare și consultanță pentru IMM-uri	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% .
171	Înființarea unui „Centru de transfer tehnologic” și incubatoare pentru firme de înaltă tehnologie, la nivel teritorial	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței

				energetice.
172	Realizarea unui „Complex energetic teritorial” pentru producerea energiei electrice din resurse regenerabile (hidro, solar și deseuri) în zone precum Lerești, Ciofrângenii, Albeștii de Argeș, Arefu, Ștefănești.	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% .
173	Crearea infrastructurii generale și specifice de turism stațiunea Leaota	OT 8.Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
174	Construirea de unitati de cazare hoteliera stațiunea Vidraru	OT 8.Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%..
175	Construirea de unitati de cazare hoteliera stațiunea Iezer Portareaș	OT 8.Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
176	Construirea de unitati de cazare hoteliera stațiunea Leaota	OT 8.Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
177	Reabilitarea, modernizarea și realizarea infrastructurii rutiere de acces la stațiunile Vidraru, Iezer-Portăreasa, Leaota din drumurile naționale, județene sau autostrăzi	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990.

178	Înființarea de piețe agro-alimentare în comuna Arefu	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
179	Înființarea de piețe agro-alimentare în comuna Lerești	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
180	Înființarea de piețe agro-alimentare în comuna Stoenesti	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
181	Realizare centru județean de servicii suport afaceri	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
182	Reabilitarea și protejarea obiectivelor de patrimoniu natural și modernizarea infrastructurii turismului din zona Transfăgărășanului	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%.
183	Dezvoltarea de structuri de păstrare, valorificare și promovare a turismului rural, agroturismului, meșteșugurilor și artizanatului în zonele cu potențial din regiune	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

184	Realizarea unui centru județean de prelucrare și procesare a produselor agricole	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
185	Promovarea meșteșugurilor tradiționale, micii industrii și a meseriilor specifice în zona rurală, încurajarea inițiativelor de afaceri promovate îndeosebi de tineri și femei	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
186	Înființarea și dotarea unui spital veterinar	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% .
187	Investiții în instalații și tehnologii moderne în vederea producției de ansamble și subansamble auto	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
188	Investiții în instalații și tehnologii moderne de producere a cablurilor	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
189	Investiții în utilaje și instalații de fabricație a echipamentelor hidroenergetice.	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută

				de UE României OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie;
190	Creșterea gradului de reciclare a deșeurilor prin realizarea unei centrale electrice ce funcționează prin arderea deșeurilor	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie.
191	Îmbunătățirea infrastructurii și echipamentelor din domeniul transportului feroviar	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore.	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%.
192	Realizarea de "info-chioșcuri" la nivelul fiecărei Unități Administrativ Teritoriale în scopul creșterii accesului la oferta de servicii on-line pentru sectorul public și cel de afaceri	OT2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor; OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură;	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%.
193	Centru județean de cercetare-dezvoltare în domeniul horticulturii	OT 1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%.

194	Alimentarea cu apa a magistralei Vest Campulung-Pitesti	OT6.Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%.
195	Alimentarea cu apa a magistralei Est Platforma Cotmeana	OT6.Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%.
196	Dezvoltare durabilă "200 zile cu zăpadă pe an" jud. Sibiu jud. Argeș	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă) OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
197	Infintarea de noi structuri turistice in zona Curtea de Arges	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
198	Extindere bază turistică și de agrement "MONTE VIDRARU"	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.

199	Realizare observator astronomic în munții Făgăraș	OT 1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României;
200	Amenajarea unei piețe agroalimentare metropolitană destinată producătorilor și procesatorilor în municipiul Pitești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
201	Rețea de piste de biciclete în zona metropolitană Pitești-Mărăcineni-Mioveni	OT 4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de CO2 (planuri energetice sustenabile în mediul urban)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
202	Modernizarea și extinderea stadionului municipal Pitești	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
203	Parc industrial zona CET Sud Pitești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%. OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice;

204	Înființare complex cultural multifuncțional și expozițional Pitești	OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
205	Reabilitarea monumentelor istorice existente în teritoriul desemnat	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
206	Modernizare DC 209 Băiculești (Zigoneni - Valea lui Enache - Aluniș)	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
207	Înființarea unui centru de informare turistică în comuna Lerești	OT 2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%
208	Dezvoltarea activităților de agrement prin crearea de pârtii de schi în comuna Lerești	OT 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură; OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc

				sub pragul sărăciei cu 25%.
209	Realizare centrală fotovoltaică de producere a energiei electrice din conversia energiei solare, comuna Lerești	OT 4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de CO2 (planuri energetice sustenabile în mediul urban) OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice.
210	Reabilitare, modernizare și echipare infrastructuri preuniversitare comuna Lerești (sat Pojorâta, sat Voinești, sat Lerești)	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
211	Modernizare drumuri comunale din comuna Bughea de Sus	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
212	Amenajare și regularizare albie pârâu Valea Siliștii, pârâu Bughea, comuna Bughea de Sus	OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990;
213	Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural comuna Bughea de Sus	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriul desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% ; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

214	Retea de canalizare și stație de epurare ape menajere în comuna Bughea de Sus	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă; Creșterea eficienței energetice (prin respectarea criteriului eficienței energetice la achiziționarea bunurilor și serviciilor); Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei.
215	Construirea unui pod peste râul Argeș în municipiul Pitești	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
216	Reabilitarea, consolidarea și regularizarea zonei Geamăna - Turcești - Craiovei	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990;
217	Eficientizarea funcționării stațiilor automate de monitorizare a calității aerului	OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990;
218	Dezvoltarea de campusuri școlare în municipiul Câmpulung	OT 2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%; OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
219	Proiect integrat comuna Lerești: Modernizare drumuri de interes local satele Lerești și Voinești, extindere rețele alimentare cu apă, extindere rețele de canalizare menajeră, reabilitare cămin cultural și centru de asistență după programul școlar tip after-school	OT 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții OT 6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă) OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%; OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990; OS 4: Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie; OS 5: Creșterea cu 20% a eficienței energetice; OS 6: Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%;

		OT 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă		OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%; OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%.
220	Construcție autostradă Pitești-Sibiu (tronson Pitești-Sălătruc: sector km 57 +600 - km 116+640)	OT 7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 8: Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%. OS 3: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990;
221	Creșterea coeziunii entităților inovative din sectorul public și privat prin dezvoltarea rețelelor de Cercetare-Dezvoltare-Inovare, participarea în platforme tehnologice și dezvoltarea parcurilor științifice și tehnologice	OT 1.Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%
222	Centru de Cercetare-Dezvoltare-Inovare soluții integrate CAD-CAM-CAE în dezvoltarea reperelor injectate din mase plastice, soluții inovative de impermeabilizare a pieselor insonorizante poliuretan în timpul matrițării, soluții de reducere a timpului de dezvoltare a pieselor injectate, integrate în sisteme funcționale prin prototipare rapidă printing 3D	OT 1.Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%
223	Alte proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare conforme cu setul de acțiuni din Planul de acțiuni privind realizarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială Integrată a teritoriului Argeș - Muscel	OT 1.Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%

224	Alte proiecte necesare dezvoltării pe orizontală a industriei	OT3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	OG 1: Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate	<p>OS 1: Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teroriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70%;</p> <p>OS 2: Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României</p> <p>OS 7: Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20%</p>
-----	---	---	--	---

2.Pachetul de proiecte al Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „Argeș - Muscel” și sumele alocate pe tipul investitorului, zona în care produce efectele și domeniile țintă

Nr. crt.	Denumire proiect	Valoare proiect (mii euro)	Investitor public/privat	Zona în care produce efecte	Domenii tinta
1	Stații/Fabrici de prelucrare produse agricole	400.00	Investitor Public	Câmpie	Agricultură
2	Înființare piețe "tip-bursă"	1,200.00	Investitor Public	Câmpie	Agricultură
3	Amenajarea unei piețe agroalimentare metropolitană destinată producătorilor și procesatorilor în municipiul Pitești	3,000.00	Investitor Public	Câmpie	Agricultură
4	Extinderea, reabilitarea, construcția de noi centre rezidențiale pentru adulți și vârstnici Mioveni	2,000.00	Investitor Public	Câmpie	Cultură/ Educație/ Sănătate
5	Construcția, reabilitarea, modernizarea clădirilor cu destinație de teatru - Pitești	3,000.00	Investitor Public	Câmpie	Cultură/ Educație/ Sănătate
6	Construcția și reabilitarea de bazine de înot – ștranduri în municipiul Pitești	200.00	Investitor Public	Câmpie	Cultură/ Educație/ Sănătate
7	Construcția / reabilitarea sală polivalentă în municipiul Pitești	8,000.00	Investitor Public	Câmpie	Cultură/ Educație/ Sănătate
8	Modernizarea și extinderea stadionului municipal Pitești	8,500.00	Investitor Public	Câmpie	Cultură/ Educație/ Sănătate
9	Înființare complex cultural multifuncțional și expozițional Pitești	15,500.00	Investitor Public	Câmpie	Cultură/ Educație/ Sănătate
10	Iniințare si dotare fabrica pentru caroserii auto în municipiul Pitești	4,090.91	Investitor Privat	Câmpie	Industrie
11	Investiție în echipamente și utilaje industriale mderne si performante pentru procesarea metalelor	2,000.00	Investitor Privat	Câmpie	Industrie
12	Extinderea gamei de producție cu utilaje pentru execuția cablurilor de secțiune mare	1,500.00	Investitor Privat	Câmpie	Industrie
13	Investiții în instalații și tehnologii moderne în vederea producției de ansamble și subansamble auto	2,500.00	Investitor Privat	Câmpie	Industrie
14	Investiții în instalații și tehnologii moderne de producere a cablurilor	145.00	Investitor Privat	Câmpie	Industrie
15	Parc industrial zona CET Sud Pitești	6,000.00	Investitor Public	Câmpie	Industrie
16	Reabilitarea, modernizarea DN 65 A Pitești - Roșiori - Turnu-Măgurele	30,000.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură de transport
17	Construcție șosea de centură nord-vest Pitești	10,000.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură de transport
18	Modernizarea terminalului intermodal Pitești - Bradul de Sus	3,000.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură de transport

19	Dezvoltare infrastructuri rutiere (pasaje, parcaje subterane și supraterane) în Pitești	6,500.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură de transport
20	Înființarea unei linii de transport în comun tip "metrou ușor" (Pitești - Mioveni)	24,400.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură de transport
21	Rețea de piste de biciclete în zona metropolitană Pitești-Mărăcineni-Mioveni	2,500.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură de transport
22	Construirea unui pod peste râul Argeș în municipiul Pitești	3,000.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură de transport
23	Modernizarea rețelelor de termoficare din Pitești	2,500.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură edilitară
24	Proiect integrat de Canalizare, modernizare drumuri, Reabilitare cămin cultural, gradinita, achizitie utilaje intretinere, Comuna Stolnici	2,500.00	Investitor Public	Câmpie	Infrastructură edilitară; Cultură/Educație/Sănătate; Infrastructură de transport
25	Reabilitarea, consolidarea și regularizarea zonei Geamăna - Turcești - Craiovei	4,000.00	Investitor Public	Câmpie	Mediu
26	Modernizare complex Turistic Star, comuna Bascov	2,000.00	Investitor Privat	Câmpie	Turism
27	Reabilitare, extindere și modernizare Stațiune balneară Bădești Băi, comuna Bârla	10,000.00	Investitor Public	Câmpie	Turism
28	Construcția de noi grădinițe de copii Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș	4,000.00	Investitor Public	Câmpie, Deal	Cultură/Educație/Sănătate
29	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe	5,000.00	Investitor Public	Câmpie, Deal	Energie
30	Construcția de noi locuințe pentru tineri Pitești, Ștefănești, Curtea de Argeș, Câmpulung	20,000.00	Investitor Public	Câmpie, Deal	Industria
31	Finalizarea liniei CF Pitești - Râmnicul Vâlcea	21,000.00	Investitor Public	Câmpie, Deal	Infrastructură de transport
32	Instalarea treptei terțiare la toate stațiile de tratare din mediul urban	4,000.00	Investitor Public	Câmpie, Deal	Mediu
33	Reabilitarea amenajărilor de ameliorare și combatere a eroziunii solului	5,000.00	Investitor Public	Câmpie, Deal	Mediu
34	Înființarea de Microferme (Albeștii de Argeș, Brădulet)	400.00	Investitor Privat	Deal	Agricultură
35	Realizare teren de sport cu gazon sintetic satul Albestii Ungureni	50.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
36	Realizare bază sportivă modernă în satul Albestii Pământeni	161.36	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
37	Investiție în infrastructura de afaceri în vederea dezvoltării mediului de afaceri din Curtea de Argeș	416.48	Investitor Privat	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
38	Reabilitare Cămin Cultural Zigoneni comuna Băiculești	100.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
39	Reabilitare Cămin Cultural Valea lui Enache comuna Băiculești	100.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
40	Reabilitare școala clasele I-IV și grădinița Berindești, comuna Corbeni	56.14	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate

41	Reabilitare școala de arte și meserii în comuna Corbeni	37.27	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
42	Reabilitare școala clasele I-VIII Cicănești	768.28	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
43	Execuție grădiniță comuna Valea Iașului, sat Valea Iașului	136.92	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
44	Execuție grădiniță sat Mustătești, comuna Valea Iașului	136.92	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
45	Extindere grădiniță sat Borovinești, comuna Valea Iașului	136.92	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
46	Reamenajare miniatelier auto în vederea pregătirii practice a elevilor scolarizați în cadrul Liceu Tehnologic Auto Câmpulung	12.43	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
47	Construcție grădiniță cu program prelungit în comuna Draganu	120.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
48	Reabilitare cămin cultural în comuna Draganu	80.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
49	Centru de Protecție Socială/Telemedicină rurală	10,000.00	Investitor Privat	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
50	Înființarea Centrului Cultural Pastoral Curtea de Argeș	2,500.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
51	Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural comuna Bughea de Sus	120.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
52	Dezvoltarea de campusuri școlare în municipiul Câmpulung	3,500.00	Investitor Public	Deal	Cultură/Educație/Sănătate
53	Construire Parc Fotovoltaic pentru alimentarea SIP în comuna Albeștii de Argeș	10,000.00	Investitor Public	Deal	Energie
54	Realizare hala industrială modernă și dotarea acesteia cu echipamente tehnologice moderne pentru producția de confecții textile Curtea de Argeș	2,000.00	Investitor Privat	Deal	Industria
55	Înființare și dotare Centru de calibrare pentru producția de electronice și echipamente de testare - Curtea de Argeș	900.00	Investitor Privat	Deal	Industria
56	Înființare și dotare Centru de reparare a produselor electronice industriale și comerciale - Curtea de Argeș	900.00	Investitor Privat	Deal	Industria
57	Centru de testare pentru producția de electronice și servicii aferente - Curtea de Argeș	900.00	Investitor Privat	Deal	Industria
58	Dezvoltarea fabricației de inserți metalici, scaune auto și repere mecano-sudate - Curtea de Argeș	1,600.00	Investitor Privat	Deal	Industria
59	Construcție Stație de betoane și dotare cu echipamente și mijloace de transport aferente - Curtea de Argeș	795.46	Investitor Privat	Deal	Industria
60	Realizare Stație de sortare agregate minerale și dotare cu utilaje și mijloace de transport aferente - Comuna Tigveni	1,022.73	Investitor Privat	Deal	Industria

61	Investiții în utilaje și instalații de fabricație a echipamentelor hidroenergetice.	200.00	Investitor Privat	Deal	Industrie
62	Modernizare drumuri de interes local în comuna Albeștii de Arges, satele Albeștii Pământeni, Albeștii Ungureni, Dobroțu, Brătești, Doblea și Florieni	2,727.27	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
63	Reabilitare drumuri de interes local în toate satele comunei Albestii de Arges	1,500.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
64	Modernizare trotuare satele Albestii Pământeni si Albestii Ungureni	79.55	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
65	Modernizare Drum Comunal DC 213 în comuna Băiculești	1,600.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
66	Asfaltare DJ 704 H Băiculești-Tutana km 0-2+135 comuna Băiculești	120.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
67	Asfaltare DJ 704 F Valea Brazilor-Noaptes comuna Băiculești	350.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
68	Modernizare drumuri locale de exploatare în comuna Brăduleț	350.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
69	DC 261 Corbeni-Poienari, L=0,9 km pe raza comunei Corbeni	144.32	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
70	DC 254 Oești-Cicănești, L=3,5 km pe raza comunei Corbeni	710.23	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
71	Reabilitare drum local L=1,1 km , comuna Valea Iașului	294.62	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
72	Execuție pod sat Ungureni, comuna Valea Iașului	240.84	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
73	Reabilitare DN 73C Câmpulung - Curtea de Argeș	50,000.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
74	Pistă de bicicliști pe DN 7 km 128.115 - 132.05 și 130.50 - 132.05, Comuna Drăganu	50.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
75	Modernizare DC 179 km 2+564 - 6+397, comuna Drăganu	300.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
76	IBU Florea, comuna Drăganu	150.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
77	IBU Dara, comuna Drăganu	150.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
78	IBU Certelii, comuna Drăganu	150.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
79	IBU Tirsești, comuna Drăganu	150.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
80	Modernizare DC206 în comuna Cotmeana	1,043.59	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
81	Modernizare DC 209 Băiculești (Zigoneni - Valea lui Enache - Aluniș)	1,500.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
82	Modernizare drumuri comunale din comuna Bughea de Sus	1,600.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură de transport
83	Rețea de canalizare și stație de epurare în comuna Băiculești	2,500.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară
84	Extindere rețea alimentare cu apă comuna Brăduleț	500.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară

85	Sistem centralizat de alimentare cu apă și canalizare comuna Corbeni, satele Oești Ungureni și Oești Pământeni	2,439.09	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară
86	Reabilitare (grup sanitar și fosă ecologică) grădinița Corbeni	22.73	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară
87	Statie de canalizarea și epurarea apelor uzate și menajere în satele Drăganu - Olteni și Dumbrăvești, comuna Draganu	3,000.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară
88	Sistem de alimentare cu apă in comuna Cotmeana	522.73	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară
89	Sistem de canalizare in com. Cotmeana	1,184.56	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară
90	Rețea de canalizare și stație de epurare ape menajere în comuna Bughea de Sus	3,000.00	Investitor Public	Deal	Infrastructură edilitară
91	Amenajare și regularizare albie pârâu Valea Siliștii, pârâul Bughea, comuna Bughea de Sus	1,900.00	Investitor Public	Deal	Mediu
92	Modernizare traseu tematic „Drumul Sanzienelor” in localitatea Albestii de Arges	157.36	Investitor Public	Deal	Turism
93	Extindere si modernizare Hotel Posada, Curtea de Arges	3,000.00	Investitor Privat	Deal	Turism
94	Infiintare Centru de informare și promovare turistică in comuna Bughea de Sus	225.00	Investitor Public	Deal	Turism
95	Dezvoltarea turismului în zona de nord a platformei Cotmeana	530.91	Investitor Public	Deal	Turism
96	Înființarea Centrului Cultural Turistic Câmpulung Muscel	740.00	Investitor Public	Deal	Turism
97	Infiintarea de noi structuri turistice in zona Curtea de Arges	1,500.00	Investitor Privat	Deal	Turism
98	Centru de formare a monitorilor pentru sporturi de iarnă și a ghizilor montani în cadrul licelui cu program sportiv Câmpulung	180.00	Investitor Public	Deal, Munte	Cultură/Educație/Sănătate
99	Înființare de ateliere de creație pentru confecționarea și prezentarea obiectelor tradiționale specifice zonei Muscel	80.00	Investitor Privat	Deal, Munte	Cultură/Educație/Sănătate
100	Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile: modernizarea și rețehnologizarea stațiilor de transformare a energiei electrice de la Arefu și Câmpulung	3,000.00	Investitor Public	Deal, Munte	Energie
101	Realizarea infrastructurii de acces pentru Circuitul Mănăstirilor de piatră Cetățeni, Namăiești, Corbi, in vederea punerii in valoare a celor 3 obiective turistice	400.00	Investitor Public	Deal, Munte	Infrastructură de transport

102	Reabilitarea și valorificarea turistică a obiectivelor de patrimoniu: Palatul Culturii Câmpulung, Mănăstirea Dealu Dâmboviciara, Ansamblul rupestru Corbii de Piatră, Cetatea Oratea Dâmbovicioara, Cetatea Poienari, Castrul Jidova – Câmpulung, Castrul roman Rucăr	5,000.00	Investitor Public	Deal, Munte	Turism
103	Reabilitarea și modernizarea sistemelor de irigații din regiune	3,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
104	Construcția de noi centre de depozitare a cerealelor, plantelor tehnice și materialului săditor	1,500.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
105	Modernizarea exploatațiilor agricole (vegetale, pomicole, viticole, zootehnice și piscicole) din regiune, modernizarea și dotarea unităților de procesare a produselor agroalimentare (carne, lapte, pește, legume-fructe, vinificație, ulei, etc.)	3,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
106	Construcția de noi spații de depozitare și logistică a produselor agroalimentare	1,500.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
107	Construcția de noi sere legumicole	500.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
108	Refacerea bazinului pomicol Arges	4,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
109	Înființare centru teritorial de colectare și prelucrare fructe și legume	2,500.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
110	Înființarea Centrului de evaluare, reglementare și consiliere în agricultură – CERCA „Argeș - Muscel”	276.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
111	Realizarea unui centru județean de prelucrare și procesare a produselor agricole	1,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Agricultură
112	Înființarea unui „Centru de transfer tehnologic” și incubatoare pentru firme de înaltă tehnologie, la nivel teritorial	765.90	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Cercetare-Dezvoltare-Inovare
113	Centru județean de cercetare-dezvoltare în domeniul horticulturii	5,000.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Cercetare-Dezvoltare-Inovare
114	Creșterea coeziunii entităților inovative din sectorul public și privat prin dezvoltarea rețelelor de Cercetare-Dezvoltare-Inovare, participarea în platforme tehnologice și dezvoltarea parcurilor științifice și tehnologice	10,000.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Cercetare-Dezvoltare-Inovare
115	Centru de Cercetare-Dezvoltare-Inovare soluții integrate CAD-CAM-CAE în dezvoltarea reperelor injectate din mase plastice, soluții inovative de impermeabilizare a pieselor insonorizante poliuretan în timpul matrițării, soluții de reducere a timpului de dezvoltare a pieselor injectate, integrate în sisteme funcționale prin prototipare rapidă printing 3D	50,000.00	Investitor Privat	Întreg teritoriul	Cercetare-Dezvoltare-Inovare

116	Alte proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare conforme cu setul de acțiuni din Planul de acțiuni privind realizarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială Integrată a teritoriului Argeș - Muscel	5,900.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Cercetare-Dezvoltare-Inovare
117	Dotarea cu PC și conectarea la rețeaua de internet Broadband a bibliotecilor și a școlilor din mediul rural	1,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
118	Implementarea unor sisteme informatice de tip E-Health în cadrul spitalelor județene de urgență	2,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
119	Reabilitarea și modernizarea unităților de învățământ	3,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
120	Înființarea campusuri școlare Curtea de Argeș, Rucăr, Costești, Pitești, Mărăcineni	1,500.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
121	Înființarea unor spitale regionale de urgență Pitești	20,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
122	Reabilitarea spitalelor județene de urgență Pitești (inclusiv Spitalul de Pediatrie)	15,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
123	Reabilitarea ambulatoriilor din spitalele municipale și orașenești Curtea de Argeș, Câmpulung, Costești, Mioveni	7,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
124	Creșterea parcului de autosanitare al Serviciilor Județene de Ambulanță	2,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
125	Reabilitarea căminelor culturale din mediul rural	5,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
126	Dotarea cu noi echipamente de intervenție a inspectoratelor județene și a serviciilor voluntare pentru situații de urgență	3,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
127	Formarea capitalului uman - element esențial pentru ieșirea din criză	5,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
128	Înființarea Organismului de guvernare administrativă ITI cu statut de autoritate administrativă	300.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
129	Înființarea Organismului de guvernare tehnică a ITI – „Centrul de Evaluare - Reglementare Tehnică și Implementare a Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a Teritoriului „Argeș - Muscel” – „CERTIS „Argeș - Muscel” cu statut de autoritate tehnică;	350.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
130	Înființarea unui centru de formare și consultanță pentru IMM-uri	176.50	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
131	Realizare centru județean de servicii suport afaceri	150.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
132	Promovarea meșteșugurilor tradiționale, micii industrii și a meseriilor specifice în zona rurală, încurajarea inițiativelor de afaceri promovate îndeosebi de tineri și femei	700.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
133	Înființarea și dotarea unui spital veterinar	200.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate

134	Realizarea de "info-chioșcuri" la nivelul fiecărei Unități Administrativ Teritoriale în scopul creșterii accesului la oferta de servicii on-line pentru sectorul public și cel de afaceri	4,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
135	Reabilitarea monumentelor istorice existente în teritoriul desemnat	30,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Cultură/Educație/Sănătate
136	Construcția unor centrale de producere a energiei termice și electrice în regim de cogenerare	7,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Energie
137	Realizarea unui „Complex energetic teritorial” pentru producerea energiei electrice din resurse regenerabile (hidro, solar și deseuri) în zone precum Lerești, Ciofrângenii, Albeștii de Argeș, Arefu, Ștefănești.	233,000.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Energie
138	Creșterea gradului de reciclare a deșeurilor prin realizarea unei centrale electrice ce funcționează prin arderea deșeurilor	13,000.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Energie
139	Stații/Fabrici de prelucrarea lemnului	500.00	Investitor Privat	Întreg teritoriul	Industrie
140	Investiții în Echipamente fotogrametice și senzori scanare laser	2,000.00	Investitor Privat	Întreg teritoriul	Industrie
141	Investiții în tehnologie modernă, echipamente și utilaje în vederea creșterii productivității și competitivității	1,880.00	Investitor Privat	Întreg teritoriul	Industrie
142	Construcție Hală industrială și dotarea cu echipamente, utilaje și linii de producție	9,326.00	Investitor Privat	Întreg teritoriul	Industrie
143	Realizarea unui sistem informațional geografic (GIS) pentru gestionarea planurilor urbanistice generale și căilor de transport rutier (DJ, DC) la nivel județean	5,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Industrie
144	Alte proiecte necesare dezvoltării pe orizontală a industriei	273,617.00	Investitor Public-Privat	Întreg teritoriul	Industrie
145	Construcție drum expres Pitești - Slatina	100,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură de transport
146	Reabilitare DN 73 Pitești - Brașov	40,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură de transport
147	Modernizarea aerodromului Geamăna	3,400.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură de transport
148	Realizarea unui aeroport multifuncțional în zona municipiului Câmpulung Muscel	40,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură de transport
149	Reabilitarea, modernizarea și realizarea infrastructurii rutiere de acces la stațiunile Vidraru, Iezer-Portăreasa, Leaota din drumurile naționale, județene sau autostrăzi	120,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură de transport
150	Îmbunătățirea infrastructurii și echipamentelor din domeniul transportului feroviar	5,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură de transport
151	Construcție autostradă Pitești-Sibiu (tronson Pitești-Sălătruc: sector km 57 +600 - km 116+640)	1,282,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură de transport

152	Modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice din regiune	2,500.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură edilitară
153	Construcția de stații de tratare a apelor uzate în toate localitățile cu rețea de canalizare din mediul urban și rural	6,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură edilitară
154	Extinderea rețelei de hidranți pentru stingerea incendiilor	3,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură edilitară
155	Alimentarea cu apă a magistralei Vest Campulung-Pitești	50,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură edilitară
156	Alimentarea cu apă a magistralei Est Platforma Cotmeana	50,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Infrastructură edilitară
157	Extinderea/modernizarea clădirilor aflate în exploatarea inspectoratelor județene pentru situații de urgență	500.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Mediu
158	Extinderea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor în toate localitățile urbane din județ	2,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Mediu
159	Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor în toate localitățile din regiune	3,000.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Mediu
160	Crearea de noi spații verzi în mediul urban și rural	600.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Mediu
161	Eficiențizarea funcționării stațiilor automate de monitorizare a calității aerului	300.00	Investitor Public	Întreg teritoriul	Mediu
162	Crearea de infrastructuri agroturistice în vederea dezvoltării serviciilor și activităților agroturistice	2,000.00	Investitor Privat	Întreg teritoriul	Turism
163	Dezvoltarea de structuri de păstrare, valorificare și promovare a turismului rural, agroturismului, meșteșugurilor și artizanatului în zonele cu potențial din regiune	5,000.00	Investitor Privat	Întreg teritoriul	Turism
164	Construcție piața agroalimentară în comuna Dâmbovicioara	68.92	Investitor Public	Munte	Agricultură
165	Construirea de depozite de colectare zonale fructe, fructe de pădure (Arefu, Nucșoara)	400.00	Investitor Privat	Munte	Agricultură
166	Amenajare piața Rucăr	11.36	Investitor Public	Munte	Agricultură
167	Inițierea/dezvoltarea microfermelor de creștere a ovinelor, bovinelor, porcinelor, puilor de carne etc. Comuna Lerești	500.00	Investitor Public	Munte	Agricultură
168	Inițierea centrelor de preluare/procesare a fructelor/ciupercilor și a produselor agricole (lactate) Comuna Lerești	250.00	Investitor Public	Munte	Agricultură
169	Dezvoltarea zootehniei prin creșterea animalelor și fabricarea de produse lactate comuna Stoenești	40.00	Investitor Public	Munte	Agricultură
170	Inițierea de piețe agro-alimentare în comuna Arefu	40.00	Investitor Public	Munte	Agricultură
171	Inițierea de piețe agro-alimentare în comuna Lerești	40.00	Investitor Public	Munte	Agricultură

172	Înființarea de piețe agro-alimentare în comuna Stoenești	40.00	Investitor Public	Munte	Agricultură
173	Construire sediu Primărie comuna Dâmbovicioara	290.50	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
174	Extindere, reabilitare și modernizare sediu primărie Comuna Dragoslavele	75.00	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
175	Reabilitare și modernizare dispensar medical uman în Comuna Dragoslavele	120.00	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
176	Reabilitare Cămin Cultural în comuna Dragoslavele	70.00	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
177	Construcție sală de sport în comuna Dragoslavele	200.00	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
178	Amenajare Parcul Central și Parcul Podișor, comuna Rucăr	11.36	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
179	Practicarea/revitalizarea obiceiurilor și formelor de exprimare culturală tradițională Comuna Lerești	50.00	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
180	Realizarea infrastructurii necesare funcționării optime a celor trei organisme de guvernare ITI (Organism de guvernare administrativă a ITI, CERTIS „Argeș - Muscel”, CERCA „Argeș - Muscel”)	1,800.00	Investitor Public-Privat	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
181	Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză la nivelul teritoriului desemnat	50,000.00	Investitor Public-Privat	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
182	Reabilitare, modernizare și echipare infrastructuri preuniversitare comuna Lerești (sat Pojorâta, sat Voinești, sat Lerești)	1,600.00	Investitor Public	Munte	Cultură/Educație/Sănătate
183	Reabilitare sistem de iluminat public cu energie neconvențională - panouri fotovoltaice în Comuna Rucăr	500.00	Investitor Public	Munte	Energie
184	Amenajarea hidroenergetică a râului Târgului, comuna Lerești	7,000.00	Investitor Privat	Munte	Energie
185	Realizare centrală fotovoltaică de producere a energiei electrice din conversia energiei solare, comuna Lerești	5,000.00	Investitor Public-Privat	Munte	Energie
186	Exploatarea și prelucrarea lemnului comuna Stoenești	50.00	Investitor Public	Munte	Industria
187	Asfaltare în satele Oestii Ungureni și Oestii Pamanteni, comuna Corbeni	752.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
188	IBU pe DC 22 Dâmbovicioara - Cabana Brustureș, L=3,3 km, Comuna Dâmbovicioara	1,210.94	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
189	IBU pe DC 21 Podul Dâmboviței - Sățic, L= 1km, comuna Dâmbovicioara	50.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
190	Amenajare drum forestier Rausor L= 9 km, în comuna Rucar	34.09	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
191	Pietruire, amenajare, reabilitare drumuri locale (5 străzi), Comuna Rucăr	45.45	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
192	Amenajare centru comunal (înlocuire borduri, refacere trotuare) Comuna Rucar	68.18	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport

193	Lucrari de modernizare in scopul mentinerii circulatiei pe tot parcursul anului DN 7C - Transfăgărășan	80,000.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
194	Reparatia/reabilitarea si modernizarea drumurilor de acces in zona montana IEZER	2,000.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
195	Modernizarea drumului județean Arefu - Barajul Vidraru - Cumpăna	1,500.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură de transport
196	Modernizare, reabilitare gări CFR din zona stațiunilor Vidraru, Iezer Portăreasa, Leaota	425.00	Investitor Public-Privat	Munte	Infrastructură de transport
197	Sistem de canalizare apă menajeră în comuna Dragoslavele	850.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură edilitară
198	Înființare rețea distribuție gaze în comuna Dragoslavele	1,200.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură edilitară
199	Sistem de canalizare și reabilitare rețea de apă în comuna Stoenesti, sat Stoenesti	500.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură edilitară
200	Proiect integrat comuna Lerești: Modernizare drumuri de interes local satele Lerești și Voinești, extindere rețele alimentare cu apă, extindere rețele de canalizare menajeră, reabilitare cămin cultural și centru de asistență după programul școlar tip after-school	3,000.00	Investitor Public	Munte	Infrastructură edilitară; Cultură/Educ ație/Sănătate; Infrastructură de transport
201	Iniințarea structurilor de interventie/protectie - Comuna Lerești	100.00	Investitor Public	Munte	Mediu
202	Crearea infrastructurii generale si specifice activitatilor de turism din arealul climatic Otic	43,181.82	Investitor Public	Munte	Turism
203	Modernizarea si refacerea infrastructurii Cabanei Cumpana, comuna Arefu	3,000.00	Investitor Privat	Munte	Turism
204	Dezvoltare baza de agrement pe Lacul Vidraru (amenajare luciul apa, amenajare esplanada, achizitie de ambarcatiuni sportive si agrement), comuna Arefu.	6,000.00	Investitor Privat	Munte	Turism
205	Extindere si modernizare baza de agrement "Hotel Posada Vidraru" pentru practicarea sporturilor pe intreaga perioada a anului, in special pe perioada iernii, comuna Arefu	1,500.00	Investitor Privat	Munte	Turism
206	Crearea infrastructurii generale si specifice de turism in statiunea Vidraru, comuna Arefu	86,000.00	Investitor Public	Munte	Turism
207	Crearea infrastructurii turistice in arealul climatic Dâmbovicioara-Dealul Sasului	3,800.00	Investitor Public	Munte	Turism
208	Dezvoltarea turismului în zona de nord a județului Argeș	320,000.00	Investitor Privat	Munte	Turism
209	Modernizarea sistemului de semnalizare pe traseele turistice montane	40.00	Investitor Public	Munte	Turism
210	Crearea infrastructurii generale si specifice de turism in statiunea IEZER – PORTAREASA	92,000.00	Investitor Public	Munte	Turism

211	Dezvoltarea zonei turistice Voina, comuna Lerești	150.00	Investitor Public	Munte	Turism
212	Master – Plan turistic zona Leota	180.00	Investitor Public	Munte	Turism
213	Ski Transfăgărășan	141,750.00	Investitor Public-Privat	Munte	Turism
214	Înființarea Centrului Cultural Turistic Leota	920.00	Investitor Public	Munte	Turism
215	Crearea infrastructurii generale și specifice de turism stațiunea Leota	65,000.00	Investitor Public	Munte	Turism
216	Construirea de unitati de cazare hoteliera stațiunea Vidraru	56,000.00	Investitor Privat	Munte	Turism
217	Construirea de unitati de cazare hoteliera stațiunea Iezer Portareaș	45,000.00	Investitor Privat	Munte	Turism
218	Construirea de unitati de cazare hoteliera stațiunea Leota	23,000.00	Investitor Privat	Munte	Turism
219	Reabilitarea și protejarea obiectivelor de patrimoniu natural și modernizarea infrastructurii turismului din zona Transfăgărășanului	2,000.00	Investitor Public	Munte	Turism
220	Dezvoltare durabilă "200 zile cu zăpadă pe an" jud. Sibiu jud. Argeș	485,500.00	Investitor Public-Privat	Munte	Turism
221	Extindere bază turistică și de agrement "MONTE VIDRARU"	4,000.00	Investitor Privat	Munte	Turism
222	Realizare observator astronomic în munții Făgăraș	15,000.00	Investitor Public-Privat	Munte	Turism
223	Inițierea unui centru de informare turistică în comuna Lerești	500.00	Investitor Public	Munte	Turism
224	Dezvoltarea activităților de agrement prin crearea de pârtii de schi în comuna Lerești	5,000.00	Investitor Public	Munte	Turism

Valoarea totală a proiectelor din teritoriul desemnat „Argeș - Muscel”(mii euro)	4,357,035.62	(%)
Valoarea totală a proiectelor din sectorul public	2,543,071.16	58.37
Valoarea totală a proiectelor din sectorul privat	572,556.57	13.14
Valoarea totală a proiectelor din sectorul public-privat	1,241,407.90	28.49
Valoarea totală a proiectelor din zona câmpiei	158,435.91	3.64
Valoarea totală a proiectelor din zona câmpie-deal	59,000.00	1.35
Valoarea totală a proiectelor din zona deal	121,583.69	2.79
Valoarea totală a proiectelor din zona deal - munte	8,660.00	0.20
Valoarea totală a proiectelor din zona munte	1,559,414.62	35.79
Valoarea totală a proiectelor cu implicații pe întreg teritoriul desemnat	2,449,941.40	56.23
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Agricultură	23,666.28	0.54
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Cercetare-Dezvoltare-Inovare	71,665.90	1.64
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Cultură/Educație/Sănătate	214,486.09	4.92
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Energie	283,500.00	6.51
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Industrie	336,927.09	7.73
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Infrastructura de transport	1,840,496.08	42.24
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Infrastructura edilitara	129,719.10	2.98
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Infrastructură edilitară; Cultură/Educație/Sănătate; Infrastructură de transport (proiecte integrate)	5,500.00	0.13
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Mediu	21,400.00	0.49
Valoarea totală a proiectelor din domeniul Turism	1,429,675.09	32.81

3. Alocarea indicativă a sprijinului, pe perioada 2014-2020, din partea Uniunii Europene pe obiective tematice la nivel național, pentru fiecare dintre fondurile ESI

Mii euro

Europa 2020	Obiective tematice	ERDF (FEDR)	ESF (FSE)	CF (F C)	EAFRD (FEADR)	E M FF	Total pe obiective tematice	Total pe priorități	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Creșterea inteligentă	1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	96,468.29	-		16,679.70		113,147.99	800,378.60	9,051.84	9,617.58	22,629.60	25,232.00	23,761.08	12,446.28	10,409.61
	2. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor	36,867.64	-		54,639.22		91,506.86		7,320.55	7,778.08	18,301.37	20,406.03	19,216.44	10,065.75	8,418.63
	3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit și acvacultură	555,506.44	-		40,217.31		595,723.75		47,657.90	50,636.52	119,144.75	132,846.40	125,101.99	65,529.61	54,806.59
Creșterea durabilă	4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de CO2 (planuri energetice sustenabile în mediul urban)	244,607.86	-		18,829.70		263,437.56	2,399,693.70	21,075.00	22,392.19	52,687.51	58,746.58	55,321.89	28,978.13	24,236.26
	5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor	177,801.29	-		34,113.54		211,914.83		16,953.19	18,012.76	42,382.97	47,257.01	44,502.11	23,310.63	19,496.16

	6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor (dezvoltare urbană sustenabilă)	443,551.04	-		160,715.58		604,266.62		48,341.33	51,362.66	120,853.32	134,751.46	126,895.99	66,469.33	55,592.53
	7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din rețelele majore (mobilitate urbană sustenabilă)	1,320,074.69	-		-		1,320,074.69		105,605.98	112,206.35	264,014.94	294,376.66	277,215.69	145,208.22	121,446.87
Creșterea inclusivă	8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă	488,735.27	335,807.64		74,179.12		898,722.03	1,156,963.33	71,897.76	76,391.37	179,744.41	200,415.01	188,731.63	98,859.42	82,682.43
	9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	3,452.59	78,984.24		24,999.33		107,436.15		8,594.89	9,132.07	21,487.23	23,958.26	22,561.59	11,817.98	9,884.13
	10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	9,559.60	76,960.85		23,725.46		110,245.91		8,819.67	9,370.90	22,049.18	24,584.84	23,151.64	12,127.05	10,142.62
	11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	32,162.86	8,396.38		-		40,559.24		3,244.74	3,447.54	8,111.85	9,044.71	8,517.44	4,461.52	3,731.45
	TOTAL	3,408,787.56	500,149.10	-	448,098.96	-	4,357,035.62	4,357,035.62	348,562.85	370,348.03	871,407.12	971,618.94	914,977.48	479,273.92	400,847.28

Valorile sunt exprimate in mii EURO

Cap.VII. Mecanisme de guvernare pentru gestionarea Investițiilor Teritoriale Integrate din teritoriul „Argeș - Muscel”

Responsabilitatea finală pentru gestionarea și punerea în aplicare a operațiunilor Investițiilor Teritoriale Integrate în teritoriul „Argeș - Muscel”, se propune a fi a unei ONG format din trei categorii de membri:

- Autorități Publice Locale (APL) și Consiliul Județean Argeș, cu un procent de participare la formarea patrimoniului social de 49%;
- Societăți comerciale din cadrul teritoriului desemnat („Argeș - Muscel”), cu un procent de participare la formarea patrimoniului social de 49%;
- Un ONG cu un procent de participare la formarea patrimoniului social de 2%.

Forma și intensitatea delegării gestionării a ITI- „Argeș - Muscel” poate varia în funcție de reglementările administrative ale statului român prin Ministerul Dezvoltării și Ministerul Fondurilor Europene.

ITI- „Argeș - Muscel” va fi guvernat printr-o structură organizatorică ce se va numi la nivelul Adunării Generale a ONG-guvernare și va guverna prin trei organisme:

1. *Organismul de guvernare administrativă ITI cu statut de autoritate administrativă;*
2. *Organismul de guvernare tehnică a ITI – „Centrul de Evaluare - Reglementare Tehnică și Implementare a Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a Teritoriului „Argeș - Muscel” – „CERTIS „Argeș - Muscel”” cu statut de autoritate tehnică;*
3. *Centrul de evaluare, reglementare și consiliere în agricultură – CERCA „Argeș - Muscel”.*

Cap. VIII. Plan de acțiuni privind monitorizarea și evaluarea Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „Argeș - Muscel”

Monitorizarea și evaluarea devin din ce în ce mai mult un instrument esențial de gestionare a programelor sau strategiilor naționale, regionale și/sau teritoriale. Sistemul de monitorizare și evaluare a Strategiei de Dezvoltare Teritorială Integrată a teritoriului „Argeș - Muscel” va ajuta să se descopere modul în care toate acțiunile combinate la nivel teritorial, regional și/ sau național au cel mai mare impact asupra dezvoltării acestui teritoriu desemnat.

Monitorizarea și evaluarea sunt procese corelate și interdependente. În contextul ciclului politicilor publice, monitorizarea și evaluarea depind de etapele de identificare, formulare a problemei și de cea a alegerii celei mai bune alternative.

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informației cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către cei abilitați, asigurând transparența în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare.

În elaborarea evaluărilor este necesară utilizarea informațiilor relevante colectate în urma activității de monitorizare. Pentru acuratețea datelor obținute în urma procesului de monitorizare este necesară o colectare sistematică și atentă a acestora. Modalitatea de colectare și corectitudinea datelor sunt importante în condițiile în care monitorizarea activează ca un sistem de avertizare timpurie și adesea punctează probleme sau arii care au nevoie de evaluare.

Conform *Comisiei Europene evaluarea* este percepută ca „o opinie asupra intervențiilor prin prisma rezultatelor, a impactului și a nevoilor pe care acestea trebuie să le satisfacă”.

O altă definiție prezintă *evaluarea* ca fiind „procesul de analizare a măsurii în care obiectivele strategiei, proiectului, programului ori politiciii au fost atinse și cât de economic și eficient s-a întâmplat acest lucru”.

Prezentul capitol își propune să furnizeze un suport tehnic cu privire la desfășurarea proceselor de monitorizare și evaluare la nivelul administrării teritoriului desemnat precum și o abordare generală legată de procesele și indicatorii de monitorizare și evaluare, în așa fel încât să ofere un sprijin metodologic pentru desfășurarea coerentă a proceselor de monitorizare și evaluare de la nivelul teritoriului „Argeș - Muscel”.

Deși accentul cade pe aspectele specifice procesului de monitorizare, elaborarea și măsurarea indicatorilor și metode de colectare a informației, cele doua procese fiind interrelaționate, există referințe și sunt explicate și unele caracteristici specifice procesului de evaluare, în scopul întregirii informației.

Monitorizarea este deseori înțeleasă ca activitate de audit sau de control. Activitățile de audit și control desfășurate în prezent la nivelul administrației publice din România sunt axate îndeosebi pe modul în care resursele sunt folosite în conformitate cu reglementările în vigoare, cu regulamentele sau procedurile oficiale ale instituției. **Spre deosebire de audit și control, activitatea de monitorizare constă în:** colectarea continuă a informației despre stadiul implementării strategiei sau a unei politici cu scopul de a corecta deficiențele; evaluarea progreselor intermediare și în oferirea de informații despre evoluția indicatorilor de performanță.

Principalul scop al procesului de monitorizare este reprezentat de analiza fazei de implementare a strategiei sau a proiectelor și de identificarea posibilelor deviații de la scopurile stabilite inițial. Monitorizarea asigură colectarea informațiilor și a datelor statistice și utilizează indicatori relevanți și măsurabili prin intermediul cărora să poată fi urmărit procesul implementării. Prin intermediul procesului de monitorizare se obțin informații în ceea ce privește: modul în care resursele alocate și serviciile furnizate și-au atins ținta; eventualele schimbări socio-economice care ar rezulta în urma implementării unei politici publice,

precum și concordanța acțiunilor întreprinse pentru implementarea unei politici cu standardele și reglementările existente.

Cele două organisme: ORGANISMUL DE GUVERNARE ADMINISTRATIVĂ ITI cu statut de autoritate administrativă și „Centrul de Evaluare - Reglementare Tehnica și Implementare a Strategiei de dezvoltare teritorială integrată a Teritoriului „Argeș - Muscel” – „CERTIS „Argeș - Muscel”” cu statut de autoritate tehnică, ca instituții care coordonează procesul de implementare a strategiei și a proiectelor elaborate, dețin un rol crucial în desfășurarea procesului de monitorizare și evaluare prin aceea că ele sunt principalele entități care pot furniza date necesare în procesul de monitorizare, fiind în același timp și principalii beneficiari ai activităților de monitorizare și evaluare. Procesele de monitorizare și evaluare trebuie internalizate ca fiind procese necesare, benefice și utile bunei funcționări și nu ca procese de control sau constrângere exercitate de la centru. Internalizarea proceselor de monitorizare și evaluare conduce la reducerea riscurilor de asimetrie informațională și permite creșterea transparenței activității serviciilor acestor două organisme și o mai bună culegere a datelor și informațiilor necesare.

Procesele de monitorizare și evaluare sunt într-o strânsă conexiune cu procesul de planificare. Astfel, dacă nu sunt stabilite obiective măsurabile, rezultate ale acțiunii și rezultate ale politicii, monitorizarea și evaluarea nu își pot îndeplini scopul propus, acela de a corecta implementarea strategiei și/sau a proiectelor publice, private și/sau public-private respective. De asemenea, activitățile de monitorizare și evaluare depind de frecvența cu care sunt modificate obiectivele și rezultatele estimate. În unele cazuri, schimbarea acestora va determina modificarea indicatorilor utilizați în procesele de monitorizare și evaluare. Modificarea repetată a indicatorilor de monitorizare și evaluare poate duce la apariția unor dificultăți în elaborarea rapoartelor, la interpretare greșită a datelor și la analizarea eronată a rezultatelor unei politici (se vor schimba datele de referință, nu se vor mai putea realiza comparații între diverse valori pe anumite perioade de timp, etc.).

Monitorizarea rezultatelor implementării prezentei strategii constă în măsurarea și raportarea indicatorilor relevanți. Stabilirea exactă a indicatorilor de monitorizare și evaluare cade în sarcina celor două organisme de guvernare și variază în funcție de obiectivele propuse. Alegerea de către cele două mecanisme de guvernare a celor mai relevanți indicatori este necesară cu atât mai mult cu cât criteriile de evaluare diferă de la un sector la altul.

La stabilirea indicatorilor ce urmează să fie utilizați în procesele de monitorizare și evaluare cele două organisme de guvernare trebuie să se asigure că sunt aleși cei mai relevanți, în concordanță cu obiectivele și rezultatele urmărite. Experiența altor state arată că **monitorizarea mai multor indicatori nu este întotdeauna soluția pentru un proces coerent de ajustare** a implementării strategiei respective (procesul de colectare a datelor pentru indicatorii aleși poate fi destul de costisitor, irosindu-se astfel resurse pentru mecanismul de colectare a unor date care nu sunt neapărat relevante).

Activitățile de monitorizare și evaluare pot conduce la creșterea sprijinului acordat unei anumite acțiuni sau politici și la creșterea transparenței în realizarea cheltuielilor.

Metodele de evaluare a performanței vor trebui să fie folosite de către cele două organisme de guvernare mai degrabă pentru stabilirea strategiilor de dezvoltare și a țintelor/obiectivelor, decât ca parte a procesului de elaborare a bugetului. Totuși, atunci când informațiile privind nivelul indicatorilor urmăriți și rapoartele de evaluare sunt folosite în procesul de elaborare a bugetului, ele sunt utilizate mai degrabă ca sursă de informare, și nu ca modalitate de alocare bugetară.

Indicatorii în procesul de monitorizare și evaluare

În cadrul proceselor de monitorizare și evaluare **se produce tranziția de la abordarea tradițională bazată pe control spre o abordare bazată pe colectarea de date și informații în scopul măsurării performanței**. Scopul activităților de monitorizare și evaluare este de a utiliza date și informații relevante pentru a îmbunătăți procesul de implementare a strategiei sau, acolo unde e cazul, de a îmbunătăți politica publică .

Activitățile de monitorizare și evaluare se deosebesc de activitățile tradiționale de control prin aceea că stabilesc trecerea de la controlul exclusiv al resurselor alocate (preponderent numeric) la raportarea și revizuirea bazată pe interpretarea rezultatelor și la creșterea responsabilității și a capacității manageriale a instituțiilor publice și a celor două organisme de guvernanță ITI. Indicatorii sunt instrumente analitice de bază pentru evaluarea unei anumite politici, strategii sau pentru compararea unor activități similare ale unor teritorii, regiuni diferite.

Indicatorii pot fi definiți ca variabile cantitative sau calitative care furnizează mijloace simple și de încredere pentru măsurarea rezultatelor strategiei; pentru a reflecta o schimbare survenită în urma implementării strategiei sau politicii sau pentru a putea ajuta la evaluarea performanței unei instituții în raport cu starea inițială, anterioară intervenției.

Pentru a putea monitoriza implementarea unei strategii și pentru a-i putea analiza performanța în raport cu scopurile stabilite este nevoie de elaborarea unui set de indicatori. Indicatorii trebuie stabiliți înainte sau în faza incipientă de implementare a strategiei în așa fel încât să existe posibilitatea colectării datelor relevante și necesare pentru procesul de monitorizare. Sistemul de monitorizare nu presupune neapărat dezvoltarea unui set de indicatori diferit de cel stabilit deja, ci poate presupune doar identificarea indicatorilor existenți și utilizarea lor în scopul obținerii unei imagini cât mai coerente asupra rezultatelor implementării strategiei.

O problema comună care apare în timpul formulării politicilor publice este cea a existenței unor deficiențe în definirea obiectivelor, cu consecințe evidente în selecția indicatorilor reprezentativi.

Odată ce s-a trecut la definirea obiectivelor, rezultatelor acțiunii și a rezultatelor strategiei, politicii, trebuie stabilit și sistemul de indicatori în funcție de care vor desfășura activitățile de evaluare și monitorizare.

Indicatorii pot fi:

- ✓ Cantitativi – exprimați în termeni numerici sau procentuali;
- ✓ Calitativi – pot măsura percepția, pot ajuta la descrierea comportamentelor.

În ceea ce privește modalitatea de prezentare a datelor, distincția dintre abordarea calitativă și cea cantitativă nu este întotdeauna foarte clară. Astfel, deși metodele utilizate sunt pur calitative (interviuri nestructurate, diferite analize, brainstorming etc.), datele pot fi prezentate în formă cantitativă (gradul de îmbunătățire a percepției asupra furnizării unui anume serviciu public).

Ambele abordări, calitativă și cantitativă, prezintă o serie de limitări care trebuie luate în considerare atunci când se aleg metodele de evaluare și indicatorii care vor fi utilizați în monitorizarea implementării unei politici publice. În acest sens, o abordare pur cantitativă poate prezenta o viziune restrictivă, este puțin flexibilă și poate omite o serie de aspecte sociale foarte importante. Abordarea calitativă și utilizarea indicatorilor calitativi (descrierea situației respective) nu permite multiplicarea rezultatelor (este valabilă doar pentru cazul /proiectul/ politica publică respectivă) și este dificil de cuantificat.

Pentru o analiză completă a unui anume sector este recomandată utilizarea combinată a cercetării calitative și cantitative.

Indicatorii calitativi prezintă un dezavantaj major pentru că sunt mai dificil de verificat din cauza faptului că implică judecăți subiective asupra realităților ce trebuie

analizate. Acest tip de indicatori sunt dificil de urmărit și analizat. În aceste situații se poate apela la indicatori proximi.

Indicatorii trebuie considerați a fi nivele atinse pe parcursul implementării și care să corespundă cu obiectivele inițiale și rezultatele așteptate ale strategiei. În procesul de monitorizare și evaluare indicatorii relevanți sunt folosiți ca mijloace de măsurare a succesului implementării unei strategii și/sau politici publice.

O trăsătură comună a sistemelor de indicatori este aceea că măsoară rezultatele intermediare și finale în raport cu țintele stabilite inițial. Indicatorii stabiliți în cadrul procesului de monitorizare pot furniza informații utile pentru îmbunătățirea calității și eficacității strategiei de dezvoltare a teritoriului desemnat, combinate cu politicile publice.

Procesul de monitorizare trebuie să lege finanțările de performanțe și să furnizeze informații referitoare la implementarea unui program, proiect în scopul îmbunătățirii performanțelor. În procesul de monitorizare și evaluare accentul nu trebuie să cadă doar pe măsurarea/ evaluarea eficienței, ci și pe aspectele legate de eficacitatea elementelor din cadrul strategiei respective. În contextul activităților de evaluare și monitorizare prin raportul cost eficiență se înțelege analizarea raportului dintre rezultat sau impact și resursele alocate pentru atingerea lor, iar analiza prin prisma eficacității urmărește compararea a ceea ce s-a realizat cu ceea ce a fost planuit inițial, se compară rezultatele și impactul obținut cu rezultatele și impactul așteptat.

Monitorizarea și evaluarea sunt activități care se diferențiază de cele de control clasic. Evaluarea și monitorizarea au rolul de a oferi informații despre modul în care se implementează o politică și despre rezultatele pe care le are aceasta. Stabilirea unor obiective și rezultate clare ajută la stabilirea unor indicatori de performanță ușor de măsurat.

Caracteristicile principale ale indicatorilor pot fi rezumate astfel :

- a) *Măsurabilitate* – indicatorii trebuie exprimați într-o formă care să poată fi măsurată. Chiar dacă indicatorii sunt calitativi, ei trebuie să fie elaborați într-o formă măsurabilă;
- b) *Validitate/ Disponibilitate* – trebuie să fi accesibili fie în raport cu scopurile pe care le măsoară, fie în raport cu timpul disponibil pentru realizarea anumitor obiective;
- c) *Realism* – indicatorii trebuie stabiliți într-un mod realist, în strânsă legătură cu modul de formulare al obiectivelor. Nu trebuie stabilite obiective complexe pentru că acestea pot deveni nerealiste;
- d) *Planificarea în timp* – la fel ca fiecare obiectiv sau rezultat, fiecare indicator trebuie să aibă o planificare în timp, durată, perioadă;
- e) *Claritate* – indicatorii trebuie să fie definiți clar, interpretarea lor să fie simplă, cu posibilitatea de a arăta tendințe de evoluție (crescător, descrescător, constant);
- f) *Fiabilitate/ Precizie* – măsurarea indicatorilor trebuie să fie de încredere.

De asemenea, indicatorii trebuie să îndeplinească următoarele condiții/cerințe :

- a. *Să fie corespunzători/ potriviți politicii/ strategiei :*
 - ✓ Legătura între indicator și scopul și/sau obiectivele politicii publice trebuie să fie clară;
 - ✓ Indicatorul trebuie să fie reprezentativ față de unul sau mai multe elemente ale politicii publice sau strategiei;
 - ✓ Specificitate - indicatorul selectat trebuie să se potrivească cu intenția pentru care a fost selectat.
- b. *Să fie clari din punct de vedere analitic :*
 - ✓ Indicatorul trebuie să fie bine justificat din punct de vedere teoretic și științific;
 - ✓ Indicatorul trebuie să fie bine fundamentat, în strânsă legătură cu planul de acțiune/ implementare a strategiei și/sau politicii publice respective;

- ✓ Din start trebuie stabilite valorile de bază („baseline”), respectiv valorile țintă („target”) ale indicatorului. Valorile țintă ale indicatorului trebuie să fie realiste.
- c. *Datele necesare pentru măsurare să fie accesibile/ simple/ inteligibile :*
 - ✓ Datele și informațiile necesare măsurării indicatorului trebuie să fie disponibile, ușor accesibile, pentru un cost convenabil;
 - ✓ Stabilirea unei perioade de timp pentru culegerea datelor și informațiilor necesare, în cazul în care acestea nu sunt disponibile pe moment.

Indicatori de bază

Indicatorii de bază sunt folosiți pentru compararea măsurilor și politicilor din cadrul unei strategii similare, sau cum se încadrează strategia ITI în strategia la nivel național. Aceștia sunt indicatori ușor de măsurat și monitorizat pe perioade mai lungi de timp. Indicatorii de bază reflectă prioritățile stabilite și furnizează informații referitoare la consecințele directe și indirecte ale unei anumite acțiuni din cadrul strategiei. În cazul unei politici publice referitoare la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, indicatorii care măsoară consecințele directe sunt cei care referire la raportul dintre creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și investițiile în domeniul IMM-urilor, iar consecințele indirecte sunt cele care leagă creșterea gradului de ocupare a forței de muncă de investițiile în infrastructură.

În practica din România există două tipuri principale de indicatori de bază, indicatorii administrativi și indicatorii de performanță:

- ✓ *Indicatorii administrativi:* Prezintă acțiunea guvernamentală, regională, teritorială într-un mod administrativ și managerial, precum și capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor.
- ✓ *Indicatorii de performanță:* Sunt formulați pentru a evalua impactul real al politicilor la nivel economic, politic, social, ecologic. De exemplu, pentru a evalua succesul unei politici pentru dezvoltarea turismului, indicatorii pot fi: numărul de înregistrări la hoteluri, numărul de zile petrecute în facilitățile turistice, etc. Indicatorii specifici pot fi utilizați în funcție de sectorul în care se formulează politica publică. Pentru a se putea măsura atingerea rezultatelor implementării strategiei sau a planului strategic al instituției publice este necesară stabilirea indicatorilor de performanță.

Indicatorii de performanță măsoară raportul dintre obiective și rezultate în cadrul unui sistem de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate și impact, în vreme ce indicatorii administrativi măsoară resursele și activitățile instituțiilor publice. Indicatorii de performanță sunt utili atât atunci când se evaluează rezultatele politicii – efectele politicilor din cadrul unei strategii – cât și atunci când se evaluează impactul acestora – efectele pe termen lung ale politicii și modul în care au fost atinse obiectivele propuse inițial.

Indicatorii de performanță pot fi generali sau specifici.

Indicatorii generali de performanță

Indicatorii generali de performanță sunt acei indicatori de care trebuie să se țină seama ori de câte ori se monitorizează și evaluează o politică publică sau o strategie în care este implicată și o instituție publică. Principalii indicatori generali de performanță sunt:

- ✓ *Indicatorii referitori la resurse și activități (indicatorii de input)* – reprezintă totalitatea resurselor alocate la fiecare nivel al politicii publice. Rolul acestui tip de indicatori este de a oferi informații despre resursele (umane, financiare) disponibile. Monitorizarea indicatorilor de resurse este necesară pentru a putea avea o imagine asupra situației cantității de resurse în fiecare fază a politicii. Ca

exemple de indicatori de resurse putem identifica: numărul de persoane necesar pentru implementarea politicii sau cantitatea de resurse alocată pentru atingerea rezultatelor;

- ✓ *Indicatorii de ieșire (indicatori de output)* – reprezintă indicatori legați de activitățile întreprinse și reprezintă produsele directe ale acestora. Indicatorii de output sunt măsurați în unități monetare sau fizice (numărul de kilometri de autostradă construiți);
- ✓ *Indicatorii de rezultat (indicatori de outcome)* sunt legați de efectele directe ale politicilor. Furnizează informații despre schimbările din comportamentul, capacitatea sau performanța beneficiarilor direcți. Acești indicatori pot fi de natură fizică (reducerea timpilor de călătorie, numărul de accidente) sau pot fi economici / financiari (scăderea costurilor de transport, nivelul resurselor din sectorul privat);
- ✓ *Indicatorii de impact* se referă la consecințele polițiilor dincolo de efectele asupra beneficiarilor direcți. Există două tipuri de definire a conceptului de impact. Impactul specific care apare după o perioadă de timp, dar care este direct legat de acțiunile întreprinse, și impactul general care reprezintă un efect pe termen lung ce afectează o parte semnificativă a populației.

Indicatori specifici de performanță

Sunt indicatori a căror aplicare diferă de la o politică la alta și de la un sector la altul. Principalele tipuri de indicatori specifici de performanță pot fi incluse în următoarele categorii: indicatori macroeconomici și indicatori analitici.

Indicatorii macroeconomici sunt acei indicatori prin intermediul cărora se măsoară efectele unei politici asupra ansamblului economiei naționale, regionale sau teritoriale. Acest tip de indicatori sunt necesari pentru analizarea modului în care o anumită politică din cadrul strategiei poate influența ansamblul politicilor macroeconomice sau a modului în care poate modifica situația macroeconomică. Ca exemple de indicatori macroeconomici putem identifica: rata de creștere a PIB, rata de ocupare, creșterea populației etc. Indicatorii macroeconomici sunt cel mai adesea folosiți pentru analizarea modului în care diverse politici macroeconomice și-au atins scopul propus.

Indicatorii analitici sunt acei indicatori care măsoară relația dintre alocările de resurse, rezultatele propuse și alocările de resurse și rezultatele obținute. Acest tip de indicatori se utilizează pentru determinarea modului în care se obțin cele mai bune rezultate cu cele mai puține resurse. Cu alte cuvinte, indicatorii analitici sunt folosiți pentru determinarea eficacității acțiunii de guvernare. Principalele categorii de indicatori analitici sunt: **indicatorii economici, indicatorii de eficiență** – indicatori de eficiență a costurilor și productivității, **indicatorii de eficacitate și calitativi**.

Indicatorii economici măsoară utilizarea corectă și eficientă a resurselor alocate. Acest tip de indicatori se utilizează doar pentru măsurarea cantităților de resurse alocate pentru o politică. Totuși, în unele cazuri îmbunătățirea indicatorilor economici poate atrage după sine scăderea calității bunurilor și serviciilor produse prin aceea că nu întotdeauna scăderea cantității de resurse alocate conduce spre eficiență.

Indicatorii de eficiență măsoară relațiile dintre rezultatele obținute și resursele alocate pentru obținerea lor. Indicatorii de eficiență au în vedere atât costurile, cât și productivitatea necesară obținerii rezultatului. Productivitatea măsoară raportul dintre rezultatul obținut și necesarul de resurse alocate. Necesarul de resurse are în vedere forța de muncă, capitalul și materia primă necesară. Eficiența costurilor măsoară raportul dintre rezultatele obținute și costurile mijloacelor de producție.

Indicatori de eficacitate măsoară gradul în care organismul de guvernare a reușit, prin rezultatele politicilor sale, să își atingă obiectivele stabilite, răspunzând la principalele

provocări impuse de societate și la nevoile cetățenilor. Indicatorii de eficacitate permit analizarea relației dintre rezultatele strategiei, scopurile politicilor și nevoile cetățenilor. Indicatorii de eficacitate analizează efectele pe care strategia, politicile publice, acțiunile, proiectele și programele le au asupra anumitor aspecte ale vieții sociale.

Indicatori de calitate măsoară calitatea serviciilor, fiind un tip de evaluare / apreciere care descrie serviciile furnizate către cetățeni și instituții din punctul de vedere al rapidității, disponibilității, ratei, continuității, cantității și al satisfacției clienților. Acest tip de indicatori măsoară calitatea produselor și a serviciilor în comparație cu standardele de calitate stabilite. Aceasta înseamnă că standardele pentru servicii trebuie stabilite și aprobate dinainte, în vederea realizării unor măsuri adecvate.

Trebuie avut în vedere faptul că nivelul de calitate al serviciilor trebuie măsurat prin indicatori numerici.

Obținerea /colectarea informației

Una dintre atribuțiile pe care trebuie să le aibă cele două mecanisme de guvernare III „Argeș - Muscel” în realizarea activității de monitorizare și evaluare este întărirea capacității de colectare a datelor existente și diseminarea informațiilor.

Monitorizarea se face prin colectarea și analizarea datelor financiare și materiale (fizice). Datele se obțin fie prin metode statistice, fie prin metode calitative cum ar fi interviuri cu cei responsabili cu implementarea, pe durata implementării strategiei.

Deseori putem identifica mai multe tipuri de indicatori care definesc aceeași variabilă, ceea ce face dificil de analizat care dintre indicatorii definiți sunt mai relevanți pentru monitorizarea rezultatelor. Datorită relației dintre indicatori și obiective este recomandabil să se folosească mai mulți indicatori pentru același obiectiv sau un indice care să reprezinte combinația a doi sau mai mulți indicatori care împreună furnizează o mai bună măsurare a acțiunilor și rezultatelor decât indicatorii separați. Dintre multele tipuri de indici folosiți în analiza politicilor și /sau strategiilor cei mai utilizați sunt: indicii puterii de cumpărare; poluarea; infrafracționalitatea; consum de energie; sănătatea; centralizarea administrativă și calitatea vieții.

Metode de colectare a datelor, monitorizare și evaluare

Metodele de monitorizare, evaluare și colectare a datelor au în vedere întărirea capacității de obținere și utilizare a informației, în scopul realizării unor analize cât mai exacte. Procesele de monitorizare și evaluare presupun atât colectarea și folosirea informației existente, cât și producerea și utilizarea unor informații noi. Metodele de colectare a informației se utilizează atât pentru căutarea, cât și pentru producerea informației. Producerea informației presupune cercetarea datelor deja existente și identificarea nevoii de informații noi. Obținerea datelor capabile să furnizeze informații este posibilă prin apelul la o serie de metode cantitative și calitative de culegere a informațiilor. Pe lângă activitatea de culegere de informație trebuie avută în vedere și activitatea de interpretare a datelor.

Lista metodelor prezentate în continuare nu este limitativă și nici nu intenționează să fie astfel, acestea sunt fie complementare, fie substituibile. Unele au o aplicabilitate largă, în timp ce altele au o utilizare limitată. Alegerea uneia sau alteia dintre metodele prezentate în continuare depinde de o serie de factori specifici politicii publice avute în vedere, scopul monitorizării și evaluării, actorii interesați (stakeholder-s) cărora le este adresată, cost etc.

Metodele cantitative furnizează informații referitoare la caracteristici numerice, măsurabile și cuantificabile ale rezultatelor diferitelor programe, proiecte politice. De multe ori datele cantitative sunt cuprinse în statistici, tabele și grafice. Metodele cantitative folosesc date obținute de la eșantioane reprezentative statistic și metode econometrice în scopul stabilirii relațiilor de cauzalitate sau a unor concluzii generalizabile.

a. Analiza Cost-Beneficiu

Analiza cost-beneficiu are în vedere stabilirea raportului între costurile și beneficiile diferitelor alternative de politici. Analiza cost-beneficiu reprezintă o metodă care poate fi folosită atât în cazul evaluărilor *ex-ante*, ca modalitate de a decide în favoarea unei politici în detrimentul alteia, cât și în cazul evaluării *ex-post*, ca modalitate de evaluare a performanțelor. Prin intermediul analizei cost-beneficiu poate fi determinat raportul dintre costurile și beneficiile prognozate și costurile și beneficiile realizate. În cadrul analizei cost-beneficiu trebuie avute în vedere o serie de etape. În primul rând, analiza cost-beneficiu trebuie să determine grupurile țintă (cine plătește și cine beneficiază), apoi trebuie determinată valoarea monetară a tuturor costurilor și beneficiilor pe termen lung ale unei politici, strategii și trebuie calculat raportul dintre costurile și beneficiile acțiunii. Din cauza concentrării ei asupra valorii monetare a raportului dintre costuri și beneficii, analiza cost-beneficiu are o sferă destul de restrânsă de aplicare.

Analiza cost-beneficiu poate fi utilizată atunci când se decide asupra unui proiect pentru a determina costurile și beneficiile pe care această investiție le va avea pe un orizont de timp îndelungat (între 25 și 30 ani). Totuși, analiza cost-beneficiu nu trebuie să reprezinte principala modalitate de evaluare a unei politici, strategii întrucât sunt dificil de determinat valorile monetare ale tuturor beneficiilor și costurilor determinate de realizarea strategiei sau de politicile publice. Dacă se încearcă analizarea unei politici sociale pe baza analizei cost-beneficiu se poate ajunge la situația în care concluziile acestei analize să nu fie credibile. Costurile și beneficiile politicilor sociale sunt dificil de determinat și cuantificat.

b. Analiza cost-eficacitate

Analiza cost-eficacitate permite luarea în considerare a tuturor costurilor și beneficiilor relevante ale unui număr variat de acțiuni din cadrul strategiei. Costurile strategiei sunt evaluate în termeni monetari în timp ce beneficiile sunt măsurate prin apelul la valori non monetare, cum ar fi cantitatea de bunuri și servicii furnizată în urma implementării strategiei (de exemplu : beneficiile generate de îmbunătățirea stării de sănătate.)

Analiza cost-eficacitate se utilizează atunci când este dificil de cuantificat valoarea monetară totală a beneficiilor. Pentru a se putea face comparația între diferite alternative posibile pentru rezolvarea unei anumite probleme se apelează la calcularea costului unei unități de beneficiu obținut. După ce se calculează costul per unitate de beneficiu obținut se poate alege între alternativele existente.

c. Metode experimentale

Metodele experimentale presupun o cercetare riguroasă care să poată determina legătura dintre o anumită acțiune din cadrul unei strategii sau unei anumite politici publice și rezultatul obținut, bazându-se pe analiza cantitativă. În cadrul procesului de evaluare trebuie urmărit modul în care implementarea strategiei sau unei politici a schimbat sau nu starea de fapt existentă anterior deciziei de implementare.

Schimbarea stării de fapt în raport cu care s-a decis implementarea unei anumite politici se poate datora și altor factori în afara rezultatelor obținute în urma aplicării unei anume politici. Prin apelul la metodele experimentale bazate pe anchete și tehnici statistice se poate ajunge la izolarea efectelor unei politici. Izolarea efectelor politicii este necesară pentru a putea avea o imagine corectă asupra rezultatelor reale apărute în urma implementării. Prin metoda experimentală se încearcă delimitarea rezultatelor unei acțiuni de alți factori care pot determina schimbarea stării anterioare implementării unei politici. În cadrul metodelor experimentale evaluarea rezultatelor unei politici se face prin compararea situației apărute în urma implementării politicii cu situația anterioară implementării. Compararea se face prin împărțirea aleatorie a populației țintă în două grupuri. Grupul de tratament reprezintă un grup ai cărui membri beneficiază de rezultatele implementării unei politici, iar grupul de

control reprezintă un grup ai cărui membri nu beneficiază de rezultatele politicii implementate. Metoda experimentală recurge la compararea situației celor două grupuri pentru a putea determina ce efect a avut implementarea unei politici într-un anumit domeniu și pentru a determina ce schimbări au survenit în urma implementării unei politici.

Un exemplu în acest sens poate fi reprezentat de decizia de implementare a unei politici de mediu prin care să se reducă poluarea apelor într-o anumită zonă. Se vor alege două zone, una în care se va implementa și alta în care nu se va implementa politica respectivă. După implementarea politicii se vor cerceta comparativ o serie de indicatori, în așa fel încât să se determine eventualele diferențe apărute în urma implementării.

Avantajul principal al unei astfel de metode este legat de ușurința cu care pot fi interpretate datele. Dezavantajul unei astfel de metode constă în faptul că poate produce inechitate și discriminare. Un alt dezavantaj al metodei îl reprezintă cantitatea mare de timp necesară pentru culegerea informației relevante. Concluziile unui astfel de experiment depind de condițiile de desfășurare a experimentului. În situația în care pe parcursul implementării unei politici publice apar schimbări există posibilitatea distorsionării rezultatelor.

d. Metode cvasi experimentale

Problemele asociate cu metodele experimentale au condus spre adoptarea unor metode cvasi experimentale de colectare a informației necesare în procesul de monitorizare.

Metodele cvasi experimentale se folosesc în evaluare atunci când nu este posibilă construirea aleatorie a grupurilor de tratament și a celor de control. Apelul la metode cvasi experimentale presupune existența unor similarități între grupurile de tratament și cele de control care vor fi selectate ulterior implementării politicii. În cadrul metodei cvasi experimentale se apelează la mijloace statistice de analiză a diferențelor apărute între grupurile de tratament și cele de control. Principalul beneficiu al metodelor cvasi experimentale constă în faptul că se bazează pe sursele de date existente, ceea ce face ca aplicarea lor să fie mai ieftină și mai rapidă. Principalele dezavantaje ale metodei constau în faptul că veridicitatea rezultatelor este scăzută atunci când metodologia se bazează în măsură mai mică pe statistică, că metodele pot fi complexe din punct de vedere statistic și că apar probleme legate de selecție. Metodele cvasi experimentale se bazează pe metodele calitative de analiză.

Metodele calitative oferă informații despre procesele și comportamentele care apar în contextul implementării unei politici publice. Înțelegerea comportamentelor și proceselor se face prin comunicarea directă cu actorii implicați în derularea respectivei politici. Prin metodele calitative se poate determina de asemenea percepția pe care o au beneficiarii în legătură cu un program și pot fi aflate diferite sugestii necesare pentru îmbunătățirea acestuia. Metodele calitative au avantajul de a fi flexibile, ușor adaptabile pentru nevoile diferitelor tipuri de evaluări, mai ușor de aplicat, precum și avantajul de a fi îndeajuns de cuprinzătoare încât să permită o înțelegere mai bună a priorităților și percepțiilor decidenților, precum și a situațiilor și condițiilor care pot afecta impactul politicii publice. Pe de altă parte însă, metodele calitative pot distorsiona informația din cauza caracterului subiectiv al colectării datelor cauzat de preferințele cercetătorilor. O altă problemă a metodelor calitative ține de faptul că acestea pot să nu fie statistic semnificative, iar rezultatele lor să nu fie general valabile. Principalele metode calitative, precum și principalele avantaje și dezavantaje ale acestora sunt prezentate mai jos.

<i>Tehnica</i>	<i>Definiție și caracteristici</i>	<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
Studiul de caz	Colectarea informațiilor sub forma unei analize care poate fi descriptivă sau explicativă și are scopul de a răspunde unor întrebări de tipul „cine?” și „de ce?”.	<ul style="list-style-type: none"> - Se poate ocupa cu o mare varietate de evidențe din documente, interviuri, observații - Poate adăuga potențial explicativ, dacă este centrat pe instituții, procese, programe, decizii și evenimente 	<ul style="list-style-type: none"> - Studiile de caz sunt dificil de elaborat - Necesită rigurozitatea cercetării specializate și a abilităților de scriere - Descoperirile nu pot fi generalizate - Necesită timp îndelungat - Dificil de replicat
Focus grupul (sau interviul de grup)	Un focus grup reprezintă o formă de cercetare calitativă prin care un grup de persoane este interogat în ceea ce privește atitudinile față de un produs, serviciu, concept, reclamă, idee sau ambalaj. Întrebările se pun într-un cadru interactiv în care participanții sunt liberi să vorbească cu alți membri ai grupului. Aplicarea acestei metode se face cu membrii grupurilor țintă care sunt familiari cu problemele în discuție înainte de scrierea unui set de întrebări structurate. Scopul este compararea perspectivelor beneficiarilor cu conceptele abstracte ale evaluării obiectivelor.	<ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea de a genera o cantitate mare de informații despre un subiect precis; - Metodă folositoare în special atunci când se dorește interacțiunea cu participanții; - Poate genera idei și zone de interes care nu au fost luate în considerare inițial; <p>O modalitate utilă de identificare a influențelor ierarhice;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nu se pot generaliza rezultatele; - Comentarii/ păreri particulare ce nu se pot extrapola majorității; - Numărul limitat de întrebări care pot fi adresate; - Este sensibilă la eterogenitatea diferitelor nivele ierarhice, putând fi afectat astfel echilibrul discuțiilor.
Interviul	O tehnică de obținere, prin întrebări și răspunsuri, a informațiilor de la indivizi și grupuri în vederea verificării ipotezelor sau pentru descrierea științifică a fenomenelor socioumane. Interviul se bazează pe comunicarea verbală și presupune întrebări și răspunsuri, ca și chestionarul (scris). Instrumentul interviului este ghidul de interviu. Cel care face interviul pune întrebări uneia sau mai multor persoane și înregistrează răspunsurile. Interviul poate fi formal sau informal, față în față sau	<ul style="list-style-type: none"> - Suficient de flexibil încât să permită celui care face interviul să exploreze noi linii de cercetare și să analizeze problemele în profunzime; - Cei intervievați (persoane, instituții) își pot explica experiențele în propriile cuvinte; - Util în special când se anticipează dificultăți de limbaj; - Posibilitate crescută de obținere de informații din partea celor aflați pe poziții mai înalte în ierarhie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Costuri mari în materie de timp și resurse; - Dacă nu este făcut corect, cel care face interviul poate influența răspunsurile repondenților

	telefonice.		
Observația	<ul style="list-style-type: none"> - Observația înseamnă urmărirea atentă și sistematică, cu un anumit scop, a unui anumit fenomen sau a unei însușiri, laturi sau particularități ale acestuia; - Studierea și înregistrarea unei situații într-un jurnal; - Înregistrarea include persoane implicate, descrierea faptelor, specificarea momentului, locului și modului de apariție a evenimentului; - Observația poate fi directă (observă și înregistrează) sau participativă (observatorul devine o parte a fenomenului pentru o perioadă de timp). 	Furnizează informație descriptivă asupra contextului și a schimbărilor observate	<ul style="list-style-type: none"> - Calitatea și utilitatea datelor depind direct de capacitățile de observare și redactare ale observatorului; - Descoperirile sunt deschise la interpretări; - Este necesară o perioadă mai îndelungată de timp pentru observarea atentă a schimbărilor și pentru acuratețea datelor.
Chestionarul	Dezvoltarea unui set de întrebări de cercetare ale căror răspunsuri pot fi codificate	<ul style="list-style-type: none"> - Poate acoperi simultan un eșantion larg; - Acordă repondenților timp de gândire înainte de a răspunde; - Răspunsurile pot fi anonime; - Asigură uniformitatea, prin faptul că adresează tuturor; repondenților aceleași întrebări; - Simplifică compilarea și compararea datelor. 	<ul style="list-style-type: none"> - Calitatea răspunsurilor depinde în foarte mare măsură de claritatea întrebărilor adresate; - Dacă sunt trimise prin posta sau e-mail, devine uneori dificil să-i convingi pe repondenți să răspundă și să retrimite chestionarul; - Poate implica introducerea forțată a activităților instituționale și a experiențelor indivizilor în categorii predeterminate.
Analiza documentelor scrise	Examinarea documentelor cum ar fi: rapoarte, înregistrări, baze de date administrative, materiale pentru cursuri de pregătire și corespondență	<p>Poate asigura o bază pentru investigații ulterioare și furnizează dovezi ale acțiunilor, schimbărilor și impactului pentru a sprijini percepțiile repondenților</p> <ul style="list-style-type: none"> - O metodă ieftină din punct de vedere al costurilor 	Poate fi costisitoare din punctul de vedere al timpului necesar.

Pentru a putea depăși problemele legate de particularitățile necesare monitorizării și evaluării diferitelor acțiuni din cadrul strategiei și a diverselor politici publice este nevoie de elaborarea unor metodologii teritoriale și standarde interne prin care informația colectată să poată fi utilizabilă și relevantă pentru toate sferile de aplicare a politicilor. Organiemele de guvernare III vor elabora propriile metodologii teritoriale și standarde interne de monitorizare și evaluare prin care vor stabili modul de desfășurare al acestor tipuri de activități, în funcție de particularitățile fiecărui sector în parte și având ca punct de plecare prezentele opinii din acest capitol.

Problemele privind dificultatea colectării informațiilor și problema acurateții acestora trebuie rezolvate prin crearea și menținerea unei baze de date, la nivelul teritoriului desemnat „Argeș - Muscel”- actualizată permanent în funcție de rezultatele apărute în urma procesului de monitorizare. O astfel de bază este necesară pentru creșterea gradului de coordonare internă, între diferitele departamente ale celor două organisme de guvernare, cât și externă, între instituțiile care elaborează sau implementează politici intersectoriale. Existența bazelor de date facilitează accesul la sursele administrative de date, făcând posibilă cooperarea interinstituțională prin protocoale negociate bilateral și interoperabilitatea, eventual prin crearea unei baze de date comună (portal de meta-date). Suportul pentru crearea unui asemenea mecanism este introducerea și armonizarea standardelor IT pentru administrarea și urmărirea procesului de elaborare a documentelor de politici publice (sisteme de management al sarcinilor și documentelor similare și integrate). O atenție deosebită va trebui acordată pe de-o parte pregătirii profesionale a personalului cu atribuții în domeniul monitorizării și evaluării, pentru întărirea capacității și specializării interne a celor două organisme de guvernare de a realiza acest tip de activități, iar pe de altă parte posibilităților de externalizare a acestor activități, dacă este cazul.

Orice activitate de monitorizare și evaluare, pentru a putea să furnizeze informații corecte și relevante, are nevoie de sprijin politic. Sprijinul politic este de asemenea important atunci când se pune problema utilizării rezultatelor monitorizării și evaluării.

Dacă responsabilii de la nivel politic sunt reticenți față de rezultatele monitorizării și evaluării strategiei, percependu-le ca pe niște amenințări, atunci utilizarea acestor rezultate în scopul îmbunătățirii capacității de implementare a strategiei devine aproape imposibilă.

Viitoarele acțiuni în domeniul monitorizării și evaluării strategiei vor avea în vedere dezvoltările ulterioare, ce vor avea loc în domeniul planificării strategice și, de asemenea, progresele realizate prin dezvoltarea acțiunilor cuprinse în Strategia Națională de Evaluare.

Pe termen scurt, cele două organisme de guvernare III trebuie să realizeze următoarele acțiuni :

- ✓ Elaborarea unui Manual, ce va prezenta detaliat o serie de metode și tehnici utilizate în mod curent în monitorizare și evaluare, dar și informații asupra bunelor practici care pot facilita utilizarea extinsă și externalizarea serviciilor de monitorizare și evaluare. Manualul va fi redactat în limbile română și engleză, în formă electronică, și publicat în limba română, tipărit, urmând a fi distribuit la nivelul administrației publice locale și partenerii privați. Manualul va constitui suport de curs pentru parte din cursurile de formare;
- ✓ Organizarea unor cursuri de formare pentru cele două organisme de guvernare pentru care, înainte de începerea lor efectivă, se va efectua o evaluare a necesităților de formare în monitorizare și evaluare din instituțiile administrației publice locale și de la nivelul partenerilor privați. Această evaluare va fi baza pentru organizarea, derularea și definitivarea formatului cursurilor de formare. Cursurile de formare vor fi susținute de către asistența tehnică, împreună cu reprezentanți ai autorității de management care transferă guvernarea. În desfășurarea cursurilor, un accent deosebit se va pune pe abilitățile privind

utilizarea rezultatelor monitorizării și evaluării în elaborarea de noi politici publice și programe;

- ✓ Elaborarea unui Manual de bune practici în domeniul planificării strategice și utilizării indicatorilor de performanță în procesul de programare bugetară, cu exemple atât din cazul României, cât și din cel al unor state cu experiență în planificare bugetară. Manualul va fi multiplicat și distribuit către toți actorii implicați în procesul de planificare strategică;
- ✓ Sesiuni de formare pentru reprezentanți ai celor două organisme de guvernare (atât pentru personalul din unitățile administrative teritoriale, partenerilor privați și departamentele economice, cât și pentru funcționari din alte structuri administrative) pentru identificarea indicatorilor de performanță și modalităților de utilizare a acestora în procesul de planificare bugetară.

Abrevieri:

A.J.O.F.M.- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
A.J.T.S. -Asociația Județeană de Turism Sibiu
A.J.V.P.S. -Asociația Județeană de Vânătoare și Pescuit Sibiu
A.N.A.R. -Administrația Națională „Apele Române”
A.N.P.M. -Agenția Națională pentru Protecția Mediului
A.P.D.R.P. -Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
A.P.L. -Administrația publică locală
A.P.M. -Agenția pentru Protecția Mediului
A.R.P.M. - Agenția Regională pentru Protecția Mediului
A.T.O.P. -Autoritatea Teritorială de Ordine Publică
ABIDOB- Asociația Bibliotecarilor și Documentariștilor din București
ABIR -Asociația Bibliotecarilor din Învățământ – România
ADR -Agenția pentru Dezvoltare Regională
AMP- Asistenți maternali profesioniști
ANBPR -Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România
ANRSC -Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare
APIA- Agency for Payments and Intervention in Agriculture
APIA -Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
B.H. -Bazin Hidrografic
C.C.D.- Casa Corpului Didactic
C.C.E.S.T.- Compartimentul Cultură, Educație, Sport și Turism
C.E.S. -Cerințe educative speciale
C.I.T -Centre de Informare Turistică
C.J.-Consiliul Județean
C.J.R.A.E.- Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
C.M.J. Centru Militar Județean
CAP - Common Agricultural Policy
CDI- Centre de Documentare și Informare
CE -Consiliul European
CF -Cohesion Fund
CIA -Centru de Intervenție și Asistență
CITO -Centru de Intervenție și Terapie Ocupațională
CNADNR -Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale România
Comp A.T.M. -Compartiment Aprovizionare Tehnico Materială
CSF -Common Strategic Framework
D.A.J.- Direcția pentru Agricultură a Județului
D.G.A.S.P.C.- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
D.J.C.C.P.C.N.- Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural
D.J.C.E.S.T.- Direcția Județeană de Cultură, Educație, Sport și Turism
D.J.E.P. -Direcția Județeană pentru Evidența Persoanelor
D.M.I.- Domeniu Major de Intervenție
D.S. -Direcția Silvică
DADR -Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală
DC- Drum comunal
DEEE- Deșeuri de echipamente electrice și electronice
DIPFI -Department of Infrastructure Projects and Foreign Investments
DJ -Drum județean
DN- Drum național
DSP- Direcția de Sănătate Publică
EARDF- European Agricultural and Regional Development Fund
EC- European Commission
ERDF - European Regional Development Fund
ESF -European Social Fund
ESIF- European Structural and Investment Funds
ETC-European Territorial Cooperation
EU 2020 -Europa 2020 Strategy
EU -27 EU of the 27 Member States
F.E.A.D.R -Fondului European Agricol și Dezvoltare Rurală
G.A.D.A.- Grupul de Acțiune pentru Dezvoltarea Agricolă
GAL- Grup de Acțiune Locală

GDP- Gross Domestic Product
 GIS- Geographic Information System
 GVA- Gross Value Added
 H.C.J.- Hotărârea Consiliului Județean
 H.G. -Hotărâre de Guvern
 I.C. -Instituțiile de cultură
 I.M.M.- Întreprinderi mici și mijlocii
 I.P.J.- Inspectoratul de Poliție Județean
 I.S.U.- Inspectoratul pentru Situații de Urgență
 I.T.R.S.V.- Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare
 IB -Intermediate Body
 ICT -Information and Communication Technologies
 INS -Institutul Național de Statistică
 ISJ- Inspectoratul Școlar Județean
 ITI -Integrated Territorial Interventions
 LAN -Local Area Network
 LEADER -Legături între Acțiuni de Dezvoltare Rurală
 M.C.C.P.C.N.- Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Cultural Național
 MA -Managing Authority
 MARDD- Ministry of Agricultural and Rural Development
 MC- Monitoring Committee
 MCC, MCC PCN- Ministerul Culturii și Cultelor și Patrimoniului Cultural Național
 ME- Ministry of Economy
 MECC- Ministry of Environment and Climate Change
 MEF- Ministry of European Funds
 MH -Ministry of Health
 MLFSPE- Ministry of Labour, Family, Social Protection and Elderly
 MMDD- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
 MNE -Ministry of National Education
 MRDPA -Ministry of Regional Development and Public Administration
 MSI- Ministry for Informational Society
 MT -Ministry of Transport
 NAE- National Agency for Employment
 NARMPP- National Authority for Regulating and Monitoring Public Procurement
 NBRC -Nuclear, Bacteriologic, Radiologic, Chimic
 NGO -Non-Governmental Organization
 NRP -National Reform Programme
 NSI- National Statistical Institute
 O.G. -Ordonanță de Guvern
 O.J.P.D.R.P.- Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
 O.M.G. -Organisme modificate genetic
 O.N.G. -Organizații neguvernamentale
 O.U.G. -Ordonanță de Urgență a Guvernului
 OP- Operational Programme
 P.I.T. -Puncte de informare turistice
 PA- Partnership Agreement
 PAC -Politica Agricolă Comună
 PARDF- Payments Agency for Rural Development and Fisheries
 PAS -Planul de Acțiune Școlară
 PATJ -Planul de Amenajare al Teritoriului Județean
 PIB -Produsul intern brut
 PIP -Plan individualizat de protecție
 PJGD -Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor
 PLAM- Planul Local de Acțiune pentru Mediu
 PNDR -Programul Național de Dezvoltare Rurală
 POR -Programul Operațional Regional
 POS -Programul Operațional Sectorial
 PRAI -Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic
 PUG -Plan Urbanistic General
 RDA- Regional Development Agencies
 RDI -Research, Development and Innovation

RES- Renewable Energy Sources
RNMCA- Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului
S.G.A. -Sistem de Gospodărire a Apelor
S.H. -Sistem Hidrografic
SAM -Școli de Arte și Meserii
SAS -Servicii de Asistență Socială
SCF- Structural and Cohesion Funds
SCI -Situri de Importanță Comunitară
SEA- Strategic Environmental Assessment
SIMIN- Sistem Meteorologic Național Integrat
SMC -Sistem de Management al Calității
SME -Small and Medium Enterprises
SMIS- Single Management Information System
SMO -Standarde minime obligatorii
SPA -Arii Speciale de Protecție Avifaunistică
SPAS -Serviciu Public de Asistență Socială
SR EN ISO -Standarde românești International Organization for Standardization
TEN-T Trans-European Transport Network
TO- Thematic Objectives
UAMS- Unitatea de asistență medico socială
UE -Uniunea Europeană

Surse:

1. Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii
2. Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare Regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare Regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului;
3. Planul de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 2014 – 2020-versiunea iulie 2013;
4. “Anuarul Statistic al României”, Institutul Național de Statistică, ediția 2011.
5. “Anuarul Statistic al României”, Institutul Național de Statistică, ediția 2012.
6. “Cadrul Strategic Comunitar pentru perioada 2014 – 2020”.
7. “Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR) 2007-2013”.
8. “Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile”, 2007.
9. “Carta Verde privind Coeziunea Teritorială”, Comisia Europeană , 2008.
10. “Competitivitatea și Inovarea în regiunea Sud Muntenia”, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, 2012.
11. “Declarația de la Toledo privind dezvoltarea urbană”, 2010.
12. “Dimensiunea urbană a Acordului de Parteneriat”, MDRT, noiembrie 2012.
13. “Ecotourism. An Introduction”. Fennell, D., Routledge, 2003.
14. “Eurostat regional yearbook 2012”:
15. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Eurostat_yearbook.
16. “Eurostat Yearbook 2010”:
17. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Eurostat_yearbook.
18. “Evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România”, Ministerul Economiei.
19. “Geografia României”, Vol. I. București, Editura Academiei Române, 1984.
20. “Harta Sărăciei în României” , Universitatea din București și Institutul Național de Statistică, 2003.
21. “Inobarometru 2011 și Bariere în calea inovării”, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică,p.19, http://www.roinno.ro/pdf/studiu_inobarometru.pdf.
22. “Întreprinderi noi și profilul întreprinzătorilor din România” , Institutul Național de Statistică, 2013, www.insse.ro
23. “Metode și tehnici de evaluare a sărăciei”, C. Chirca, ... C. Zamfir ș.a.1998.
24. “Metodologia privind planificarea dezvoltării regionale 2014 – 2020”, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, august 2012.
25. “Orașele competitive, motoare ale dezvoltării inteligente durabile și inclusive a României în perioada 2014 – 2020”, Banca Mondială pentru MDRAP, 2013.
26. “Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013”.
27. “Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ 2009 – 2013”.
28. “Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă și Incluziune Socială 2009 – 2011”.
29. “Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ Sud Muntenia 2009-2013”.
30. “Planurile de analiză și acoperire a riscurilor”, elaborate de către Comitetele Județene pentru Situații de Urgență, din cele șapte județe ale regiunii Sud Muntenia.
31. “Recensământul general agricol 2010” , Institutul Național de Statistică, www.insse.ro.
32. “Recensământul Populației și al Locuințelor” din 2002 și 2011, Institutul Național de Statistică, www.insse.ro.
33. “Repere economice și statistice regionale: Statistică Teritorială”, 2013.
34. “Societatea Informațională” , Institutul Național de Statistică, ediția 2008, 2011 și 2012.
35. Ministerul Dezvoltării , Lucrărilor Publice și Locuințelor, februarie, 2008:
36. http://www.mdrl.ro/_documente/evenimente/challenges_new_europe/BrosuraRo-Bg.pdf;
37. ”Tabloul investițional regional pentru 2011”, Guvernul României.
38. „Anuarul Statistic al României”, Institutul Național de Statistică, ediția 2010.
39. „Cercetare - Dezvoltare în România în perioada 2005 – 2010”, colecție de date statistice,
40. Institutul Național de Statistică: www.insse.ro.
41. „Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții Acțiuni pentru Stabilitate, Creștere și Ocuparea Forței de Muncă”, Comisia Europeană, Bruxelles, 30.5.2012 COM(2012) 299 final.
42. „Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială - România 2030”.
43. „Indicatori de incluziune socială, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale”, 2003- 2011.

45. „Inovare în Industrie și servicii pentru perioada 2008-2010”, Statistică Teritorială 2012, Institutul Național de Statistică, www.insse.ro.
46. „Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007 – 2026”.
47. „Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului în județul Argeș;
48. <http://www.mdrtr.ro/turism/studii---strategii>.
49. „Părăsirea timpurie a școlii - cauze și efecte” :
50. http://www.oportunitatiegale.ro/pdf_files/Studiu_OE.pdf .
51. „Sărăcie și excluziune socială. Incluziunea socială ca obiectiv al sistemului de protecție socială” .
52. „Statistici Teritoriale, Institutul Național de Statistică, www.insse.ro.
53. „Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020”, varianta actualizată pentru perioada 2011-2020.
54. Abandonul școlar - http://store.ectap.ro/articole/660_ro.pdf
55. Administrația Bazinală de Apă Vedea-Argeș: <http://www.rowater.ro/daarges/default.aspx>.
56. Agenția Regională pentru Protecția Mediului Pitești: <http://apmag.anpm.ro/>.
57. Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, www.anpa.ro.
58. Autoritatea pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, www.adrmuntenia.ro.
59. Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap: <http://www.anph.ro/>.
60. Baza de date MEDIUS, ARPM Pitești: <http://apmag.anpm.ro/Date>.
61. Baza de date TEMPO - Online, Institutului Național de Statistică:
62. <https://statistici.insse.ro/shop/>.
63. Centrul de Cercetare și Consultanță în domeniul Culturii: www.culturadata.ro.
64. Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România: <http://www.cnadnr.ro/>.
65. Direcția Județeană de Statistică Argeș.
66. Hotărâre nr. 349 din 21 aprilie 2005 privind depozitarea deșeurilor:
67. Indicatori de Dezvoltare Durabilă Teritorială pentru anul 2009, România, Institutul Național de Statistică, http://www.insse.ro/cms/files/Web_IDD_BD_ro/index.htm.
68. Informații de pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice: www.mdrtr.ro.
69. Informații de pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale : www.madr.ro.
70. Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență ”Cpt. Puică Nicolae” Argeș.
71. Legea nr.215/2001 a Administrației publice locale.
72. Legea nr. 351/ 6 iulie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului: <http://www.mdrtr.ro/planul-de-amenajare-a-teritoriului-national-sectiunea-a-iv-a-reteauade-localitati>.
73. Natura 2000 - <http://www.natura2000.ro>.
74. Oficiul Național al Produselor Tradiționale și Ecologice Românești, <http://www.onpterbv.ro/>.
75. Oficiul Național al Registrului Comerțului: <http://www.onrc.ro/>.
76. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate.
77. Portalul de Export <http://www.portaldecomert.ro/>.
78. Priorități de Dezvoltare Teritorială Națională în atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020 MDRAP, noiembrie 2012.
79. Programul de Cooperare Transnațională Sud-Estul Europei, Ministerul Dezvoltării și Administrației Publice, decembrie 2007: www.info.cooperare.ro;
80. Programul Național de Reformă 2011 – 2013, Guvernul României.
81. Programului de Cooperare Interregională INTERREG IVC, Ministerul Dezvoltării , Lucrărilor Publice și Locuințelor, <http://www.mdrtr.ro/dezvoltare-regionala/programe-de-cooperare-teritoriale-europeana/-2330>;
82. Programului de Cooperare Teritorială Europeană URBACT II, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, <http://www.mdrtr.ro/dezvoltare-regionala/programe-decooperare-teritoriale-europeana/-4963>;
83. Proiecția principalilor indicatori economici-sociali în profil teritorial până în 2015 – iunie, 2012.
84. Raportul privind starea mediului în regiunea Sud Muntenia în anul 2010, elaborat de Agenția Regională pentru Protecția Mediului Pitești.
85. Raportul privind starea mediului în regiunea Sud Muntenia, 2011: http://apmag.anpm.ro/upload/72681_raport%20regional%20de%20mediu%202010.pdf.
86. Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind Programul Național de Reformă al României pentru 2013.
87. Setul Național de indicatori de incluziune socială - <http://www.mmuncii.ro/ro/>.
88. Sistemul Energetic (valori) - Productia si consumul de energie electrica in Romania, pe ramuri de productie.
89. Situația curentă a Imm-urilor din România. Studiu elaborat de Fundația post-privatizare, 2012.

90. Situație parcuri industriale în Regiunea Sud Muntenia, Ministerul Afacerilor Interne, august 2012, <http://www.mai.gov.ro/Home/index.htm>.
91. PROGRAMUL OPERAȚIONAL MULTIANUAL AL JUDEȚULUI ARGEȘ 2007-2013
92. DRAFT TEMPLATE AND GUIDELINES ON THE CONTENT OF THE PARTNERSHIP AGREEMENT Version 3 – 21.05.2013 ;
93. Planul Integrat de Dezvoltare Urbana a municipiului Curtea de Argeș;
94. REGULAMENTUL (CE) NR. 1989/2006 AL CONSILIULUI din 21 decembrie 2006 de modificare a anexei III la Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999.
95. Avizul Comitetului Regiunilor privind regândirea educației (2013/C 139/10).
96. Simpozion: Sectorul pomicol în România: strategii și mijloace de relansare la nivel național și european în perioada 2014-2020 Mărcineni, 4 Iunie 2013.
97. The Reform of the Common Agricultural Policy in the Context of the post 2013 Budgetary Perspective.
98. Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI) pentru perioada 2007-2013.
99. Strategia de dezvoltare a comunei Runcu, județul Dâmbovița;
100. Strategiile de dezvoltare a comunelor: Arefu, Lerești, Cicănești, Albeștii de Argeș.
101. Consultative document in order to develop The Partnership Agreement for Romania 2014-2020 31 May 2013.
102. Amended proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund covered by the Common Strategic Framework and laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Council Regulation (EC) No 1083/2006.
103. Focus 1. Curtea de Argeș.
104. Focus 2. Câmpulung Muscel.
105. Focus 3. Pitești.
106. CPR- dispoziții comune UE de reglementare a fondurilor structurale și de coeziune
107. Robinson, T.R.: Policy, Planning & Budgeting în România, 2006, World Bank/Dutch Grant TF 054659,
108. Weiss, Carol (1998), Metode de Evaluare pentru Studiarea Politicilor și a Programelor, Prentice Hall
109. Michael Mulreany (1999), Evaluarea Economică și Financiară: Măsurare, Concept și Management, Institutul de Administrație Publică, Irlanda.
110. Campbell, Adrian; Delay, Simon; Labus Miroljub și Powell, Martin (2007), Raport Final: „concluzii Privind Politicile Publice în Administrația Centrală din România și Recomandări Pentru Îmbunătățiri „, în cadrul proiectului RO – PPIBL Banca Mondiala, Întărirea capacității de training în Secretariatul General al Guvernului și ministerele de linie, București.
111. William N. Dunn (2003), Public Policy Analysis: an Introduction, Parsons Prentice Hall, New Jersey
112. Baker L. Judy, (1999), Evaluating the Poverty Impact of Projects: A Handbook for Practitioners, The World Bank
113. Hogwood, Brian W. și Gunn, Lewis A. (2000), Introducere în Politicile Publice, Ed. Trei, București
114. Kusek, Jody Zall, și Rist, Ray C. (2004) Ten steps to a Result Based Monitoring and Evaluation System: a Handbook for Development Practitioners, The World Bank, Washington
115. Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations: A Guide to Strengthening and Sustaining Organizational Achievement (Jossey Bass Public Administration Series) ,1995
116. Evaluation Methods for the European Union's External Assistance, European Communities 2006, Methodological Basis for Evaluation, Volume I
117. „Methodology of the system of performance indicators at the level of central public administration” prin asistenta tehnică ȘIGMA pentru dezvoltarea sistemului de planificare strategică, SGG, 2007.
118. European Commission - Indicators for Monitoring and Evaluation: An indicative methodology, The New Programming period 2000-2006: methodological working papers
119. Nared Janez și Ravbar Marjan (2003), Starting Points for the Monitoring and Evaluation of Regional Policy în Slovenia, în Acta Geographica Slovenica. No. 43

120. Evaluation Capacity Development, ECD Working Paper Series: Mackay Keith (1998), Lessons from National Experience - Mackay Keith (2006), Institutionalization of Monitoring and Evaluation Systems to Improve Public Sector Management
121. World Bank Operations Evaluation Department, Evaluation Capacity Development, Monitoring and Evaluation: Some Tools, Methods and Approaches, the World Bank, 2004
122. www.worldbank.org/ieg/ecd
123. http://www.sgg.ro/index.php?politici_publice
124. <http://www.mefromania.ro/wps/portal>
125. http://www.mfinante.ro/audit/norme_generale.pdf
126. Briggs Sandra, Peterstone Baiba și Smits Karlis (2006), “Manual de metode folosite în planificarea politicilor publice și evaluarea impactului” - realizat prin proiect PHARE RO 2003/IB/OT/10 “Consolidarea capacității Guvernului României de a gestiona și coordona politicile publice și procesul decizional”
127. Tavistock Institute în asociație cu GHK, IRS, (2003), Ghid: Evaluarea evoluției socio-economice
128. socio-economice
129. Booth, D. and Lucas, H. (2002). ODI Working Paper 172: Good Practice in the Development of PRSP Indicators and Monitoring Systems.
130. http://www.odi.org.uk/publications/working_papers/wp172.pdf
131. CSD (2001). Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies.
132. <http://www.un.org/esa/sustdev/publications/indisd-mg2001.pdf>
133. Dalal-Clayton and Bass (2002). Sustainable Development Strategies – A Resource Book.
134. http://www.nssd.net/res_book.html
135. Joint Monitoring Programme (JMP) for water supply and sanitation www.wssinfo.org/